

PANNÓNIA
B I Z T O S Í T Ó

www.cigpannonia.hu

ÉVES BESZÁMOLÓ

CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.

2017

TARTALOM

- 03 Dr. Bayer József levele a részvényesekhez
- 04 Vezérigazgatói köszöntő
- 06 A CIG Pannóniáról
- 10 Részvényesi információk
- 14 Főbb pénzügyi adatok
- 16 Társadalmi szerepvállalás
- 19 Társaságirányítás
- 29 Piaci környezet
- 31 Eredményeink
- 34 2018. évi üzletpolitikai célkitűzések
- 37 Életbiztosítási termékeink
- 40 Díjnyertes eszközalapok
- 41 Nem-életbiztosítási termékeink
- 42 Az Európai Unió által befogadott nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok alapján készített 2017. évi konszolidált pénzügyi kimutatások és konszolidált üzleti jelentés

Tisztelt részvényesek!

A CIG Pannónia tőzsdére menetele óta fejlődésének egyik legfontosabb állomásához ért tavaly. A 2017-es évet nyugodtan nevezhetjük a fordulat évének. A teljesség igénye nélkül érdemes felidézni néhány fontosabb mérföldkövet.

Az értékesítés területén átfogó átalakítások történtek, az eddig megszerzett piaci pozíciókat sikerült megerősítenünk. Beolvasztottuk a korábban a bajor tulajdonostól felvásárolt MKB Biztosítókat, az MKB Bankkal pedig stratégiai együttműködési megállapodást kötöttünk. Ezzel párhuzamosan az MKB-Pannónia Alapkezelő közös létrehozásával létrejött Magyarország egyik legnagyobb szolgáltatója. Szintén stratégiai szövetséget kötöttünk a világ egyik legnagyobb viszontbiztosítójával, a China Re-vel a magyarországi kínai befektetők kiszolgálására.

A kamatozó részvények átalakításával tovább erősödött a fő tulajdonosok elkötelezettsége a Biztosító iránt, a vállalat megfelelő teljesítménye jóvoltából osztalékpolitikát hirdettünk.

2017 év végén sikerült újabb stratégiai partnerség alapjait lerakni a Konzum Befektetési és Vagyonkezelő Nyrt-vel, amely megteremtette a további növekedés feltételeit.

A 2014 januárjában felállt új vállalatvezetés kitartó, következetes és elkötelezett munkájának eredménye a 2017-ben elért sikerekben jelent meg. Ezúton szeretném megköszönni a kiváló teljesítményt a menedzsmentnek, és biztosítóink valamennyi munkatársának, részvényeseinknek pedig a türelmet, amellyel kitartottak mellettünk az elmúlt esztendőben.

A mostanra kialakult és elkötelezett fő tulajdonosi szerkezet, valamint az eddig is már bizonyított vállalatvezetés a biztosítéka és szilárd alapja a következő évek további sikeres munkájának.

Dr. Bayer József
a felügyelőbizottság elnöke

Vezérigazgatói köszöntő

Lendületes és eseménydús éveket tudhat maga mögött a CIG Pannónia. 2014-ben új úton indultunk el, új stratégia mentén alakítottuk át működésünket. Újjászerveztük értékesítési területünket, a független közvetítők mellett felépítettük saját hálózatunkat, illetve együttműködési megállapodásokon keresztül elkezdtük az értékesítést a banki csatornán keresztül is. Termékportfóliónkat a piaci realitásokhoz igazítva csak olyan termékekre fókuszáltunk, amelyek versenyképesek ugyanakkor kellően nyereségesek is. Harmadrészt az ügyfélszemponatok mellett kiemelt hangsúlyt helyeztünk a részvényesi igények kielégítésére, vagyis a tartósan nyereséges működésre.

Ma már nyugodt szívvel kijelenthetjük, hogy a vállalat átalakítását megcélzó akkori döntéseink helyesnek bizonyultak. A CIG Pannónia a magyar biztosítási piac stabil, erős és megkerülhetetlen szereplője. Közös munkánk sikereit mások is elismerték. 2017-ben „Az Év Biztosítójának” választott bennünket a Money-Moon, valamint részvényünk teljesítménye alapján elnyertük a Budapesti Értéktőzsde „Az Év Részvény-piaci Befektetési Sztorija” címét. Az EMABIT belépett immáron hatodik külföldi piacára, majd együttműködési keret-megállapodást írt alá a világ egyik legnagyobb viszontbiztosítójával, a China Re-vel.

A rendelkezésünkre álló friss tőkéből egyrészt újabb akvizíciós lehetőségeket szeretnénk feltérképezni, kiindulva a tavalyi felvásárlás és integráció kedvező tapasztalataiból. Másrészt értékesítési kapacitásaink bővítésére kívánjuk felhasználni, hogy újabb partnerek bevonásával tovább tudjuk növelni szerződésállományunkat, ügyfélkörünket. Célunk, hogy olyan cég maradjunk az elkövetkező években is, amely folyamatosan fejleszti szolgáltatásainak színvonalát, innovatív, versenyképes piaci ötletekkel tud előállni újra és újra, és minden évben nagyobb összegű osztalékot fizet ki tulajdonosainak. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy ez az értékteremtő munka árfolyamunk folyamatos erősödésében is tükröződjön.

A CIG Pannónia lendületben van, és ezt a lendületet szeretnénk megtartani 2018-ban is.

Dr. Kádár Gabriella
vezérigazgató

STABILITÁS ÉS BIZTONSÁG

A CIG PANNÓNIA RÓL

A CIG Pannóniát ismert és elismert szakemberek alapították CIG Közép-európai Biztosító Zrt. néven 2007. október 26-án. A Biztosító értékesítési tevékenységét 2008. május 26-án kezdte meg. Nevét 2010. január 1-től CIG Pannónia Életbiztosító Zrt.-re változtatta.

2010 őszétől a CIG Pannónia Életbiztosító nyilvánosan működő részvénytársaságként tevékenykedik. Részvényeit 2010. november 8-án vezették be a Budapesti Értéktőzsdére, az értékpapírokkal 2012. április 12. óta a BÉT Részvények prémium kategóriájában lehet kereskedni. A részvények szerepelnek a BUX kosárban.

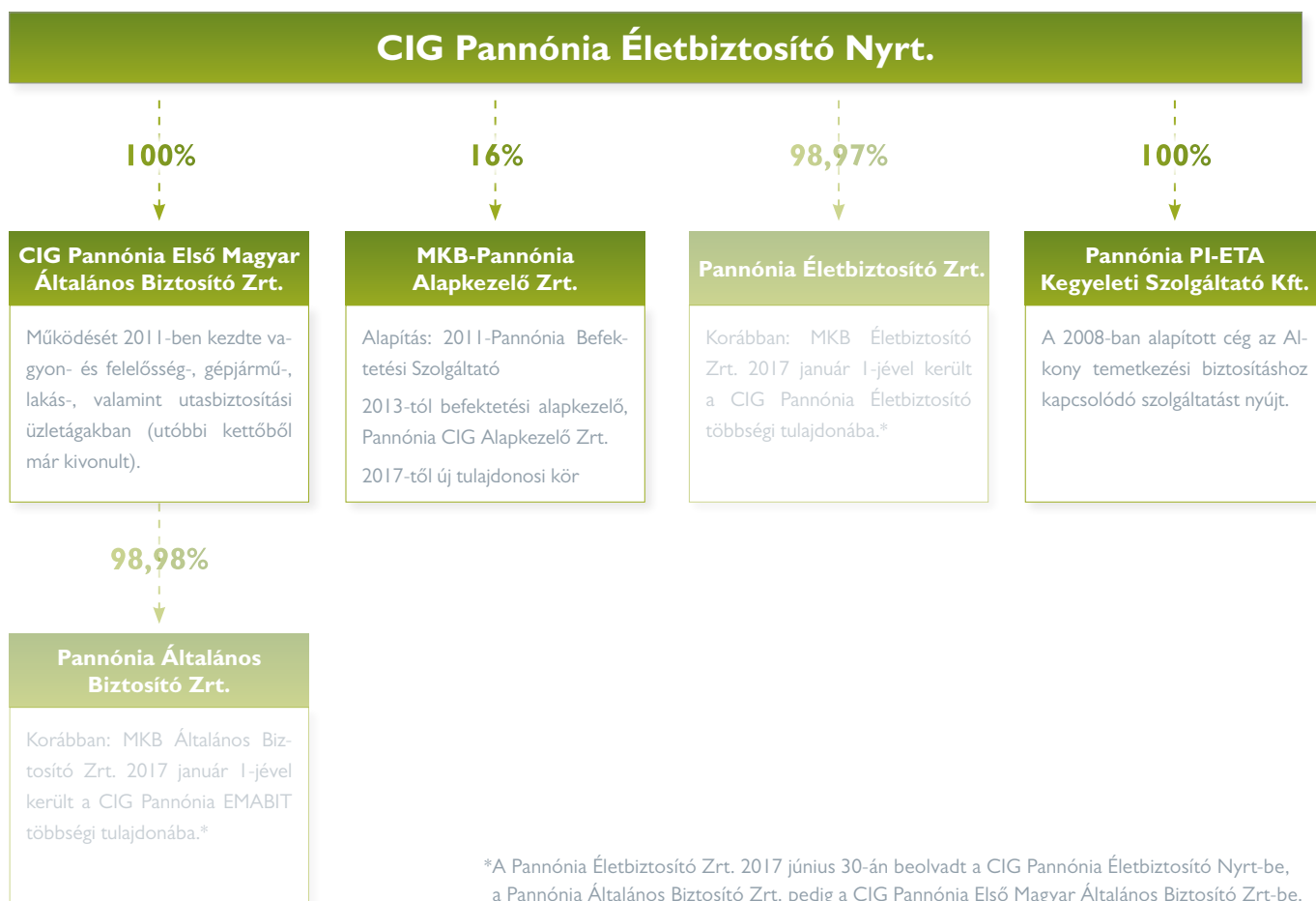
2011-ben kezdte meg működését a CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt. (EMABIT), a CIG Pannónia Életbiztosító 100%-os tulajdonában lévő, nem-életbiztosítással foglalkozó leányvállalata. Fókuszában a hazai kis- és középvállalatok, állami és önkormányzati intézmények, vállalatok, szakmai kamarák, egyesületek, szövetségek állnak. A hazai piacszerzés után az EMABIT az elmúlt években a külföldi piacokon is megjelent rés piacokon: 2012-ben fuvarozóknak kialakított speciális felelősségbiztosítással lépett piacra Lengyelországban, egy évvel később szállítmánybiztosítási terméket vezetett be Litvániában, míg 2014 óta Olaszországban értékesít kezesi biztosításokat. Egyedi, speciális helyzetekre nyújtott biztosítási megoldásokkal pedig Szlovákiában és Romániában is jelen van, 2017-ben pedig kezesi biztosítási termékkel lépett a spanyol piacra.

A CIG Partnerség részeként a Pénztári Stratégiai Együttműködés keretében 2011-ben jött létre a Pannónia Befektetési Szolgáltató, melyet a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt., valamint a Pannónia Nyugdíjpénztár közösen hozott létre. A befektetési szolgáltató 2013-ban befektetési alapkezelővé alakult át, ezzel egyidejűleg felvette a Pannónia CIG Alapkezelő Zrt. nevet. 2017-ben méretgazdaságossági és hatékonyságnövelési szempontokat szem előtt tartva a vállalat tulajdonosi köre kibővült az MKB Bank Zrt.-vel, az MKB Nyugdíjpénztárral, az MKB-Pannónia Egészség- és Önszegélyező Pénztárral, valamint a Gránit Bank Zrt.-vel. Az MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt. jelenlegi tulajdonosai: Pannónia Pénztárszolgáltató Zrt. (16%-ban), CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. (16%-ban), MKB Bank Zrt. (49%-ban), MKB Nyugdíjpénztár (15%-ban), MKB-Pannónia Egészség- és Önszegélyező Pénztár (2%-ban), Gránit Bank Zrt. (2%-ban).

A 2016. október 7-én aláírt szerződés értelmében a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. az MKB Életbiztosító Zrt. 98,97%-át, leányvállalata, a CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt. pedig az MKB Általános Biztosító Zrt. 98,98%-át vásárolta meg a Versicherungskammer Bayern-től (VKB). A szükséges engedélyek megszerzését, illetve a közgyűlési döntéseket követően 2017. június 30-án a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága bejegyezte a megvásárolt biztosítók beolvadását a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.-be, illetve a a CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt.-be.

A CIG CSOPORT FELÉPÍTÉSE

A TÁRSASÁGGAL KAPCSOLATOS ALAPINFORMÁCIÓK

Székhely:	1033 Budapest, Flórián tér 1., Magyarország
Levelezési cím:	1300 Budapest, Pf. 177., Magyarország
Telefon:	+36 1 5100 200
Fax:	+36 1 247 2021
E-mail:	info@cig.eu
Honlap:	www.cigpannonia.hu
Cégjegyzékszám:	01 10 045857
Adószám:	14153730-4-44
Könyvvizsgáló:	Ernst&Young Könyvvizsgáló Kft.

RÉGIÓS JELENLÉTÜNK

MAGYARORSZÁG

2008 májusától
Élet és nem-élet üzletág
A működés anyországa

SPANYOLORSZÁG

2017 szeptemberétől
Nem-élet üzletág
Határon átnyúló szolgáltatás

ROMÁNIA

2009 májusától
Élet üzletág
Csak állományfenntartás

BALTIKUM

2013 áprilisától
Nem-élet üzletág
Határon átnyúló szolgáltatás

LENGYELORSZÁG

2012 áprilisától
Nem-élet üzletág
Határon átnyúló szolgáltatás

SZLOVÁKIA

2010 szeptemberétől
Élet üzletág
Csak állomány fenntartás

OLASZORSZÁG

2014 szeptemberétől
Nem-élet üzletág
Határon átnyúló szolgáltatás

TRANSPARENTS MŰKÖDÉS

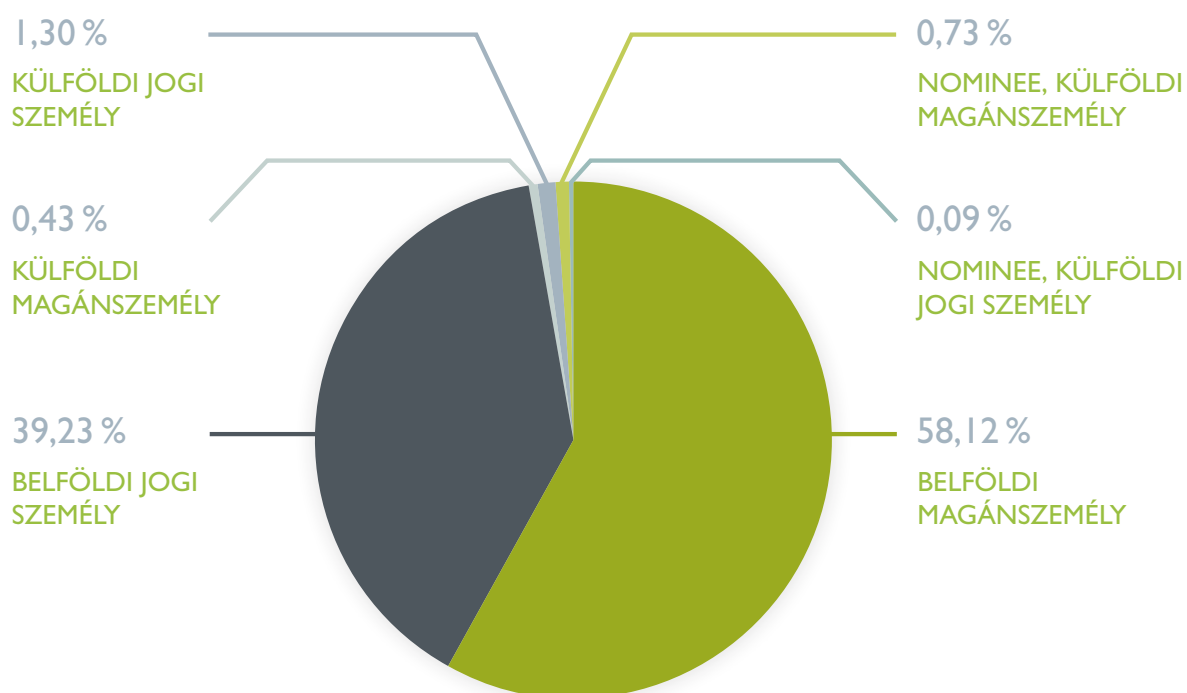
RÉSZVÉNYESI INFORMÁCIÓK

Ticker:	CIGPANNONIA
ISIN:	HU0000097738
Bevezetés időpontja:	2010. november 8.
Prémium kategóriába lépés időpontja:	2012. április 12.
Kereskedés pénzneme:	HUF
Névérték:	40 HUF
Bevezetett mennyiség:	71 295 573 db (2017. december 31.)
Közkézhányad:	66% (2017. december 31.)
Saját részvények darabszáma:	1 437 339 db (2017. december 31.)
Jegyzett tőke:	2 851 822 920 Ft (2017. december 31.)

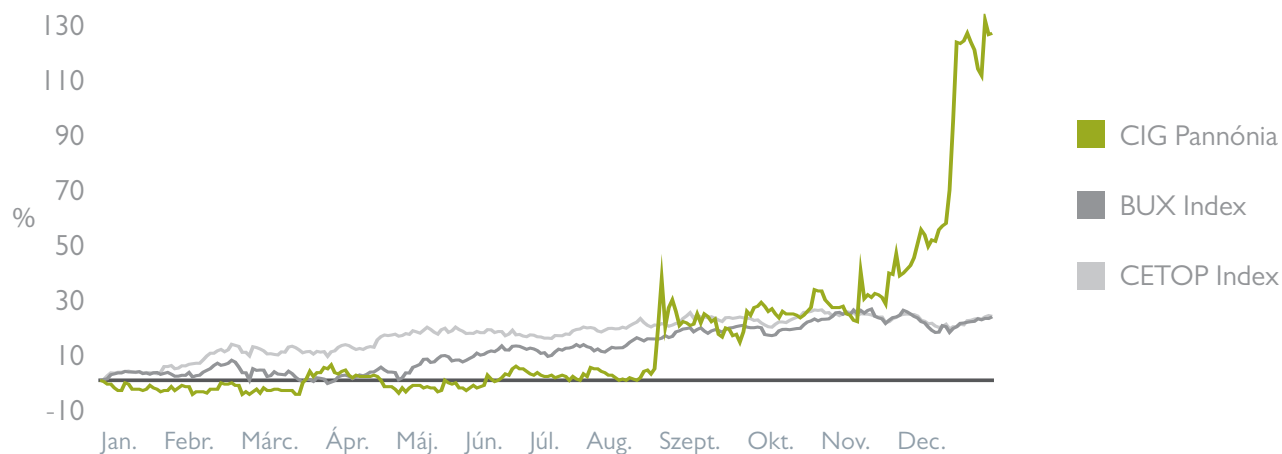
A Társaság által kibocsátott „B” és „C” sorozatú kamatozó részvények 2017. szeptember 11-én törzsrészvényekké alakultak át a 27/2012. (VIII.16.) és a 28/2012. (VIII.16.) számú közgyűlési határozatok, valamint a befektetői információs összefoglaló és a részvény-átalakítási szerződés rendelkezései szerint. A Társaság Igazgatóságának 2017. szeptember 12-i, az alaptőke zártkörű felemeléséről szóló döntésének értelmében 6 131 231 db, egyenként 40 forint névértékű, névre szóló, szavazati jogot biztosító, dematerializált törzsrészvény került kibocsátásra. A társaság rendkívüli közgyűlésének határozatai alapján 333 333 db törzsrészvény bevonásra került. A bevonásra 2017. december 31-ét követően került sor. Jelenleg a bevezetett mennyiség 70 962 240 db, melyből saját részvény 1 104 006 db, a közkézhányad: 65,37%.

RÉSZVÉNYESEK TULAJDONI HÁNYADA

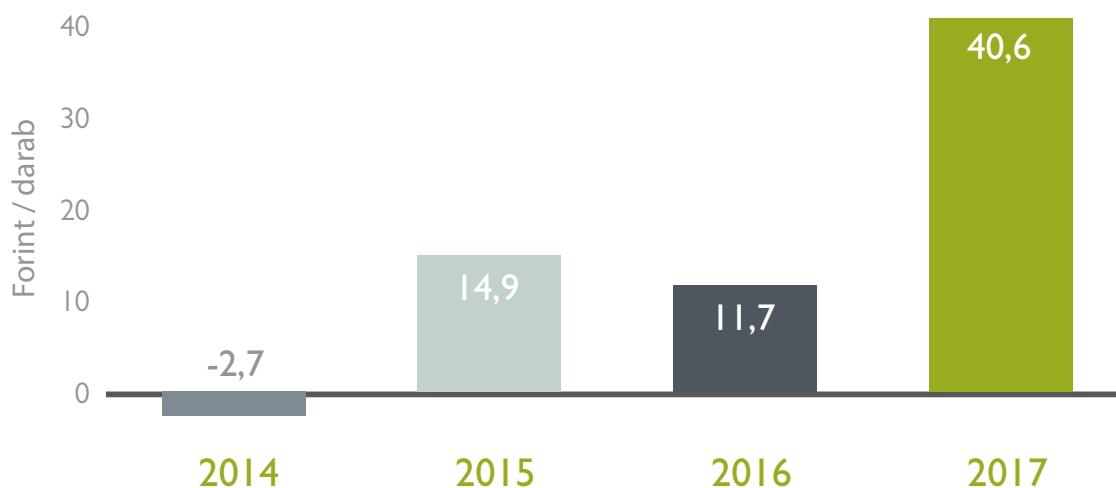
(2017. DECEMBER 31.)

A CIG PANNÓNIA RÉSZVÉNY ÁRFOLYAMÁNAK ALAKULÁSA, 2017

EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ EREDMÉNY (EPS, IFRS)

BÉT DÍJ: AZ ÉV BEFEKTETÉSI SZTORIJA

A BÉT Legek díjátadón 2017 márciusában összesen 10 kategóriában osztottak ki díjat, amelyek többségét számszerűsíthető tényezők, mutatók alapján ítélte oda a tőkepiaci szakemberekből álló zsűri. A kvantitatív módszertan alapján felállított rangsorban a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. a 2016-ban elért közel 50%-os árfolyam növekedése alapján elnyerte „Az Év Részvénytőkepiaci Befektetési Sztorija” díjat.

„Nagy megtiszteltetést jelent számunkra a rangos díj, hiszen azt jelzi, hogy immár fokozódó érdeklődés mutatkozik a befektetők részéről is Társaságunk iránt. A CIG Pannónia menedzsmentje a 2014-es stratégiaváltásakor három célt fogalmazott meg: nyereséges működés, az értékesítés átalakítása és a meghatározott részpiacokon történő erős jelenlét. A megújult üzleti stratégia, a magas színvonalú szakértői gárda révén a cég működése nyereségessé vált, cégcsoport szinten is szép eredményeket értünk el mind 2015-ben, mind pedig a tavalyi évben. Úgy gondoljuk, mindez nemcsak ügyfeleink, hanem részvényeseink számára is nagy érték, hiszen azt igazolja, hogy képesek vagyunk reálisan gondolkodni és gyorsan tudunk reagálni a megváltozott belső, külső körülményekre. Ez a díj is megerősít minket abban, hogy jó úton haladunk.” – nyilatkozta a díj elnyerése kapcsán dr. Kádár Gabriella vezérigazgató.

OSZTALÉK

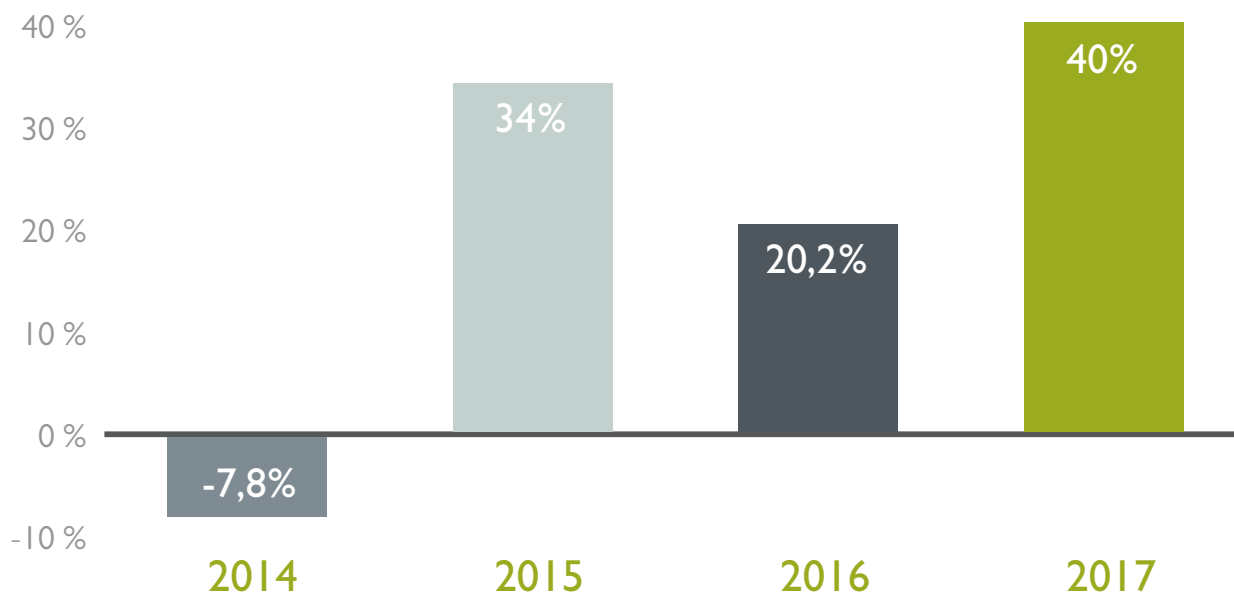
A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. Igazgatósága a Társaság Közgyűlésének a 2017. üzleti év után részvényenként bruttó 10 forint osztalék kifizetését javasolja. A Társaság a 2016-os üzleti év után, illetve az azt megelőző üzleti években nem fizetett osztalékot.

2018-AS ESEMÉNYNAPTÁR

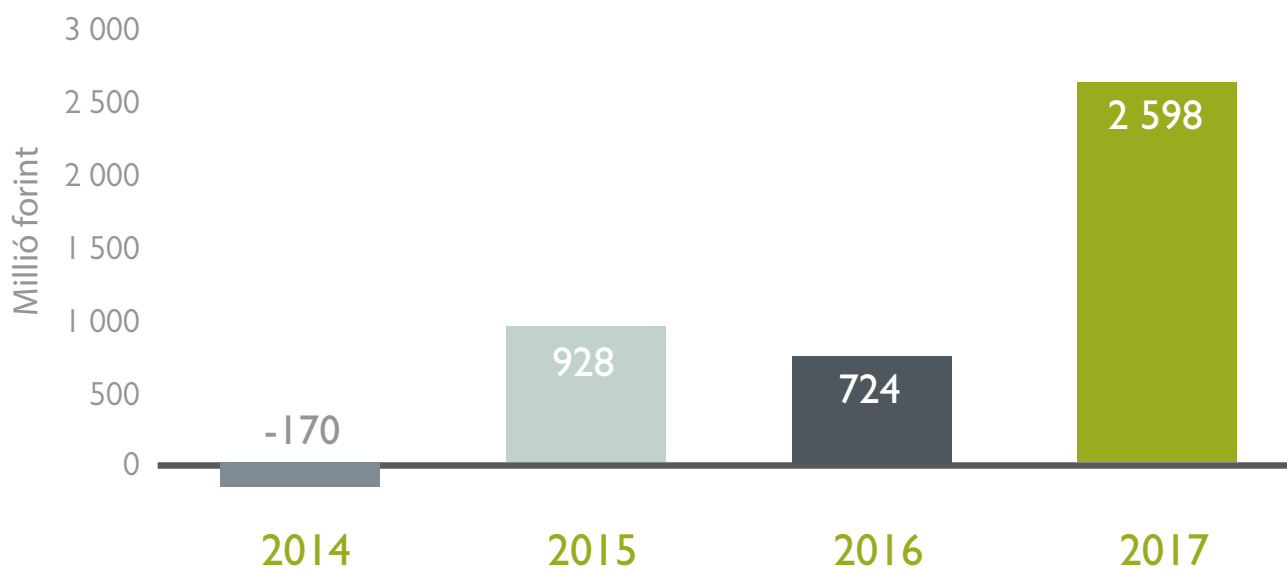
Január 19.	Rendkívüli közgyűlés
Február 20.	Negyedéves jelentés a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. 2017. évi I-IV. negyedéves eredményéről
Április 16.	Éves rendes közgyűlés, 2017. évi éves jelentés elfogadása
Május 23.	Negyedéves jelentés a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. 2018. évi I. negyedéves eredményéről
Augusztus 22.	Negyedéves jelentés a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. 2018. évi I-II. negyedéves eredményéről
November 20.	Negyedéves jelentés a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. 2018. évi I-III. negyedéves eredményéről

FŐBB PÉNZÜGYI ADATOK

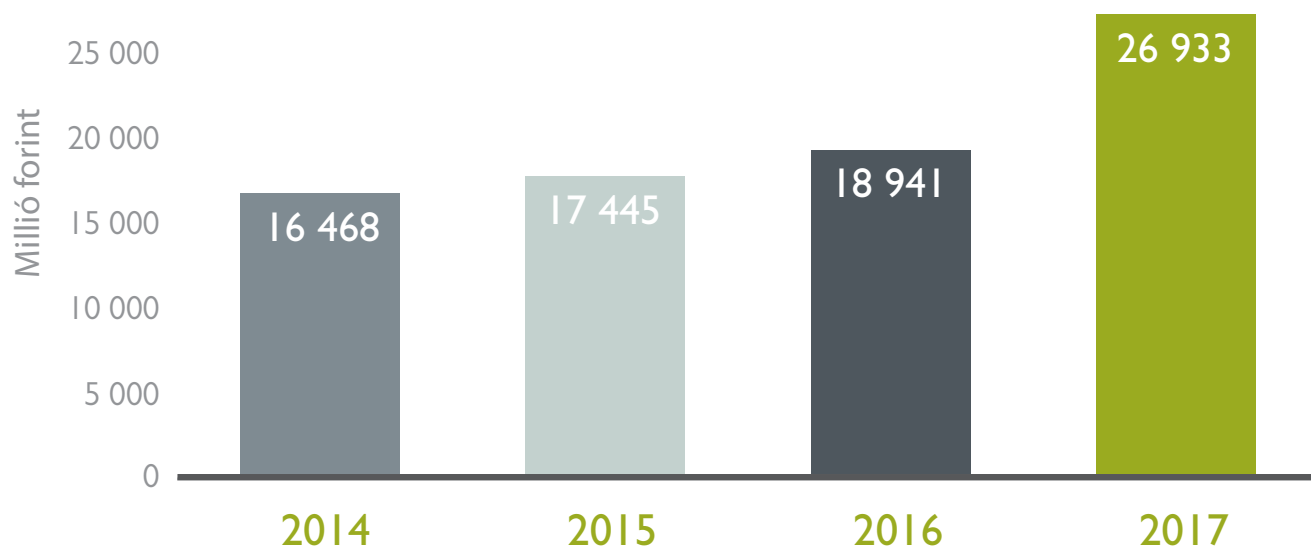
SAJÁTTŐKE-ARÁNYOS NYERESÉG (ROE, IFRS)

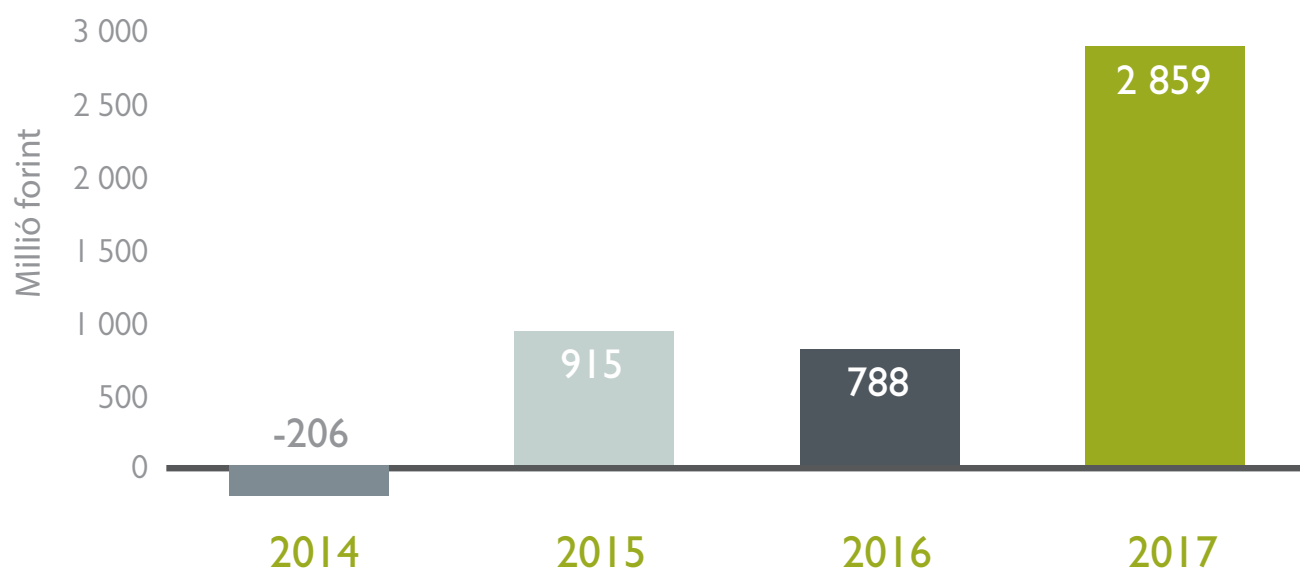
ADÓZOTT EREDMÉNY (IFRS)

BRUTTÓ DÍJBEVÉTEL (IFRS)

TELJES ÁTFOGÓ JÖVEDELEM (IFRS)

TÁRSADALMI SZEREPVÁLLALÁS

Társaságunk fontosnak tartja a kortárs művészet támogatását. A hazai és a régió tehetséges iparművészeinek támogatására 2016-ban a **MadeinHungary+MeeD Határtalan Design rendezvénysorozat**

szervezőivel közösen létrehoztuk a Határtalan Design Díjat. A közép-kelet-európai régió egyik dinamikusan fejlődő design-eseményének üzenete számos ponton hasonlóságot mutat a CIG Pannónia által képviselt vállalati értékekkel. A határtalan design egyrészt utal a generációk és az egyes földrajzi területek közötti átjárhatóságra, másrészt a műfaji sokaságra és a megvalósítás jellegére. Fiatal hazai biztosítótársaságként számunkra is elengedhetetlen a folyamatos innováció és az

ügyfelek számára nyújtott egyedi, professzionális szolgáltatás. Külön üdvözlendőnek tartjuk a rendezvény régiós jellegét, hiszen társaságunk is a régió több országában jelen van határon átnyúló szolgáltatásaival.

A 2017-es évben a tárlaton kiállított tárgyak közel száz tervezője közül három – neves szakmai zsűri által kiválasztott kiállító - részesült pénzbeli elismerésben. A grémium a régió gazdasági, ipari hátterének megfelelő, innovatív, eredeti ötletekre épülő tárgyakat, kollektiókat díjazta, műfaji megkööttség nélkül.

A **Budapesti Fesztiválzenekar** egyike azon magyar márkáknak, amelyek nemzetközi színvonalon is egyedülállóak. Mind Magyarország jó hírének nagy szolgálatot tesznek ezzel, mind a magyar teljesítőképességről magunkban megálmodott ideáknak is realitást adnak.

A CIG Pannónia Életbiztosító számára fontos egy ilyen mintáértékű intézmény támogatása. A Zenekar sikereinek szívből örülünk és sokat tanulunk is belőle. Komoly elkötelezettség erősítő momentum még számunkra a Zenekar példamutató társadalmi szerepvállalása, transzparens működése, a kapott támogatások felhasználásáról adott folyamatos, korrekt visszacsatolás.

A hazai pénzügyi szektor szereplőjeként kiemelt feladatnak tartjuk a lakosság edukálását, pénzügyi tudosságra nevelését, melyet nem csak figyelemfelhívó és edukációs célú sajtóanyagaink révén, hanem az ilyen irányú kampányok támogatásával is szeretnénk ösztönözni. A 2017-es évben is részt vettünk a MABISZ nyugdíjbiztosítással kapcsolatos edukációs kampányában, illetve a fiatal generáció edukációját célzó **Pénzkultúra Alapítványt** is támogattuk.

Cégünk tevékenysége során nélkülözhetetlen az emberi erőforrás megléte, így nagy hangsúlyt fektetünk a kollégák képzésére, karrierépítésére, motiválására. Továbbra is törekszünk olyan munkakörülményeket és légkört biztosítani munkavállalók számára, amellyel nem csak hatékonyan, de elkötelezettséggel képesek munkájuk elvégzésére, hiszen cégnél továbbra is cél a minél magasabb színvonalú munkahely megteremtése. Meggyőződésünk, hogy a kiváló munkaerő is ösztönzésre szorul, ezért folyamatosan támogatjuk és kezdeményezzük olyan programok és folyamatok bevezetését, ami a hosszú távú elkötelezettséget és az egyre emelkedő szakmaiságot tudja biztosítani. Teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalóink kockázati – valamint Best Doctors® egészségbiztosítással rendelkeznek. E mellett társaságunk fontos szerepet szán a munkatársak képzésének is, az ismeretek, a tudás bővítését cégen belüli képzésekkel, továbbá szakmai konferenciákon biztosított részvétellel támogatjuk. Új kollégáink a Biztosítási Akadémia keretein belül tanulhatják meg a szakma alapvetéseit, a kulcspozíciót betöltő fiatal tehetségek szakmai előmenetelét pedig Talent programunk biztosítja.

Mindemellett a sport támogatása is fontos cégünk számára, a tavalyi évben összesen 14 budapesti és vidéki, a labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, vízilabda és röplabda sportágban működő sportszervezet részére nyújtottunk támogatást.

A blurred photograph of a tram in motion, with a green rectangular box overlaid on the left side containing the title text.

SZAKÉRTŐ VÁLLALATVEZETÉS

TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS

CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.

A CIG Pannónia által kialakított társaságirányítási rendszer összhangban áll a hatályos szabályozással és a Budapesti Értéktőzsde ajánlásaival. A társaság szervezeti felépítését és működési elveit a mindenkor hatályos alapszabálya tartalmazza.

A közgyűlés a társaság legfőbb szerve, amely a részvényesek összességéből áll.

A közgyűlés összehívása az igazgatóság feladata. A közgyűlést az igazgatóság szükség szerint, de évente legalább egyszer (éves rendes közgyűlés) hívja össze.

IGAZGATÓSÁG

A Társaság ügyvezető szerve az igazgatóság, kötelessége a Társaság szervezetének kialakítása és vezetése, valamint a munkáltatói jogok gyakorlása. Hatáskörét a hatályos jogszabályok, a Társaság Alapszabálya, közgyűlési határozatok, valamint az igazgatóság ügyrendje határozza meg. Háromhavonta egyszer a felügyelőbizottság részére és évente egyszer a közgyűlés részére az ügyvezetésről, a Társaság vagyoni helyzetéről és üzletpolitikájáról jelentést készít; gondoskodik a Társaság üzleti könyveinek és részvénykönyvének vezetéséről; előterjeszti a Társaság számviteli törvény szerinti beszámolójára, és az adózott eredmény felhasználására vonatkozó javaslatot.

A Társaság Igazgatóságának tagjai:

DR. KIRÁLY MÁRIA

Az igazgatóság elnöke. Vállalati tervező-elemző okleveles közgazdász, majd vállalati komplex vezetői szakközgazdász képesítést, és közgazdasági doktori címet szerzett a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. Magyarország legnagyobb kiadóvállalata, az Axel Springer (jelenleg Ringier Axel Springer) cégcsoport operatív ügyvezetője. Feladatai közé tartozik többek között a szervezetek operatív üzleti felügyelete, vezetői információs rendszer irányítása, gazdálkodási stratégiák meghatározása. A Magyar Lapkiadók Egyesülete elnökségének tagja. 2013. június 6. napjától a CIG Pannónia igazgatóságának tagja. Dr. Király Mária kompetenciájába tartozó területek: üzleti stratégia és üzleti modell, pénzügyi és aktuáriusi elemzés.

DR. MIKÓ GYULA

1971-ben szerezte meg az egyetemi doktori fokozatot a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, 1979-ben megkapta a közgazdaságtudományok kandidátusa fokozatot. Később az egyetemen tanított, docens és dékán-helyettes volt. 1991-től a Nationale-Nederlanden (ma: NN Biztosító) termékfejlesztési vezetője, 1992-től vezető aktuáriusa, majd 1996-tól a Nationale-Nederlanden Pénztárszolgáltató Kft. vezérigazgató-helyettese. 1997 és 2002 között a Winterthur Biztosító elnök-vezérigazgatója. 2006 és 2007 között az Aviva Életbiztosító vezérigazgató-helyettese, vezető aktuáriusa. 2007-ben a CIG Pannónia alapító tagja, 2009-ig vezető aktuáriusa, 2012. augusztus 16. napjáig vezérigazgató-helyettese volt. 2013. június 6-tól kezdődően a Társaság igazgatóságának tagja. Dr. Mikó Gyula kompetenciájába tartozó területek: biztosítási és pénzügyi piacok, irányítási rendszer, pénzügyi és aktuáriusi elemzés.

DR. KÁDÁR GABRIELLA

Tanulmányait az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán végezte, a diploma megszerzését, jogi szakvizsga letételét követően biztosítási szakjogász képesítést szerzett. Az ING cégcsoport különböző területein dolgozott 1994 és 2003 között, ügyvezető igazgatóként a nyugdíjpénztári, majd a munkavállalói juttatásokkal foglalkozó (Employee Benefit) területeket vezette. Ezt követően, 2003 és 2009 között a Deloitte Magyarország marketing és üzletfejlesztési igazgatója volt. A CIG Pannóniához 2009 októberében csatlakozott, ahol kezdetben az alternatív értékesítési csatornáért volt felelős, ezt követően pedig értékesítési vezérigazgató-helyettesi pozíciót töltött be. 2014. január 6. óta vezérigazgató és a társaság első számú vezetője. Dr. Kádár Gabriella kompetenciájába tartozó területek: biztosítási és pénzügyi piacok, üzleti stratégia és üzleti modell, irányítási rendszer, szabályozási követelmények.

BARTA MIKLÓS

A Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem aktuárius szakirányán szerzett közgazdász végzettséget. 2003-ban a KPMG Hungária Kft.-nél helyezkedett el könyvvizsgálóként, majd 2007-től könyvvizsgálati menedzseri feladatokat látott el, és számos tanácsadási projekt résztvevője. 2008-ban ACCA diplomát (az ACCA – Association of Chartered Certified Accountants – a világ vezető pénzügyi és számviteli szakembereit tömörítő szakmai szervezete), 2011-ben a Magyar Könyvvizsgálói Kamaránál okleveles könyvvizsgálói képesítést szerzett. A Társasághoz 2011 januárjában csatlakozott kontrolling igazgatóként, 2012-től pedig pénzügyi- és kontrolling igazgató, majd pénzügyi vezérigazgató-helyettes, 2013-tól általános vezérigazgató-helyettes. Barta Miklós kompetenciájába tartozó területek: biztosítási és pénzügyi piacok, üzleti stratégia és üzleti modell, irányítási rendszer, pénzügyi és aktuáriusi elemzés, szabályozási követelmények.

HORVÁTH GERGELY DOMONKOS

A Budapesti Műszaki Egyetemen gépészmérnöki, a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen mérnök-közgazdász, a University of Pittsburgh képzésén MBA diplomát szerzett. Az elmúlt 20 évben különböző felsővezetői pozíciókat töltött be, így többek között a Merkantil Bank, és a Budapest Bank vezérigazgató-helyettese, a Keler Zrt., a Betonút Zrt., és az MNV vezérigazgatója, a Magyar Posta, ACE és az Association of Futures Markets elnöke, illetve a CEECSDA főtitkára volt. Jelenleg a Norma Instruments Zrt. vezérigazgatója, a Gránit Bank Zrt., és a Norma Instruments Zrt. igazgatósági tagja, 2013. június 6. napjától a CIG Pannónia igazgatóságának független tagja. Horváth Gergely Domonkos kompetenciájába tartozó területek: pénzügyi piacok, üzleti stratégia és üzleti modell, irányítási rendszer, pénzügyi elemzés.

FELÜGYELŐBIZOTTSÁG

A felügyelőbizottság irányítja a belső ellenőrzési szervezetet, valamint a belső ellenőrzés által végzett vizsgálatok megállapításai alapján ajánlásokat és javaslatokat dolgoz ki. A Társaság irataiba, számviteli nyilvántartásaiba, könyveibe betekinthez. Jóváhagyja többek közt a Társaság éves üzleti tervét, az éves beszámoló és a határozati javaslatok közgyűlés elé terjesztését.

A Társaság Felügyelőbizottságának tagjai:

DR. BAYER JÓZSEF

A felügyelőbizottság elnöke 2007. október 26-tól, 2013. szeptember 26-tól 2014. április 29-ig megbízott elnöke, majd 2015. március 8-ig elnöke, ezt követően 2015. április 28-tól újraválasztott elnöke. Dr. Bayer József a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen végzett (ma: Budapesti Corvinus Egyetem). 1976-tól a Magyar Közgazdaságtudományi Társaság tagja. 1976-ban megszerezte az egyetemi doktori címet, 1985-ben a közgazdaságtudományok kandidátusa lett. 1978. január 1-től 1983. június 1-ig a bécsi Collegium Hungaricum tudományos titkára. 1985-től az MTA Ipar- és Vállalatgazdasági Bizottság tagja. 1984 októberétől 1989. március 31-ig a Magyar Televízió kereskedelmi főigazgatója. 1989. április 1-től a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási egyetem (ma: Budapesti Corvinus Egyetem) docense. 1989-től napjainkig az Axel Springer Budapest Kiadó Kft., 2014. november 6-i átalakítása óta a Ringier Axel Springer Magyarország Kft. ügyvezető igazgatója. 2007-ben részt vett a Társaság megalapításában. Dr. Bayer József kompetenciájába tartozó területek: biztosítási és pénzügyi piacok, üzleti stratégia és üzleti modell, pénzügyi és aktuáriusi elemzés.

FEKETE IMRÉNÉ

Diplomáját a Budapesti Marx Károly Közgazdasági Egyetemen szerezte. Okleveles könyvvizsgáló képzéssel és tőzsdei szakvizsgával rendelkezik. Szakmai pályafutását az Országos Takarékpénztárban kezdte, majd a Pénzügyminisztériumban és az Állami Számvevőszéknél dolgozott. Az Ernst & Young Kft.-nél 1992-től 2007-ig volt könyvvizsgáló, partner, majd ügyvezető. A Magyar Könyvvizsgáló Kamara elnökségi tagjaként, majd szakmai alelnökéként több nemzetközi szervezetben képviselte a könyvvizsgálói szakmát. Több évtizede szakmai publikációs és továbbképzési tevékenységet folytat. 2008-tól 2013-ig a Könyvvizsgálók Közfel-

ügyeleti Bizottságának tagjaként tevékenykedett. A CIG Pannóniánál felügyelő bizottsági tag 2012. április 19. napjától, 2013. április 18-tól az audit bizottság elnöke, független és könyvvizsgálói szakképzettséggel rendelkező tagja. Fekete Imréné kompetenciájába tartozó területek: biztosítási és pénzügyi piacok, irányítási rendszer.

PAPP ISTVÁN

Diplomáját a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen szerezte. Adótanácsadói és okleveles könyvvizsgálói képesítéssel is rendelkezik. 1979 és 1982 között a Külkereskedelmi Minisztérium Közgazdasági Főosztályának főelőadója volt, majd ezt követően az Ipari Minisztérium Közgazdasági Főosztályán osztályvezető helyettesi pozíciót töltött be. 1990 és 1991 között a Vegyiműveket Tervező Vállalat gazdasági vezérigazgató-helyettese, majd 1991-től a P and P Mérlegdoktor Könyvvizsgáló Kft. ügyvezető igazgatója és tulajdonosa. 2014. május 27-től a felügyelőbizottság és az audit bizottság független tagja. Papp István kompetenciájába tartozó területek: irányítási rendszer, pénzügyi és aktuáriusi elemzés, szabályozási követelmények.

DR. CZAKÓ ERZSÉBET HAJNALKA

1986-ban végzett a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen (ma: Budapesti Corvinus Egyetem, BCE), és azóta is itt dolgozik. 1991-ben szerezte meg egyetemi doktori címét, 2002-ben PhD fokozatát, 2013. szeptember 1-jétől a BCE egyetemi tanára. Több külföldi egyetemen vett részt tudományos és szakmai továbbképzésen, köztük a leuveni Katolikus Egyetemen (Belgium) és a Harvard Business School-ban (USA). Tárgyai közé tartozik a nemzetközi stratégia és vállalatgazdaságtan, kutatási területei közé a versenyképesség. Magyar és angol nyelven oktat, és e két nyelven számos publikációja jelent meg. 1994-2001 között a Vállalatgazdaságtan Tanszék tanszékvezető helyettese, 2001-2004 között vezetője, 2003-2005 között a BCE Gazdálkodástudományi Kar dékán-helyettese, 2005-től pedig a Vállalatgazdaságtan Intézet igazgatója. 2015. július 24-től a felügyelőbizottság és az audit bizottság független tagja a CIG Pannóniánál. Dr. Czakó Erzsébet Hajnalka kompetenciájába tartozó területek: üzleti stratégia és üzleti modell, irányítási rendszer.

BOROS ISTVÁN

1972-ben végzett a Külkereskedelmi Főiskolán, majd 1992-ben a BKE Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok szakközgazdász képzését is megszerezte. 1974-86 között külkereskedelmi vállalati tapasztalatot szerzett Magyarországon, közben 1981-86 között a párizsi magyar kereskedelmi képviselőn dolgozott. 1989 és 1995 között a Hungexpo Rt. vezérigazgató-helyettese volt, részt vett több magyar-külföldi vegyesvállalat létrehozásában és felügyeletében (Publicis Magyarország, Szonda-Ipsos). 1995-től a Cegos Tanácsadó és Tréning Kft. ügyvezető igazgatója, majd 2015-től a Zrt-é alakult cég tulajdonos-vezérigazgatója. A Magyar Francia Kereskedelmi és Iparkamara alapító alelnöke (1991-1997), majd elnöke (2003-2007), 2007-2010 között pedig a kamara igazgatóságának tagja volt. Az Autonómia Alapítvány Kuratóriumának elnöke 2002-2014 között, azt követően kurátora. A Budapesti Fesztiválenekar Kuratóriumának tagja 2009-től, a Herendi Porcelánmanufaktúra Rt. igazgatósági tagja 2004-2009 között. 2006-ban a Francia Nemzeti Érdemrend tiszti fokozatának kitüntetettje. A CIG Pannónia felügyelőbizottságának független tagja 2015. július 24-től. Boros István kompetenciájába tartozó területek: üzleti stratégia és üzleti modell, irányítási rendszer.

VEISZ ÁKOS

2006-ban a Budapesti Corvinus Egyetem pénzügy szakán szerzett közgazdász diplomát, az egyetem Szakmai Díjának kitüntetettje. 2005-ben ERASMUS ösztöndíjjal a Tilburgi Egyetemen (Hollandia) folytatott tanulmányokat, 2007-2010 között több külföldi szakmai továbbképzésen vett részt árfolyampolitika, pénzügyi piacok és államadósság kezelés témákban. 2006 és 2010 között a Pénzügyminisztérium Gazdaságpolitikai főosztályán pénzügyi elemzőként, ezt követően közgazdasági elemzőként a Miniszterelnökségen dolgozott dr. Szapáry György, gazdaságpolitikai főtanácsadó mellett.

2011-től Magyarország Washingtoni Nagykövetségén pénzügyi és gazdaságpolitikai ügyekért felelős diplomata volt. 2015. február óta az MKB Bank tanácsadója, 2017. januárjától a Stratégiai Ügyvezető Igazgatóság ügyvezető igazgatója. 2002 óta a Budapesti Corvinus Egyetemen működő Heller Farkas Szakkollégium tagja, pénzügyi vezetője, majd a szakkollégium elnöke. 2006-tól a szervezet senior tagja, több pénzügyi témájú kurzus előadója. 2017. szeptember 26-tól a Társaság felügyelőbizottságának független tagja. Veisz Ákos kompetenciájába tartozó területek: pénzügyi piacok, üzleti stratégia és üzleti modell, pénzügyi elemzés.

AUDIT BIZOTTSÁG

Az Audit Bizottság a Társaság felügyelőbizottságának munkáját segítő véleményező, értékelő és javaslattevő feladatokat ellátó testület. A bizottság hatáskörét a hatályos jogszabályok, a Társaság Alapszabálya, a közgyűlési határozatok, valamint az ügyrendje határozza meg.

A Felügyelőbizottság független tagjaiból választott, legalább három tagú Audit Bizottság segíti a Felügyelőbizottságot, különösen a pénzügyi beszámolórendszer ellenőrzésében, a könyvvizsgáló kiválasztásában és a könyvvizsgálóval való együttműködésben. Az Audit Bizottság a munkájáról a Felügyelőbizottságnak számol be.

Az Audit Bizottság tagjai:

- Fekete Imréné sz: Gazdag Katalin (2012. május 5. óta)
- Papp István (2014. május 27. óta)
- Dr. Czákó Erzsébet Hajnalka (2015. július 28. óta)

JAVADALMAZÁSI ÉS JELÖLŐ BIZOTTSÁG

A társaságnál összevontan működik javadalmazási és jelölő bizottság., amely tagjainak többsége, a társaság felügyelőbizottságának független tagjaiból áll. A javadalmazási és jelölő bizottság javaslatot tesz a közgyűlés számára a felügyelőbizottság, az audit bizottság, és az igazgatóság tagjainak jelölésére, megválasztására, visszahívására, és javadalmazására; javaslatot dolgoz ki a vezetők közép- és hosszú távú javadalmazási rendszerére, különös tekintettel a részvényopciós megállapodásokra vonatkozóan, továbbá a teljesítmény értékelésének elveire, kidolgozza az olyan javadalmazási kérdéseket, amelyet az igazgatóság a bizottság feladatkörébe utalt.

A javadalmazási és jelölő bizottság tagjai:

- Dr. Bayer József
- Dr. Móricz Gábor
- Boros István

Dr. Móricz Gábor

CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt.

BUSA ZOLTÁN

A CIG Pannónia EMABIT Zrt. vezérigazgatója. 2000-2006 között az OTP Garancia Biztosító Rt. Központi Üzleti és Bróker Igazgatóság értékesítési igazgatói posztját töltötte be, majd ezt követően a CIB Biztosítási Alkusz Kft.-nél csoportvezetőként dolgozott. 2007 és 2010 között a Groupama Garancia Biztosító Zrt.-nél különféle igazgatói feladatokat látott el, 2010-ben csatlakozott a CIG Pannónia csapatához. 2014. január óta az EMABIT vezérigazgatója.

IGAZGATÓSÁG

Az EMABIT igazgatóságának tagjai:

- Dr. Kádár Gabriella, az igazgatóság elnöke;
- Busa Zoltán, vezérigazgató;
- Barta Miklós, általános vezérigazgató-helyettes.

FELÜGYELŐBIZOTTSÁG

Az EMABIT felügyelőbizottságának tagjai:

- Dr. Móricz Gábor, a felügyelőbizottság elnöke;
- Fekete Imréné;
- Papp István.

A CIG PANNÓNIA VEZETÉSÉNEK TAGJAI

A CIG Pannónia azon vezetői – a már felsorolt igazgatósági, felügyelőbizottsági tagokon kívül, akiknek a szakértelme és tapasztalata 2017-ben a Társaság sikeres működéséhez meghatározóan hozzájárult:

- Balla István, kockázatvállalási és termékmenedzsment főosztályvezető (EMABIT);
- Dr. Búzás Pál, kockázatkezelési vezető;
- Cselényi Szabó Judit, alternatív értékesítés-fejlesztési igazgató;
- Dr. Csevár Antal, vezető jogtanácsos, adat- és fogyasztóvédelmi felelős;
- Edvi Tibor, vezető aktuárius;
- Gábelics Margit, főkönyvelő;
- Dr. Halász Katalin, vezető orvos;
- Kelemen Erika, vezető aktuárius (EMABIT);
- Kerényi Judit, befektetési kapcsolatokért felelős személy;
- Kiss-Dózsainé Héjja Erika, alkusz értékesítési igazgató (EMABIT);
- Komoróczki Máté, kockázatkezelésért felelős személy;
- Mándoki Ádám, termékfejlesztési osztályvezető;
- Dr. Marczi Erika, belső ellenőrzés vezetője;
- Dr. Pintér Imre, compliance vezető, pénzmosásjelentési tisztségviselő;
- Rittinger Tamás, saját hálózati igazgató;
- Solymosi Gábor, banki csatorna értékesítési vezető;
- Szabó Géza, aktuáriusi feladatkört ellátó személy;
- Szalai Gábor, aktuáriusi feladatkört ellátó személy (EMABIT);
- Tóth Alexandra, pénzügyi főosztályvezető;
- Wiand László, IT főosztályvezető.

ÜZLETI
HELYZETÜNK

PIACI KÖRNYEZET

Az MNB statisztikáit alapul véve az elmúlt öt évben évi 4,5 százalékos volt a biztosítási piac átlagos növekedése, 2017-ben azonban a hazai biztosítási szektor kiemelkedő teljesítményt ért el: az előző évhez képest 6,7%-kal növekedett a szektor díjbevétele, amely így elérte a 948,1 milliárd forintot. Az élet ág közel 5%-kal növekedett, míg a nem élet ági díjbevétel növekedés meghaladta a 9%-ot.

A Szolvencia II szabályozórendszer révén a 2016-tól a biztosítók kockázati profilját jobban tükröző szavatolótőke-szükséglet számítás lépett életbe. A szektor egészére az egyedi adatokból összesítve számított szavatolótőke-feltöltöttség szintje a korábbi időszakokhoz hasonlóan stabil képet mutat. A szavatolótőke-megfelelés 2017. IV. negyedévben 225,8%, mely az előző negyedévhez képest mintegy 2,4 százalékpontos, míg a 2016. IV. negyedévi értékhez képest jelentős, 8,9 százalékpontos növekedést mutat, és jelentősen meghaladja mind a jogszabályban előírt 100%-os, mind pedig az MNB által elvárt, volatilitási tőkepufferrel megnövelt 150%-os követelményt is.

A szektor 2017. I-IV. negyedévi összesített biztosítástechnikai eredménye 11,2%-kal haladta meg az előző évit, a nem élet ág biztosítástechnikai eredménye jelentősen, 4 milliárd Ft-ot meghaladóan emelkedett 2016-hoz képest, döntően a nem élet ági megszolgált díjak 12,5%-os emelkedése miatt. Az életági biztosítástechnikai eredmény több, mint 5%-kal növekedett.

Az adózott eredményt tekintve is jelentős, 25%-os növekedést produkált a szektor: a biztosítók 2017. évi adózott eredménye 64,5 milliárd forint volt.*

Az élet ágat tekintve továbbra is a unit-linked termékek a legnépszerűbbek, ezek adták 2017-ben az életbiztosítási díjbevételek 62%-át. A lakosság egyre inkább hosszabb távon gondolkozik, egyre tudatosabbak az öngondoskodást illetően, hiszen nem lehet elégszer hangsúlyozni a nyugdíj- illetve egészségbiztosítások jövőről való gondoskodásban betöltött szerepét, a nyugdíjbiztosításokkal kapcsolatban tapasztalható növekedési trend várhatóan hamarosan az egészségbiztosítások terén is megmutatkozik majd.

Az életbiztosítási piacon meghatározó volt az etikus életbiztosítási koncepció előírásainak megfelelő – az ügyfelek számára transzparenssebb, kedvezőbb költség szerkezetű - termékek megjelenése. Az éves adatokat tekintve elmondható, hogy jól működtek az MNB etikus életbiztosítási elvárásai, az átlag TKM 3,55%-ra csökkent.

A nem-életbiztosítási piacon a növekedés motorját továbbra is a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítások (KGFB) díjemelkedése jelentette.

Egy ilyen piacon fontos, hogy egy cég méretgazdaságos legyen, megfelelő költséggazdálkodással és olyan termékvonallal rendelkezzen, amelyek vállalható kockázattal megfelelő költségfedezetet nyújtanak. Fontos a hosszú távú jövőkép, a biztosítástechnikai szinten nyereséges működés. Emellett nagy hangsúlyt

* Forrás: MNB Tájékoztató a biztosítókról a 2017. IV. negyedévi felügyeleti célú adatszolgáltatás alapján

kell fordítani a Szolvencia II miatt szigorúbb tőke megfelelési követelményekre is, továbbá a biztosításértékesítési irányelvnek (IDD) és a csomagolt befektetési termékekre vonatkozó előírásoknak (PRIIPs) gyakorlatba történő átvétele is prioritás.

Mindezek komoly stratégiai megfontolásokra készítetik a szereplőket. Egy ilyen környezetben kell tudni gyorsan, megfelelő időben módosítani a korábbi üzletfejlesztési, üzletviteli tradíciókon és egyedi üzletviteli politikát kialakítani attól függően, hogy a cég mérete, képessége mire ad lehetőséget. A CIG Pannónia a szükséges stratégiaváltást 2014-ben meglépte és a rá következő években ez a döntés visszaigazolást is nyert.

A CIG Pannónia életbiztosítási ágának korrigált díjbevételét vizsgálva elmondható, hogy a vállalat az életbiztosítási piacon 4,04 százalékos piaci részesedéssel a 9. legnagyobb korrigált díjbevétellel rendelkező társaság volt a 2016. év adatai alapján. Az EMABIT 2016. év végén a díjbevétel tekintetében 1,28 százalékos részesedést szerzett a nem-élet piacon. A Pannónia Biztosítók (volt MKB Biztosítók) akvizíciójának hatására a cégcsoport 2016 végére számított piaci részesedése 4,73 százalék az életbiztosítási piacon, mellyel a 7. helyet szerezte meg az életbiztosítási díjbevételi rangsorban. A nem-élet piaci részesedés pedig 2,72 százalékra növekedett.

EREDMÉNYEINK

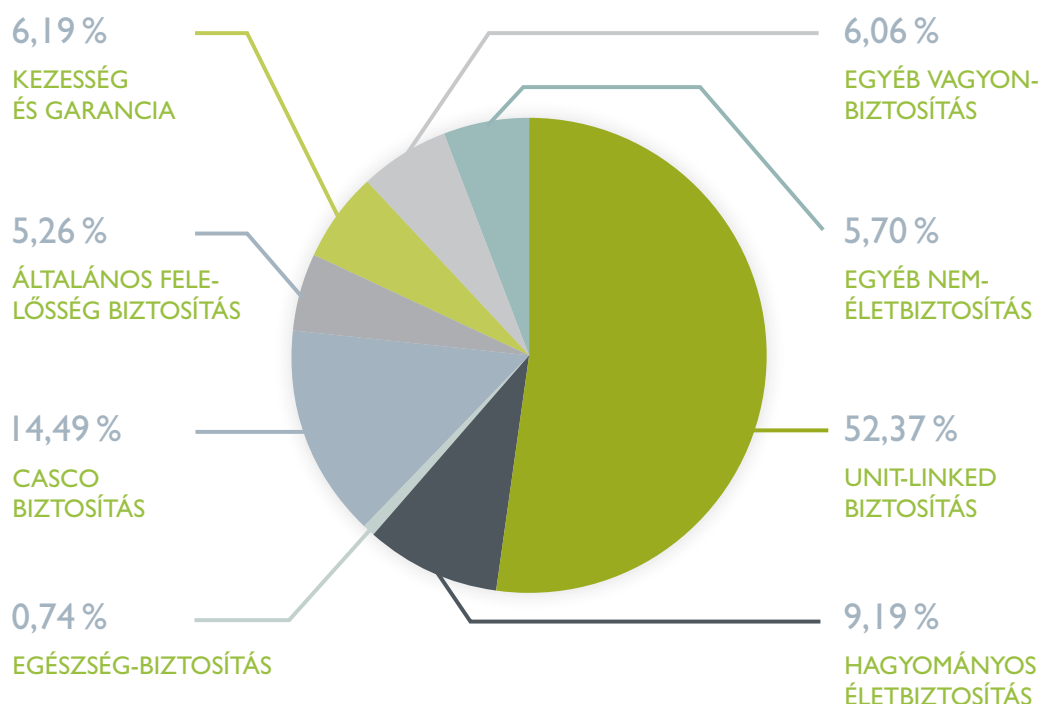
Minden főbb mutatót tekintve lendületeset lépett előre 2017-ben a CIG Pannónia Csoport: az adózott eredmény 2 598 millió forintra emelkedett, a biztosítási díjbevétel 42 százalékkal 26 933 millió forintra nőtt, az értékesítés 82 százalékkal emelkedett, az egy részvényre eső nyereség pedig 40,6 forint, közel négyszerese a tavalyi évinek. Ezek az adatok már tükrözik azokat a változásokat, amelyek a megelőző két évben alapvetően új, növekedési pályára állították a cégcsoportot: az értékesítés átszervezését, új értékesítési csatornák megnyitását, két biztosító felvásárlását és beolvasztását, illetve az újonnan kötött stratégiai partneri megállapodásoknak az értékesítésre gyakorolt kedvező hatásait.

Ágazati összetételben a nem-életbiztosítási szegmens 74 százalékos IFRS szerinti díjbevétel növekedést mutat, míg az életbiztosítási szegmens IFRS szerinti díjbevételei 28 százalékkal növekedtek a 2016. évhez képest. A Kibocsátó saját tőkéje a 2016. év végi 3 971 millió forintról 9 015 millió forintra növekedett, vagyis 127 százalékkal nőtt 2017-ben. A saját tőkét az eredmény mellett a kamatozó részvény átalakítása és a kapcsolódó tőkeemelés növelte jelentősen (2 436 millió forinttal).

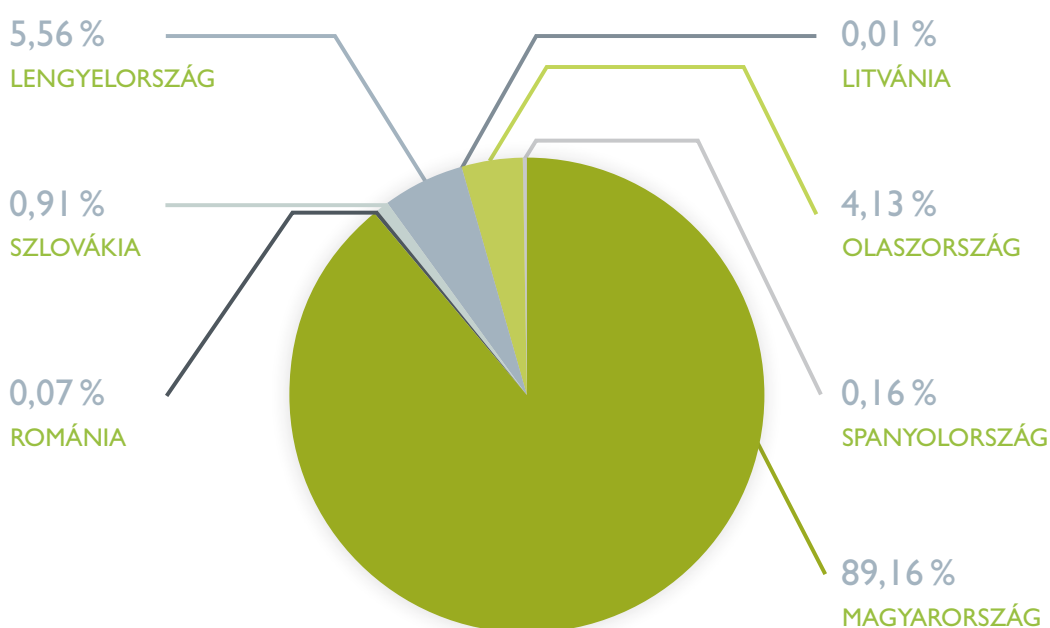
A CIG Pannónia Csoport adózott eredménye 2017. négy negyedévében 2 598 millió forint nyereség, a Csoport teljes átfogó jövedelme pedig 2 859 millió forint nyereség. Az eredményre csökkentő hatással bírtak a Pannónia Biztosítók (volt MKB Biztosító) beolvadása következtében a volumennövekedéssel és a migrációval járó többletköltségek. A működési folyamatok teljes összeolvasztása az év végéig lezárult. Az eredményre jelentős egyszeri hatással volt az akvizíció következményeként felmerült előnyös értékesítésen elszámolt nyereség és az üzleti kombináció függő költség-átértékelésének összesen 3 197 millió forintos nyeresége, illetve az értékesítésre tartott eszközök vesztesége 475 millió forint értékben. A felvásárolt társaságok portfóliójának vesztesége 2017-ben még csökkentette a CIG Pannónia Csoport eredményét. A Csoport Szolvencia II szerinti konszolidált tőke megfelelése 2017. végén 238 százalék, tehát jelentősen meghaladta a Felügyelet által elvárt - 50 százalékos volatilitási puffert is tartalmazó - 150 százalékos szintet.

	2017Q1-Q4	2016Q1-Q4
Biztosítási díjak	26 933	18 941
Bevételek összesen	31 775	21 164
Adózás előtti eredmény	2 682	872
Adózott eredmény	2 598	724
Teljes átfogó jövedelem	2 859	788

A CIG PANNÓNIA BRUTTÓ DÍJBÉVÉTELÉNEK MEGOSZTLÁSA BIZTOSÍTÁSI ÁGAZATOK SZERINT

A CIG PANNÓNIA BRUTTÓ DÍJBÉVÉTELÉNEK MEGOSZTLÁSA BIZTOSÍTÁSI ORSZÁGONKÉNT

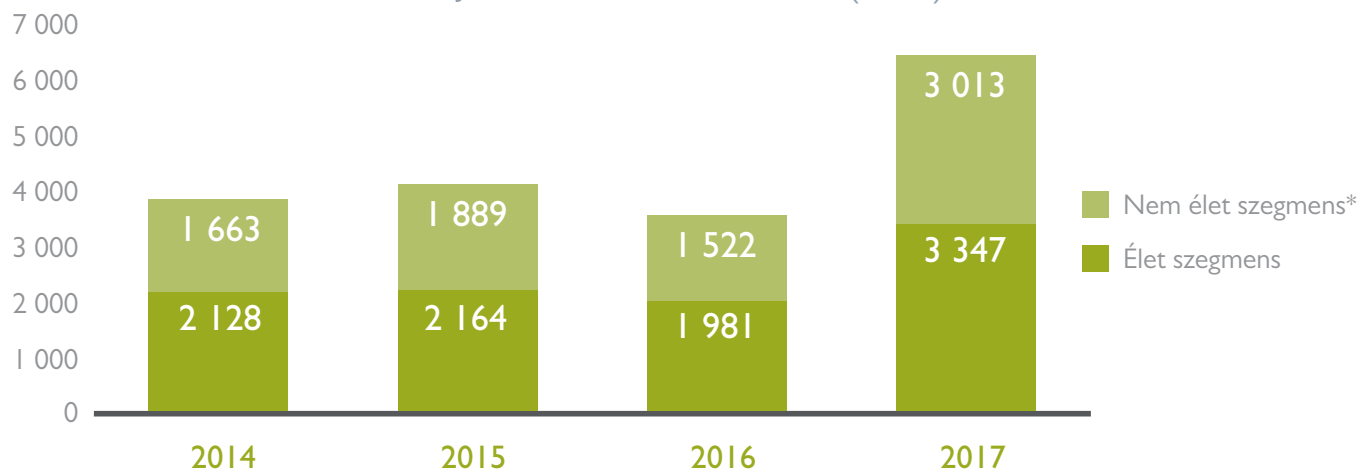

ÉRTÉKESÍTÉSI CSATORNÁINK

Az elmúlt években egyre nagyobb hangsúlyt helyeztünk disztribúciós csatornáink diverzifikálására, a korábbi nagy stratégiai partnerünk mellett további független értékesítők is egyre hangsúlyosabb szerepet kaptak. Saját hálózatunkat folyamatosan fejlesztjük, melynek eredményeként évről évre egyre jobb teljesítményt nyújt: a saját hálózat által értékesített állomány új szerzése 2017-ben 43 százalékkal jobb, mint a tavalyi év azonos időszakában. A független csatorna teljesítménye a tavalyi évhez képest 32 százalékkal magasabb, míg a banki csatorna eredménye az akvizíciónak köszönhetően több, mint 10-szeresére növekedett. A 2017. év négy negyedévében eladott életbiztosítási szerződések esetében a saját hálózat teljesítménye 42 százalékot, míg a független brókeri csatorna 37 százalékot, a banki csatorna 21 százalékot tett ki.

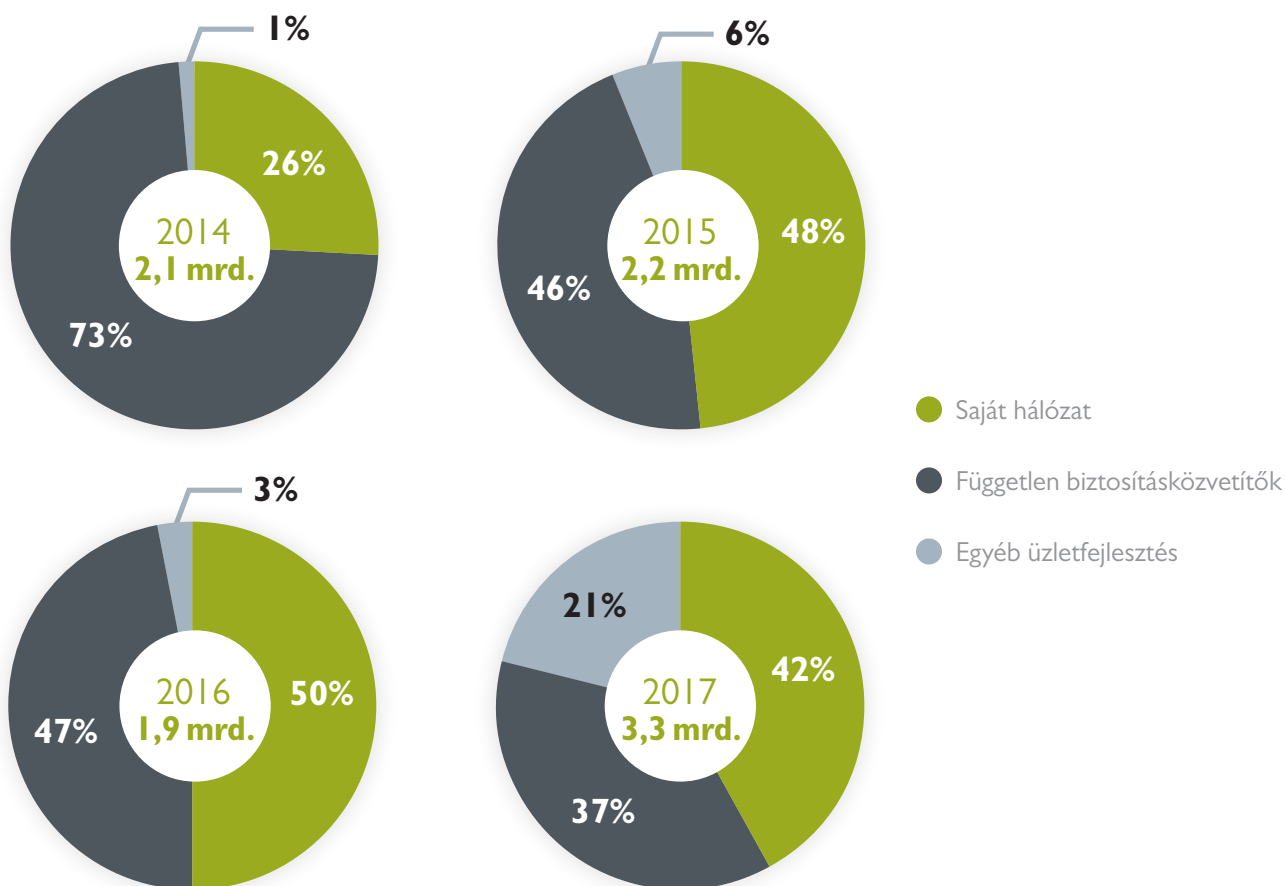
A cégcsoport 2017-ben az előző évhez képest 82 százalékkal magasabb, 6,36 milliárd forint éves állománydíjú biztosítási szerződést értékesített, amelyből 2,892 milliárd forint befektetési egységhez kötött életbiztosítás, 455 millió forint hagyományos és csoportos életbiztosítás, míg általános biztosítás 3,013 milliárd forint. Az előző évben az új értékesítés állománydíja 3,503 milliárd forint volt, ebből 1,799 milliárd forint befektetési egységhez kötött szerződéshez, 182 millió forint hagyományos és csoportos életbiztosításhoz, 1,522 millió forint pedig általános biztosítási szerződéshez kapcsolódott. Az új értékesítés állományának növekedése elsősorban az akvizíció és a banki csatorna eredménye.

ÚJ SZERZÉS ALAKULÁSA (IFRS)

* A nem-élet szegmens értékesítése 100%-ban független brókeri csatornán keresztül történik.

ÉLETBIZTOSÍTÁSI ÚJ SZERZÉS ELOSZLÁSA AZ ÉRTÉKESÍTÉSI CSATORNÁK KÖZÖTT

2018. ÉVI ÜZLETPOLITIKAI CÉLKITŰZÉSEK

A Csoport az alábbi célokat fogalmazta meg a 2018-as üzleti évre:

- a 2018. évi új értékesítés állománydíja haladja meg a 2017. évi értékesítés szintjét
- a piaci pozíció javítása korrigált díjbevétel tekintetében
- a banki értékesítési csatorna szerepének jelentős erősítése
- az EMABIT esetében további niche szegmensbeli piaci lehetőségek kiaknázása, ugyanakkor a termékkála felülvizsgálata és a profitabilitás szempontjából nem megfelelő termékek kivezetése
- az EMABIT esetében határon átnyúló tevékenységek bővítése és a nyereség növelése
- az MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt. CIG Pannónia Életbiztosítóra jutó adózott eredményének növelése
- a Szolvencia II szabályozásnak való folyamatos megfelelés
- a konszolidált – egyedi tételektől megtisztított – eredmény további javítása az előző évekhez képest

ÜZLETI
MEGOLDÁSAINK

A CIG Pannónia Csoport befektetési egységhez kötött életbiztosítás, kockázati, vegyes életbiztosítás, nyugdíjbiztosítás, kiegészítő balesetbiztosítások, egészségbiztosítás, és nem-életbiztosítás értékesítésével, azon belül elsősorban casco, vagyonbiztosítások, fuvarozói felelősség és kezesi biztosítás értékesítésével, illetve befektetési alapkezelési és portfóliókezelési tevékenységgel foglalkozik.

Miután cégünk legfőbb piaca a magyar piac, erre a piacra optimalizáljuk szolgáltatásainkat: termékeinket olyan egyedi, innovatív elemekkel, termékfeltételekkel vagy szolgáltatástípusokkal kínáljuk, amelyek a versenytársak hasonló szolgáltatásaiban még nem találhatók meg, vagy a meglévőktől gyökeresen eltérnek. Lévén a cég döntési központja itt, Magyarországon van, a versenytársaknál gyorsabban és rugalmasabban tudunk reagálni a legfrissebb piaci igényekre, működési modellünknek hála ki tudjuk elégíteni a kis szegmensek elvárásait is. A cég szervezeti felépítése, folyamatai, informatikai háttere mind ezt a képességet hivatottak életképessé tenni a mindennapokban.

Közvetlen üzleti kapcsolatban állunk valamennyi beszállítónkkal legyen az magyar vagy akár külföldi, ez lehetővé teszi, hogy olyan rendszereket működtessünk, amelyek a CIG Pannónia számára megfelelőek. Ugyanígy közvetlen kapcsolatban állunk a magyar jogszabályalkotókkal és hatóságokkal is.

A cég „életkora” maga is predesztinál minket az innovatív gondolkodásra és üzleti megoldásokra, jelentős számban tudunk/tudunk megszólítani tehetséges fiatalokat, a menedzsment nagy multinacionális cégeknél tapasztalatot szerzett, vállalkozó szellemű, magas fokú önállósággal és döntési kompetenciával dolgozni szerető vezetőkből áll.

Nyilvánosan működő részvénytársaságként, részvényeink a Budapesti Értéktőzsdén forognak, ami teljes transzparenciára kötelez minket, ügyfeleink, partnereink számára pedig egyedülálló átláthatóságot eredményez. Negyedévente átfogó pénzügyi jelentést teszünk közzé, fontos stratégiai, üzleti döntéseinket valamennyi részvényesünk – piaci szereplő – számára elérhetővé tesszük.

A prioritások közé tartozik az ügyfélkiszolgálás minőségének folyamatos javítása, az edukáció, illetve az értékesítési csatornák fejlesztése. Az ügyfélkiszolgálás, illetve a közvetítők kiszolgálásának minőségében meghatározó szerepe van a digitalizációra történő átállásnak. Ebben 2017 során fontos lépéseket tettünk, ahol tudtunk, átálltunk az elektronikus kommunikációra, a szerződéseket, dokumentumokat online elérhetővé tettük ügyfeleink és a közvetítőink számára. Igyekszünk kényelmes, gyors, testre szabott megoldásokat kínálni.

ÉLETBIZTOSÍTÁSI TERMÉKEINK

Ügyfeink számára kínált korszerű termékeink és rugalmas szolgáltatásaink a különböző élethelyzetekből fakadó igényekre adnak biztonságos megoldásokat.

Jelenleg az alábbi termékeket kínáljuk az ügyfelek részére:

Pannónia Klikk Életbiztosítás

Egy rugalmas, befektetéshez kötött életbiztosítás, amely lehetőséget biztosít a leendő ügyfeleknek arra, hogy tanácsadói szolgáltatás nélkül kedvezőbben, egyszerűen köthessenek életbiztosítást. A Pannónia Klikk a befektetési életbiztosításokra általánosan jellemző tulajdonságtól eltérően nem csupán hosszú távú, de rövid- és középtávú befektetési lehetőségnek is kiváló.

Pannónia Esszencia^E Befektetési Életbiztosítás

(forint vagy euró alapú)

Komplex termék, amely a megtakarítás mellett a megtakarítási célok megvalósulását fenyegető kockázatok ellen is véd, akár 8 évre is megköthető. Azokat az ügyfeleket, akik kitaranak hosszú távra kitűzött céljaik mellett, hűségbónusszal jutalmazzuk.

Pannónia Nyugdíjkötvény^E

Rendszeres díjfizetésű megtakarítás, olyan kiszámítható, garantált megtakarítási forma, amellyel az ügyfél gondoskodhat nyugdíjas évei anyagi biztonságáról. Olyan ügyfeleknek kínáljuk, akiknek még legalább 8 éve van az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig, és nem jogosultak nyugdíjszolgáltatásra, vagy a társadalombiztosítás alapján járó nyugdíjuk nem lesz elegendő a kívánt életszínvonal fenntartására. A nyugdíjbiztosításra igénybe lehet venni a törvényben meghatározott adó-visszatérítési lehetőséget is. Azokat az ügyfeleket, akik kitaranak hosszú távra kitűzött céljaik mellett, hűségbónusszal jutalmazzuk.

Pannónia Gravis^E

Az egyszeri díjas életbiztosításunk versenyképes hozamot nyújtó megtakarítási forma a befektetési alapok piacán. Szemben a takarékbetétekkel, bankbetétekkel, államkötvényekkel, kincstárjegyekkel, ez a fajta befektetés biztosítási védelemmel ellátva tökéletes kiegészítése lehet a megtakarítási portfóliónak. Már 650.000 Ft-os egyszeri díjjal megköthető, az ügyfél a befektetéshez bármikor hozzáférhet, hiszen teljes vagy részleges visszavásárlásra az egyszeri díj megfizetését követően egyből lehetősége van. A Gravis^E hűségbónusz pedig tovább növeli befektetésének értékét.

Pannónia
ÉLETBIZTOSÍTÓ

Pannónia Klikk
Gondoskodás felsőfokon
Befektetéshez kötött életbiztosítás

Pannónia
ÉLETBIZTOSÍTÓ

Pannónia Esszencia^E
A tudatos megtakarítás
Befektetési életbiztosítás

Pannónia
ÉLETBIZTOSÍTÓ

Pannónia Nyugdíj Kötvény^E
Éppen itt az ideje...
Nyugdíjbiztosítás

Pannónia
ÉLETBIZTOSÍTÓ

Pannónia Gravis^E
Egyszeri befektetés, biztos helyen
Egyszeri Díjas Életbiztosítás

Pannónia Értékmegőrző 2016 Nyugdíjbiztosítás

Rendszeres díjfizetésű megtakarítás, olyan kiszámítható, garantált megtakarítási forma, amellyel az ügyfél gondoskodhat nyugdíjas évei anyagi biztonságáról. Olyan ügyfeleknek kínáljuk, akiknek még legalább 5 éve van az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig, és nem jogosultak nyugdíj szolgáltatásra, vagy a társadalombiztosítás alapján járó nyugdíjuk nem lesz elegendő a kívánt életszínvonal fenntartására. A nyugdíjbiztosításra igénybe lehet venni a törvényben meghatározott adó-visszatérítési lehetőséget is. A nyugdíjas éveinek megkezdéséhez a Pannónia Értékmegőrző 2016 Nyugdíjbiztosítás ügyfélbónusza is hozzájárul.

Pannónia Értékmegőrző 2016 Vegyes Életbiztosítás

Rendszeres díjfizetésű, hagyományos vegyes életbiztosítás garantált lejáratú szolgáltatással. Olyan megtakarítás, mely a jövőben esedékes pénzügyi célok finanszírozását segíti elő.

Pannónia Primus Életbiztosítás

A Pannónia Primus Életbiztosítás jó megoldás, ha leendő ügyfelünk önmagáról vagy családjáról szeretne gondoskodni hosszú távon. Egy olyan kockázati biztosítás, mely lejáratú szolgáltatással is kombinálható, ilyen esetben a tartam során mindenképpen történik kifizetés. Ha a biztosított a tartam végén életben van, akkor számára a lejáratkor aktuális, hozamokkal növelt biztosítási összeget fizetjük ki.

Pannónia Mentor Életbiztosítás

A Pannónia Mentor Életbiztosítás arra hivatott, hogy minden tehetséges és eltökélt fiatal számára elérhetővé tegye a diploma megszerzését azáltal, hogy megoldást nyújt a főiskolák, egyetemek magas tandíjainak előteremtéséhez. Speciális védelmek is beépíthetők a konstrukcióba, a biztosítás lejáratú szolgáltatásával pedig garantált, hogy az ügyfél által választott összeg gyermeke rendelkezésére fog állni, sőt, ha a szülővel valami történne a biztosító átvállalja a díjfizetést, így az egyetemi tanulmányokhoz szükséges megtakarítás tovább gyarapszik és a gyermek megkapja azt a tervezett időpontban.

Best Doctors® Egészségbiztosítás

A CIG Pannónia Életbiztosító és a Best Doctors® együttműködése biztosítja a legfontosabb értéket: az egészséget. A szolgáltatás része egyrészt egy második orvosi szakvélemény felállítása betegségek széles körére tekintettel, illetve öt rettegett betegség esetén akár a teljes körű külföldi gyógykezelés finanszírozása is, neves specialisták közreműködésével. A páciensnek a kezeléssel járó utazással és szervezéssel sem kell foglalkoznia, sőt, igény szerint a hozzátartozója is vele tarthat, az ő költségeit is a biztosító állja, mindemellett pedig még tolmácsot is biztosít a beteg számára.

Pannónia Alkony Életbiztosítás

Kegyeleti célú, egész életre szóló életbiztosítás. Fő célja, hogy ügyfeleink még életükben gondoskodhassanak vég-tisztességükről, illetve megkímélhessék szeretteiket a temetés költségeitől és az azzal járó intézkedés terheitől. Mindemellett a Pannónia Alkony Életbiztosítás a hagyatékról való gondoskodás optimális eszköze is.

Termékeink a felelős vállalatvezetők számára is megoldásokat kínálnak:

- **VÁLLALATI EREDMÉNY OPTIMALIZÁLÁSA**
Napjainkban a jelentősen megnövekedett adóterhek miatt egy vállalkozás csak akkor lehet hatékony, ha a bevételeit, nyereségét úgy fekteti be, hogy a befektetéseit minél kisebb mértékű elvonás terhelje. Ez igazi kihívást jelent a vállalkozások számára, aminek megfelelni elengedhetetlen ahhoz, hogy egy vállalat sikeresen fennmaradjon a nehezebb időkben is.
- **VÁLLALATI BÉREN KÍVÜLI JUTTATÁSI RENDSZER RACIONALIZÁLÁSA**
Egyre nehezebb a munkavállaló cafeteriajának összeállítása, ráadásul a béren kívüli juttatások nagy része adóköteles lett. A kockázati életbiztosításokra fizetett biztosítási díj adómentes juttatás a törvényben meghatározott összeghatárig. Amennyiben egy vállalkozás ezt választja, úgy továbbra is adómentesen tudja támogatni a munkatársakat.
- **MUNKAVÁLLALÓK ÖSZTÖNZÉSE, JUTALMAZÁSA**
A munkáltatónak szüksége van arra, hogy valamilyen módon hatékonyan motiválhassa a számára fontos munkavállalókat, gondoskodhasson róluk és családtagjaikról. Különösen kedvező, ha ezt a munkáltató bérén kívüli juttatás formájában tudja biztosítani.
- **ÜZLETTÁRS, ÜZLETRÉSZ VÉDELME**
Az életbiztosítások abban az esetekben is megoldást nyújtanak, amikor a vállalkozás további működését, alkalmazottainak egzisztenciáját veszélyezteti a tulajdonos, vagy egy vezető beosztású személy váratlan hiánya.
- **FELELŐS MUNKÁLTATÓ: GONDOSKODÁS A MUNKAVÁLLALÓK EGÉSZSÉGÉRŐL**
A Best Doctors® Csoportos Egészségbiztosítás révén a munkáltató kivételes lehetőséget biztosíthat munkavállalóinak.

DÍJNYERTES ESZKÖZALAPOK

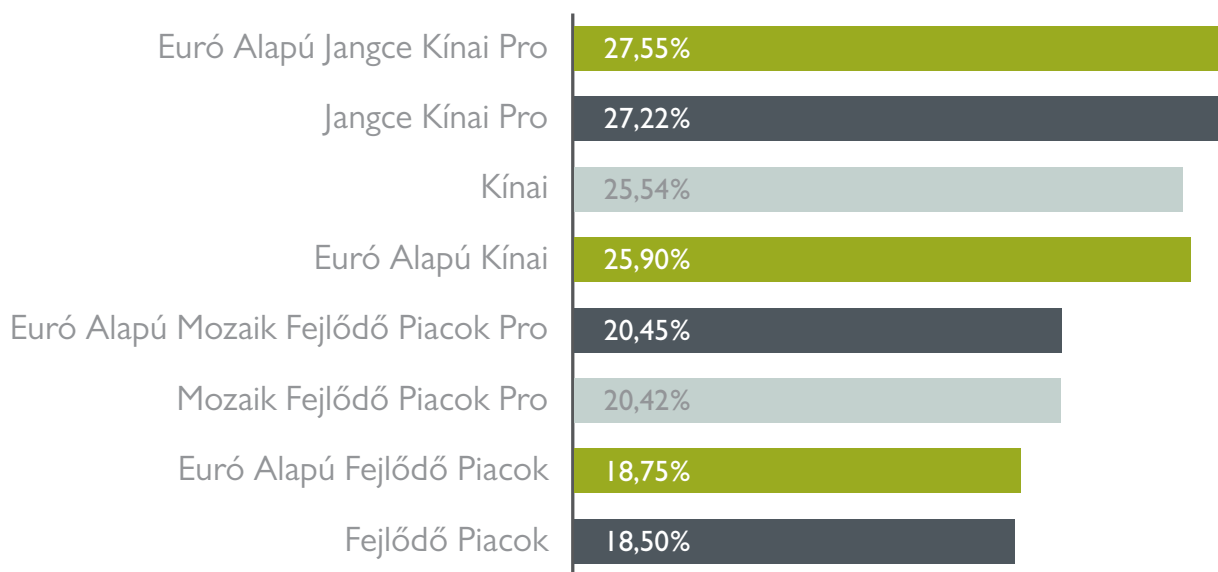
Eszközalapjaink évek óta kiemelkedően szerepelnek a MoneyMoon Awardson. A MoneyMoon díjakat a MoneyMoon portál-rendszer objektív értékeléseinek eredményei alapján ítélik oda immár hetedik éve. A MoneyMoon egy meghatározott kritériumrendszerben, különböző objektív szempontok alapján folyamatosan monitorozza, értékeli és rangsorolja a magyar piacon jelen lévő legjobb befektetési termékeket, így áll össze minden évben a végső rangsor.

A CIG Pannónia 2017-ben először **a legrangosabb elismerésben részesült, elnyerte az Év Biztosítója díjat.** A MoneyMoon a biztosítók termékpalettájának összehasonlítását követően dönt: vizsgálja többek között a befektetési politikák spektrumát, hogy milyen és az ügyfelek számára mennyire érhető eszközalapok érhetőek el új etikus koncepciók keretében, milyen anyagokat ad ki a biztosító a tanácsadók és ügyfelei számára, illetve, hogy mennyire aktív a tanácsadói és ügyfelei felé irányuló kommunikációban.

Az Év Biztosítója díj mellett **az MKB-Pannónia Alapkezelő által kezelt négy eszközalap is a legjobbnak bizonyult:** a CIG Kelet-Európai Pro kelet-európai kategóriában, a CIG Jangce Kínai Pro kínai kategóriában, a CIG Amazonas Latin-amerikai Pro latin-amerikai kategóriában, a CIG Warren Buffett Pro pedig az amerikai részvény kategóriában kapott díjat.

„A MoneyMoon Awards díj kiemelkedő elismerés számunkra, és különösen büszkék vagyunk rá, hogy idén először a CIG Pannónia Életbiztosító kapta meg az Év Biztosítója díjat. A szigorú objektív mutatók alapján történő értékelés és kiválasztás fontos visszajelzést ad nekünk, amelyre építve folytathatjuk eddigi munkánkat” – mondta el a díjjal kapcsolatban Dr. Kádár Gabriella, a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. vezérigazgatója.

2017-BEN A 10 LEGJOBBAN TELJESÍTŐ RÉSZVÉNY ESZKÖZALAP HOZAMA

NEM-ÉLETBIZTOSÍTÁSI TERMÉKEINK

A CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt. (EMABIT) a flexibilitás jegyében igyekszik a rés piacok nyújtotta lehetőségekre koncentrálni és időben reagálni. Az EMABIT piaci stratégiájának fókuszában jelenleg a kis- és középvállalatok, állami és önkormányzati intézmények, vállalatok, szakmai kamarák, egyesületek, szövetségek állnak. Számukra innovatív vagyon-, és felelősségbiztosítási, gépjárműbiztosítási, szállítmánybiztosítási valamint fuvarozói felelősségbiztosítási termékeket, továbbá az igen élénk érdeklődésre számot tartó kezesi biztosítást kínálja. A Pannónia Biztosító beolvadását követően a lakossági casco üzletágban is tevékenykedik.

Az EMABIT által kínált termékek széles palettája:

- Szállítványozói Felelősségbiztosítás
- Vállalkozói vagyombiztosítások
- Személytaxi- szolgáltatást végzők Felelősségbiztosítása (SZESZOF)
- Nemzetközi és Belföldi Szállítmánybiztosítások
- Közúti Árufuvarozók és Személyszállítók Szolgáltatói Felelősségbiztosítása (KÁSZF)
- Nemzetközi Közúti Árufuvarozói Felelősségbiztosítás (CMR)
- Belföldi Közúti Árufuvarozói Felelősségbiztosítás (BÁF)
- Útdíjfizetésre Kötelezettek Garancia Biztosítása
- Kezesi biztosítások
- Vezető tisztségviselők felelősségbiztosítása
- Egészségügyi szolgáltatók felelősségbiztosítása
- Kivitelezői felelősségbiztosítás
- Építés- és szerelésbiztosítások
- CASCO biztosítás
- Flotta CASCO biztosítás
- Vállalkozói felelősségbiztosítások
- Műszaki tervezői felelősségbiztosítás

AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLTAL
BEFOGADOTT NEMZETKÖZI
PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI
STANDARDOK ALAPJÁN
KÉSZÍTETT 2017. ÉVI
KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI
KIMUTATÁSOK
ÉS KONSZOLIDÁLT ÜZLETI
JELENTÉS

CIG PANNÓNIA ÉLETBIZTOSÍTÓ NYRT.

AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLTAL BEFOGADOTT
NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI
STANDARDOK ALAPJÁN KÉSZÍTETT 2017. ÉVI
KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK ÉS
KONSZOLIDÁLT ÜZLETI JELENTÉS

Tartalomjegyzék

Független Könyvvizsgálói Jelentés

Konzolidált pénzügyi kimutatások

Konzolidált átfogó jövedelem kimutatás

Konzolidált pénzügyi helyzet kimutatás

Konzolidált saját tőke – változás kimutatás

Konzolidált cash-flow kimutatás

Megjegyzések a konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

Konzolidált üzleti jelentés

Független Könyvvizsgálói Jelentés

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.
részvényesei részére

A konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáról készült jelentés

Vélemény

Elvégeztük a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. (a „Társaság”) és leányvállalatai (együtt a „Csoport”) mellékelt 2017. évi konszolidált pénzügyi kimutatásainak a könyvvizsgálatát, amely konszolidált pénzügyi kimutatások a 2017. december 31-i fordulónapra elkészített konszolidált pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból - melyben az eszközök és források egyező végösszege 105.629.444 E Ft, az adózott eredmény 2.598.336 E Ft nyereség -, az ezen időponttal végződő évre vonatkozó konszolidált átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásból, konszolidált saját tőke változásainak kimutatásából, konszolidált cash flow-k kimutatásából, valamint a számviteli politika jelentős elemeinek összefoglalását is tartalmazó konszolidált kiegészítő megjegyzésekből állnak.

Véleményünk szerint a konszolidált pénzügyi kimutatások megbízható és valós képet adnak a Csoport 2017. december 31-én fennálló konszolidált vagyoni helyzetéről valamint az ezen időponttal végződő pénzügyi évre vonatkozó konszolidált jövedelmi helyzetéről és konszolidált cash flow-iról a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal - ahogyan azokat az EU befogadta - („EU IFRS-ek”) foglaltakkal összhangban, valamint minden lényeges vonatkozásban a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: „számviteli törvény”) EU IFRS-ek szerint összeállított konszolidált pénzügyi kimutatásokra vonatkozó kiegészítő követelményeinek megfelelően készült.

A vélemény alapja

Könyvvizsgálatunkat a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal összhangban és a könyvvizsgálatra vonatkozó - Magyarországon hatályos - törvények és egyéb jogszabályok - ideértve az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU (2014. április 16.) Rendeletét a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek jogszabályban előírt könyvvizsgálatára vonatkozó egyedi követelményekről („537/2014/EU Rendelet”) is - alapján hajtottuk végre. Ezen standardok értelmében fennálló felelősségünk bővebb leírását jelentésünk „A könyvvizsgálónak a konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáért való felelőssége” szakasza tartalmazza.

Függetlenek vagyunk a Csoporttól a vonatkozó, Magyarországon hatályos jogszabályokban és a Magyar Könyvvizsgálói Kamarának a könyvvizsgálói hivatás magatartási (etikai) szabályairól és a fegyelmi eljárásról szóló szabályzatában, valamint az ezekben nem rendezett kérdések tekintetében a Nemzetközi Etikai Standardok Testülete által kiadott „Könyvvizsgálók Etikai Kódexe”-ben (az IESBA Kódex-ben) foglaltak szerint, és megfelelünk az ugyanezen normákban szereplő további etikai előírásoknak is.

Meggyőződésünk, hogy az általunk megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt véleményünkhöz.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdések

A kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések azok a kérdések, amelyek szakmai megítélésünk szerint a legjelentősebbek voltak a tárgyidőszaki konszolidált pénzügyi kimutatások általunk végzett könyvvizsgálata során. Ezeket a kérdéseket a konszolidált pénzügyi kimutatások egésze általunk végzett könyvvizsgálatának összefüggésében és az arra vonatkozó véleményünk kialakítása során vizsgáltuk, és ezekről a kérdésekről nem bocsátunk ki külön véleményt. Minden egyes alábbi kérdés esetében a könyvvizsgálati megközelítésünk leírása ebben a kontextusban történt.

Teljesítettük „A könyvvizsgálónak a konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálataért való felelőssége” szakaszban leírt felelősségünket, beleértve az alább részletezett kérdésekkel kapcsolatosakat is. Ennek megfelelően a könyvvizsgálatunk magába foglalta a konszolidált pénzügyi kimutatásokban foglalt lényeges hibás állításokra vonatkozó kockázatbecslésünk alapján kialakított eljárásoknak a végrehajtását. A könyvvizsgálati eljárásaink eredményei – beleértve az alábbi kérdéseket célzóan végrehajtott eljárásokat is – nyújtanak alapot a konszolidált pénzügyi kimutatásokra vonatkozó könyvvizsgálói véleményünkhöz.

A szavatoló tőke követelmények számítása a Szolvencia 2 előírásokkal összhangban

A biztosítók a Szolvencia 2 előírásoknak megfelelően kötelesek kiszámítani a szavatoló tőkájüket és a szavatoló-tőkemegfelelésükre vonatkozó felügyeleti jelentéstételi kötelezettségeiket teljesíteni. A konszolidált pénzügyi kimutatások kiegészítő megjegyzések 7. megjegyzésében a Csoport bemutatja a Szolvencia 2 előírások szerinti szavatoló tőke helyzetét. A Szolvencia 2 szabályozás alatti szavatoló tőke számítás komplex, magában foglal számos jövőbeli feltételezést és jelentős mértékű becslést igényel, mivel a kötelezettségek a legjobb becsléseik alapján, a befektetések pedig valós értéken kerülnek meghatározásra.

Ezért ezt kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdésnek tekintjük.

Értékeljük a vezetés becsléseiben alkalmazott módszertant, modelleket és feltételezéseket, és a nagyfokú bonyolultságra, valamint a számítások sajátosságaira való tekintettel biztosításmatematikai szakembereket vontunk be vizsgálatainkba.

A vezetés által a legjobb becslés számítások során használt cash-flow előrejelzésből kiválasztott mintán biztosításmatematikai szakembereink független újraszámítást végeztek, annak felmérésére, hogy a vezetés figyelembe vett-e valamennyi szükséges pénz be- és kiáramlást, amelyek szükségesek a jövőbeli biztosítási és viszontbiztosítási kötelezettségek teljesítéséhez.

Szintén értékeltük a Csoport által a 7. megjegyzésben közzétett információk megfelelőségét.

Az élet és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok értékelése

Az élet és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok értékelése jelentős mértékű feltételezéseket és összetett döntéseket foglal magában. Ahogy az a konszolidált pénzügyi kimutatások kiegészítő megjegyzések 34. 35. és 36. megjegyzéseiben bemutatásra került, az élet és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok a mérlegfőösszeg 81%-át képviselik 2017. december 31-én. Ezen tartalékok meghatározásához különféle módszereket, beleértve sztochasztikus előrejelzéseket, használnak.

Ezen módszerek alapjául különböző explicit vagy implicit feltevések szolgálnak, amelyek az élet és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok mérlegfőösszeghez viszonyított relatív nagyságával együtt, arra vezettek bennünket, hogy ezt kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdésnek tekintsük.

Megértettük és teszteltük az élet és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok képzési folyamatának alapjául szolgáló szabályzatokat és ellenőrzéseket.

Biztosításmatematikai szakembereket vontunk be a Csoport által az élet és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok számításához használt módszerek, modellek és feltételezések megértéséhez. Értékeljük és teszteltük a módszereket, modelleket és biztosításmatematikai feltételezéseket, összehasonlítva azokat az alapul szolgáló hatályos biztosítási kötvényekhez és a Csoport értékelési gyakorlatához.

Könyvvizsgálati eljárásaink magukban foglalták a Csoport kötelezettség megfelelőségi teszthez használt módszertanának értékelését, és az élet és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok éves változásának elemzését is. Értékeljük, hogy az élet és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok éves változásai összhangban vannak-e a Csoport általunk tapasztalt üzleti fejlődésével, a piaci referenciákkal és a feltételezések változásaival.

Összehasonlítottuk továbbá az élet és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok számításának alapjául szolgáló adatokat az alátámasztó dokumentációkhoz.

Szerződésekből kiválasztott mintán független újraszámolást végeztük.

Szintén értékeltük a Csoport által a 34. 35. és 36. megjegyzésekben közzétett információk megfelelőségét.

Az informatikai (IT) rendszerektől való erős függés

A Csoport pénzügyi beszámolási folyamatának jelentős része nagymértékben függ az IT rendszereknek az információk rögzítésére, tárolására és kinyerésére vonatkozó automatizált folyamataitól és ellenőrzésétől. Ezen folyamatok és kontrollok alapvető eleme, hogy biztosítsák a megfelelő felhasználói hozzáférés és változás menedzsment protokollokat, valamint azok betartását.

Ezek a protokollok azért fontosak, mert biztosítják, hogy az IT rendszerekhez és a kapcsolódó adatokhoz való hozzáférés és azok változtatása megfelelő módon és engedélyezetten történjen.

Az IT rendszerek összetettsége és az alkalmazási kontrollok természete miatt tartjuk ezt a témát kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdésnek.

Megértettük, valamint értékeltük az általános IT ellenőrzési környezetet és az alkalmazott kontrollokat, amelyek magukban foglalják rendszerekhez és az adatokhoz való hozzáférés valamint a rendszer változtatások ellenőrzését. Könyvvizsgálati eljárásainkat a rendszer pénzügyi jelentősége és automatizált eljárások rendszer általi támogatása szerint határoztuk meg. Mivel az IT rendszerekre és alkalmazás kontrollokra vonatkozó könyvvizsgálati eljárások speciális szakértelmet igényelnek, IT audit szakembereket is bevontunk az ellenőrzési eljárásainkba. Teszteltük a megfelelő hozzáférési jogosultságokra vonatkozó kontrollok működési hatékonyságát és vizsgáltuk, hogy csak a jogosult felhasználók voltak képesek létrehozni, módosítani vagy törölni felhasználókat a releváns vizsgált alkalmazások esetében. Szintén teszteltük rendszer fejlesztések és programváltoztatások ellenőrzésének működési hatékonyságát annak megállapítására, hogy ezeket a rendszer módosításokat megfelelően engedélyezték, valamint megfelelően fejlesztették, és hajtották végre. Továbbá értékeltük és teszteltük a könyvvizsgálat szempontjából releváns folyamatokba épített alkalmazás kontrollok kialakításának és működésének hatékonyságát.

Az MKB biztosítók akvizíciója

A Csoport 2016. október 7-én adásvételi szerződést kötött az MKB Életbiztosító Zrt. és az MKB Általános Biztosító Zrt. ("új Leányvállalatok") megvásárlásáról. Az adásvételi tranzakció 2017. január 1-jén teljesült.

Az akvizíció számviteli elszámolása tekintetében elolvastuk az adásvételi szerződést és egyeztettük a kifizetett ellenértéket a szerződéshez.

A konszolidált pénzügyi kimutatások kiegészítő megjegyzések 49. megjegyzésében a Csoport bemutatja az akvizíció részleteit.

A megvásárolt új Leányvállalatok a Csoport mérlegfőösszegének 29%-át tették ki 2017. január 1-jén.

Az akvizíciónak a konszolidált mérlegfőösszeghez viszonyított relatív nagysága miatt ezt kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdésnek tekintjük.

Megvizsgáltuk az eszközök és kötelezettségek valós értékelését, és biztosításmatematikai szakembereket vontunk be az élet- és nem-élet biztosítástechnikai tartalékok valós értékelésénél alkalmazott feltételezések értékelésébe.

Értékeljük a vételár allokációjának megfelelőségét és az előnyös vételen elért nyereség elszámolásának megfelelőségét az IFRS 3 követelményeinek megfelelően.

Értékeljük a számviteli elszámolás megfelelőségét a releváns EU IFRS-ek szempontjából.

Szintén értékeljük a Csoport által a 49. megjegyzésben közzétett információk megfelelőségét.

Egyéb információk

Az egyéb információk a Csoport 2017. évi konszolidált üzleti jelentéséből, amelyet a könyvvizsgálói jelentés dátumát megelőzően megkaptunk valamint a Csoport Éves Jelentéséből állnak, amelyet várhatóan a könyvvizsgálói jelentés dátuma után bocsátanak rendelkezésünkre. A vezetés felelős az egyéb információkért ideértve a konszolidált üzleti jelentésnek a számviteli törvény, illetve egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban történő elkészítéséért. A jelentésünk „Vélemény” szakaszában a konszolidált pénzügyi kimutatásokra adott véleményünk nem vonatkozik az egyéb információkra.

A konszolidált pénzügyi kimutatások általunk végzett könyvvizsgálataival kapcsolatban a mi felelősségünk az egyéb információk átolvasása és ennek során annak mérlegelése, hogy 1) az egyéb információk lényegesen ellentmondanak-e az a konszolidált pénzügyi kimutatásoknak vagy a könyvvizsgálat során szerzett ismereteinknek, vagy egyébként úgy tűnik-e, hogy azok lényeges hibás állítást tartalmaznak, valamint hogy 2) a konszolidált üzleti jelentés a számviteli törvény, illetve ha van, egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban készült-e,

A konszolidált üzleti jelentésről szóló véleményünknek ki kell terjednie a számviteli törvény 95/B. § (2) e) és f) pontjai által előírt információkra és nyilatkoznunk kell arról, hogy rendelkezésre bocsátották-e a 95/B. § (2) bekezdés a)-d), g)-h) pontjában említett információkat.

Véleményünk szerint a Csoport 2017. évi konszolidált üzleti jelentése, beleértve a számviteli törvény 95/B. § (2) e) és f) pontjai által előírt információkat is, minden lényeges vonatkozásban összhangban van a Csoport 2017. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaival és a számviteli törvény vonatkozó előírásaival.

Mivel egyéb más jogszabály a Csoport számára nem ír elő a konszolidált üzleti jelentésre vonatkozó további követelményeket, ezért e tekintetben nem mondunk véleményt.

Továbbá nyilatkozunk, hogy a Csoport rendelkezésre bocsátotta a számviteli törvény 95/B. § (2) bekezdés a)-d) és g)-h) pontja szerint előírt információkat.

A fentiekén túl a Csoportról és annak környezetéről a könyvvizsgálat során megszerzett ismereteink alapján jelentést kell tennünk arról, hogy a tudomásunkra jutott-e bármely lényegesnek tekinthető hibás közlés (lényeges hibás állítás) az egyéb információkban, és ha igen, akkor a szóban forgó hibás közlés (hibás állítás) milyen jellegű. Ebben a tekintetben nincs jelenteni valónk.

Amikor átolvassuk az Éves Jelentést, ha arra a következtetésre jutunk, hogy az lényeges hibás állítást tartalmaz, kötelességünk az adott kérdést kommunikálni az irányítással megbízott személyek felé.

A vezetés és az irányítással megbízott személyek felelőssége a konszolidált pénzügyi kimutatásokért

A vezetés felelős a konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítéséért és valós bemutatásáért az EU IFRS-ekkel összhangban, valamint az olyan belső kontrollokkért, amelyeket a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításoktól mentes konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése.

A konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése során a vezetés felelős azért, hogy felmérje a Csoportnak a vállalkozás folytatására való képességét és az adott helyzetnek megfelelően közvéleményre a vállalkozás folytatásával kapcsolatos információkat, valamint a vezetés felel a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel a konszolidált pénzügyi kimutatásokban való alkalmazásáért, azt az esetet kivéve, ha a vezetésnek szándékában áll megszüntetni a Csoportot vagy beszüntetni az üzletszerű tevékenységet, vagy amikor ezen kívül nem áll előtte más reális lehetőség.

Az irányítással megbízott személyek felelősek a Csoport pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért.

A könyvvizsgálónak a konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáért való felelőssége

A könyvvizsgálat során célunk kellő bizonyosságot szerezni arról, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatások egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítást, valamint az, hogy ennek alapján a véleményünket tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést bocsássunk ki. A kellő bizonyosság magas fokú

bizonyosság, de nem garancia arra, hogy a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal és a könyvvizsgálatra vonatkozó - Magyarországon hatályos - törvények és egyéb jogszabályok - ideértve az 537/2014/EU Rendeletet is - összhangban elvégzett könyvvizsgálat mindig feltárja az egyébként létező lényeges hibás állítást. A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha ésszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott konszolidált pénzügyi kimutatások alapján meghozott gazdasági döntéseit.

Egy, a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal és a könyvvizsgálatra vonatkozó - Magyarországon hatályos - törvények és egyéb jogszabályok - ideértve az 537/2014/EU Rendeletet is - összhangban elvégzésre kerülő könyvvizsgálatnak a részeként szakmai megítélést alkalmazunk, és szakmai szkepticizmust tartunk fenn a könyvvizsgálat egésze során. Emellett:

- ▶ Azonosítjuk és felbecsüljük a konszolidált pénzügyi kimutatások akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításainak kockázatait, az ezen kockázatok kezelésére alkalmas könyvvizsgálati eljárásokat alakítunk ki és hajtunk végre, valamint véleményünk megalapozásához elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk. A csalásból eredő lényeges hibás állítás fel nem tárásának kockázata nagyobb, mint a hibából eredőé, mivel a csalás magában foglalhat összejátszást, hamisítást, szándékos kihagyásokat, téves nyilatkozatokat, vagy a belső kontroll felülírását.
- ▶ Megismerjük a könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrollt annak érdekében, hogy olyan könyvvizsgálati eljárásokat tervezzünk meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Csoport belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt nyilvánítsunk.
- ▶ Értékeljük a vezetés által alkalmazott számviteli politika megfelelőségét és a vezetés által készített számviteli becslések és kapcsolódó közzétételek ésszerűségét.
- ▶ Következtetést vonunk le arról, hogy helyénvaló-e a vezetés részéről a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása, valamint a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték alapján arról, hogy fennáll-e lényeges bizonytalanság olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatban, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel a Csoport vállalkozás folytatására való képességét illetően. Amennyiben azt a következtetést vonjuk le, hogy lényeges bizonytalanság áll fenn, független könyvvizsgálói jelentésünkben fel kell hívnunk a figyelmet a konszolidált pénzügyi kimutatásokban lévő kapcsolódó közzétételekre, vagy ha a közzétételek e tekintetben nem megfelelőek, minősítenünk kell véleményünket. Következtetéseink a független könyvvizsgálói jelentésünk dátumáig megszerzett könyvvizsgálati bizonyítékon alapulnak. Jövőbeli események vagy feltételek azonban okozhatják azt, hogy a Csoport nem tudja a vállalkozást folytatni.
- ▶ Értékeljük a konszolidált pénzügyi kimutatások átfogó prezentálását, felépítését és tartalmát, beleértve a kiegészítő megjegyzésekben tett közzétételeket, valamint értékeljük azt is, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatásokban teljesül-e az alapul szolgáló ügyletek és események valós bemutatása.

- ▶ Elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk a Csoport gazdasági egységei pénzügyi információira vonatkozóan ahhoz, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatásokról véleményt fejezhessünk ki. Mi vagyunk a felelősek a csoport-könyvvizsgálat irányításáért, felügyeletéért és eredményéért. A könyvvizsgálói véleményünkért kizárólag a miénk marad a felelősség.

Kommunikáljuk az irányítással megbízott személyek felé - egyéb kérdések mellett - a könyvvizsgálat tervezett hatókörét és ütemezését, a könyvvizsgálat jelentős megállapításait, beleértve a Csoport által alkalmazott belső kontrollnak a könyvvizsgálatunk során általunk azonosított jelentős hiányosságait is.

Ezen felül az irányítással megbízott személyek felé nyilatkozunk arról, hogy megfeleltünk a függetlenségünkre vonatkozó releváns etikai előírásoknak, és kommunikálunk feléjük minden olyan kapcsolatot és egyéb ügyet, amely ésszerű megfontolás mellett érintheti a függetlenségünket, valamint, ahol releváns, a kapcsolódó óvintézkedéseket is.

Az irányítással megbízott személyek felé kommunikált kérdések közül meghatározzuk azokat, amelyek a legnagyobb jelentőséggel bírtak a jelen időszaki konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata során, és amelyek ily módon kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdéseknek minősülnek.

Jelentés egyéb jogi és szabályozói követelményekről

Az 537/2014/EU Rendeletnek a könyvvizsgálói jelentés kötelező tartalmi elemeire vonatkozó előírásainak megfelelő jelentéstételek:

A könyvvizsgáló kijelölése

A Társaság Közgyűlése 2017. április 24-én jelölt ki minket a Társaság jog szerinti könyvvizsgálójának. A folyamatos megbízásunk teljes időtartama a korábbi hosszabbításokkal és megújításokkal együtt 2 éve tart.

Az Audit Bizottsághoz címzett kiegészítő jelentéssel való összhang

A jelen könyvvizsgálói jelentésben szereplő véleményünk összhangban van az 537/2014/EU Rendelet 11. cikkének megfelelően elkészített az Audit Bizottsághoz címzett, és jelen könyvvizsgáló jelentéssel azonos napon keltezett kiegészítő jelentéssel.

Nem könyvvizsgálói szolgáltatások

Nyilatkozunk, hogy az 537/2014/EU Rendelet 5. cikk (1) bekezdésében említett tiltott, nem könyvvizsgálói szolgáltatások nyújtására nem került sor részünkről a Társaság és az általa kontrollált vállalkozások felé, és a könyvvizsgálat elvégzése során teljes mértékben megőriztük a Csoporttól való függetlenségünket.

A jogszabályban előírt könyvvizsgálaton valamint a konszolidált üzleti jelentésben vagy a konszolidált pénzügyi kimutatásokban bemutatott szolgáltatásokon túlmenően nem nyújtottunk semmilyen szolgáltatást a Társaságnak és az általa kontrollált vállalkozásoknak.

A jelen független könyvvizsgálói jelentést eredményező könyvvizsgálat megbízásért felelős partnere Virágh Gabriella.

Budapest, 2018. március 13.

Virágh Gabriella
megbízásért felelős partner
Ernst & Young Kft.
1132 Budapest, Váci út 20.
Nyilvántartásba-vételi szám: 001165

Virágh Gabriella
Kamarai tag könyvvizsgáló
Kamarai tagsági szám: 004245

CIG PANNÓNIA ÉLETBIZTOSÍTÓ NYRT.

**Az Európai Unió által befogadott nemzetközi
pénzügyi beszámolási standardok alapján készített
2017. évi konszolidált pénzügyi kimutatások**

2018. március 12.

Konzolidált átfogó jövedelem kimutatás

Adatok ezer forintban

	megj.	2017	2016*
Biztosítási díjak		26 932 551	18 941 022
Meg nem szolgáltat díjak tartalékának változása		-960 365	-1 388 483
Bruttó megszállt díj		25 972 186	17 552 539
Viszontbiztosítóknak átadott megszállt díj		-6 752 266	-2 601 810
Biztosítási díjak, nettó	8	19 219 920	14 950 729
Díj -és jutalékbevételek befektetési szerződésekből	9	208 084	104 501
Viszontbiztosítótól járó jutalék és nyereségrészesedés	10	2 278 002	802 087
Befektetések bevétele	11	8 722 257	4 141 809
Tőke módszerrel elszámolt befektetések hozama	11	303 056	222 368
Egyéb működési bevételek	12	1 043 731	942 345
Egyéb bevételek		12 555 130	6 213 110
Bevételek összesen		31 775 050	21 163 839
Kárfizetések és szolgáltatások, valamint kárrendezési költségek	13	-15 820 705	-9 150 269
Kármegtérülések viszontbiztosítóktól	13	3 025 017	1 251 799
Biztosítástechnikai tartalékok és befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítási tartalékok nettó állományváltozása	14	-4 490 822	-5 734 264
Befektetések ráfordítása	11	-1 140 460	-613 105
Befektetési szerződésekhez kapcsolódó kötelezettségek valós érték változása	37	-217 229	-90 051
Beágyazott derivatívákhoz kapcsolódó eszközök és kötelezettségek valós érték változása	38	-269 388	-161 683
Befektetési ráfordítások, tartalékváltozások és szolgáltatások, nettó		-18 913 587	-14 497 573
Díjak, jutalékok és egyéb szerzési költségek	15	-5 821 289	-4 038 711
Egyéb működési költségek	16	-3 297 650	-1 462 263
Egyéb ráfordítások	17	-585 490	-293 023
Működési költségek		-9 704 429	-5 793 997
Értékesítésre tartott eszközök eredménye		-475 128	0
Adózás előtti eredmény		2 681 906	872 269
Adóbevételek / (ráfordítások)	18	-258 030	-142 254
Halasztott adó bevételek / (ráfordítások)	18	174 460	-6 033
Adózott eredmény		2 598 336	723 982
A jövőben eredménybe át nem sorolható egyéb átfogó jövedelem	19	0	0
A jövőben eredménybe átsorolható egyéb átfogó jövedelem	19	260 762	64 076
Egyéb átfogó jövedelem		260 762	64 076
Teljes átfogó jövedelem		2 859 098	788 058

Konzolidált átfogó jövedelem kimutatás (folytatás)

	megj.	2017	2016*
A Társaság tulajdonosaira jutó adózott eredmény		2 610 111	723 982
Ellenőrzést nem biztosító részesedésekre jutó adózott eredmény		-11 775	0
Adózott eredmény		2 598 336	723 982
A Társaság tulajdonosaira jutó teljes átfogó jövedelem		2 870 873	788 058
Ellenőrzést nem biztosító részesedésekre jutó teljes átfogó jövedelem		-11 775	0
Teljes átfogó jövedelem		2 859 098	788 058
Egy részvényre jutó eredmény			
Egy részvényre jutó eredmény– alap (Ft)	20	40,6	11,7
Egy részvényre jutó eredmény– hígított (Ft)	20	40,6	11,7

*A csoport 2017 folyamán egyes konszolidált átfogó jövedelem kimutatás és konszolidált pénzügyi helyzet kimutatás sorait a pontosabb és átláthatóbb bemutatás érdekében megbontotta. Az összehasonlító periódus adatait szintén előállította ezen új csoportosítás mentén és jelen pénzügyi kimutatások már ezeket az adatokat tartalmazzák. A kiegészítő megjegyzések releváns pontjainál jeleztük az új csoportosítást.

Konzolidált pénzügyi helyzet kimutatás

Adatok ezer forintban

ESZKÖZÖK	megj.	2017. december 31.	2016.* december 31.
Immateriális javak	21	896 218	840 081
Ingatlanok, gépek és berendezések	22	75 725	39 080
Halasztott adó követelések	18	514 458	339 998
Halasztott szerzési költségek	23	2 296 200	1 503 271
Viszontbiztosító részesedése a biztosítástechnikai tartalékokból	34	4 647 235	2 313 120
Befektetés közös vezetésű vállalatokban	24	0	297 979
Tőkemódszerrel elszámolt befektetések	24	352 037	0
Értékesíthető pénzügyi eszközök	25	16 517 833	5 952 201
Befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítások szerződői javára végrehajtott befektetések	26	68 759 308	58 917 687
Pénzügyi eszközök – befektetési szerződések	27	3 961 311	1 399 050
Pénzügyi eszközök – beágyazott derivatívák	38	0	514 637
Követelések biztosítási kötvénytulajdonosoktól	28	2 388 118	2 003 680
Követelések biztosításközvetítőktől	29	597 529	360 923
Viszontbiztosítási ügyletekből származó követelések	30	190 594	68 840
Egyéb eszközök és elhatárolások	31	223 805	137 046
Egyéb követelések	32	325 900	1 099 701
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	33	3 883 173	1 606 216
Eszközök összesen		105 629 444	77 393 510
KÖTELEZETTSÉGEK			
Biztosítástechnikai tartalékok	34	17 170 478	7 280 999
Biztosítástechnikai tartalékok a befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítás szerződői javára	36	68 759 308	58 917 687
Befektetési szerződések	37	3 961 311	1 399 050
Pénzügyi kötelezettségek - határidős ügyletek		3 638	0
Kamatkozó részvény kibocsátásából származó kötelezettségek	38	0	2 460 088
Kölcsönök és pénzügyi viszontbiztosítás	39	1 186 493	1 269 695
Viszontbiztosításból származó kötelezettségek	40	1 601 086	710 579
Kötelezettségek biztosítási kötvénytulajdonosokkal szemben	41	784 803	278 793
Kötelezettségek biztosításközvetítőkkal szemben	42	578 713	322 304
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok	43	2 568 529	782 629
Kötelezettségek összesen		96 614 359	73 421 824
NETTÓ ESZKÖZÖK		9 015 085	3 971 686
SAJÁT TŐKE			
Jegyzett tőke	44	2 851 823	2 531 328
Tőketartalék	44	2 479 250	1 143 641
Saját részvény	45	-250 000	0
Egyéb tartalékok	46	334 107	73 345
Eredménytartalék		3 599 905	223 372
A Társaság tulajdonosaira jutó saját tőke		9 015 085	3 971 686
Ellenőrzést nem biztosító részesedések		0	0
Saját tőke összesen		9 015 085	3 971 686

Konzolidált saját tőke-változás kimutatás 2017

Adatok ezer forintban

	Megj.	Jegyzett tőke	Tőke-tartalék	Saját részvény	Egyéb tartalékok	Eredmény-tartalék	A Társaság tulajdonosaira jutó saját tőke	Ellenőrzést nem biztosító részesedések	Saját tőke összesen
Egyenleg 2016. december 31-én		2 531 328	1 143 641	0	73 345	223 372	3 971 686	0	3 971 686
Teljes átfogó jövedelem									
Egyéb átfogó jövedelem	19				260 762		260 762		260 762
Tárgyévi nyereség						2 610 111	2 610 111	-11 775	2 598 336
Ellenőrzést nem biztosító részesedések (akvizíció)	47					-41 113	-41 113	41 113	0
Ellenőrzést nem biztosító részesedések kivezetése	47					29 338	29 338	-29 338	0
Tőketulajdonosokkal folytatott tranzakciók, közvetlenül a saját tőkében elszámolva									
Kamatozó részvény átváltása	44, 38	75 246	1 335 609			778 197	2 189 052		2 189 052
Kamatozó részvény átalakításából származó tőkeemelés	44, 38	245 249					245 249		245 249
Saját részvény visszavásárlás	45			-250 000			-250 000		-250 000
Egyenleg 2017. december 31-én		2 851 823	2 479 250	-250 000	334 107	3 599 905	9 015 085	0	9 015 085

Konzolidált saját tőke-változás kimutatás 2016

Adatok ezer forintban

	Megj.	Jegyzett tőke	Tőke-tartalék	Saját részvény	Egyéb tartalékok	Eredmény-tartalék	A Társaság tulajdonosaira jutó saját tőke	Ellenőrzést nem biztosító részesedések	Saját tőke összesen
Egyenleg 2015. december 31-én		2 531 328	15 936 886	0	9 269	-15 293 855	3 183 628	0	3 183 628
Teljes átfogó jövedelem									
Egyéb átfogó jövedelem	19				64 076		64 076		64 076
Tárgyévi nyereség						723 982	723 982		723 982
Saját tőkén belüli átrendezés	44		-14 793 245			14 793 245			0
Egyenleg 2016. december 31-én		2 531 328	1 143 641	0	73 345	223 372	3 971 686	0	3 971 686

Konzolidált cash flow kimutatás

Adatok ezer forintban

	megj.	2017.	2016*.
Adózott eredmény		2 598 336	723 982
Módosító tételek			
Értécsökkenés és amortizáció	16	930 107	279 822
Kivezetett eszközök értéke	17	46 944	45 159
Elszámolt értékvesztés	17	19 523	80 633
Eszközök értékesítésének eredménye	11	-72 570	189 660
Részvény alapú juttatás	4.4	148 674	37 785
Árfolyamváltozások	11	5 764	-10 840
Tőke módszerrel elszámolt befektetések vállalatok eredménye	24	-303 056	-222 368
Beágyazott derivatív eszközök, és kötelezettségek nettó változása	38	269 388	161 683
Jövedelemadó ráfordítások	18	258 030	142 253
Halasztott adó	18	-174 460	6 033
Kapott kamat	11	-291 089	-262 067
Derivatívák eredménye	11	3 638	0
Céltartalékképzés	17	345 714	21 017
Előnyös vételen elért nyereség és függő vételár átértékelése	49	-3 197 326	0
Kisebbségi részesedések eredménye	49	-11 703	0
Értékesítésre tartott eszközök eredménye	50	659 781	0
Kamatráfordítás	11	254 165	357 519
Működő tőke elemeinek változása:			
Halasztott szerzési költségek növekedése/csökkenése (-/+)	23	-535 406	-507 778
Befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítások szerződői javára végrehajtott befektetések növekedése/csökkenése (-/+)	26	-3 456 886	-5 335 252
Pénzügyi eszközök – befektetési szerződések növekedése/csökkenése (-/+)	27	-716 767	-87 511
Biztosítási ügyletekből származó és egyéb követelések növekedése/csökkenése (-/+)	28,29 30,32	2 540 698	-1 013 168
Viszontbiztosító részesedésének növekedése/ csökkenése a biztosítástechnikai tartalékokból (-/+)	34	-914 000	-1 020 803
Egyéb eszközök és aktív időbeli elhatárolások növekedése/csökkenése (-/+)	26	-63 046	-28 548
Biztosítástechnikai tartalékok növekedése/ csökkenése (+/-)	34	360 521	2 021 006
Biztosítási ügyletekből származó kötelezettségek növekedése/csökkenése (+/-)	40, 41, 42	1 270 955	272 679
Befektetési szerződések növekedése/ csökkenése (+/-)	36	716 767	87 511
Biztosítástechnikai tartalékok növekedése/ csökkenése a befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosításból adódóan (+/-)	35	3 456 886	5 335 252
Egyéb kötelezettségek növekedése/ csökkenése (+/-)	43	-168 567	-75 049
Fizetett jövedelem adók		-326 771	-127 345
Működési tevékenységből származó cash flow-k		3 654 244	1 071 265

Konzolidált cash flow kimutatás (folytatás)

Befektetési tevékenységből származó cash flow-k	megj.	2017.	2016.
Adósságinstrumentumok beszerzései (-)	25	-10 682 471	-5 271 636
Adósságinstrumentumok eladásai (+)	25	9 715 352	5 308 363
Tárgyi eszközök és immateriális eszközök beszerzései (-)	21, 22	-352 105	-313 172
Tárgyi eszközök és immateriális eszközök eladása (+)	21, 22	10 621	3 048
MKB akvizíció (pénzeszközökkel nettósítva)	49	-540 817	0
Megszűnt tevékenységből származó cash flow	50	300 000	0
Részesedés csökkentése	24	26 630	0
Kapott kamat		291 089	262 067
Kapott osztalék	24	222 368	250 470
Befektetési tevékenységből származó cash flow-k		-1 009 333	239 140
Finanszírozási tevékenységből származó cash flow-k	megj.	2017.	2016.
Kölcsönök felvétele	39	735 394	542 920
Kamatkozó részvény kibocsátás bevétele	38	245 249	0
Saját részvény vásárlás	45	-250 000	0
Kölcsönök és kamataik törlesztése	39	-865 233	-1 204 853
Kamatkozó részvény kamatfizetés	38	-228 908	-128 482
Finanszírozási tevékenységből származó cash flow-k		-363 498	-790 415
Árfolyamváltozások hatásai		-4 456	-1 456
Pénzeszközök és pénzeszközegyenértékesek nettó növekedése/ csökkenése (+/-)		2 276 957	518 535
Pénzeszközök és pénzeszközegyenértékesek az időszak elején		1 606 216	1 087 681
Pénzeszközök és pénzeszközegyenértékesek az időszak végén		3 883 173	1 606 216

IFRS 7 szerinti bemutatás a finanszírozási cash-flowhoz

adatok ezer forintban	2017.01.01	Cash flow-k	Átsorolás	Devizás külön-bözet	Valós érték változás	Egyéb (kamat)	2017.12.31
Kamatozó részvénykibocsátás	0	245 249	-245 249	0	0	0	0
Kamatozó részvény kibocsátásából származó kötelezettség	2 460 088	-228 908	-2 189 052	-10 904	-245 249	214 025	0
Saját részvény vásárlás	0	-250 000	250 000	0	0	0	0
Pénzügyi kötelezettségek - határidős ügyletek	0				3 638		3 638
Kölcsönök és pénzügyi viszontbiztosítás	1 269 695	-129 839		-4 408		51 045	1 186 493
Összes finanszírozásból származó kötelezettség	3 729 783	-363 498	-2 184 301	-15 312	-241 611	265 070	1 190 131

Megjegyzések a konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

I ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. (továbbiakban: a „Társaság”, illetve a „Biztosító”) nyilvánosan működő részvénytársaság, Magyarországon bejegyzett vállalkozás. A Társaság székhelyének címe: 1033 Budapest, Flórián tér 1., Magyarország. Internetes elérhetőség: www.cigpannonia.hu

A Társaság és konszolidálásba bevont vállalatai, melyek együtt a CIG Pannónia Csoportot (továbbiakban: a „Csoport”) alkotják, befektetési egységhez kötött életbiztosítás, kockázati, vegyes életbiztosítás, egészségbiztosítás, nyugdíjbiztosítás, kiegészítő balesetbiztosítás, illetve általános biztosítás, azon belül elsősorban casco, vállalkozói vagyoni- és felelősségbiztosítás, fuvarozói felelősség és kezesi biztosítás értékesítésével foglalkoznak. A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete által kiadott biztosítási engedély beszerzését követően a Társaság működésének első naptári évétől, 2008 májusától kezdődően folytatott biztosítási tevékenységet. Fő tevékenysége az életbiztosítási szerződések kötése volt. A Csoport nem-életbiztosítási tevékenységét 2010-ben, míg egészségbiztosítási tevékenységét 2012-ben kezdte meg.

A Csoport tevékenységét Magyarországon, Romániában, Szlovákiában valamint Lengyelországban, Litvániában, Olaszországban és Spanyolországban végzi. Romániában 2011. december 20-ig fióktelepen keresztül, azt követően határon átnyúló szolgáltatás formájában tevékenykedett, 2016-tól pedig meglévő állomány fenntartása jelenti a Biztosító romániai tevékenységét. Szlovákiában a határon átnyúló szolgáltatás értékesítése a 2010-es indulásától kezdve működött, majd 2016-ban megszűnt, így jelenleg a meglévő állomány fenntartására korlátozódik a Biztosító tevékenysége. Lengyelországban 2012-től, Litvániában 2013-tól, Olaszországban 2014-től, Spanyolországban pedig 2017-től folytat határon átnyúló tevékenységet a Csoport. A határon átnyúló szolgáltatásokhoz kapcsolódóan a Csoportnak nem merültek fel külföldi illetőségű eszközei és kötelezettségei.

2016. október 7-én írták alá azt a szerződést, melynek értelmében a Társaság az MKB Életbiztosító Zrt. 98,97%-át, leányvállalata, a CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt. (továbbiakban EMABIT) pedig az MKB Általános Biztosító Zrt. 98,98%-át vásárolta meg a Versicherungskammer Bayern-től (VKB). A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa határozatában engedélyezte, hogy a Biztosító közvetlen egyedüli irányítást szerezzen az MKB Életbiztosító Zrt. felett, az EMABIT pedig az MKB Általános Biztosító Zrt. felett. A befolyásszerzést 2016. december 22-én a Magyar Nemzeti Bank is engedélyezte. A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt., a CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt., illetve a VKB között kötött szerződés értelmében 2017. január 1-jével teljesültek a megállapodásban foglalt feltételek az MKB Általános Biztosító Zrt. és MKB Életbiztosító Zrt. megvásárlásával kapcsolatos szerződés zárásához. A részesedésszerzést a Cégbíróság 2017. január 18-án, illetve 2017.01.25-én 2017. január 1-jei hatállyal bejegyezte, ezáltal az MKB Általános

Biztosító Zrt. 98,98%-a és az MKB Életbiztosító Zrt. 98,97%-a a CIG Csoport tulajdonába került. Az akvizíció elszámolásának részleteit a 49. kiegészítő megjegyzésben mutatja be a Társaság.

A MKB Biztosítók közgyűlései 2017. március 24-én a biztosítók névváltásáról szóló döntést hoztak. Az MKB Életbiztosító Zrt. új neve Pannónia Életbiztosító Zrt., az MKB Általános Biztosító Zrt. új neve pedig Pannónia Általános Biztosító Zrt. lett.

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. április 11-én stratégiai együttműködési megállapodást kötött az MKB Bank Zrt.-vel. A megállapodás értelmében a két társaság hosszú távon együttműködik, az MKB fiókhálózatában megkezdik a CIG Pannónia nyugdíj – és életbiztosításainak értékesítését, a CIG Pannónia biztosítási képviselői pedig az MKB Bank termékeit is kínálják majd ügyfeleiknek. Az MKB Bank és a CIG Pannónia stratégiai megállapodásával tovább erősödik a két társaság közötti, már eddig is szoros, kölcsönös előnyökkel járó együttműködés.

A CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt. többségi tulajdonában lévő Pannónia Általános Biztosító Zrt. közgyűlése 2017. március 31-én döntött arról, hogy a kötelező gépjármű felelősségbiztosítási, illetve a társasház- és lakásbiztosítási állományát az Aegon Magyarország Általános Biztosító Zrt.-re ruházza át. A felügyelet az állományátruházást 2017. június 23-i engedélyével 2017. július 1-jei hatállyal jóváhagyta. A Pannónia Biztosítók integrációs folyamatának fontos része volt az állományportfolió letisztítása. Az EMABIT üzleti stratégiájának sarkalatos eleme, hogy csak azokra a rés piacokra koncentrál, ahol versenyképes termékeket és szolgáltatásokat tud kínálni ügyfeleinek. Ugyanakkor az EMABIT stratégiai döntést hozott arról, hogy a lakossági casco üzletágban is megkezdje tevékenységét. A döntést a Pannónia Általános Biztosító Zrt.-től átvett lakossági casco portfólió megtartása indokolja.

2017. június 30-án a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága bejegyezte a Pannónia Életbiztosító Zrt. beolvadását a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.-be, illetve a Pannónia Általános Biztosító Zrt. beolvadását a CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt.-be. Az átalakulás időpontja 2017. június 30. A beolvadással a Pannónia Életbiztosító Zrt. megszűnt, vagyona a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.-re, mint általános jogutódra szállt át. A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. változatlan társasági formában, nyilvánosan működő részvénytársaságként működik tovább, a tisztségviselők személye és a társaság jegyzett tőkéje sem változik. A Pannónia Általános Biztosító Zrt. beolvadását követően szintén megszűnt, vagyona a CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt.-re, mint általános jogutódra szállt át. A CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt. változatlan társasági formában, zártkörűen működő részvénytársaságként működik tovább, a tisztségviselők személye és a társaság jegyzett tőkéje sem változik.

Az MKB Bank Zrt. a Pannónia Életbiztosító Zrt. beolvadása kapcsán az egyesülési szerződésben foglaltak szerint részvéncsere keretében a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. 92.744 db törzsrészvényére vált jogosulttá. A csere-részvényeket a CIG Pannónia

Életbiztosító Nyrt. a saját részvényeiből biztosította, a részvények átruházására a tulajdonos értékpapírszámlájára történő transzferálással, július 6-án került sor. Ugyanekkor a CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt. a Pannónia Általános Biztosító Zrt. kisebbségi részesedésének egyesülési szerződésben foglalt értékét szintén átutalta az MKB Bank Zrt.-nek.

A jogi beolvadással párhuzamosan a Pannónia Életbiztosító Zrt. és a Pannónia Általános Biztosító Zrt. integrációja során már a második negyedévben megkezdődött az informatikai rendszerek cseréje és a szerződések migrációjának előkészítése a CIG Pannónia által használt nyilvántartó rendszerekbe, mely az év végéig befejeződött. Az IT migrációval párhuzamosan folyt a működés és az operáció összehangolása, az egyes területek összevonása. Az operációs folyamatok teljes összeolvasztása 2017 végéig lezárult.

2017. június 1-jén a Fővárosi Törvényszék döntésének következtében a DIMENZIÓ Kölcsönös Biztosító és Önszegélyező Egyesület állományának CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.-re történő átruházásának végrehajtását felfüggesztették. A Fővárosi Törvényszék (megváltoztatva az elsőfokú bíróság döntését) 2017. május 24-i jogerős végzésében – a tárgyban folyó alapper jogerős lezárultáig – részben felfüggesztette a Magyar Nemzeti Banknak a Dimenzió Kölcsönös Biztosító és Önszegélyező Egyesület kapcsán 2016. november 8-án hozott határozatának végrehajtását. Vagyis időlegesen felfüggesztette a határozat azon pontjainak végrehajtását, amelyekben a jegybank visszavonta a Dimenzió egyesület tevékenységi engedélyét, illetve az egyesület biztosítási állományának átruházása lebonyolítására kirendelte a Pénzügyi Stabilitási és Felszámoló Nkft. (PSFN) felügyeleti biztosát. A beszámoló készítésekor nincs változás az állományátruházással kapcsolatban.

A Társaság tulajdonosai magyar és külföldi illetőségű magán- és jogi személyek, 2017. december 31-én a tulajdonosok száma 7 494 fő, 10 százalék feletti (19,53 százalékos) részesedéssel a VINTON Vagyonkezelő Kft. részvényesi csoport rendelkezik (12 359 462 darab részvény, összesen 494 378 480 forint névértékben. Ezen belül a VINTON Vagyonkezelő Kft. tulajdonosi körének részvénytárába továbbra is változatlan: Dr. Bayer József 1.500.000 db törzsrészvénnyel, Bayer Iván 100 db törzsrészvénnyel Bayer Zsuzsanna Csilla 100 db törzsrészvénnyel rendelkezik.

Dr. Móricz Gábor – a Társaság 100%-os leányvállalatának, a CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt. Felügyelőbizottságának elnöke – összesen 4.680.210 darab CIGPANNONIA törzsrészvénnyel rendelkezik. A Dr. Móricz Gáborral szoros kapcsolatban álló Kaptár Befektetési Zrt. összesen 3.715.148 darab törzsrészvénnyel rendelkezik. A Kaptár Zrt. 53,79%-os tulajdonában álló GridLogic Informatikai Zrt. 1.211.000 darab törzsrészvénnyel rendelkezik.

A Társaság részvényei CIGPANNONIA néven forognak a Budapesti Értéktőzsdén. A CIGPANNONIA részvények kibocsátása 2010 októberében zajlott. Az új részvények KELER általi keletkeztetését követően a Társaság kezdeményezte a részvényeinek a Budapesti

Értéktőzsde (BÉT) Részvények „B” kategóriájába való bevezetését. Az első kereskedési nap 2010. november 8-a volt. A Biztosító értékpapírjaival 2012. április 12. napja óta a BÉT Részvények „A” kategóriájában lehet kereskedni, a részvények szerepelnek a BUX kosárban.

A konszolidált pénzügyi kimutatásokban teljeskörűen bevonásra kerültek a Társaság alábbi leányvállalatai:

Leányvállalat neve	Tevékenység	Ország	Részesedés mértéke 2017.12.31	Részesedés mértéke 2016.12.31
CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt.	Nem-élet biztosítás	Magyarország	100%	100%
Pannónia PI-ETA Kegyeleti Szolgáltató Kft.	Kegyeleti szolgáltató	Magyarország	100%	100%

A konszolidált pénzügyi kimutatásokban továbbra is tőkemódszerrel kerül bevonásra a Társaság társult vállalata, mely az előző időszakban még közös vezetőségű vállalat volt, azonban a részesedés csökkenés hatására, 2017-ben a tőkemódszerrel elszámolt befektetések soron mutatjuk ki.

A vállalat neve	Tevékenység	Ország	Részesedés mértéke 2017.12.31	Részesedés mértéke 2016.12.31
MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt. (korábban: Pannónia CIG Alapkezelő Zrt.)	Alapkezelés; portfoliókezelés	Magyarország	16%	50%

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. és a Pannónia Nyugdíjpénztár által közösen alapított Pannónia CIG Alapkezelő Zrt. közgyűlésének 2017. július 31-i döntése értelmében a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. eddigi 50%-os részesedése 16%-ra csökkent az Alapkezelőben. A változás oka, hogy méretgazdaságossági és hatékonyságnövelési szándékkal, a Pannónia CIG Alapkezelő Zrt. tulajdonosi köre kibővült az MKB Bank Zrt.-vel, az MKB Nyugdíjpénztárral, az MKB-Pannónia Egészség- és Önszegélyező Pénztárral, valamint a Gránit Bank Zrt.-vel. A tulajdonosi kör bővülésével a Pannónia CIG Alapkezelő Zrt. neve MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt.-re változott, alaptőkéje jelentősen megemelkedett, a korábbi 150 millió forintról 306 millió forintra. Az MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt. eredményének tulajdonosok közötti felosztása nem a tulajdonosi arányok alapján történik, hanem a korábbi gyakorlatnak megfelelően a tulajdonosokhoz köthető portfólió eredményessége alapján. A hatékonyság várható növekedésének eredményeképp a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. az Alapkezelőből rá jutó eredmény növekedését várja.

A vállalatban lévő részesedés elszámolásának módja a 3.2-es megjegyzésben olvasható.

2017.12.31-én a Társaság más leányvállalattal, társult vagy közös vezetőségű vállalkozással nem rendelkezik.

A Csoport könyvvizsgálói:

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. esetében:

Ernst & Young Könyvvizsgáló Kft (1132 Budapest, Váci út 20.) kamarai azonosító: 001165

Virágh Gabriella, bejegyzett könyvvizsgáló, kamarai tagsági szám: 004245

A bejegyzett könyvvizsgáló által a 2017-os üzleti évre vonatkozó szolgáltatások felszámított díjai a következők voltak:

- A Biztosító magyar számviteli törvény előírásaival összhangban elkészített éves beszámolójának, illetve a nemzetközi pénzügyi beszámoló-készítési standardok (International Financial Reporting Standards, „IFRS”) szerint elkészített konszolidált pénzügyi kimutatásainak vizsgálata és arról könyvvizsgálói jelentés kibocsátása: 25 000 ezer forint plusz ÁFA.
- A Bit. 71. § (4)-(7) bekezdése szerinti kiegészítő jelentés elkészítésének díja (egyedi felügyeleti jelentésre vonatkozóan): 1 200 ezer forint plusz ÁFA.
- IFRS áttérés könyvvizsgálata: 800 ezer forint plusz ÁFA.
- Közbenső mérleg könyvvizsgálata: 3 000 ezer forint plusz ÁFA.

A CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt. esetében:

Ernst & Young Könyvvizsgáló Kft (1132 Budapest, Váci út 20.) kamarai azonosító: 001165

Virágh Gabriella, bejegyzett könyvvizsgáló, kamarai tagsági szám: 004245

A bejegyzett könyvvizsgáló által a 2017-os üzleti évre vonatkozó könyvvizsgálati szolgáltatások felszámított díjai a következők voltak:

- A Biztosító magyar számviteli törvény előírásaival összhangban elkészített éves beszámolójának vizsgálata és arról könyvvizsgálói jelentés kibocsátása, valamint a nemzetközi pénzügyi beszámoló-készítési standardok szerint az anyavállalat számára konszolidációs céllal készült pénzügyi adatok vizsgálata, továbbá a Bit. 71. § (4)-(7) bekezdése szerinti kiegészítő jelentés elkészítésének díja (egyedi felügyeleti jelentésre vonatkozóan), továbbá az SII vizsgálattal kapcsolatos audit díja, továbbá az IFRS áttéréssel kapcsolatos audit díja: 11.400 ezer forint plusz áfa
- A beolvadással kapcsolatos közbenső mérleg audit díja: 1.900 ezer forint plusz áfa

Az MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt. esetében:

TRUSTED ADVISER Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft. (1037 Budapest, Iglice utca 3.)

Szovics Zsolt, bejegyzett könyvvizsgáló, kamarai tagsági szám: 005784

A Csoport többi vállalata esetében a könyvvizsgálat nem kötelező.

Az éves beszámoló aláíróinak adatai

dr. Kádár Gabriella (Első számú vezető, vezérigazgató)
1021 Budapest, Völgy u. 14/C

Edvi Tibor (Vezető aktuárius)
2094 Nagykovácsi, Virágos sétány 40.

A beszámolót összeállító személy nyilvános adatai (IFRS minősítéssel rendelkezik)

Barta Miklós (Számviteli rendért felelős vezető)
1142 Budapest, Ilka u. 25-27.
Regisztrációs száma: 195095

2 A NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOKNAK VALÓ MEGFELELÉS ÉS AZ ÉRTÉKELÉS ALAPJA

2.1 A nemzetközi pénzügyi beszámolási standardoknak való megfelelés

Jelen konszolidált pénzügyi kimutatások az Európai Unió (EU) által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardoknak (EU IFRS-eknek) megfelelően készültek. Az EU IFRS-ek magukban foglalják azon standardokat és értelmezéseket, melyeket a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) és a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság (IFRIC) adott ki.

A tulajdonosok éves rendes közgyűlése, amely a pénzügyi kimutatások jóváhagyására jogosult, elfogadásuk előtt kérhet módosításokat a pénzügyi kimutatásokban.

2.2 Az értékelés alapja

A konszolidált pénzügyi kimutatások értékelési alapja az eredeti bekerülési érték, kivéve a következő eszközöket és kötelezettségeket, melyek valós értéken kerültek bemutatásra: származékos pénzügyi instrumentumok, az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok és értékesíthető pénzügyi instrumentumok.

2.3 Funkcionális és prezentálási pénznem

A konszolidált pénzügyi kimutatások magyar forintban (HUF) készültek, amely a Csoport prezentálási pénzneme. A Csoport Magyarországon működő társaságai esetében a funkcionális pénznem a magyar forint (HUF). A pénzügyi kimutatások magyar forintban készültek, a legközelebbi ezer forintra kerekítve kerülnek bemutatásra, kivéve ahol ettől eltérően megjelölésre került.

2.4 Becslések és feltételezések alkalmazása

Az EU IFRS-eknek megfelelő pénzügyi kimutatások elkészítése megköveteli, hogy a menedzsment szakmai megítélést, becsléseket és feltételezéseket alkalmazzon, melyek hatással vannak az alkalmazott számviteli politikákra, valamint az eszközök és kötelezettségek, bevételek és költségek pénzügyi kimutatásokban szereplő összegére. A becslések és a kapcsolódó feltételezések múltbeli tapasztalatokon és számos egyéb tényezőkön alapulnak, amelyek az adott körülmények között ésszerűnek tekinthetők, és amelyek eredménye képezi azon eszközök és kötelezettségek könyv szerinti értéke becslésének alapját, amelyek egyéb forrásokból nem határozhatók meg egyértelműen. A tényleges eredmények eltérhetnek ezektől a becslésektől.

A becslések és a feltételezések felülvizsgálatára rendszeresen sor kerül. A számviteli becslések módosítása a becslés módosításának időszakában kerül megjelenítésre, ha a módosítás csak az adott évet érinti, illetve a módosítás időszakában és a későbbi időszakokban, ha a módosítás mind a jelenlegi, mind a későbbi éveket érinti. A Csoport által alkalmazott becslések a 4. Becslések és feltételezések megjegyzésben kerültek bemutatásra.

3 A JELENTŐS SZÁMVITELI POLITIKÁK ÖSSZEFOGLALÁSA

Az alábbiakban kerülnek bemutatásra a konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése során alkalmazott jelentősebb számviteli politikák. A számviteli politikák következetesen kerültek alkalmazásra a konszolidált pénzügyi kimutatások által bemutatott időszakokra vonatkozóan.

3.1 A konszolidáció alapja

A konszolidált pénzügyi kimutatások tartalmazzák a Társaság és konszolidációba bevont vállalatai (a Csoport) eszközeit, kötelezettségeit és eredményeit. Leányvállalatok azok a gazdálkodó társaságok, melyekben a Csoport közvetlenül vagy közvetve képes irányítani a pénzügyi és működési tevékenységet. A leányvállalatok pénzügyi kimutatásai az ellenőrzés megszerzésének időpontjától az ellenőrzés megszűnésének időpontjáig szerepelnek a konszolidált pénzügyi kimutatásokban.

Az üzleti kombinációk esetében a goodwill számítása az ellenőrzés megszerzésének időpontjában az alábbiak szerint történik: a felvásárló által átadott eszközök valós értéke, növelve az ellenőrzést nem gyakorló tulajdonosok részesedésével, csökkentve a megvásárolt leányvállalatok azonosítható és megjelenített nettó eszközeinek valós értékével. Amennyiben ez a különbség negatív, az összeg az eredmény javára azonnal elszámolásra kerül.

A Csoporton belüli tranzakciók, egyenlegek és a Csoport tagjai között folytatott tranzakciók nem realizált nyereségei kiszűrésre kerülnek. A nem realizált veszteségek szintén kiszűrésre kerülnek, kivéve, ha a tranzakció bizonyítékot nyújt az átadott eszköz értékvesztettségére vonatkozóan.

A Csoport a közös vezetésű vállalkozások esetében alkalmazza az IFRS 11 Közös megállapodások standard előírásait. A közös vezetésű vállalkozások azon vállalkozások, amelyek feletti ellenőrzést a Csoport más felekkel közösen gyakorol. Ezen vállalkozások közös ellenőrzése olyan szerződéses megállapodás alapján történik, amely a felek közötti egyhangú döntést ír elő a közös vezetésű vállalkozás stratégiai és működést érintő kérdéseiben egyaránt.

A Csoport a közös vezetésű vállalkozások esetében a tőkemódszer alkalmazása mellett döntött, melyet az IAS 28 Társult és közös vállalkozásokban lévő befektetések standard szerint alkalmaz. A tőkemódszer alapján a Csoport a közös vezetésű vállalkozásban lévő befektetést kezdetben bekerülési értéken mutatja ki, majd a könyv szerinti értéket növeli vagy csökkenti a befektetést befogadónak az akvizíció óta keletkezett eredményében való részesedésével. A Csoportnak a befektetést befogadó eredményéből való részesedését a Csoport eredményében kell elszámolni. A befektetést befogadótól kapott felosztások a befektetés könyv szerinti értékét csökkentik.

3.2 A konszolidációs standardok (IFRS 10, IFRS 11 és IFRS 12) hatása a pénzügyi kimutatásokra

Az IFRS 10 Konszolidált pénzügyi kimutatások standard szerint a Csoport befektetéseit felül kellett vizsgálni az ellenőrzési modell alapján annak megállapítására, hogy azokat nem kell-e a konszolidációba bevonni. A vizsgálat során a Csoport három eszközcsoportban azonosított olyan befektetéseket, ahol az ellenőrzést felül kellett vizsgálni, ezek a befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítások szerződői javára végrehajtott befektetések között nyilvántartott befektetési jegyek (a befektetési alapok konszolidációja szempontjából), a Pénzügyi eszközök - befektetési szerződések között nyilvántartott befektetési jegyek (szintén a befektetési alapok konszolidációja szempontjából) és a befektetés közös vezetésű és társult vállalatokban.

Az új ellenőrzési modell alapján a Csoport a következő szempontokat vizsgálta meg az említett befektetések vonatkozásában:

- Befektetést befogadó azonosítása
- A befektetést befogadó releváns tevékenységeinek azonosítása
- Annak azonosítása, hogyan történik a releváns tevékenységekre vonatkozó döntéshozatal
- Annak megítélése, képes-e irányítani a befektető a releváns tevékenységeket
- Annak megítélése, hogy a befektető ki van téve a hozamok változékonyságának
- Annak megítélése, van-e kapcsolat a képesség és a hozamok között

A fentiek mérlegelése után a befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítások szerződői javára végrehajtott befektetések között nyilvántartott befektetési jegyek és a Pénzügyi eszközök - befektetési szerződések között nyilvántartott befektetési jegyek korábbi prezentációja megfelel az IFRS 10 követelményeinek.

A Csoport a standard hatályba lépésekor a befektetés közös vezetésű vállalatokban, azaz a Pannónia CIG Alapkezelő Zrt. esetében is megvizsgálta, hogy az Alapkezelő releváns tevékenységei fölötti ellenőrzést ki végzi. A Csoport akkor arra a következtetésre jutott, hogy az ellenőrzést gyakorló szerv döntéseit a két tulajdonos egyenlően befolyásolhatta, ezért a releváns tevékenységek feletti ellenőrzés nem kizárólag a Társasághoz kapcsolódott, így ennek fényében az Alapkezelő nem minősült leányvállalatnak.

A Csoport szintén megvizsgálta, hogy a korábban közös vezetésű vállalkozás soron kimutatott Pannónia CIG Alapkezelő Zrt.-beli részesedése az IFRS 11 alapján közös vállalkozásnak, vagy közös vezetésű tevékenységnek minősült-e és az alábbi következtetésre jutott:

- Az Alapkezelő elkülönült társaság.

- A társaság jogi formája vagy szerződéses megállapodás nem adott a konstrukció eszközeire és kötelezettségeire vonatkozó jogokat és kötelezettségeket a tulajdonosoknak.
- A felek jogosultak a konstrukcióhoz tartozó eszközök valamennyi gazdasági hasznára és a konstrukció nem függ attól, hogy a felek folyamatosan teljesítik-e a kötelezettségeiket.

Mindezen tényezők alapján a Pannónia CIG Alapkezelő Zrt. az IFRS 11 alapján közös vállalkozásnak minősült korábban.

Az I. pontban leírtak szerint a Csoport korábbi 50%-os részesedése 2018 folyamán 16%-ra csökkent az Alapkezelőben, melynek neve MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt.-re változott, alaptőkéje jelentősen megemelkedett, tulajdonosi köre kibővült. Az MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt. eredményének tulajdonosok közötti felosztása nem a tulajdonosi arányok alapján történik, hanem a korábbi gyakorlatnak megfelelően a tulajdonosokhoz köthető portfóliók eredményessége alapján. Az Alapkezelő alapszabálya határozza meg az elsőbbségi részvények tulajdonosait megillető jogokat, valamint a tulajdonosoknak a Társaság ellenőrzése és irányítása vonatkozó jogait. A fentiek alapján az MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt. a Csoport szempontjából 2017 novemberétől nem minősül közös vállalkozásnak az IFRS 11 alapján. Ugyanakkor a Csoport az Alapkezelő alapszabálya értelmében jelentős befolyást gyakorol az Alapkezelőre, ezért a részesedését az IAS 28 alapján továbbra is tőkemódszerrel vonja be a konszolidált pénzügyi kimutatásaiba Tőkemódszerrel elszámolt befektetések soron.

3.3 Átváltási árfolyamok

A külföldi pénznemben történő ügyletek a beszámoló pénznemének és a külföldi pénznemnek az ügylet napján érvényes átváltási árfolyamát alkalmazva, a funkcionális pénznemben kerülnek elszámolásra. Azok az árfolyam-különbségek, amelyek monetáris tételek rendezésekor, az időszak során történt kezdeti megjelenítéskor vagy a megelőző pénzügyi kimutatásokban alkalmazott árfolyamtól eltérő árfolyam használatából eredően keletkeznek, bevételként vagy ráfordításként az időszak eredményében abban az időszakban kerülnek kimutatásra, amikor keletkeztek.

A külföldi pénznemben meghatározott monetáris eszközöket és kötelezettségeket a funkcionális pénznemnek a beszámolási időszak végén érvényes árfolyamán számítják át. A valós értéken értékelt külföldi pénznemben meghatározott tételeket a valós érték meghatározásának időpontjában érvényes árfolyamon számítják át. A vevőkövetelések és a szállítói kötelezettségek árfolyam-különbsézei, illetve a kölcsönök árfolyam-különbsézei a befektetések bevételei vagy ráfordításai soron kerülnek kimutatásra. Az időszak végi átváltás hatásait a Csoport az időszaki eredményben számolja el, kivéve az értékesíthető nem-monetáris tételek esetében, ahol az átváltás hatása az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra.

3.4 Szerződés-besorolás – biztosítási és befektetési szerződések elkülönítése

A biztosítási szerződések olyan szerződések, amelyekben a Társaság jelentős biztosítási kockázatot vállal át a kötvénytulajdonostól azáltal, hogy vállalja a kötvénytulajdonos kártalanítását abban az esetben, ha egy adott bizonytalan jövőbeni esemény (biztosítási esemény) hátrányosan érinti őt. A biztosítási kockázat akkor és csak akkor jelentős, ha a szerződés megkötésekor feltételezhető, hogy van olyan gazdaságilag reálisan bekövetkező biztosítási esemény, amely miatt a Csoportnak jelentős többlet kifizetést kell teljesítenie ahhoz képest, hogy a biztosítási esemény nem következett volna be. Az ilyen szerződések a szerződés megkötését követően mindaddig biztosítási szerződések maradnak, amíg minden szerződéshez kapcsolódó jog, illetve kötelezettség megszűnik vagy lejár.

A biztosítási kockázat jelentőségének meghatározásához minden egyes szerződés esetén meghatározásra kerül, hogy a kezdeti biztosítási kockázat (vagyis valamely kockázati esemény szerződéskötést követő pillanatban történő bekövetkezésekor kifizetésre kerülő összeg és a szerződéskötéskor befizetett összeg különbsége) milyen mértékben haladja meg a kezdeti éves díj és a kezdeti eseti befizetések összegét.

A Társaság jelentősnek minősíti a kockázatot, ha az meghaladja az 5 százalékos mértéket. A jelentős biztosítási kockázatot tartalmazó szerződések biztosítási szerződésként kerülnek elszámolásra. A feltételt nem teljesítő szerződések esetén első szinten, ha van kezdeti eseti díjfizetés, szétválasztásra kerülnek a folyamatos és az eseti díjfizetéshez kapcsolódó komponensek; ez utóbbiak befektetési szerződésként kerülnek elszámolásra. A folyamatos díjfizetéshez kapcsolódó komponens vonatkozásában a fent leírt tesztet a Társaság ismételten elvégzi. Amennyiben a teszt eredménye az, hogy a biztosítási kockázat jelentős, úgy a komponens biztosítási, ellenkező esetben befektetési szerződésként kerül elszámolásra. Az MKB Pannónia Általános Biztosító Zrt. és az MKB Életbiztosító Zrt. akvizíciója során szerzett portfóliók esetében a Csoport megtartotta a szerződések biztosítási-/ befektetési minősítésével kapcsolatban az eredeti besorolást, azokat a biztosítási szerződés megkötésének időpontjában alkalmazott minősítés szerint értékeli. Ezen szerződések tekintetében a 10% kockázati arány alatti szerződéseket tekintette befektetési szerződéseknek.

3.5 Biztosítási szerződések

Az IFRS 4 lehetőséget ad a Társaság számára arra, hogy a biztosítási szerződéseket a korábban alkalmazott számviteli politikája szerint számolja el. Ennek megfelelően a Csoport az EU IFRS-ek szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásaiban a biztosítási szerződéseket a korábbi gyakorlatnak megfelelően a magyar számviteli törvénnyel (2000. évi C. tv. a számvitelről), valamint a tartalékképzésről szóló kormányrendelettel (43/2015. Korm. rendelet a biztosítók és a viszontbiztosítók szavatolótőkéről és biztosítástechnikai tartalékairól) és a saját tartalékolási politikájával összhangban mutatja be az alábbiak szerint:

3.5.1 Bruttó díjelőírás

A díjak a szerződés szerinti esedékességkor kerülnek bevételként elszámolásra. A díjak a jutalékok, illetve bármilyen bevétel-alapú adó vagy díj levonása nélkül szerepelnek a pénzügyi kimutatásokban. Ha a kötvények díjnemfizetés vagy érdekmúlás miatt megszűnnek, a vonatkozó elszámolt, de be nem szedett vagy érdekmúlás miatt törölt díj a díjbevételeből levonásra kerül. A tartalékolási szabályzatának megfelelően a Csoport törlési tartalékot képez az esedékes, de be nem folyt, illetve az érdekmúlás miatt várhatóan törlésre kerülő díjakra (lásd 3.5. megjegyzés, 4.(f)).

3.5.2 Károk és szolgáltatások

A károkat, beleértve a visszavásárlások esetén történő kifizetéseket a Csoport abban a számviteli időszakban számolja el, amelyben felmerülnek. A kár- és szolgáltatási igények bejelentésekor a Csoport függőkár-tartalékot képez a várható kifizetés összegében, majd azok kifizetésekor számolja el a tartalék felszabadítását és a kárkifizetést. A Csoport minden jelentési időszak végén tartalékot képez a már felmerült, de még be nem jelentett károkra (IBNR, lásd 3.5. megjegyzés, 4.(c)). A viszontbiztosítási megtérüléseket a Csoport ugyanabban az időszakban számolja el, mint a vonatkozó károkat.

3.5.3 Szerzési költségek

A szerzési költségek a biztosítási szerződések megkötéséhez kapcsolódó minden közvetlen és közvetett költséget tartalmaznak. A konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásban eszközként szerepel az elhatárolt szerzési költség abban az összegben, amennyiben a közvetlen szerzési költségek és az egyéb elhatárolható szerzési jutalékok meghaladják a kezdeti beszedett költségfedezetet, de legfeljebb az összes kezdeti költségfedezet erejéig. Minden egyéb szerzési költség felmerüléskor költségként kerül elszámolásra.

Az élet szegmens esetében az elhatárolt szerzési költségek képzése egyedileg, szerződéses szinten történik. Amortizációjának elszámolása a vonatkozó kötvényekből befolyó fedezetekkel összhangban valósul meg a terméktervnek és a helyi előírásoknak megfelelően. A Csoport a szerzési költség elhatárolásakor az időbeli elhatárolás számviteli alapelvvel összhangban a felmerült szerzési költségek azon részét, melyek fedezetét a későbbi biztosítási díjak teremtik meg és amely költségeket a tartalékok képzésénél csökkentő tényezőként a Csoport még nem vette figyelembe, elhatárolja a későbbi évekre, és azt a későbbi években a biztosítási díjban lévő költségfedezet beérkezésekor feloldja. A szerződésenként meghatározott elhatárolás, a beérkező fedezetek összegzése, és az aktuálisan használt leértékelési kulcs együttes használata alakítja ki az elhatárolás összesített értékét. A Csoport csak azokat a költségeit határolja el, amelyek a szerzéssel közvetlenül kapcsolatba hozhatóak. Amennyiben a jövőbeni bevételek várhatóan nem nyújtanak fedezetet az elhatárolt költségre, a Csoport az elhatárolást megfelelően csökkentett mértékben számolja el illetve megszünteti és a csökkenést költségként azonnal elszámolja. A befektetési

egységhez kötött termékek esetén ez az amortizáció a kötvény első két éve folyamán kerül elszámolásra.

A nem-élet szegmens esetében időarányosítással kerül megképzésre a halasztott szerzési költség, a meg nem szolgáltat díjelőírás arányában kerül elhatárolásra a szerzési jutalék a fordulónapon élő szerződésekre. A Biztosító olyan mértékig jeleníti meg a halasztott szerzési költségeit a könyveiben, amennyiben a későbbi időszakok díjai arra fedezetet nyújtanak.

A fenntartási jutalékok, és egyéb, a meglévő szerződések továbbfejlesztéséhez, módosításához kapcsolódó közvetlen és közvetett szerzési költségek felmerüléskor kerülnek elszámolásra.

3.5.4 A biztosítástechnikai kötelezettségek értékelése

a) Meg nem szolgáltat díjak tartaléka

A bruttó díjelőírás (unit-linked termékek esetén a kockázati díjrészek) későbbi időszakokra vonatkozó része a meg nem szolgáltat díjak tartalékaként, időarányosan kerül elhatárolásra. E tartalék változása az időszaki eredményben kerül elszámolásra.

b) Matematikai tartalékok

A matematikai tartalékok kiszámítása az életbiztosítási termékek vonatkozásában a termékterveknek és a magyar szabályoknak megfelelően, prospektív módon történik. A tartalék összege megegyezik a jövőbeni kiadások diszkontált jelenértékével, csökkentve a jövőbeni díjak diszkontált jelenértékével, a diszkontálást egy előre meghatározott technikai kamatlábbal végezve.

A Csoport egyes termékeknél a Zillmer tartalékolás módszerét alkalmazza, amely azt jelenti, hogy a matematikai tartalékban kiadási oldalon a jövőbeni szolgáltatások, bevételi oldalon a jövőbeli Zillmer díjak kerülnek figyelembe vételre. A Zillmer díj a nettó díj és a szerzési költségek amortizálására fordított díjrész összege. Zillmer tartalék alkalmazásakor a Csoport azzal a feltételezéssel él, hogy díjban megjelenő folyamatos költségfedezetek és a ténylegesen felmerülő folyamatos költségek minden időszakban megegyeznek. Bruttó tartalékolás esetén a kiadási oldalon valamennyi kiadás (szolgáltatás és költség), bevételi oldalon pedig a Zillmer díj jelenik meg. E módszerek alapján a tartalék összege negatív is lehet a költségtartalék-rész negatív összege miatt. A Csoport azonban az óvatosság elvét követve nem könyvel negatív tartalékot, a matematikai tartalékok összegének minimum nullának kell lennie, és a Zillmer tartalék nulla alatti értéke az elhatárolt szerzési költségek között kerül kimutatásra.

A Csoport a művelt nem-élet biztosítási termékekkel kapcsolatban a matematikai tartalékok között felelősségbiztosítási járadéktartalékot képezhet. A

felelősségbiztosítási járadéktartalék a felelősségbiztosításból eredő járadékfizetési kötelezettségek és az azzal kapcsolatos költségek fedezetére szolgál.

c) Függőkár tartalékok

A tételes kártartalékok (RBNS) értéke a becsült összes, már bejelentett, és az adott eseményre már kifizetett károk különbségének és a kapcsolódó jövőbeni kárrendezési költségeknek összegeként alakul ki; a tartalék értékét káronkénti eseti szakértői értékelés alapján állapítják meg.

A tételes függőkárhoz tartozó káronként képzett (direkt) költségtartalék a nem-élet szegmensben kiegészül a tárgyévi kárrendezési költségeknek tárgyévi bejelentésű és kifizetésű károk kárátfordításához viszonyított aránya figyelembe vételével becsült indirekt (kárra közvetlenül fel nem osztott) kárrendezési költséggel.

Az RBNS tartalék összegét a Csoport csökkenti az esemény fedezeteként szolgáló egyéb megképzett tartalékok (pl. még ki nem vont unit-linked tartalékok, regressz tartalékok) összegével.

A regressztartalékot a Csoport tételesen — a regresszálható károk várható megtérülése mértékében — képzzi.

A függőkár tartalékok megképzésekor elkülönülten kiszámításra kerül a bekövetkezett, de be nem jelentett károk tartaléka (IBNR). A magyar előírásoknak megfelelően az életbiztosítási szegmensben (három évnél régebben művelt módozatok esetében) az IBNR becslése kifutási háromszögek módszerével történik, a rendelkezésre álló statisztikák alapján megalapozott statisztikai becslés készítésével. A három évnél nem régebben művelt, vagy egyedi szerződés alapján működő módozat esetében az éves megszolgált kockázati díjak 5-6%-a, vagy ha az magasabb, egy termék egy káreseményére becsült átlagos kár összegét képzzi a Csoport az IBNR tartalékban.

A nem-élet biztosítási szegmensben a mérleg fordulónapjáig bekövetkezett, de még be nem jelentett késői károk miatti kifizetések és azok várható költségeinek fedezetére a Csoport szintén IBNR tartalékot képez. A három évnél nem régebben művelt, vagy egyedi szerződés alapján működő módozatok esetében az IBNR tartalék a tárgyévi díjelőírás megszolgált díjának 6%-a, kivéve a késői káralakulás szempontjából az átlagostól eltérő termékcsoportokat. Alacsonyabb késői kárelőfordulással jellemezhető termékek esetén, mint a fuvarozói szolgáltatói biztosítások, az IBNR tartalékot a Csoport a megszolgált díj legfeljebb 1%-ában állapítja meg. A Csoport a tapasztalati adatokra építve képzzi az IBNR tartalékot az olyan három évnél régebben művelt termékek esetén ahol van kései kártapasztalat. A tapasztalati adatok alapján képzett IBNR becslése az eddigi kárkifizetések és tételes tartalékok összegének a kár bekövetkezés ideje, bejelentés ideje szerint

rendezett kifizési háromszögek segítségével, lánc-létra módszerrel történt. A Csoport a KGFB IBNR tartalékképzésnél a károk várhatóan hosszú tartamú kifizését szem előtt tartva a korai évek tartalékának becslésére végkifizésként 4,5 %-os, 5%-os, 5,5%-os, illetve 6%-os, az utolsó két év tartalékának becslésére végkifizésként 12%-os faktort alkalmazott. Az akvizícióban szerzett állományához tartozó vállalati vagyron és felelősségbiztosítások és önálló felelősségbiztosítási módzatok felelősségbiztosítási fedezetének IBNR tartalékát a rövid tapasztalati időszak és várható hosszabb kifizés miatt 1%-os végkifizési faktorról számolta. Az IBNR tartalék aktuáriusi becslési módszerrel való megfelelő becslhetősége érdekében a Csoport folyamatosan gyűjti a károk bekövetkezésének, illetve bejelentésének időpontjait, valamint az egyes évekre vonatkozóan a mérleg fordulónapjáig bekövetkezett, de be nem jelentett késői károk statisztikáit.

d) Eredménytől függő díjvisszatérítési tartalék

Amennyiben a matematikai tartalék mögött álló eszközök befektetési hozama meghaladja a terméktervben rögzített technikai kamatlábat, a többlethozam legalább 80 (vagy ha az magasasabb, a biztosítási szerződési feltételekben foglalt) százaléka a kötvénytulajdonosokat illeti meg. A matematikai tartalékban történő jóváírás naptári évente egyszer történik meg. Ha ez a többlethozam a fordulónapon még nem került kifizetésre, a Csoport az összeget a magyar előírásoknak megfelelően az eredménytől függő díjvisszatérítési tartalékba helyezi. A tartalék retrospektív módon, halmozottan kerül kiszámításra.

Abban az esetben, ha a matematikai tartalék mögött értékesíthető értékpapír áll fedezetként, akkor az azon keletkező többlethozamra is eredménytől függő díjvisszatérítési tartalékot képez a Csoport. Amennyiben ez a hozam negatív, legfeljebb addig csökkenthetjük vele a tartalékot, amíg a technikai kamatláb által számított szintet el nem érjük.

e) Eredménytől független díjvisszatérítési tartalék

A Csoport azokra a szerződésekre, ahol a szerződési feltételek alapján – kármentesség, káralakulás miatt – feltételes díjvisszatérítést vállalt, ott a várható díjvisszatérítés összegének fedezetére eredménytől független díjvisszatérítési tartalékot képez. A Csoport tartalékként a kockázatviselés kezdete óta eltelt időtől és a bónusz kifizetésének időpontjától függően, valamint a díjvisszatérítés feltételei várható alakulásának figyelembe vételével a díjvisszatérítés várt összegének meghatározott részét a termékfeltételekkel összhangban minden fordulónapon megképzí minden olyan szerződésre, ahol a fordulónapon a díjvisszatérítés feltételei fennállnak.

f) Törlési tartalék

A Csoport a törlési tartalékot a magyar előírásoknak megfelelően képzik meg, hogy az fedezetet nyújtson a díj nem-fizetés vagy felmondás miatt várható díjtörlésekre. A Csoport életbiztosítási szegmensében a termékstruktúrából adódóan a befolyt díjbevételekből a kockázat megszűnése, mérséklése, illetve átmeneti szüneteltetése miatti jogos díjvisszatérítéseknek, valamint az előírt díjkövetelések fenti okokból helyesbítendő összegének hatása nem jelentős, ezért ezen jogcímen törlési tartalék képzését a Csoport nem tartja szükségesnek. Valamennyi unit-linked biztosítás esetében a be nem folyt díj befektetési díjrésze, valamint az elhatárolt szerzési költséget amortizáló díjrész vonatkozásában a Csoport 100%-os tartalékot képez, a fennmaradó részre vonatkozóan pedig a tartalék az előző időszakok törlési statisztikai adatai alapján kerül becslésre. A hagyományos termékekre, valamint a kiegészítő biztosítások díjrészeire a Csoport a be nem folyt díj 100%-ra képez törlési tartalékot.

A Csoport nem életbiztosítási szegmensében a tárgyév mérlegfordulónapján törlési tartalékot képez, hogy fedezetet nyújtson a kockázat megszűnése, mérséklése, illetve átmeneti szüneteltetése miatti szerződésszerű díjvisszatérítések, valamint az előírt díjak fenti okokból helyesbítendő összegének és az előírt díjkövetelések díj nemfizetés miatt várhatóan törlésre kerülő, megnemszolgált díjtartalékkal nem érintett részére. A törlési tartalék meghatározásakor a Csoport 2017-ben a fentiek miatt visszatérített díjbevételek, csökkentett, illetve törölt díjelőírások összegéből és 2016. évi díjelőírást visszamenőleg érintő összegéből becsli a tárgyévi mérleg fordulónapján fennálló hátralékos díjkövetelések valamint az érdekmúlásos szerződések díjelőírásainak várhatóan törlésre kerülő részének együttes összegét. A törlési tartalék összege a törlési tapasztalati adatokból következően várható törlésnek kitett díjakon túl adott szerződések hátraléka kapcsán, egyedileg meghatározott törlési tartalékot is tartalmaz.

g) Befektetési egységhez kötött (unit-linked) életbiztosítási tartalékok

A unit-linked termékekre befizetett díjakat, a feltételek szerinti költséglevonás érvényesítése után, a Csoport a kötvénytulajdonos által választott befektetési portfólióba fekteti, és minden befektetési kockázatot a kötvénytulajdonos visel. A kockázati díjak illetve bizonyos költségfedezetek e befektetésből kerülnek levonásra. A unit-linked tartalékok értéke a befektetési egységekre bontott befektetési alapok nettó eszközértéke alapján kerül meghatározásra folyamatosan és a fordulónapon.

A Csoport a unit-linked tartalékok értékének megállapításakor, és a mögöttes eszközfedezet értékének biztosításakor ügyel arra, hogy a szerződésenkénti tartalékszint valamennyi jövőben esedékes – és jövőbeni díjakkal nem fedezett –

kötelezettségére megfelelő fedezetet nyújtson. A biztosító tartalékszint értéke ugyanakkor több terméknél a termékek életszakaszának elején (tipikusan az első három évben) a Csoport által közvetlenül nem befolyásolható externális paraméterektől, leginkább a befektetési környezettől és a tapasztalt hozamszinttől is függ.

Az ebből fakadó bizonytalanság elvileg eredményezhetné azt, hogy a megállapított tartalékszint utólag elégtelennek bizonyul, és a Csoport a szerződésenkénti tartalékok megnövelésére kényszerül; anélkül, hogy ennek a növelésnek a fedezete éppen rendelkezésre állna.

Annak érdekében, hogy ilyen helyzet ne álljon elő, a Csoport abban az időszakban, amikor a szükséges tartalékszint értéke csak az említett bizonytalanság mellett állapítható meg, a becslés során olyan biztonságos feltételezésekkel él, amelyekkel a várakozásoktól eltérő hozamkörnyezet esetén is kellő biztonsággal elkerüli a portfólió szintű alultartalékolást.

Onnantól kezdve, hogy a szerződések esetén ez a bizonytalanság megszűnik (tipikusan az első három év után), a Csoport a befektetési szerződések mögöttes tartalékszintjét szerződésenként kiigazítja, mivel ettől az időponttól az említett biztonsági feltételezések alkalmazása indokolatlan. Ez a kiigazítás a vélt és valós egységek átrendezésével történik.

h) Egyéb biztosítástechnikai tartalék

A Csoport azon befektetési egységhez kötött életbiztosítási szerződések vonatkozásában, melyek feltételei alapján az ügyfelek jogosultak valamilyen hosszú távú hűségbónusz szolgáltatásra egyéb biztosítástechnikai tartalékot képez minden olyan szerződésre, ahol a fordulónapon a hűségbónusz feltételei fennállnak. A szerződések közötti keresztfinanszírozás (a várható hűségbónusz jogosultságvesztés) lehetőségével nem számol. A Csoport a tartalék nagyságát és a tartalék növekedés ütemét úgy állapítja meg, hogy a tartalék képzés az adott szerződésen várhatóan realizált nyereséggel (az adott szerződéseken várhatóan elvonható tartaléktöltésre fordítható költségfedezetek felmerülésével) azonos periódusban történjen meg úgy, hogy a tartalék a hűségbónusz szolgáltatás esedékességének napján minden esetben elégséges fedezetet nyújtson az aktuális hűségbónusz jóváírásokra.

i) Várható veszteségek tartaléka

A jövőbeni várható veszteségekre a Csoport külön tartalékot képez, melyet az egyéb biztosítástechnikai tartalékok között tart nyilván. A tartalék megképzésénél a Csoport figyelembe veszi a tartalékkal érintett termékcsoporthoz tartozó múltbeli eredményét, a jövőben várható ráfordításokat és az adott portfólióban a vizsgálat

időpontjában megkötött szerződéseit. A tartalék mértéke a becsült jövőbeni veszteség mértékével egyenlő.

j) Kezesi biztosítások tartaléka

A kezesi biztosítások kockázatával kapcsolatosan a Csoport külön tartalékot képez, melyet az egyéb biztosítástechnikai tartalékok között tart nyilván. A tartalék megképzése a kezesi kockázat terjedelmével arányosan képződik, a megszolgált saját megtartású díjbevétel arányában.

k) Kötelezettség megfelelőségi teszt

Minden fordulónapon a jövőbeni cash-flow-k aktuális becsülésének segítségével a Csoport értékeli, hogy a könyvekben szereplő biztosítástechnikai tartalékok, csökkentve az elhatárolt szerzési költségek összegével, elegendő-e a jövőbeni összesített pénzáramok fedezetére. Ha ez az értékelés azt mutatja, hogy az elhatárolt szerzési költségekkel csökkentett kötelezettségek könyv szerinti értéke a becsült jövőbeli összesített pénzáramok alapján nem elegendő, a Csoport a hiányt elsősorban az elhatárolt szerzési költségek értékvesztésével, másodsorban további tartalékok képzésével rendezzi.

3.6 Befektetési szerződések

3.6.1 Befizetett díjak

Az olyan befektetési szerződésekre illetve komponensekre befizetett összegek, amelyek elsősorban a pénzügyi kockázatok átadását jelentik, mint például a hosszú távú megtakarítási szerződések, a betéti elszámolás alkalmazásával kerülnek elszámolásra, amelynek alapján a kapott összegek, a szerződési feltételek szerinti költségfedezetek érvényesítése után közvetlenül a pénzügyi helyzet kimutatásban szerepelnek a befektetővel szembeni kötelezettségként.

3.6.2 Szolgáltatások

Befektetési szerződések esetén a kifizetett szolgáltatások nem szerepelnek az átfogó jövedelem kimutatásban, hatásuk a befektetési szerződésekből eredő kötelezettségek csökkentésében valósul meg.

3.6.3 Szerzési költségek

A szerzési költségek magukba foglalnak minden közvetlen és közvetett költséget, amelyek a befektetési szerződések megkötésével kapcsolatban merülnek fel. Minden szerzési költség felmerüléskor költségként elszámolásra kerül. Az elszámolt szerzési költségek azon része, amelyre fedezetet a befektetési szerződés későbbi időszakokban felmerülő díjai vagy a szerződés törlése esetén az közvetítőktől visszajáró jutalékok nyújtanak, elhatárolásra kerül,

amíg a vonatkozó költségfedezet a Csoporthoz be nem folyik. A Csoport egyedileg értékeli az elhatárolt szerzési költségek megtérülésének valószínűségét. Amennyiben az elhatárolt költségre a fedezet várhatóan nem érkezik be, illetve ha a befektetési szerződés megszűnik, a Csoport az elhatárolást megszünteti, és a költséget az eredmény terhére elszámolja.

3.6.4 Kötelezettségek

Minden befektetési szerződésből származó kötelezettséget kezdeti megjelenítéskor eredménnyel szemben valós értéken értékeltként sorol be a Csoport. A befektetési szerződésekből származó pénzügyi kötelezettségek értéke a befektetési egységekre bontott befektetési alapok nettó eszközértéke alapján kerül meghatározásra a fordulónapon.

3.6.5 Díj- és jutalékbevételek befektetési szerződésekből

A díjbevételek számos, befektetési és biztosítási szerződésekkel kapcsolatosan kivetett díjat tartalmaznak. A befektetés kezelési szolgáltatásokért felszámított díjak a szolgáltatás nyújtásának időszakában kerülnek bevételként elszámolásra. Az éves befektetési díjak és a szerződés adminisztrációs díjai az elhatárolás elve alapján kerülnek elszámolásra. A kárkifizéssel kapcsolatos költségek a szolgáltatások kifizetésekor kerülnek megjelenítésre.

3.7 Befektetések bevétele és ráfordítása

A Befektetések bevételei és ráfordításai osztalék és kamatbevételekből, kamatráfordításból, pénzügyi eszközök devizás árfolyamkülönözeteiből, valamint az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós értékének nettó változásából eredő, realizált és nem realizált nyereségekből és veszteségekből állnak. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök után kapott kamatok a valós érték-változásból eredő nettó nyereségek és veszteségek tartalmazzák. Kölcsönökből, követelésekből és pénzeszközökből származó kamatbevételek és ráfordítások az effektív kamatláb módszerrel kerülnek elszámolásra.

3.8 Egyéb működési bevételek

3.8.1 Állami támogatások bevétele

Az állami támogatások bemutatásánál a Csoport megvizsgálja, hogy a pénzügyi realizálás előfeltételeiként megszabott kritériumok várhatóan teljesülnek-e. Bevételeként - az összemérés elvével összhangban- a felmerült költségekre járó támogatási összeg kerül beállításra a pénzügyi kimutatásokba. A bevétel időszakok közötti megbontása a felmerült költségek arányában történik.

3.8.2 Portfóliókezelés bevétele

A Csoport által a unit-linked alapok kezeléséért a termékfeltételek szerint felszámított alapokra terhelt eszközalap-kezelési díjat az egyéb működési bevételek között mutatja ki.

3.8.3 Függő költség elvonás bevétele

A rendszeres díjas befektetési egységhez kötött életbiztosítások esetében függő költség keletkezik, valahányszor a biztosító költségelvonásra lesz jogosult, de a Szerződő nem rendelkezik elegendő felhalmozási egységgel ennek teljesítésére. A költségelvonások esedékessége a felmerülésük időpontja. A Csoport ráfordításaival (kockázatban állásával, adminisztrációjával, egyéb szolgáltatásával) párhuzamosan, az összemérés számviteli elve miatt a bevételek esedékességekor azok eredménybeli elszámolása is indokolt. Így a Csoport a függő költségek keletkezésekor egyéb működési bevételt számol el Biztosítási szerződésből származó és egyéb követelésekkel szemben. A függő költség elvonáshoz kapcsolódó bevétel az eredménnyel szemben kivezetésre kerül amikor a tényleges költség elvonása a termékfeltételeknek megfelelően megtörténik, és a vonatkozó bevétel a unit-linked tartalékok csökkenésén keresztül realizálódik.

3.9 Lízing ügyletek

Pénzügyi lízingként kerülnek besorolásra az olyan megállapodások, amelyek esetében az eszközök tulajdonlásával járó lényegileg valamennyi jog és haszon átadásra kerül a Csoportnak. A pénzügyi lízing kezdeti megjelenítése az eszköz valós értékén történik, vagy a minimális lízingfizetések jelenértékén, ha az alacsonyabb. A lízingelt eszköz későbbi értékelése az eszköz besorolásának megfelelően történik. A lízing kezdete az az időpont, amikor a lízingbeadó az eszközt a lízingbevevő rendelkezésére bocsátja.

A Csoport a következő kritériumok alapján sorolja pénzügyi lízingben a lízingeket:

- futamidő végén a tulajdonjog átkerül a lízingbe vevőhöz
- lízingbe vevő számára kedvezményes vételi opciót tartalmaz a megállapodás, amivel valószínű hogy a lízingbe vevő élni fog
- az eszköz gazdaságos élettartamának jelentős részét lefedi a futamidő (75%)
- a lízingdíjak ellenértéke lényegében a lízingtárgy valós piaci értékével egyenlő (90%)
- a lízingelt eszköz speciális jellegű, használatú, jelentős átalakítás nélkül kizárólag a lízingbe vevő tudja használni

A lízing kötelezettség értékelése a bekerülést követően amortizált bekerülési értéken történik, a kamatokat a Csoport az effektív kamatláb módszerével az időszaki eredményben számolja el. A Csoport lízing követelésekkel nem rendelkezik.

Olyan lízing ügyletek, amelyek nem pénzügyi lízingként kerültek besorolásra, operatív lízingként kerülnek elszámolásra. Ebben az esetben a lízingelt eszköz nem kerül elszámolásra a pénzügyi helyzet kimutatásban az operatív lízing alapján fizetett lízingfizetéseket pedig az átfogó jövedelem kimutatásban ráfordításként számoljuk el a lízing időtartama során.

3.10 Nyereségadók

Az adóráfördítés a tárgyévi tényleges és halasztott adókat tartalmazza. A tényleges és halasztott adó elszámolása az eredménnyel szemben történik, kivéve, ha olyan tételhez kapcsolódik, amelynek elszámolása a tőkével vagy az egyéb átfogó jövedelemmel szemben történik, mert ekkor a kapcsolódó tétellel együtt a tőkében vagy az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra. A tényleges adó a tárgyévi adóköteles nyereség után várhatóan fizetendő adó a mérleg fordulónapján hatályban lévő, vagy lényegileg hatályban lévő adókulcsokkal számítva.

Halasztott adó kerül elszámolásra az eszközök és kötelezettségek számviteli pénzügyi helyzet kimutatásban kimutatott és az adózás szempontjából elismert értéke közötti átmeneti különbözetre. Halasztott adó követelés kerül elszámolásra a fel nem használt adó szerinti elhatárolt veszteségekre amennyiben valószínű, hogy elegendő jövőbeni adóköteles nyereség fog rendelkezésre állni a halasztott adóköveteléssel szemben. A halasztott adó követésként beállítandó összeg az elhatárolt veszteségből középtávon (6 év) várhatóan megtérülő rész, vagyis a Csoport üzleti tervei és az effektív adókulcs alapján várhatóan realizálható adómegetakarítás. A halasztott adó értékelése azokkal az adókulcsokkal történik, amelyek várhatóan vonatkozni fognak azoknak az éveknél az adóköteles jövedelmére, amelyekben az átmeneti különbözetre visszafordulnak. A halasztott adókövetelések és halasztott adókötelezettségek akkor számíthatóak be egymással szemben, ha erre törvény által kikényszeríthető jog áll fenn ugyanazon adóhatóság által kivetett nyereségadóra és a Csoport nettó alapon kívánja rendezni azokat.

3.11 Immateriális javak

Az immateriális javak bekerülési értéken, a halmozott értékcsökkenés és halmozott értékvesztés miatti veszteség összegével csökkentve kerülnek kimutatásra. A bekerülési érték tartalmazza az adott eszköz megszerzéséhez közvetlenül hozzárendelhető ráfordításokat. Lineáris amortizáció kerül elszámolásra az immateriális eszköz becsült hasznos élettartamára vetítve. A becsült hasznos élettartam és amortizációs módszer felülvizsgálatra kerül minden éves beszámolási periódus végén azzal, hogy a becslés bármely változásának hatása a jövőre nézve kerül elszámolásra. Az immateriális javakhoz kapcsolódó későbbi ráfordítások aktiválására csak akkor kerül sor, ha abból a Csoport számára jövőbeni gazdasági hasznok származnak. Minden más későbbi költség ráfordításként kerül elszámolásra abban az időszakban, amikor az felmerült. A Csoport csak határozott élettartamú immateriális javakkal rendelkezik, az értékcsökkenés elszámolásakor 14,5%-33%-os értékcsökkenési kulcsokat alkalmaz. Az értékcsökkenési leírás elszámolása az eredmény terhére, az egyéb működési költségek között történik.

Az üzleti kombinációk során szerzett goodwill kezdeti megjelenítése az immateriális javak között történik a 3.1 megjegyzésben leírtak szerint. A goodwill a későbbiekben értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken kerül kimutatásra.

3.12 Ingatlanok, gépek, berendezések

Az összes ingatlan, gép és berendezés bekerülési értéken kerül kimutatásra, csökkentve a halmozott értékcsökkenéssel és halmozott értékvesztés miatti veszteség összegével. A bekerülési érték tartalmazza az adott eszköz megszerzéséhez közvetlenül hozzárendelhető ráfordításokat. Az ingatlanokhoz, gépekhez, berendezésekhez kapcsolódó későbbi ráfordítások aktiválására csak akkor kerül sor, ha abból a Csoport számára jövőbeni gazdasági hasznok származnak. Minden más későbbi költség ráfordításként kerül elszámolásra abban az időszakban, amikor az felmerült. Az ingatlanok, gépek és berendezések minden olyan alkotórészét, melynek értéke jelentős az eszköz teljes bekerülési értékéhez viszonyítva, az eszköztől elkülönítetten kezeli a Csoport. Vagyis egy eszköz nagy értékű, különböző hasznos élettartamú komponenseit elkülönítetten kell nyilvántartani és rájuk értékcsökkenést elszámolni.

Az értékcsökkenés elszámolása az eszköz üzembe helyezésének időpontját követően történik, és lineáris alapon kerül kiszámításra a becsült hasznos élettartamra vetítve. Az eszközzel kapcsolatos jelentős felújítások a fennmaradó hasznos élettartam alatt kerülnek értékcsökkentésre vagy a következő jelentős felújítás időpontjáig, attól függően, hogy melyik a korábbi. A Csoport az egyes eszköztípusok esetében az alábbi értékcsökkenési kulcsokat alkalmazza:

Eszköztípus	Alkalmazott értékcsökkenési kulcs
Bérelt ingatlanon végzett beruházás	50%
Gépjárművek	20%
Irodai és számítástechnikai berendezések	33%
Bútorok, egyéb felszerelések	14,5%

Minden beszámolási időszak végén az eszközök maradványértéke és hasznos élettartalma felülvizsgálatra és módosításra kerül, amennyiben ez szükséges. Egy eszköz könyv szerinti értéke azonnal leírásra kerül a megtérülő értékig, ha az eszköz könyv szerinti értéke magasabb a becsült megtérülő értéknél. (részletesen lásd 3.13 megjegyzés)

Az értékesítés nyeresége és vesztesége az értékesítésből származó bevételek és a könyv szerinti értékek összehasonlításával kerül meghatározásra, és az időszak eredményében kerül elszámolásra.

Ingatlanok, gépek és berendezések tartalmazzák a számítógépeket, irodai berendezéseket, felszereléseket és járműveket bekerülési értéken, halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztési veszteséggel csökkentve. A 100 ezer forint alatti beszerzések a beszerzés évében leírásra kerülnek.

3.13 Nem pénzügyi eszközök értékvesztése

Amennyiben a külső vagy belső körülmények azt jelzik, hogy egy eszköz értékvesztett lehet, a Csoport megvizsgálja az adott eszköz értékvesztésének szükségességét. Az értékcsökkentett vagy amortizált eszközöket és pénztermelő egységeket értékvesztés szempontjából a Csoport akkor vizsgálja meg, amennyiben bármilyen jelzés van arra vonatkozóan, hogy a könyv szerinti érték nem térül meg.

Az értékvesztés meghatározása érdekében az eszközök abba a legkisebb csoportba (pénztermelő egységek) kerülnek besorolásra, amelyekre egyedi cash-flow-k beazonosíthatóak. Értékvesztés miatti veszteség kerül kimutatásra, amennyiben az eszköz vagy pénztermelő egység könyv szerinti értéke magasabb, mint annak megtérülő értéke. A megtérülő érték az eszköz értékesítési költségekkel csökkentett valós értéke és a használati értéke közül a magasabbik. A használati érték meghatározásakor a becsült jövőbeni cash-flow-k egy olyan adózás előtti diszkontrátával kerülnek diszkontálásra a jelenértékükre, amely tükrözi a piacnak a pénz időértékére és azoknak az eszköz-specifikus kockázatokra vonatkozó becslését, amelyek nem lettek figyelembe véve a cash flow-k becsléseiben.

3.14 Pénzügyi eszközök

A pénzügyi eszközök elszámolása és kivezetése arra a kötési napra történik, amikor a pénzügyi eszköz megvásárlására vagy értékesítésére olyan szerződés alapján kerül sor, amelynek feltételei előírják a pénzügyi eszköznek az adott piac által megszabott határidőn belüli átadását. Kezdetben valamennyi pénzügyi eszköz valós értéken van értékelve, amely az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivételével növelve van a tranzakciós költségekkel.

A pénzügyi eszközök kivezetésre kerülnek, amikor a cash flow-k beszedésére vonatkozó szerződéses jogok, vagy a pénzügyi eszköz átadásra kerül minden jelentős kockázattal és haszonnal együtt.

Pénzügyi eszközök és kötelezettségek nettó alapon akkor kerülnek bemutatásra a pénzügyi helyzet kimutatásban, amennyiben a Csoportnak jogában áll nettó alapon elszámolni és a Csoport vagy a nettó összeget szándékozik rendezni vagy egy időben szándékozik a követeléseket behajtani és a kötelezettségeket kiegyenlíteni.

A pénzügyi eszközök különböző kategóriákba kerülnek besorolásra annak függvényében, hogy milyen típusú eszközök illetve milyen célból kerültek megvásárlásra. Jelenleg 3 különböző kategóriájú pénzügyi eszköz van használatban: „az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök”, „a kölcsönök és követelések” és „az értékesíthető pénzügyi eszközök”.

3.14.1 Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök azokat az eszközöket tartalmazzák, amelyek a kezdeti megjelenítéskor ekként lettek megjelölve. Kereskedési célú pénzügyi eszközökkel a Csoport nem rendelkezik.

Minden befektetési egységekhez kötött életbiztosításhoz kapcsolódó pénzügyi eszköz eredménnyel szemben valós értéken értékeltként kerül megjelölésre a kezdeti megjelenítéskor, mivel a Csoport ezeket valós érték alapon kezeli és azok teljesítményét valós érték alapon értékeli. Ez a megjelölés érvényes a Csoport befektetési szerződéseire is, mivel a befektetési szerződésből származó kötelezettségeket a befektetett eszközökkel együtt valós értéken kezelik. Szintén ide sorolandók a Pénzügyi eszközök – kamatozó részvényekhez kapcsolódó beágyazott derivatívák és a Pénzügyi eszközök – határidős ügyletek is.

A kezdeti megjelenítést követően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt kategóriába sorolt pénzügyi eszközök valós értéken kerülnek értékelésre anélkül, hogy az értékesítésükből származó tranzakciós költségeket levonnák.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok valós értékének meghatározása jegyzett instrumentum esetében a fordulónapi záró piaci ár segítségével, nem jegyzett instrumentumok esetén valamely értékelési technikával (várható pénzáramok diszkontálása) történik. Az értékelést a letétkezelők végzik, a Csoport ez alapján állítja be a piaci értéket a pénzügyi kimutatásaiba. A Pénzügyi eszközök – kamatozó részvényekhez kapcsolódó beágyazott derivatívák értékelésének módját a 4.3 Becslések és feltételezések megjegyzésben mutatja be a Csoport.

3.14.2 Kölcsönök és követelések

A kölcsönök és követelések a fix vagy meghatározható fizetésekkel rendelkező olyan pénzügyi eszközök, amelyeknek nincs aktív piaci jegyzése. Kezdetben az ilyen eszközök közvetlen tranzakciós költségekkel növelt valós értéken vannak megjelenítve. A kezdeti megjelenítést követően a kölcsönök és követelések kategóriájába sorolt pénzügyi eszközök az értékvesztés miatti veszteségekkel csökkentett amortizált bekerülési értéken vannak értékelve, mivel ez megfelelő közelítése a piaci értéknek.

A kölcsönök és követelések a következő tételekből állnak: követelések biztosítási kötvénytulajdonosoktól, követelések biztosításközvetítőktől, viszontbiztosítási ügyletekből származó követelések, és egyéb követelések.

3.14.3 Értékesíthető pénzügyi eszközök

Értékesíthető pénzügyi eszközök azok a nem származékos pénzügyi eszközök, amelyek értékesíthetőként vannak megjelölve és nem kerültek az előbbi besorolások egyikébe sem. A

Csoport tőkeinstrumentumokba és egyes adósságinstrumentumokba történt befektetései vannak az értékesíthető pénzügyi eszközök közé besorolva.

A kezdeti megjelenítést követően ezek valós értéken vannak értékelve és a valós érték bármely változása – az értékvesztés és az értékesíthető adósságinstrumentumok devizaárfolyam különbözete kivételével – az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra és a saját tőkén belül az egyéb tartalékokban van bemutatva. Amikor egy befektetés kivezetésre kerül, a korábban az egyéb átfogó jövedelemben felhalmozott nyereségek és veszteségek átvezetésre kerülnek az eredménnyel szemben.

Az értékesíthető pénzügyi eszközök valós értékének meghatározása jegyzett instrumentum esetében a fordulónapi záró piaci ár segítségével, nem jegyzett instrumentumok esetén valamely értékelési technikával (várható pénzáramok diszkontálása) történik. Az értékelést a letétkezelők végzik, a Csoport ez alapján állítja be a piaci értéket a pénzügyi kimutatásaiba.

3.14.4 Pénzügyi eszközök értékvesztése

A pénzügyi eszközöket – kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket – a Csoport minden fordulónapon értékeli abból a szempontból, hogy van-e jele az eszközök értékvesztésének. A pénzügyi eszközök akkor minősülnek értékvesztettnek, ha objektív bizonyíték áll fenn arra, hogy egy vagy több, a pénzügyi eszköz kezdeti megjelenítését követően bekövetkezett esemény a befektetés becsült jövőbeni pénzáramlásait kedvezőtlenül befolyásolja.

Jegyzett és nem jegyzett értékesíthető tőkeinstrumentumok esetén az értékvesztés objektív bizonyítékának minősül az értékpapír valós értékének a bekerülési érték alá történő jelentős (10 százalék, legalább 1 millió forint feletti) vagy tartós csökkenése.

Minden más pénzügyi eszköz esetében az értékvesztettség objektív bizonyítéka tartalmazhatja:

- a Társaság jelentős pénzügyi nehézségeit
- mulasztást vagy elmaradást a kamatok vagy tőkerész tekintetében
- annak valószínűvé válását, hogy a Társaság csődbe jut vagy más pénzügyi átszervezésre kényszerül

Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott pénzügyi eszközök értékvesztése a nyilvántartási érték és a jövőbeli becsült cash flow-k jelenértékének a különbözeteként számítódik. Az értékvesztés eredménnyel szemben kerül elszámolásra. A Csoport az aktív üzletkötőkkel szembeni követelésekre értékvesztést nem számol el, mivel ezen partnerek esetében a folyamatos üzleti kapcsolat folyamán a követelések megtérülése valószínűsíthető. A már nem aktív üzletkötőkkel szembeni követelések várható megtérülését a rendelkezésre álló információk alapján becsléssel határozza meg. A Csoport az értékeléshez két fő csoportba sorolja a biztosításközvetítőkkel szembeni követeléseit: csoportosan értékelt követelések (500 ezer forint alatt) és egyedileg értékelt követelések. A követelések fenti

csoportokba történő besorolását követően a követeléskezelők szakmai megítélése és az egyedileg rendelkezésre álló információk alapján határozza meg a Csoport a követelések várhatóan meg-nem térülő értékét, valamint az értékvesztés összegét.

Értékesíthető értékpapírok értékvesztése úgy kerül elszámolásra, hogy az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt és az egyéb tartalékokban bemutatott felhalmozott veszteség az eredménnyel szemben átvezetésre kerül. Az egyéb átfogó jövedelemből az eredménnyel szemben átvezetett felhalmozott veszteség az amortizációval és törlesztésekkel csökkentett beszerzési érték és az aktuális valós érték különbsége, csökkentve a korábban eredménnyel szemben elszámolt értékvesztéssel. Amennyiben egy jövőbeni időszakban egy korábban értékvesztett értékesíthető adósságinstrumentum valós értéke növekszik és ez a növekedés egy olyan eseménynek tudható be, amely azt követően következett be, hogy az értékvesztést az eredményben elszámolták, akkor az értékvesztés az eredménnyel szemben visszairásra kerül. Ugyanakkor, az értékesíthető tőkeinstrumentumok esetén a valós érték bármilyen utólagos növekedése az egyéb átfogó jövedelemmel szemben kerül elszámolásra.

3.15 Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek

A pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek közé tartoznak a készpénz, a látra szóló bankbetétek és egyéb 3 hónapnál rövidebb lejáratú lekötött betétek.

3.16 Céltartalékok

A Csoport céltartalékokat mutat ki a múltbeli események következtében meglévő (jogi vagy vélelmezett) kötelmek után, amelyeket a Csoportnak valószínűleg ki kell egyenlítenie, és amely kötelmek összege megbízhatóan mérhető.

A céltartalékként kimutatott összeg a meglévő kötelelem rendezéséhez a mérlegfordulónapon szükséges ráfordításra vonatkozó legjobb becslés, figyelembe véve a kötelmet jellemző kockázatokat és bizonytalanságokat. Amennyiben a céltartalék értékeléséhez a meglévő kötelelem rendezéséhez várhatóan szükséges cash-flow-t használnák, a céltartalék könyv szerinti értéke ezen cash-flow-k jelenértéke.

Amennyiben a céltartalék rendezéséhez szükséges ráfordítások egy részét vagy annak egészét egy másik fél várhatóan megtéríti, a követelés eszközként akkor kerül kimutatásra, ha lényegileg biztos, hogy a gazdálkodó egység megkapja a térítést és a követelés összege megbízhatóan mérhető.

A hátrányos szerződésekből fakadó meglévő kötelmek céltartalékként vannak kimutatva. A Csoport akkor minősít hátrányosnak egy szerződést, ha a szerződés alapján fennálló kötelmek teljesítésének elkerülhetetlen költségei meghaladják a szerződés alapján várhatóan befolyó gazdasági hasznokat.

Átszervezési céltartalék akkor kerül kimutatásra, amennyiben a Csoport elkészített egy, az átszervezésre vonatkozó, részletes, formális tervet és a terv végrehajtásának megkezdésével

vagy a terv főbb jellemzőinek az érintettek számára történő bejelentésével jogos várakozást ébresztett az érintettekben arra, hogy végre fogja hajtani az átszervezést. Az átszervezési céltartalék csak az átszervezéssel kapcsolatban felmerülő közvetlen ráfordításokat foglalja magában, melyek szükségszerűen együtt járnak az átszervezéssel és nem kapcsolódnak a gazdálkodó egység folytatódó tevékenységéhez.

3.17 Pénzügyi kötelezettségek

A Csoport a pénzügyi kötelezettségeket azzal az időponttal jeleníti meg a pénzügyi kimutatásaiban, amikor a szerződéses kötelme keletkezik. A pénzügyi kötelezettségek azzal az időponttal kerülnek kivezetésre, amikor a szerződéses kötelme teljesül, lejár vagy megszűnik.

A Csoport a kötelezettségeket az alábbi kategóriákba sorolja:

3.17.1 Eredménnyel szemben valós értéken értékelt kötelezettségek

A Csoport kezdetben eredménnyel szemben valós értéken értékelt kötelezettségnek minősít minden olyan befektetéshez kapcsolt (unit-linked) életbiztosítási szerződésből származó kötelezettséget, amely nem felel meg a biztosítási szerződések minősítési kritériumainak. (lásd: 3.4 szerződés-besorolás, 3.6 befektetési szerződések). Kereskedési célú pénzügyi kötelezettséggel a Csoport nem rendelkezik. Eredménnyel szemben valós értéken értékelt kötelezettségek közé sorolandók a Pénzügyi kötelezettségek – kamatozó részvényekhez kapcsolódó beágyazott derivatívák és a Pénzügyi kötelezettségek – határidős ügyletek is.

A kezdeti megjelenítést követően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt kategóriába sorolt pénzügyi kötelezettségek valós értéken kerülnek értékelésre.

3.17.2 Egyéb pénzügyi kötelezettségek

A Csoport egyéb pénzügyi kötelezettségnek minősít minden olyan pénzügyi kötelezettséget, amelyet kezdeti megjelenítéskor nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt kötelezettségnek minősített. Az egyéb pénzügyi kötelezettségek kezdeti megjelenítése tranzakciós költségekkel növelt valós értéken történik. Későbbi értékelésük az effektív kamatláb módszerével számolt amortizált bekerülési értéken történik.

Egyéb pénzügyi kötelezettségnek minősülnek a kapott kölcsönök, a viszontbiztosításból származó kötelezettségek, a kötelezettségek biztosítási kötvénytulajdonosokkal szemben, a kötelezettségek biztosításközvetítőikkel szemben, az egyéb kötelezettségek, valamint a pénzügyi viszontbiztosításból származó kötelezettségek.

3.17.3 Kamatozó részvénykibocsátásból származó kötelezettségek

A Csoport által 2012-ben kibocsátott (a 4.3. és 38. megjegyzésben bemutatott) kamatozó részvények lejáratkor alkalmazandó átváltási aránya nem fix, azaz a kibocsátás pillanatában nem volt meghatározható, hogy egy kamatozó részvényért cserébe hány törzsrészvény kerül

majd kibocsátásra. Ez az arány a feltételek szerint a törzsrészesvények átalakítási időpontot közvetlenül megelőző hat hónapos időtartamra számított, a Budapesti Értéktőzsdén elért forgalommal súlyozott átlagárának függvénye volt. Mivel a törzsrészesvényekké történő átalakítás aránya a kibocsátáskor nem volt pontosan meghatározható, a tőkeemelés kötelezettségként került kimutatásra.

A kötelezettség összege megbontásra került egy amortizált bekerülési értéken nyilvántartott alap-instrumentumra (Kamatkozó részesvény kibocsátásából származó kötelezettség), amely megtestesítette a kamatozó részesvények tulajdonosai számára a részesvényfeltételek szerint járó kamat- és értéknövekedést. A kötelezettség változása kamatráfordításként a Befektetések ráfordítása soron került elszámolásra.

Az alap-instrumentumról leválasztásra került két részesvény-árfolyamtól függő, derivatív elemet tartalmazó rész (Pénzügyi eszközök – kamatozó részesvényekhez kapcsoló beágyazott derivatívák, vagy Pénzügyi kötelezettségek – kamatozó részesvényekhez kapcsoló beágyazott derivatívák), melyek értékelése eredménnyel szemben valós értéken történik (Kamatkozó részesvényekhez kapcsolódó beágyazott derivatívák valós érték változása). A derivatív elemek értékeléséhez felhasznált becslések és feltételezések részletezését a 4.3-as megjegyzés tartalmazza.

A kamatozó részesvények törzsrészesvénné történő átalakításának pillanatában a kötelezettség teljes értéke átvezetésre került a saját tőkébe.

3.17.4 Közvetlen biztosítási és befektetési ügyletekből származó és egyéb kötelezettségek

A biztosítási és befektetési szerződésekből származó kötelezettségek és egyéb kötelezettségek a felmerülés periódusában kerülnek kimutatásra és azok a kezdeti megjelenítéskor az ellenérték valós értékén vannak értékelve. A kezdeti megjelenítést követően a kötelezettségek amortizált bekerülési értéken vannak értékelve az effektív kamatláb módszer használatával.

3.17.5 Pénzügyi viszontbiztosításból származó kötelezettségek

A Biztosító rendelkezik pénzügyi viszontbiztosításból származó kötelezettségekkel, melyet az egyéb pénzügyi kötelezettségek elszámolásának megfelelően az IAS 39 alapján számol el.

A Társaság alapítása után pénzügyi viszontbiztosítási megállapodást kötött a céllal, hogy a Társaság működésének kezdeti időszakában finanszíroztassa a unit-linked szerződések szerzési költségeit. A szerződésben a kezdetektől szereplő viszontbiztosítók köre (Hannover Re, Mapfre Re) 2012-ben két új szereplővel bővült (VIG Re, Partner Re), valamint 2012-től az új generációk vonatkozásában a Mapfre Re már nem érintett. A 2015-ös évtől a 2012-ben belépett két új partner nem újította meg a viszontbiztosítási szerződést, a részüket a szerződésbe 2015-től újra visszalépő Mapfre Re vette át. A megállapodás a 2008 és 2017

között értékesített, rendszeres díjfizetésű unit-linked termékekre terjed ki; a területi hatálya Magyarország, Románia, illetve 2011-től Szlovákia is. A viszontbiztosítók finanszírozzák a Társaság által kifizetett, a visszaírt jutalékokkal korrigált szerzési jutalékokat. A rendelkezésre álló összeg az eladott szerződések száma és értéke alapján kerül meghatározásra. A felek közötti elszámolást negyedévente, kötvény generációnként kell elkészíteni.

Mivel a kölcsön visszafizetését a biztosítási szerződések cash-flow-ja fedezi, ezért a visszafizetések ütemezése a díjak befolyásával összhangban történt. A szerződésben 2012-től az új generációk vonatkozásában módosításra került a viszontbiztosításba adott állomány rendszeres biztosítási díja esetén meghatározott százalékos mérték 60 százalékról 85 százalékra. A Társaság az első évben - 2012-től - az állománydíj 50-52 százalékának (2012 előtt 35-37 százalékának) megfelelő likviditási többletbe jut, amellyel a szerzési jutalékok mintegy 38 százaléka (2012 előtt 27 százaléka) kerül megfinanszírozásra. A második évben a kapott díjak 40 százalékának (2012 előtti generációk esetén 27,6 százalékának), a további években a teljes visszafizetésig évi 3-6 százalékának (2012 előtti generációk esetén 3,6 százalékának) visszafizetése esedékes. A fennálló egyenleg az adott kötvénygeneráció függvényében 3,38-7,91 százalék közötti fix rátával kamatozik.

3.18 Jegyzett tőke és tőketartalék

A tőkeinstrumentum bármely olyan szerződés, amely egy társaság valamennyi kötelezettségeinek levonása után a gazdálkodó eszközeiben maradó érdekeltséget testesít meg. A Csoport által kibocsátott tőkeinstrumentumok a kapott ellenértéken kerülnek kimutatásra, csökkentve a közvetlen kibocsátási költségekkel. A tőkeemelések a saját tőkében attól az időponttól kezdve vannak megjelenítve, amikortól a részvény ellenértéke követelhető a részvényestől. A tőkeemelés során a részvények névértéke a jegyzett tőkében, az afelett befizetett összegek a tőketartalékban kerülnek elszámolásra. Tőkebevonás közvetlen költségei a tőketartalékot csökkentő tételként kerülnek elszámolásra. A Társaság rendelkezett olyan részvényekkel, amely a magyar jog szempontjából a társaságban lévő részesedést testesítettek meg, azonban az EU IFRS-ek szerint nem tőkeként, hanem kötelezettségként kerültek kimutatásra. (lásd 3.19.3 és 4.3 megjegyzések)

Az átfogó pénzügyi helyzet kimutatásban a Társaság a likviditási sorrendnek megfelelően mutatja be az eszközeit és kötelezettségeit (IAS 1.60), valamint a kettő különbségként a nettó eszközöket, melyek megegyeznek a saját tőke értékével.

3.19 Egyéb tartalékok

A Csoport az egyéb tartalékok között mutatja ki az értékesíthető értékpapírok értékvesztéssel csökkentett bekerülési értékének és valós értékének különbözetét, a valós érték változást az egyéb átfogó jövedelemben elszámolva. A matematikai tartalék fedezetét képező befektetések valós érték különbözetéből a kötvénytulajdonosokat megillető rész az eredménytől függő díjvisszatérítési tartalékként kerül átsorolásra.

Egyéb tartalékként kerül kimutatásra ezen felül a külföldi leányvállalatok eltérő devizában készült beszámolóinak átváltásakor keletkező árfolyam-különbözet.

3.20 Saját részvények

Az IAS 32 standard 33. és 34. pontja alapján ha egy társaság visszavásárolja a saját részvényeit, akkor bármely fizetett ellenértéket közvetlenül a saját tőkét csökkentő tételként kell bemutatni. Semmilyen nyereség vagy veszteség nem számolható el az eredményben a saját részvények vételéhez, eladásához, kibocsátásához vagy megszüntetéséhez kapcsolódóan, a vétel vagy eladás ellenértéke közvetlenül a saját tőkében jelenik meg. A visszavásárolt saját részvények összegét az IAS I standard előírásainak megfelelően a Csoport mind a pénzügyi helyzet kimutatásban, mind a kiegészítő megjegyzésekben külön feltünteti.

Mivel az IFRS-ek nem határoznak meg speciális bemutatási kritériumokat a saját részvényekkel kapcsolatban, a Csoport az alábbi bemutatást alkalmazza. A visszavásárolt saját részvények értékét külön soron mutatja be a saját tőkén belül, mint saját tőkét csökkentő tétel. Amennyiben a saját részvények eladásra, vagy újrakibocsátásra kerülnek a csökkenő saját részvények értéke ezt a külön mérlegsort csökkenti. A saját részvény bevonása esetén a névértéktől eltérő bekerülési ár különbsége a tőketartalékokat módosítja.

3.21 Működési költségek és ráfordítások meghatározása

A Biztosító működésével kapcsolatban felmerülő költségek és ráfordítások összessége az átfogó jövedelemkimutatásban külön szekcióban szerepel. A Biztosító itt mutatja ki a következő költség és ráfordítás elemeket:

- **Díjak, jutalékok és egyéb szerzési költségek:** ezen a soron az egyszerre vagy több év alatt megfizetett azon költségek jelennek meg, amelyek egy biztosítási szerződés megkötésével keletkeznek. A szerzési költségek magukban foglalják a biztosítási szerződéshez közvetlenül kötődő költségeket, mint például a szerzési és fenntartási jutalékokat, az incentivek és egyéb termelést ösztönző kiírások költségét, a külső szervezetek a terjesztésért (reklám és propaganda) fizetett, számlázott és nem számlázott költségeket, vagy a biztosítási kötvény megszerkesztésének költségeit, továbbá azt a költséget, amely a biztosítási szerződésnek a biztosítók portfóliójába való beiktatásával jár, és a biztosítási kötvények kibocsátásával járó költségeket, mint például a szerzési funkcióba sorolt kollégák személyi jellegű költségeit és közvetlenül hozzájuk sorolható költségeket, utazási és egyéb költségtérítéseit, a külső szervezetek terjesztésért fizetett költségtérítéseket, az üzleti irodák működési, fenntartási költségeit, amennyiben ilyenek felmerülnek.

- **Egyéb működési költségek**

Az egyéb működési költségek tartalmazzák a biztosítási díjak beszedésével, a portfólió nyilvántartással, a részesedések és díjkezdvezmények kezelésével és a kifelé, illetve befelé irányuló viszontbiztosítások intézésével járó költségeket. Ide tartoznak az alkalmazotti állománnyal járó költségek, amennyiben nem szerepelnek a szerzési költségek, a kárrendezési költségek vagy a befektetési költségek között, továbbá a választott tisztségviselők részére feladataik ellátásáért fizetett bérek és annak járulékai, valamint a részükre biztosított egyéb költségtérítések összegei. Az irodaberendezések és irodai gépek, illetve immateriális javak terv szerinti amortizációját is itt kell feltüntetni, amennyiben az nem kapcsolható közvetlenül értékesítési, kárrendezési vagy befektetési területhez.

- **Egyéb ráfordítások**

Az egyéb ráfordítások közé tartoznak a Biztosító működésével kapcsolatban felmerülő nem szokásos típusú tételek pl.

- követelések értékvesztése,
- behajthatatlan követelések leírása
- biztosítási adó ráfordítások.
- bírságok, illetékek
- terven felüli értékcsökkenések
- tartozásátvállalás összege
- adott adományok
- térítés nélkül átadott eszközök

3.22 A valós értékek meghatározása

A Csoport számviteli politikája és közzétételei megkövetelik a valós értékek meghatározását mind a pénzügyi és nem pénzügyi eszközök és kötelezettségek vonatkozásában. A valós értékek az értékelési és/vagy közzétételi céllal az alábbi módszerek szerint kerültek meghatározásra.

Az aktív piacokon jegyzett pénzügyi eszközök valós értékének meghatározása a fordulónapon érvényes jegyzési ár, egyéb esetekben diszkontált cash-flow és más pénzügyi modell alapján történik.

A Biztosító az eszközök és kötelezettségek valós értékének meghatározásakor az alábbi három értékelési szintet alkalmazza:

- 1.szint: aktív piacon jegyzett ár az eszköz/kötelezettségre vonatkozóan
- 2.szint: Az 1. szinttől eltérő input információk alapján, amelyek az adott eszközzel/kötelezettséggel kapcsolatban közvetlenül vagy közvetetten megfigyelhetőek

- 3. szint: Eszközökre és kötelezettségekre vonatkozó inputok amelyek nem megfigyelhető piaci adatokon alapulnak

A különböző pénzügyi instrumentumok esetében a valós érték meghatározásának módja az alábbi:

- Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok
 - az elsődleges forgalmazói rendszerbe bevezetett államkötvényeket és diszkont kincstárjegyeket kivéve - egységesen az értékelési időszakban az utolsó tőzsdei záró nettó árfolyam felhasználásával kell értékelni oly módon, hogy a nettó árhoz a piaci érték meghatározásakor hozzá kell adni a fordulónapig felhalmozott kamatokat;
 - az elsődleges forgalmazói rendszerbe bevezetett, kötelező árjegyzésű, 3 hónapnál hosszabb hátralévő futamidejű fix és változó kamatozású, illetve diszkont állampapírok esetén az Államadósság Kezelő Központ (a továbbiakban: ÁKK) által a fordulónapon, illetve az azt megelőző legutolsó munkanapon közzétett legjobb vételi és eladási nettó árfolyamok számtani átlaga és a fordulónapig felhalmozott kamatok összegeként kell a piaci értéket meghatározni;
 - az elsődleges forgalmazói rendszerben nem kötelező árjegyzésű, 3 hónapnál rövidebb hátralévő futamidejű, fix kamatozású és diszkont állampapírok - ideértve az állami készfizető kezességgel rendelkező értékpapírokat is - esetén az ÁKK által a fordulónapon, illetve az azt megelőző legutolsó munkanapon közzétett 3 hónapos referenciahozam felhasználásával a fordulónapra számított nettó árfolyam és a fordulónapig felhalmozott kamatok összegeként kell a piaci értéket meghatározni;
 - ha tőzsdére bevezetett hitelviszonyt megtestesítő értékpapírnak - az elsődleges forgalmazói rendszerbe bevezetett állampapírokat kivéve - nincsen 30 napnál nem régebbi árfolyama, akkor a piaci érték meghatározása a tőzsdén kívüli kereskedelem szerinti regisztrált és a fordulónapig közzétett utolsó, forgalommal súlyozott nettó átlagár és a fordulónapig felhalmozott kamat felhasználásával történik, ha ez az adat nem régebbi 30 napnál. A tőzsdén kívüli kereskedelem szerint regisztrált árfolyamok 30 napos érvényessége a közzétételben megjelölt időszak, azaz a vonatkozási időszak utolsó napjától számítandó akkor is, ha az nem munkanapra esik. Ugyanezen módszert kell alkalmazni a tőzsdére be nem vezetett hitelviszonyt megtestesítő értékpapírra;
- Részvények:
 - a tőzsdére bevezetett részvényeket a fordulónapi tőzsdei záróárfolyam szerint kell értékelni;
 - ha az adott napon nem történt üzletkötés, akkor a legutolsó tőzsdei záróárfolyamot kell használni, ha ez az árfolyam a fordulónaphoz képest 30 napnál nem régebbi;

- a tőzsdére nem bevezetett részvény esetében a tőzsdén kívüli kereskedelem szerinti és a hivatalosan közzétett utolsó súlyozott átlagárfolyam alapján kell meghatározni az eszköz értékelési árfolyamát, ha az nem régebbi 30 napnál
- ha egyik módszer sem alkalmazható, akkor függetlenül annak régiségétől, az utolsó tőzsdei, ennek hiányában tőzsdén kívüli árfolyam, illetve a beszerzési ár közül az alacsonyabbat kell figyelembe venni.
- Derivatív instrumentumok:
 - A budapesti értéktőzsdei határidős ügyletek T napi eredménye a vonatkozó tőzsdei határidős szabályzatok alapján, amennyiben az ügyletek T napon kerültek megnyitásra a kötési árfolyam és a T napi tőzsdei elszámolóár felhasználásával, amennyiben az ügyletek T napon kerültek lezárásra a kötési árfolyam és a T-1 napi tőzsdei elszámolóár felhasználásával, a T napnál korábban megnyitott ügyletek esetében pedig a T napi és T-1 napi legutolsó elszámolóár felhasználásával kerül meghatározásra.
 - A tőzsdén kívüli deviza határidős ügyletek a T napi azonnali árfolyam és az érintett devizákban jegyzett bankközi kamatok alapján számított határidős árfolyamon kerülnek értékelésre. A számításban használandó kamatok a határidős kötés hátralévő futamidejéhez legközelebb eső lejáratú bankközi kamatok.
 - a kamatozó részvény kibocsátásához kapcsolódó opciók valós értékének meghatározása a 4.3-as megjegyzésekben leírtaknak megfelelően történik.

3.23 Egy részvényre jutó eredmény

Az egy részvényre jutó eredmény alapértékének kiszámításánál a törzsrészvények tulajdonosaira jutó, adott időszaki nyereség a forgalomban lévő törzsrészvények számának az adott időszakra vonatkozó súlyozott átlagának elosztásával történik, az elsőbbségi részvények átlagos számának levonását követően.

Az egy részvényre jutó eredmény hígított értékének kiszámítása összhangban van az egy részvényre jutó eredmény alapértékének kiszámításával, miközben az időszak folyamán forgalomban lévő összes hígító potenciális törzsrészvény hatását figyelembe veszi:

- a törzsrészvények tulajdonosaira jutó, adott időszaki nyereséget növeljük azoknak az osztalékoknak és kamatoknak az adózás utáni összegével, amelyek az adott időszakban a hígító potenciális törzsrészvényekkel kapcsolatban kerültek elszámolásra, és módosítjuk a bevételek vagy a ráfordítások minden egyéb olyan változásával, amely a hígító potenciális törzsrészvények átváltásából származott volna,
- a forgalomban lévő törzsrészvények számának súlyozott átlagát növelik azoknak a további törzsrészvények számának a súlyozott átlagával, amelyek – az összes hígító potenciális törzsrészvény átváltását feltételezve – forgalomban lettek volna.

3.24 Függő kötelezettségek

A függő kötelezettségek nincsenek megjelenítve a konszolidált pénzügyi kimutatásokban kivéve, ha ezeket üzleti kombináció keretében szerezte be a Csoport. Ezek a Kiegészítő megjegyzésekben vannak közzétéve, kivéve, ha a gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrásoknak a társaságból történő kiáramlásának a valószínűsége elenyésző. A függő eszközök nincsenek megjelenítve a konszolidált pénzügyi kimutatásokban, de közzétételre kerülnek, ha a gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrásoknak a társaságba történő beáramlása valószínű.

3.25 Üzleti szegmensek

A Csoportnak kettő működési szegmense van, melyek: életbiztosítási tevékenység az európai földrajzi szegmensben, nem-életbiztosítási tevékenység az európai földrajzi szegmensben.

E két tevékenység a Csoport stratégiai divízióit is meghatározza. Ezekben a divíziókban a csoport eltérő termékeket illetve szolgáltatásokat kínál ügyfelei számára, melyek értékesítését különböző marketing eszközökkel segíti. A divíziók menedzsmentje részben közös. A Csoport vezetősége a divíziók teljesítményét havonta, egymástól elkülönítve figyeli és értékeli. Mindkét tevékenység kapcsán az összes lényeges működési tevékenység, eszköz és kötelezettség a Közép-Európai földrajzi szegmensben található. Mindezek alapján a kiegészítő megjegyzésekben bemutatásra kerül, hogy a működési szegmenseket az értékesített termékek alapján különítjük el egymástól. A különböző működési szegmensekben értékesített termékeket a kiegészítő megjegyzésekben részletezzük.

A Csoport a kiegészítő megjegyzésekben mutatja be az eszközök és kötelezettségek, valamint az eredmény szegmensenkénti megbontását, továbbá a szegmensenként bemutatott információk és a konszolidált pénzügyi kimutatások egyezőségének levezetését.

Szegmensenként elkülönítetten azokat az eszközöket, kötelezettségeket, bevételeket és ráfordításokat kell kimutatni, melyek egyértelműen hozzárendelhetők valamelyik működési szegmenshez, vagy ésszerű vetítési alap alkalmazásával feloszthatók. Mivel a Csoport e két működési szegmensét a konszolidációt megelőzően külön számviteli rendszerben kezeli, ezért ez az elkülönítés megoldott.

A konszolidált pénzügyi kimutatások és a szegmensenként bemutatott információk az alábbi okok miatt térhetnek el egymástól:

- szegmensek közötti követeléseik és kötelezettségeik vannak, melyek a konszolidáció során kiszűrésre kerülnek
- szegmensek közötti bevételeik és ráfordításaik vannak, melyek a konszolidáció során kiszűrésre kerülnek
- szegmensek közötti tranzakcióban közbenső eredmény keletkezik, mely a konszolidáció során kiszűrésre kerül

- a magyar számviteli jogszabályok és az EU IFRS-ek előírásai közötti különbségek is eltéréseket okoznak.

3.26 Munkavállalói juttatások

A Biztosító az IAS 19 standardot alkalmazza a munkavállalói juttatások elszámolására. A munkavállalói juttatás a gazdálkodó egység által a munkavállalók által elvégzett szolgálatért adott ellenérték minden formája nemcsak pénzbeli, hanem természetbeni adott juttatások.

A munkavállalói juttatások csoportosítása:

Rövid lejáratú munkavállalói juttatások: olyan (a végkielégítéstől eltérő) munkavállalói juttatások, amelyek teljes mértékben esedékessé válnak annak az időszaknak a lezárását követő tizenkét hónapon belül, amelyben a munkavállaló a kapcsolódó munkát elvégezte.

Munkaviszony megszűnése utáni juttatások: olyan formális vagy nem formális megállapodások alapján nyújtott (a végkielégítéstől eltérő) munkavállalói juttatások, amelyek a munkaviszony befejezése után járnak.

Egyéb hosszú távú munkavállalói juttatások: olyan (a munkaviszony megszűnése utáni juttatásoktól és a végkielégítéstől eltérő) munkavállalói juttatások, amelyek nem válnak teljes mértékben esedékessé annak az időszaknak a lezárását követő tizenkét hónapon belül, amelyben a munkavállaló a vonatkozó munkát elvégezte.

Végkielégítések: olyan munkavállalói juttatások, amelyek fizetendővé válhatnak a társaság munkavállalói munkaviszonyának a szokásos nyugdíjazási időpont előtti megszüntetésére vonatkozó döntése miatt vagy a munkavállalónak az önkéntes felmondásnak az ezen juttatásokért cserébe történő elfogadására vonatkozó döntése miatt.

A Biztosítónál nem jellemző a munkaviszony megszűnése utáni és az egyéb hosszú távú munkavállalói juttatás.

A Csoport 2014-ben indított először részvényopciós programot vezető munkavállalói számára, melynek részletei a 4.4-es megjegyzésekben találhatóak.

4 BECSLÉSEK ÉS FELTÉTELEZÉSEK

4.1 Biztosítási szerződések alapján fizetendő jövőbeni szolgáltatások becslése

A Csoport minden olyan évre megbecsüli a várható (baleseti) halálozások számát, amely években kockázatban áll. Ezek a becslések a standard mortalitási táblázatokon illetve baleseti halálzásra vonatkozó múltbeli statisztikákon alapszanak.

A Csoport ugyancsak becsléseket végez a biztosítási szerződések megkötésekor a megszűnések számára, a visszavásárlások számára és mértékére, a befektetési hozamokra és az adminisztrációs költségekre vonatkozóan. Ezek a becslések, amelyek évente felülvizsgálatra kerülnek, az ezen szerződésekből eredő kötelezettségek kiszámításánál alkalmazott feltételezéseként szolgálnak.

A biztosítási szerződésekből eredő kötelezettségek és a legfontosabb feltételezések eltéréseire való érzékenység megállapításához alkalmazott feltételezések leírását a 4.2. megjegyzés tartalmazza.

4.2 Kötelezettség megfelelési teszt

A Csoport a fordulónapra vonatkozóan a biztosítási szerződések illetőleg komponensek tekintetében kötelezettség megfelelési tesztet (a továbbiakban Liability Adequacy Test röviden: LAT) végez. A Csoport a LAT elvégzéséhez számos becslést és feltételezést készít. Ezek a becslések mind a paramétereket, mind magát a modellt érintik.

4.2.1 A modellre vonatkozó becslések és feltételezések

4.2.1.1 Életbiztosítási szegmens

A kötelezettség megfelelési tesztben a Csoport az életbiztosítási szerződések, és a kapcsolódó költségek jövőbeni cash-flow-ját modellezi, tehát a teszt tartalmazza a díjbevételt, a jutalék kifizetéseket, jutalék visszairásokat, az érvényben levő szerződések kezelése érdekében felmerülő költségeket, (részleges) visszavásárlásokat és a haláleseti és elérési szolgáltatásokat, valamint a betegségkockázatokat is tartalmazó módozatok esetén az ezekkel kapcsolatos kifizetéseket is. A modell szerződés-csoportonként ellenőrzi a kötelezettségek fedezetére képzett tartalékok megfelelését.

Egyszerűsítés, hogy a modell nem számol a már meglévő szerződésekre történő jövőbeni eseti befizetésekkel, így azok várható profittartalmával sem, ami a legjobb becsléshez képest óvatosabb megközelítés.

A Csoport az eredetileg egész életre szóló UL termékek esetében 20 évben határozta meg a modell időtartamát, amelynek végén minden szerződést megszüntnek tekint. Ez a legjobb becsléshez képest óvatosabb feltételezés. A szintén egész életre szóló Alkony szerződések

esetében ezzel az egyszerűsítéssel nem élünk, mivel ott a várható díjfizetési időszak utáni garantált haláleseti kifizetések elhagyása csökkentené a kötelezettségek fedezetére szükséges tartalékok mértékét.

4.2.1.2 Nem életbiztosítási szegmens

A Csoport homogén termékcsopontonként vizsgálta a mérlegfordulóra megképzett tartalékok elégségességét, illetve az összes a mérlegfordulóig megkötött illetve nem elutasítható ajánlati vagy megújítási állapotban levő szerződéssel kapcsolatos jövőbeni kötelezettségnek való megfelelést. A jövőbeni kötelezettségeket egy egyszerűsített egyesített kárhányadalapú modell segítségével becsülte, mely azzal a feltételezéssel él, hogy a megképzett kártartalékok megfelelő fedezetet tudnak nyújtani a már bekövetkezett károk jövőbeli kárkifizetéseire és költségeire.

A számításban figyelembe vett cash flow elemek egyfelől a kár és kárköltség kifizetések, szerzési költségkifizetések, a szerződések fenntartásához kapcsolódó egyéb működési költségkifizetések, a díjat terhelő adók és adójellegű ráfordítások másrészt a vizsgált szerződések jövőbeni díjai. Jövőbeni díjként a modellben a vizsgálat időpontjában élő szerződések jövőbeni díjainak várható törlésekkel korrigált értéke és a 2017 év végén megképzett megnevezett díjtartalék szerepel. A számításban a jövőbeni ráfordítások alapját az így meghatározott jövőbeni díjak képezik.

A jövőbeni kárráfordítás becslésében a múltbeli tapasztalat az irányadó, amelyet az új díjelőírások tekintetében az évfordulós átlagos díjigazítás mértéke módosíthat.

A jövőbeni szerzési és adójellegű költségek becslése a megnevezett díjak tekintetében a 2017-es költség-hányadokkal, az új díjelőírásoknál a 2018-ra tervezett költség-hányadokkal készült. Az igazgatási költségként minden jövőben megnevezett díjat a 2018-as tervezett költség-hányad alapján becsült költség terhel.

4.2.2 A paraméterekre vonatkozó feltételezések és becslések

4.2.2.1 Életbiztosítási szegmens

A modellezés során a Csoport azt feltételezte, hogy az Értékmegőrző termékek kivételével nem történik ügyfél által önkéntesen kért indexálás. A halálózásra vonatkozó feltételezéseket a legjobb becslés szinthez képest óvatosan, magasabban szinten állapította meg.

A Csoport az egyéb lehívható ügyfél opciók pontosabb modellezése érdekében okok szerint különböztette az állományból kiesés lehetséges forgatókönyveit, így az alkalmazott feltételezések az utólagos tapasztalatokkal könnyebben összevethetőek.

A megkülönböztetett ügyfél opciók:

Díj nemfizetésének valószínűsége

A szerződést ápoló csatornától, a díjgyakoriságtól és a vizsgált díj sorszámától függő díj nemfizetésének valószínűségei biztonsági margint tartalmaznak a Csoport vezetése által hivatalosan elfogadott rövid- és középtávú üzleti tervek mögött alkalmazott, legjobb becslésnek tekinthető feltételezésekhez képest. A modellezés során figyelembe vesszük, hogy a díj nemfizetése a szerződési feltételeknek megfelelően vagy az állományból való kiesést, vagy az adott évre vonatkozó díjfizetés szüneteltetésének beindulását eredményezi. Ha a díj nemfizetésének a szerződés törlése a következménye, akkor a modellben a törlés a respiró időszak lejáratát követően történik.

Törlés ügyfélkérésre, visszavásárlás

A modell alapján az ügyfélkérésre történő törlés havonta egyenletesen történik, a többi ügyfélre vonatkozó lehívásától vagy egyéb endogén paramétertől (pl. a feltételezett befektetési hozamtól) függetlenül. A számításokhoz használt törlési, visszavásárlási valószínűségekre szintén igaz, hogy biztonsági margint tartalmaznak a Csoport vezetése által hivatalosan elfogadott rövid- és középtávú üzleti tervek mögött alkalmazott, legjobb becslésnek tekinthető feltételezésekhez képest.

A fentiek mellett a Csoport figyelembe veszi a késve fizetés lehetőségét, mint ügyfélre vonatkozóan is.

A mortalitási adatokhoz a Csoport a 2007. évi standard magyar halandósági táblázatot használta, mint a legjobb becslés alapját, de az alkalmazott halandósági valószínűségekre biztonsági margint tartalmaznak a Csoport vezetése által hivatalosan elfogadott rövid- és középtávú üzleti tervek mögött alkalmazott, legjobb becslésnek tekinthető feltételezésekhez képest.

A kötelezettség megfelelési teszt számításokhoz a Csoport vezetése által hivatalosan elfogadott rövid- és középtávú üzleti tervekben szereplő költségtervénél 5 százalékkal magasabb szintet szolgált kiindulópontul. A költségterv nem szerzéshez kapcsolódó elemeit a modellezés során havi bontásban, a mindenkori már befogadott szerződéses portfólióra osztjuk fel, a Csoport költségelosztási politikájának megfelelően a modellezett szerződés-csoportok állománydíjának arányában.

20 év után a vizsgált portfólió súlya a teljes várt portfólión belül elhanyagolható. A mindenkori már befogadott portfólió darabszámát a lemorzsolódások csökkentik, de az újonnan (a fordulónap után) eladott szerződések növelik, ezért a LAT vizsgálat eredményeit befolyásolják a jövőbeli új szerzésre vonatkozó várakozások is. Ennek kiemelt jelentősége miatt az eredmény új szerzésre való érzékenységet külön is vizsgáljuk.

A cash flow diszkontálásához a Csoport az EIOPA által közzétett, a Szolvencia II-es tőke- és tartalékszámításokhoz szükséges, 2017. december 31-re vonatkozó releváns kockázatmentes hozamgörbéket használta.

4.2.2.2 Nem életbiztosítási szegmens

A nem életbiztosítási szegmens esetén a biztosítási szerződések a szerződés évfordulóján felmondhatók, így a folyamatos díjak esetében a modellben legfeljebb egy évnyi díj szerepel. Az állományban szereplő kis darabszámú hosszabb tartamú szerződések többnyire egyszeri díjas szerződések, így ott a későbbi kockázat fedezetét a meg nem szolgáltat díjtartalék képezi. A díjak évközi törlési paramétere a korábbi vizsgálathoz felhasznált jövőbeni díjak tényleges törlési tapasztalatából következik.

A kártartalékok esetében a Csoport azzal a feltételezéssel élt, hogy a kártartalékok elégséges fedezetet nyújtanak a már bekövetkezett károk jövőbeli kárkifizetéseire és költségeire.

A Csoport új díjakra számolt várható kárráfordítását termékenként becsült végső kárhányad alapján számolta. A végső kárhányadot a korábbi év összesített díj és káradatai alapján becsülte, azon termékek esetében ahol még további kárbejelentésekkel kell számolni a végső kárhányadban IBNR jellegű kárhányadot is figyelembe véve. A becslésben szereplő tartalékok végső kárhányadot torzító hatásának kiküszöbölése a várható lebonyolítási eredményekkel történő korrekcióval történt. A végső kárhányad egy további korrekciója a casco ágazatnál valósult meg, ahol a tapasztalati arányt az évforduló utáni díjak díjemelésének átlagos mértékében korrigáltuk.

A modellben használt végső kárhányad feltevések:

Ágazat neve	kárhányad
Casco	65,20%
Vállalati vagyon és felelősség	37,43%
Kiterjesztett garancia	111,11%
Kezesség	16,66%
Szállítmány	13,71%
Fuvarozói felelősség	16,67%
Baleset	26,15%
Elektronikus műszer	97,55%
Hitelfedezeti	18,49%

A költségelemek becslése a megszolgált díjra vetített költséghányadok segítségével történt, a termékcsopontonkénti átlagok a csoportban szereplő termékek költséghányadának megszolgált díjakkal súlyozott átlagában állt elő.

Költséghányadok, illetve adó és adójellegű ráfordítások terméksoportonként:

Ágazat neve	Költséghányadok, illetve adó és adójellegű kifizetések
Casco	31,99%
Vállalati vagyon és felelősség	35,75%
Kiterjesztett garancia	11,56%
Kezesség	55,07%
Szállítmány	51,72%
Fuvarozói felelősség	56,30%
Baleset	27,42%
Elektronikus műszer	11,40%
Hitelfedezeti	62,05%

A jövőbeni szerzési és adójellegű költségek becslése a megnevezett díjak tekintetében a 2017-es tényekből számolt költséghányadokkal, az új díjelőírásoknál a 2018-ra tervezett költséghányadokkal készült. Működési költségként minden jövőben megfizendő díjat a 2018-as tervezett költséghányad alapján becsült költség terhel.

4.3 Kamatozó részvények kibocsátásához kapcsolódó becslések

A Csoport Igazgatósága 2012. harmadik negyedévében – a korábbi közgyűlési felhatalmazás alapján – döntött a kamatozó részvények kibocsátásával megvalósuló zártkörű tőkeemelésről, a részvényesek 1.410.854 ezer forintos tőkeemelést hajtottak végre. Az alaptőke ezek után a törzsrészvényeken felül 1.150.367 db dematerializált, szavazati jogot biztosító, egyenként negyven forint névértékű, névre szóló, "B" sorozatú kamatozó részvényből, valamint 730.772 db dematerializált, szavazati jogot biztosító, egyenként negyven forint névértékű, névre szóló, "C" sorozatú kamatozó részvényből állt.

A kamatozó részvények közül a "B" sorozatúak után a kibocsátási értékre vetített éves fix kilenc százalék mértékű kamat forint összegben kerül meghatározásra. A "C" sorozatúak után pedig az éves fix hét százalék mértékű kamat az euró összegben nyilvántartott kibocsátási érték után euró összegben kerül meghatározásra. A "B" és "C" sorozatú részvények a kibocsátást követő 5 év elteltével meghatározott átalakítási arány szerint kötelezően "A" sorozatú törzsrészvénné kerültek átalakításra.

A kamatozó részvények elszámolása a 3.19.3-as megjegyzésben leírtaknak megfelelően történik.

A kamatozó részvénykibocsátásból származó instrumentumot, a törzsrészvénné történő átváltásáig a Csoport az IAS 32-vel összhangban az alábbiak szerint mutatta be.

A kamatozó részvény értéke átalakításig a 3.19.3-as megjegyzésben bemutatottak szerint a következőképpen került meghatározásra:

$$\text{Kamatozó részvény} = \text{Alapinstrumentum} + \text{Opció 1} + \text{Opció 2}$$

Ezen instrumentumok meghatározásakor a Csoport az alábbi besorolásokkal és feltételezésekkel élt.

4.3.1 Az egyes elemek értékelése

4.3.1.1 Alapinstrumentum (host)

A kötelezettség értékének első összetevője egy amortizált bekerülési értéken nyilvántartott alap-instrumentum volt.

A kötelezettség nyitó értéke a beágyazott derivatívákat nem tartalmazó komponens valós értékeként adódott.

Ennek az instrumentumnak az értéke az effektív kamatlábból adódó kamatráfordítással nőtt évről évre az átalakításkor érvényes lejáratkori értékre. A host effektív kamatlábbal számított értékének meghatározásakor a korábbi évek tapasztalatai és a várakozások alapján a nominális kamatok évente történő kifizetéssel kerültek figyelembevételre.

A host kibocsátását követően, lejáratáig a két sorozat az alábbi effektív kamatlábbal kamatozott.

„B” sorozatú kamatozó részvény	„C” sorozatú kamatozó részvény
13,81%	10,96%

Az alapinstrumentum lejáratkori értéke (figyelembe véve a két sorozat eltérően megállapított kamatszintjét):

	Dátum	B sorozat (HUF)	C sorozat (EUR)
Nyitó érték	2012.09.24	869,75	3,27
Lejáratkori érték	2017.09.11	1 250,00	4,41

A modellszámítás alapján a bekerülési érték az alábbi volt:

„B” sorozatú kamatozó részvény	„C” sorozatú kamatozó részvény
869.75 HUF	925.73 HUF (kibocsátáskori értéken 3,27 EUR)

4.3.1.2 Opció

A kibocsátás feltételeit meghatározó term sheet kamatozó részvények átalakítási arányára vonatkozó pontja alapján amennyiben a Törzsrészvényeknek az Átalakítási időpontot közvetlenül megelőző hat hónapos időtartamra számított, a Budapesti Értéktőzsdén elért forgalommal súlyozott átlagára („VWA”) eléri vagy meghaladja az 1.250,- Ft-ot, úgy a Kamatozó részvények az alábbi képlet alapján kerülnek Törzsrészvényekké átalakításra:

- „B” sorozatú Kamatozó részvény

$$Q_t = \frac{Q_{kr} * Kib_{forint}}{750 \text{ Ft}}$$

ahol:

Q_t : az átalakított Törzsrészvények száma
 Q_{kr} : az átalakítandó Kamatozó részvények száma
 Kib_{forint} : a Kamatozó részvények kibocsátási értéke

- C” sorozatú Kamatozó részvény

$$Q_t = \frac{Q_{kr} * Kib_{euro} * FX}{750 \text{ Ft}}$$

ahol:

Q_t : az átalakított Törzsrészvények száma
 Q_{kr} : az átalakítandó Kamatozó részvények száma

Kib_{euro} : a Kamatozó részvények részvényenkénti kibocsátási értékének a pénzügyi hozzájárulás Társaság részére történő megfizetésének napján érvényes MNB hivatalos euró devizaárfolyamon átszámított euró összege

FX: MNB hat havi átlag hivatalos euró devizaárfolyama az Átalakítási időpontot közvetlenül megelőző hat havi időszakra

Ez a szabály forintos esetben egy 1-1 arányú átváltást ír le. Eurós esetben az átváltási arányt módosítja a szimuláció során előrejelzett hat havi forint-euró átlagárfolyam és a kibocsátáskori forint-euró árfolyam közötti különbség.

A host azt a kötelezettség-pályát írta le, ahol a kötelezettség értéke 1250 forint (illetve 4.41 euró) + felhalmozott kamatok értékre növekszik. Forintos esetben – a kibocsátással járó, a jegyzőt terhelő kötelezettséget most nem számítva – a VWA árfolyamának függvényében lejáratkor a kötelezettség nem lehet ennél alacsonyabb; lehet azonban magasabb, ha a VWA az 1250 forintos küszöbértéket meghaladja. Eurós esetben a kötelezettséget az utolsó hat havi forint-euró árfolyam még önmagában is eltérítheti.

A host esetén leírt kötelezettség kamatok nélküli részét 1250 forint feletti VWA esetén 1 db-nál kevesebb átalakított Törzsrészvény segítségével is teljesíteni lehet; a szabály alapján a darabszámot azonban ebben az esetben „B” sorozatú papíroknál egy darabra, „C” sorozatú papíroknál pedig – az átlagárfolyam függvényében – adott esetben szintén a hostnál leírttól eltérő darabszámú részvényre kell kiegészíteni. Az Opció I leválasztott derivatíva az alapinstrumentumok darabszámának fent leírt darabszámra történő cseréjét testesíti meg.

Ennek a lehetőségnek az értéke lejáratkor egy call opció értékére hasonlít: forintos esetben például az értéke nulla, ha a VWA 1250 forint alatt van, és pozitív, ha 1250 forint felett.

Az első opció értékének meghatározásához ezért

1. a szimuláció során előálló lejáratkori forgalommal súlyozott átlagárfolyamok segítségével kiszámoljuk az adódó átalakított Törzsrészvény-darabszámokat,
2. a kötelezettséget növelő érték „B” sorozatú részvényekre az 1 darab, „C” sorozatú részvényekre pedig a szabályok szerint számolt darab átalakított részvény eléréséhez szükséges addicionális részvény-darabszám lejáratkori spot árfolyamon számított értéke lesz, és
3. az opció értékét ezen értékek értékelési napra kockázatmentes hozammal diszkontált jelenértékeinek átlaga adja.

	„B” sorozatú kamatozó részvény	„C” sorozatú kamatozó részvény
Opció I kezdeti értéke (HUF)	5.37	7.49

4.3.1.3 Opció2

Amennyiben a VWA értéke az Átalakítási időpontban nem éri el az 1.250,- Ft-ot, úgy a Kamatozó részvények az alábbi képlet alapján kerülnek Törzsrészvényekké átalakításra.

- „B” sorozatú Kamatozó részvény

$$Q_t = \frac{Q_{kr} * Kib_{\text{forint}}}{VWA * 0,6}$$

- „C” sorozatú Kamatozó részvény

$$Q_t = \frac{Q_{kr} * Kib_{\text{euro}} * FX}{VWA * 0,6}$$

A Term sheet Kamatozó részvények átalakítási arányára vonatkozó pontja alapján amennyiben az átalakított Törzsrészvények darabszáma (Q_t) meghaladja az átalakítandó Kamatozó részvények számát (Q_{kr}), abban az esetben a Kamatozó részvények tulajdonosa átalakításakor köteles az átalakítandó Kamatozó részvények darabszámán felül kibocsátott Törzsrészvények névértékét a Társaság ezen Törzsrészvények kibocsátására irányuló tőkeemelésé keretében a Társaságnak megfizetni (amennyiben a Q_t és a Q_{kr} közötti különbségnek megfelelő részvények megszerzésére vonatkozó joggal élni akar).

Így ha a jegyző az átváltás során olyan módon jut 1250 forint értéknek megfelelő törzsrészvényhez, hogy ehhez egynél több darab részvény kibocsátására van szükség, akkor az 1 db feletti részvények névértéke a jegyző által megfizetésre kerül a Csoport részére, ami viszont a Csoport „végső” kötelezettségét az 1 db felett részvényenként 40 forinttal csökkenti. A kötelezettség fenti módon történő csökkentését testesíti meg az alapinstrumentumról leválasztott Opció 2 derivatíva.

Racionális magatartást (és a részvények spot árfolyamon történő azonnali értékesíthetőségét) feltételezve az opciót minden esetben érdemes lehívni, ha a spot árfolyam 40 forint felett van (az egyéb tranzakciós költségekkel most nem számolva ekkor mindenképpen nyereséggel lehet zárni a pozíciót).

A második opció értékének meghatározásához ezért

1. a szimuláció során előálló lejáratkori forgalommal súlyozott átlagárfolyamok segítségével kiszámoljuk az adódó átalakított Törzsrészvény-darabszámokat,
2. a kötelezettséget csökkentő érték 40 forint lesz átalakított Törzsrészvényenként (kizárólag a lejáratkori darabszám 1 db feletti részét tekintve), és
3. az opció értéke ezen értékek értékelési napra diszkontált jelenértékeinek átlaga lesz.

	„B” sorozatú kamatozó részvény	„C” sorozatú kamatozó részvény
Opció 2 kezdeti értéke	-125,12 HUF	-183,21 HUF

Az Opció 2 negatív kezdeti értékei eszköz típusú instrumentumot testesítenek meg. Az Opció 1 és az Opció 2 egy azon instrumentumhoz kapcsolódó derivatívák ezért együtt, nettósítva kerültek kimutatásra a beszámolóban.

4.3.2 Értékelési módszertan

A kezdeti értékelést a Csoport a kamatozó részvények cégbíróság általi bejegyzésekor 2012.09.24-i fordulónappal végezte el. Ezt követően minden fordulónapon megismételte az értékelést.

A számítások során a „C” sorozatú részvény esetében az egyes elemek értéke mind az alapinstrumentumra, mind a leválasztott derivatívákra euróban állt elő. Ezeket az értékeket minden értékelési napon az aktuális forint/euró árfolyam használatával kellett forintra konvertálni.

Az értékelés elvégzéséhez szükséges az alaprészvény spot árfolyamai, valamint a forint-euró árfolyamok szimulációs előrejelzése. A szimuláció binomiális opcióértékelésnél szokásos módszereket használta. A feltételezett modellperiódus során az alaptermék árfolyama fölfelé is, lefelé is elmozdulhat a binomiális opcióárazási modellkeretnek megfelelően. A számításhoz használt szórás-adatok becslése az értékelési napig megfigyelhető tényadatokból történt.

Az értékelés elvégzéséhez szükséges volt az egyes napokon kereskedett mennyiségek szimulációs előrejelzése. A vizsgált időszak adatain elvégzett Jarque–Bera teszt szerint a napi kereskedett mennyiség normális eloszlású valószínűségi változó. Ezért a szimuláció során minden értékelési naphoz generáltunk egy normális eloszlású valószínűségi változót, amelynek eloszlás paramétereit az értékelésig összegyűjtött kereskedési mennyiségek logaritmusából becsültük. A megadott számú szimulált forgatókönyv előállítását követően az instrumentum két leválasztott derivatívája lejáratkori pozíciójának értékét a 4.3.1. Az egyes elemek értékelése megjegyzésnél részletezett módon számszerűsítettük.

A konverzió a forgalommal súlyozott átlagos árfolyam (VWA) függvénye, amit a Term Sheet Kamatozó részvények átalakítási arányáról rendelkező pontjában található definíció alapján számoltunk, felhasználva a szimulált részvényárfolyam- és kereskedett mennyiség folyamatokat. Elsősorban a VWA használata tette szükségessé a szimuláció használatát az opciók értékének meghatározásához. Az árfolyamok és a VWA értékek karakterisztikája azonban jelentősen eltér, ezért indokolt az analitikus képletek helyett a numerikus szimuláció használata.

A kezdeti értékeléshez használt feltételezések, paraméterek, konstansok

A papír kibocsátáskori értéke:	750 HUF („B” sorozat), 2.65 EUR („C” sorozat)
Átalakítás dátuma:	2017.09.11
VWA számítás kezdőnapja:	2017.03.11
Kezdeti értékelés dátuma:	2012.09.24
Alaptermék spot árfolyama a kezdeti értékeléskor:	268.47
Alaptermék hozamának az értékelésig megfigyelt éves szórása:	32.45%
Kockázatmentes éves hozam:	6.79%
Futások száma:	25 000
huf/eur sigma:	9.70%

A szimuláció során feltételeztük, hogy a volumen, a forint-euró árfolyam és a hozam kölcsönösen és összességükben is függetlenek egymástól. A függetlenség feltételezését alátámasztják a változók historikus adatai, amelyek elemzése nem tárt fel közöttük kapcsolatot.

A számításokhoz kockázatmentes hozamként az ÁKK Zrt. által publikált magyarországi referencia-hozamgörbe alapján a kibocsátás napján induló, öt éves lejáratú állampapírokhoz számított belső megtérülési rátát használtuk.

4.3.3 Az értékelés hatása a pénzügyi kimutatásokra

A fent leírt kamatozó részvénykibocsátásból származó kötelezettségek változása a részvény futamideje alatt jelentős negatív hatással volt a Csoport eredményére. Mind az amortizáció, mind pedig a kamat, a futamidő végéig eredménycsökkentő hatású volt. Az eredményen keresztül a hatás begyűrűzött az IFRS szerinti tőkébe, ami – a kamatozó részvények feltételei alapján ténylegesen fizetendő kamat kivételével – nem jelentett tényleges ráfordítást a Csoport számára, hiszen a futamidő leteltével, a kamatozó részvények törzsrészvényé történő átalakításakor a kötelezettségként kimutatott összeg (mind a „kamatozó részvény kibocsátásából származó kötelezettség” mind a „Pénzügyi eszközök – kamatozó részvényekhez kapcsoló beágyazott derivatívák”) automatikusan tőkeemelésként kerültek kimutatásra.

4.4 Részvény alapú juttatás

A Csoport 2014-ben indított részvényopciós programot a Csoport vezető munkavállalói számára az alábbi feltételekkel. Az opciót birtokló munkavállaló három egymást követő év eredménytervének legalább 100%-os teljesülése esetén 3 év időtartamig megadott db/év opciós részvényvásárlásra jogosult. 1 db részvényopció 1 db „A” sorozatú CIGPANNÓNIA részvény 210 forinton történő megvásárlására jogosít, a juttatástól (az éves beszámoló közgyűlés általi elfogadásától) számított három éven keresztül (függetlenül az elkövetkező évek eredményétől). A juttatást követően a jogosultnak az adott év május 31-ig döntési lehetősége van, hogy az opciót lehívja, azaz a lehívási áron megvásárolja a részvényeket, vagy pénzbeli megváltást kér. (ennek összege: a Társaság bruttó ráfordítása = (tőzsdei átlagár - 210 Ft) x részvényopció darabszáma). A juttatásban az a munkaviszonyban álló munkatárs részesülhet, aki a kifizetés napján nem áll felmondás hatálya alatt.

A program egy összetett pénzügyi instrumentum, amelyben az opció birtokosának joga van eldönteni, hogy részvényt vagy pénzbeli megváltást kér a lehíváskor. Ezen összetett pénzügyi instrumentum értékelésekor a Csoport az összetett instrumentum értékéről először leválasztja a pénzbeli megváltás értékét, amelyet kötelezettségként mutat ki, a fennmaradó rész a tőkében kerül elszámolásra. Jelen opciós program esetében a részvény vagy pénz lehívásának értéke egyenlő egy adott pillanatban, így a tőke rész 0, és program összességében egy pénzben megváltott részvényprogram.

Az opció lehívásának feltétele, hogy az adott munkavállaló még szerződésben áll a Társasággal az opció lehívásakor. A programhoz kapcsolódó teljesítmény kritériumok, hogy teljesülnek a konszolidált eredménytervek 2014 és 2016 között. Ez a feltétel minden évben teljesült.

Az első program esetében a program indulásának napja a kiírás időpontja (2014.03.14), míg a második és harmadik program az adott éves terv elfogadásával (2014.11.24-én és 2015.11.30-án) indult. Ezen időpontokra a programok aktuális értékelési értéke adja a kiírás kori valós értéket, melyet a Csoport az adott program élethosszára amortizál a költségek között. Minden fordulónapon a program az aktuális adatok és szolgáltatási feltételek alapján átértékelésre kerül a befektetési eredménnyel szemben, a kimutatott kötelezettség értéke minden esetben a fordulónapi valós érték. A Társaság az opcióból eredő kötelezettséget az egyéb kötelezettségek között mutatja ki. Az opció juttatásához kapcsolódó eredménytétel az egyéb működési költségek között került elszámolásra.

2017. októberében a részvényopciós program kibővítésére került sor. A Biztosító további munkavállalók számára kiírt programjának feltételei szerint a munkavállalók az új részvényopciós megállapodás aláírását követő két alkalommal évente (2018-2019. évben), az éves eredményterv 100%-os teljesülése esetén megadott db/év opciós részvényvásárlásra jogosultak. 1 db részvényopció 1 db „A” sorozatú CIGPANNÓNIA részvény 210 forinton történő megvásárlására, vagy amennyiben a lehívást megelőző 30 nap forgalommal súlyozott tőzsdei átlagára meghaladja a 420 forintot, úgy a lehívást megelőző 30 nap forgalommal súlyozott tőzsdei átlagára mínusz 210 forinton történő megvásárlására (lehívási ár) jogosít. Az opció további feltételi mindenben megegyeznek a korábbi részvényopciós program feltételeivel. Minden érvényben lévő részvényjuttatási program a 2020. év során lezárásra kerül.

A kiírás kori értékelés és a követő fordulónapi értékelések során a munkavállalói részvény opciók értékét 2017-től a Cox–Ross–Rubinstein-féle binomiális fa módszerével határozzuk meg. Az opciók értékének meghatározásához, a modellszámításokhoz a kockázatmentes hozamot az EIOPA által közzétett, releváns kockázatmentes hozamgörbék, az árfolyamváltozás szórását a tapasztalati árfolyam adatok segítségével határoztuk meg. Az opció értékelésénél a Csoport a CIGPANNÓNIA részvények elmúlt két évi kereskedési adatait veszi figyelembe. 2016-ig a részvényárfolyam várható alakulását Monte-Carlo szimulációs módszerrel jeleztük előre, a Black-Scholes modell feltevéseivel összhangban azt feltételezve, hogy a részvény árfolyam alakulása log-normális eloszlást követ. Az egyes kimenetek lejáratkori részvényárfolyamokból lejáratkori opció értéket számoltunk. Az opció értékének ezen eredmények számtani átlagát tekintettük. A modellváltozás hatása a részvény alapú juttatásokból fakadó kötelezettségekre az összehasonlító periódus adataira 6.077 ezer forint csökkenés, vagyis ha 2016 év végén már ezzel a módszerrel határoztuk volna meg az opciók értékét, akkor 31.964 ezer forint kötelezettséget kellett volna kimutatni.

5 SZÁMVITELI POLITIKA VÁLTOZÁSAI

5.1 A 2017. január 1-jével kötelezően alkalmazandó standardok hatása a konszolidált pénzügyi kimutatásokra

A 2017. január 1-jével kezdődő üzleti évének vonatkozásában a következő új, kötelező standardok váltak alkalmazandóvá, melyek hatása nem jelentős a pénzügyi kimutatásokra:

- az IFRS 10 Konszolidált pénzügyi kimutatások, IFRS 12 Más gazdálkodó szervezetekben lévő érdekeltségek közzététele és IAS 28 Társult vállalkozásokban és közös vállalkozásokban lévő befektetések standard módosítása a befektetési társaságok esetében alkalmazható konszolidációs kivétel témával.
- IFRS 15 Vevőkkel kötött szerződésekből származó bevételek,
- az IAS 7 Cash flow kimutatás standard közzétételre vonatkozó kiegészítése, az IAS 12 Nyereségadók nem realizált veszteségekkel kapcsolatban felvett halasztottadó-követelések megjelenítésére vonatkozó módosítása.

5.2 A 2018. január 1-je után kötelezően alkalmazandó standardok hatása a konszolidált pénzügyi kimutatásokra

A 2018. január 1-jével kezdődő üzleti évének vonatkozásában a következő új, kötelező standardok válnak alkalmazandóvá, melyek hatását, amennyiben jelentős a pénzügyi kimutatásokra az alábbiakban ismertetjük:

- IFRS 4 Biztosítási szerződések kiegészítése az IFRS 9 alkalmazásával kapcsolatban
- IFRS 15 Vevőkkel kötött szerződésekből származó árbevétel
- IFRS 9 Pénzügyi instrumentumok - az 5.2.1 pontban bemutatottaknak megfelelően
 - Besorolások és értékelések
 - Értékvesztés
 - Fedezeti elszámolás
- IFRS 2 Részvény-alapú kifizetések – besorolás és értékelés kiegészítése

A 2018 után kezdődő üzleti évek vonatkozásában a következő új, kötelező standardok válnak alkalmazandóvá, melyek hatása a pénzügyi kimutatásokra várhatóan jelentős lesz, ezt részletesen a 2018-as üzleti év során vizsgálja meg a Csoport.

- IFRS 16 Lízingek (várható alkalmazás: 2019.01.01)
- IFRS 17 Biztosítási szerződések (várható alkalmazás 2021.01.01)

5.2.1 Az IFRS 9 bevezetése

Annak a biztosítónak, amely megfelel a 20B paragrafusban foglalt kritériumoknak, az IFRS 4 ideiglenes mentességet biztosít, ami engedélyezi, hogy a biztosító az IFRS 9 helyett az IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés című standardot alkalmazza az 2021. január 1-je előtt kezdődő éves időszakokra.

Az IFRS 9 alóli ideiglenes mentességgel élő biztosító, köteles:

- a) betartani az IFRS 9 követelményeit, melyek szükségesek az ezen standard 39B-39J bekezdésében előírt közzétételekhez; és
- a) minden egyéb a pénzügyi instrumentumaira vonatkozó standardot alkalmazni, kivéve ezen standard 20A-20Q, 39B-39J és 46-47-es paragrafusaiban szereplőket.

A biztosító akkor és csak akkor élhet az IFRS 9 alóli ideiglenes mentességgel, ha:

- a) nem alkalmazta egyik korábban kiadott IFRS 9 verziót sem, kivéve az eredménnyel szemben valós értéken megjelölt pénzügyi kötelezettségek nyereségeinek illetve veszteségeinek megjelenítésére vonatkozó előírásokat, amelyek az IFRS 9 standard 5.7.1(c), 5.7.7–5.7.9, 7.2.14 és B5.7.5–B5.7.20 paragrafusaiban találhatóak;
- b) a 20D paragrafusban foglaltak szerint tevékenysége túlnyomórészt biztosítással kapcsolatos a 2016. április 1-jét megelőző éves beszámolójának időpontjában, vagy az azt követő éves beszámolójának időpontjában, amint arról a 20G paragrafus rendelkezik.

A biztosító tevékenysége akkor és csak akkor kapcsolatos elsősorban biztosítással, ha:

- a) az összes kötelezettségeinek teljes könyv szerinti értékéhez képest az IFRS 4 hatálya alá tartozó szerződésekből eredő kötelezettségeinek könyv szerinti értéke, amely magában foglalja az ezen standard 7-12. paragrafusa szerinti biztosítási szerződésekből leválasztott betétkomponenseket vagy beágyazott származékos termékeket is, jelentős; és
- b) a biztosítással kapcsolatos kötelezettségeinek teljes könyv szerinti értékének százalékos aránya (lásd 20E paragrafus) az összes kötelezettségének teljes könyv szerinti értékéhez viszonyítva:
 - i. nagyobb, mint 90 százalék; vagy
 - ii. kisebb vagy egyenlő, mint 90 százalék, de nagyobb, mint 80 százalék, és a biztosító nem végez biztosítási tevékenységhez nem kapcsolódó jelentős tevékenységet (lásd 20F paragrafus)

Ezen kritériumoknak a Biztosító megfelel, mivel korábban nem alkalmazta egyik kiadott IFRS 9 verziót sem, illetve az összes kötelezettségéből 90%-nál nagyobb rész (92%) kapcsolódik biztosítási tevékenységhez, ezért úgy döntött, hogy az IFRS 9 standard bevezetését az opcióval élve elhalasztja 2021. január 1-ig.

5.2.2 IFRS 15 – Vevőkkel kötött szerződésekből származó árbevétel elszámolása

Az IFRS 15 standard kizárja hatóköréből a biztosítási szerződéseket, így ennek bevezetése kisebb hatással lehet a Csoport eredményére az egyéb nem biztosítási tevékenységek kapcsán. (pl. szolgáltatások továbbszámolása, eszközök értékesítése stb.)

Azok a szerződések, amelyek nem felelnek meg a biztosítási szerződés fogalmának és valamilyen szolgáltatási szerződésről van szó, az IFRS 15 hatókörébe tartoznak. A Csoportnak 2018-tól vizsgálni kell azon szerződéseit, amelyek nem felelnek meg a biztosítási szerződés fogalmának, de megfelelnek az IFRS 15 szerinti szerződés fogalomnak és ezekre alkalmazni kell az IFRS 15 új 5 lépéses modelljét a szerződés azonosításától a bevétel elszámolásáig.

A Standard szerint az eladó az árbevételt akkor számolhatja el, amikor az árut vagy szolgáltatást átadja a vevőnek és olyan összegben, amennyit az adott áruért vagy szolgáltatásnyújtásért jogosnak tart.

Az ötlépéses modell a következő:

1. lépés: A vevőkkel kötött szerződések azonosítása

A Csoport által kötött szerződések üzleti tartalmú szóbeli vagy írásbeli megegyezések lehetnek, de a szokásos üzleti gyakorlat is létrehozhat szerződést. Feltétel továbbá, hogy a szerződés olyan érvényesíthető jogokat és kötelezettségeket hozzanak létre, amelyeket következmények nélkül nem lehet törölni.

A Standard alapján egy szerződés akkor jön létre, ha az alábbi feltételek teljesülnek:

- A felek elfogadták a szerződést és elkötelezettek annak teljesítésére;
- A felek jogai annak alapján egyértelműen meghatározhatóak;
- A szerződésnek gazdasági haszna van;
- Valószínűsíthető, hogy az eladó megkapja az átadott áru/teljesített szolgáltatás ellenértékét akár úgy is, hogy jogi eszközöket alkalmaz annak beszedésére.

Szerződésmódosítás esetében vizsgálandó hogyan változott annak tartalma, mert elképzelhető olyan eset, hogy a módosítást önálló, külön szerződésként kell értelmezni.

2. lépés: A szerződés teljesítésével kapcsolatos különálló kötelek meghatározása

Ebben a lépésben meg kell határozni, hogy a szerződés alapján mely ígért áru vagy szolgáltatás, vagy azok kombinációja kezelhető elkülönült teljesítési kötelemként. A szerződés teljesítése kapcsán a szállító különböző ösztönzőket is meghatározhat. Egy

szerződés többféle kötelmet is tartalmazhat. Minden elkülöníthető, leválasztható áruszállítás, szolgáltatásnyújtás vagy ezek kombinációja egy-egy különálló teljesítési kötelemnek minősül. Ha teljesítési kötelem nem határozható meg a szerződésből, akkor árbevétel nem számolható el.

3. lépés: Az ügylet árának meghatározása

Az ügylet ára az az összeg, amelyre a szállító a várakozásai szerint jogosult lesz a vevő számára átadott áru vagy a nyújtott szolgáltatás ellenértékeként. Cél, hogy a bevétel elszámolása egyenletesen történjen. Az árbevétel elszámolásához az eladási ár mellett különböző tényezőket kell figyelembe venni, mint például teljesítményi ösztönzők egy bizonyos időtartam alatt. Ezek összegét árbevételt csökkentőként el kell számolni az ösztönzés időtartama alatt. Egy-egy ügylet árbevételét (amely eltérhet a számlázott összegtől) becsléssel kell meghatározni

4. lépés: Az ügylet árának hozzárendelése az egyedi kötelmekhez

Az eladónak meg kell osztania az ügylet árát az egyes kötelmek között. Amennyiben az egyes kötelmekhez egyedi árak nem rendelhetők, a megosztáshoz becslést kell alkalmazni.

5. lépés: Az árbevétel elszámolása teljesítéskor

Az árbevételt akkor lehet elszámolni, amikor a megvásárolt eszköz vagy szolgáltatás feletti kontroll átszáll az eladótól a vevőre. Ez történhet egy meghatározott időtartam alatt vagy egy konkrét időpontban. A kontroll átszállása akkor történik meg, ha annak révén a vevő képes irányítani az eszköz használatát és jogosult az eszközből származó hasznok szedésére.

Ilyen például:

- az eszköz, kapott szolgáltatás használata révén terméket tudnak termelni vagy szolgáltatást tudnak nyújtani,
- az eszköz, kapott szolgáltatás használata révén a költségek/ráfordítások csökkenthetők és lehetővé válik a kötelezettségek rendezése,
- a kapott eszköz biztosítékként is használható.

Egy bizonyos időtartamon keresztül akkor lehet elszámolni az árbevételt, ha:

- a vevő folyamatosan jogosult a hasznok szedésére,
- a vevő csak olyan mértékben szerzi meg a kontrollt az eszköz felett, ahogy azt számára az eladó az időszak során átadja,
- a szállító nem állít elő a vevő számára egy azonnal kontrollálható eszközt vagy szolgáltatást, de joga van az időarányos részteljesítések beszedésére.

5.3 Számviteli politika változások

A csoport 2017 folyamán egyes konszolidált átfogó jövedelem kimutatás és konszolidált pénzügyi helyzet kimutatás sorait a pontosabb és átláthatóbb bemutatás érdekében megbontotta. Az összehasonlító periódus adatait szintén előállította ezen új csoportosítás mentén és jelen pénzügyi kimutatások már ezeket az adatokat tartalmazzák. A kiegészítő megjegyzések releváns pontjainál jeleztük az új csoportosítást.

Az összehasonlíthatóság elvét figyelembevéve az alábbi sorok kerültek megbontásra a cash flow kimutatásban.

Adatok ezer forintban

2016. évi konszolidált pénzügyi kimutatások	Összeg	2017. évi konszolidált pénzügyi kimutatások összehasonlító periódus oszlopa	Összeg
Társasági adó	38 946	Jövedelemadó ráfordítások	142 253
Fizetett társasági adó	-32 805	Fizetett jövedelem adók	-127 345
Biztosítási ügyletekből származó és egyéb követelések növekedése/ csökkenése (-/+)	-1 005 068	Biztosítási ügyletekből származó és egyéb követelések növekedése/ csökkenése (-/+)	-1 013 167
Egyéb kötelezettségek növekedése/ csökkenése (+/-)	-15 578	Egyéb kötelezettségek növekedése/ csökkenése (+/-)	-75 048
		Részvény alapú juttatások	37 785
		Céltartalékképzés	21 017
	-1 014 505		-1 014 505

6 A BIZTOSÍTÁSI KOCKÁZAT KEZELÉSE

6.1 Bevezetés és áttekintés

A Csoport biztosítási kockázatot vállal biztosítási szerződések (illetőleg ilyen komponens tartalmazó szerződések) kibocsátása által és ennek kezelése az üzletmenet fontos részét képezi. A biztosítási kockázatok az életbiztosító esetében általában élet és egészségügyi kockázatokhoz kapcsolódnak, a Csoport biztosítási kockázati kitétsége a magyarországi egyéni halálozási kockázatokkal kapcsolatosan a legnagyobb. A nem-életbiztosító esetében a biztosítási kockázatok a művelt termékekhez kötődnek, így vagyonbiztosítások esetében a kumulált kockázat természeti katasztrófák esetén a legmagasabb, míg gépjárműbiztosítások esetében szükséges a gépjármű felelősségbiztosításhoz kapcsolódó esetleges limitig történő kárkifizetés megfelelő kockázatkezelése. A Csoport számára a vonatkozó szerződések alapján a károk bekövetkezésének időpontjával, gyakoriságával és nagyságával kapcsolatos bizonytalanságok jelentenek kockázatot.

A Csoport az alábbi típusú szerződések értékesítésével foglalkozik:

Életbiztosítások

- (a) befektetési egységhez kötött (unit-linked) szerződések,
- (b) kockázati életbiztosítási szerződések,
- (c) egész életre szóló kockázati életbiztosítási szerződések,
- (d) vegyes életbiztosítási szerződések,
- (e) term-fix vegyes életbiztosítás
- (f) hagyományos nyugdíj életbiztosítás
- (g) baleseti és betegség kiegészítő biztosítás,
- (h) halál esetére szóló díjtvállalási kiegészítő biztosítás.

Egészségbiztosítás

Nem-életbiztosítások

- (i) csoportos baleset és betegségbiztosítási szerződések,
- (j) vagyonbiztosítási szerződések,
- (k) felelősségbiztosítási szerződések,
- (l) gépjármű felelősségbiztosítási szerződések,
- (m) casco biztosítási szerződések,
- (n) szállítmánybiztosítási szerződések
- (o) kiterjesztett garancia biztosítási szerződések
- (p) kezességbiztosítási szerződések.

A Csoport biztosítási rendszerének kulcsfontosságú eleme a kockázatkezelési stratégia, amelynek részét képezi az egyik kiemelt eszközt jelentő viszontbiztosításokkal foglalkozó viszontbiztosítási stratégia.

6.2 A kockázatkezelés általános elvei és eszközei

A Csoport hatékony működtetése érdekében biztosítja, hogy a vezetés valamennyi fontos kockázat ismeretében hozza meg üzleti döntéseit. A kockázatkezelési tevékenység magában foglalja a kockázatok azonosítását, hatásuk felmérését, szükséges intézkedési tervek kialakítását, valamint ezek hatékonyságának és eredményeinek követését.

A kockázatkezelési rendszer kiépítésének célja, hogy az biztosító döntéshozatali folyamataiba a kockázatkezelés szempontjai integrálódjanak. A kockázatok azonosításában kiemelt szerepet kapott a társaság Kockázati Bizottsága. A Kockázati Bizottság tagjai olyan személyek, akik átlátják csoportunk üzletmenetének, gazdálkodásának és kockázatainak különféle fontos aspektusait és érdeemben állást tudnak foglalni vagy javaslatot tenni a kockázat hatékony csökkentésére.

A csoport a feltárt kockázatokról kockázati térképet készít melyen folyamatosan nyomon követi a kockázatok csökkentése érdekében hozott lépések hatékonyságát.

A kockázatkezelési rendszer kiterjed a biztosítási kockázatok vállalására és a tartalékképzésre, a likviditási és koncentrációs kockázatok kezelésére valamint a működési és megfelelőségi kockázatok kezelésére. A rendszer integráns részét képezi a viszontbiztosítási és más kockázatcsökkentési technikák működtetése.

6.3 Kockázatvállalási stratégia

A kockázatvállalási stratégia célja, hogy a kockázatok befogadását megvalósító folyamat során elkerülhető legyen a Csoport által előre definiált kockázatvállalási limitek meghaladása.

A kockázatvállalási stratégia részei:

- a kockázatvállalási limitek definiálása,
- a limiteknek való megfelelés folyamatos ellenőrzése, monitoringja,
- az ajánlatfogadási folyamatra vonatkozó szabályok, ide értve a partnerkockázatok folyamatos monitorozását is,
- a termékbe ágyazott opciók és garanciák árazása és az árazás rendszeres felülvizsgálata,
- a viszontbiztosítási politika.

6.3.1 A kockázatvállalási limitek definiálása

A Csoport a kockázatok számára megfelelő kockázatközösséget alakít ki, úgy, hogy a Csoport által alkalmazott kockázatingadozási mérték egy általa elfogadhatónak tartott érték alatt maradjon.

A kockázatközösség megfelelő kialakításán felül a Csoport folyamatosan figyelemmel kíséri a várható kifizetésekre vonatkozó becsléseit.

6.3.2 A limiteknek való megfelelés folyamatos mérése

A Csoport a kockázatok fenti mérőszámok szerinti minőségi mérését rendszeresen elvégzi. Ha valamelyik kockázat esetében nem biztosított a limiteknek való megfelelés, akkor a kockázatvállalási hajlandóságnak megfelelő működés több eszközzel is helyreállítható:

- A kockázatközösség újradefiniálása a kilógó kockázatok leválasztása és külön kezelése érdekében.
- A kockázatközösség méretének megnövelése akár új szerződésekkel, akár több, már meglévő kockázatközösség összevonásával.
- A biztosítási összegek csökkentése akár megfelelően választott viszontbiztosítási szerződésekkel, akár a szolgáltatások adminisztratív eszközökkel, például a termékfeltételek módosításával történő csökkentésével.
- A limitek növelése a viszontbiztosítási szerződések változtatásával.

6.3.3 Az ajánlatelfogadási folyamatra vonatkozó szabályok

Az ajánlat-elbírálást életbiztosítások esetében egy erre a célra létrehozott önálló szervezeti egység végzi, amely formális limitek mentén végzi munkáját, és megfelelően képzett, illetve továbbképzett személyzettel rendelkezik. Az ajánlat-elbírálás szabályai egyértelműen dokumentáltak, leírják a nem biztosítható kockázatokat és a nem-standard kockázatokra vonatkozó feltételeket, valamint meghatározzák a döntési pontokat és a követendő eljárásokat.

Az egészségügyi kockázatok kiértékelése része a Csoport ajánlat-elbírálási eljárásainak, és a díj mértéke tükrözi a jövőbeni biztosítottak egészségügyi állapotát és családi kórtörténetét. Az árazás feltételezéseken alapszik, így például a halálozási ráták és a szerződés megmaradási arányok feltételezésein, amelyek a múltbeli tapasztalatokat és a jelenlegi trendeket veszik figyelembe. Bizonyos kockázatokat és garanciákat tartalmazó szerződések esetében a Csoport meghatározott módon végrehajtott profit tesztet végez az ajánlat elfogadása előtt.

Nem-életbiztosítási szerződések esetében a termékek kialakításáért felelős vezető kollégák a kockázatvállalás vezetői is egyben. A kötelezettségvállalási szabályzat szerint a kockázatvállalók döntenek az automatikusan nem vállalható kockázatok befogadásáról, azok gondos megvizsgálása után.

6.3.4 A termékek árazása és az árazás rendszeres felülvizsgálata

A termékek árazása az ügyfeleknek nyújtott szolgáltatások és azok várható értékének figyelembe vételével történik. Ha szükséges, a magasabb díjtételek helyett a Csoport adminisztratív eszközökkel kezeli a termékbe épített kockázati kitétséget.

Ilyen eszköz lehet:

- ésszerű várakozási időszak kikötése,
- ésszerű kockázat kizárások.

Ezek betartását mind a termékfejlesztési, mind az aktuárius osztály szakemberei figyelemmel kísérik, illetve ellenőrzik.

A Csoport folyamatosan követi a termékek profitabilitását. Elemzés készül a bevételekről és a kötelezettségek alakulásáról, hogy a várakozástól különböző tényleges eredmények eltéréseinek okaira fény derüljön. Ez az elemzés erősíti meg az ajánlat-elbírálás és árazás feltételezéseinek helyességét.

6.3.5 A viszontbiztosítási politika

A Csoport írott viszontbiztosítási politikával rendelkezik, ami meghatározza, hogy milyen szabályokat kell alkalmazni a kockázatok porlasztására, illetve azon esetekre is, ha a fenti pontokban ismertetett módon kockázati toleranciaszintet meghaladó kockázatvállalás történik, és a választható lehetőségek közül a kockázatok viszontbiztosítása tűnik optimális megoldásnak.

A viszontbiztosító kiválasztásához a Csoport az alábbi szempontokat tartja kívánatosnak:

A viszontbiztosítót valamely nagy nemzetközi minősítő intézet minősítse. A Csoport olyan viszontbiztosító partnert választ, amely rendelkezik valamely nagy nemzetközi minősítő intézet minősítésével, és az elfogadható minősítésnek számít. A hazai jellemzően nem minősített viszontbiztosítói partnerek esetén a Csoport publikus pénzügyi mutatókra alapozott hitelminősítési értékelést végez, illetve a fióktelepek esetén az anyacég besorolását veszi figyelembe. A részletes szabályokat a Csoport viszontbiztosítási utasítása tartalmazza.

6.4 A biztosítási kockázatok koncentrációja

A Csoport számára kockázatot jelent, ha a biztosítási események nem a kalkulációnak megfelelően egymástól függetlenül következnek be, hanem összekapcsolódva, egy közös trendre illeszkedve vagy közös okra visszavezetve jelentkeznek. A kockázat elsősorban abból adódik, hogy a díjkalkulációk többségénél feltételezzük az események bekövetkezésének függetlenségét, és bár a Csoport minden díja tartalmaz implicit vagy explicit biztonsági pótlékot, a pótlékok elégségességét szélsőséges körülmények között is vizsgálni kell.

A kockázatok összekapcsolódása az alábbi okokból következhet be:

6.4.1 A földrajzi diverzifikáció

A Csoport a biztosítási kockázatokot elsősorban a Magyarország területén vállalja, de a működése kiterjed a régió további országaira (Szlovákia, Románia, Lengyelország, Litvánia, Olaszország). A földrajzi koncentrációs kockázatot részben a működési terület további kiterjesztésével, illetve a területek közötti arányok (vállalt kockázatok és díjbevétel szerinti) arányának egyenletesebbé tételével kezeli.

A Csoport ezen kívül az egyes termékek általános és különös feltételeiben igyekszik kizárni azokat a kockázatokot, amelyeknek a bekövetkezése tipikusan megsértené a kalkulációban

alkalmazott függetlenségi feltételezést, és egy adott földrajzi területen a biztosítási események koncentrált bekövetkezését okoznák. Ezek a kizárások megfelelnek a piacon elterjedt szokványoknak (pl. ionizáló sugárzás, járványok, terrorizmus, háború).

A nem-életbiztosítási szerződések kapcsán kiemelt fontosságú az ún. katasztrófa limitek megfelelő megválasztása, mely a kockázati kumuláció kezelésének nélkülözhetetlen eleme. A szükséges limit megállapításához a viszontbiztosítási partnerek segítségét, modelljeit is felhasználja a Csoport.

6.4.2 Foglalkozási csoportok, kockázati profilok arányainak felborulása

A kockázatok koncentrációját okozhatja, ha a portfólión belül egyes foglalkozási csoportok vagy kockázati profilok túlréprezentálttá válnak, mert ebben az esetben az adott alcsoport kockázatát szisztematikusan érintő külső változás jelentős eltérést okozhat a díjkalkulációknál alkalmazott feltételezésektől.

A Csoport ezt a kockázatot egyes foglalkozási csoportok feltételszerű kizárásával (illetve a foglalkozási körön belül bekövetkező biztosítási események kizárásával) valamint az állomány összetételének lehetőség szerinti monitorozásával kezeli.

6.4.3 Demográfiai kockázatok

Tágabb értelemben vett koncentrációs kockázatot okoznak azok a teljes népességet (így valamennyi biztosítottat) érintő demográfiai folyamatok és trendek, amelyek szisztematikus változást okoznak a biztosítási események bekövetkezési valószínűségeiben. A jelenleg zajló legfontosabb ilyen folyamat a várható élettartam emelkedése, amely a biztosítók számára longevity (túlélési) kockázatot jelentenek.

A Csoport jelenlegi termékei ugyanakkor csak nagyon korlátozottan tartalmaznak longevity kockázat által érintett szolgáltatásokat, ezért ez a kockázat mérsékelt. Ugyanakkor a jövőben is minden longevity kockázat befogadása előtt mérlegelni kell ennek a folyamatnak a hatását.

6.4.4 Ügyfél opciók

A Csoport számára kockázatot jelent, ha a termékekbe beágyazott opciókat, elsősorban a szerződés felmondására vagy módosítására vonatkozó opciókat az ügyfelek koncentráltan, egy közös ok által kiváltva veszik igénybe. Egy jellemző lehetséges forgatókönyv a szerződések nagy volumenű törlése egy reputációs kockázat bekövetkezése vagy a gazdasági környezet általános romlása miatt.

A Csoport az ügyfél opciók árazásánál az opciók tömeges lehívásának lehetőségét figyelembe veszi, és az opciók díját olyan módon állapítja meg, hogy az kompenzációt jelentsen a tömeges opciólehívás miatti költségekre is. A díjak elégségességéről a Csoport stressz tesztekkel és utókalkulációkkal győződik meg, erőforrásainak jelentős részét pedig a kockázatot jelentő ügyfélmagatartással kapcsolatos motivációs tevékenységekre fordítja.

A legjelentősebb kockázatot jelentő ügyfél-opció a szerződések díjmentesítésének lehetősége és a szerződések idő előtti törlése.

6.4.5 Személyi koncentráció

Az állományban koncentrációs kockázatot okoz, ha az állomány nem elégséges mérete miatt a kockázatközösségen belüli kockázatporlasztás nem valósul meg. Ilyen helyzet adódhat akkor is, ha egy biztosított több életbiztosítási szerződésben is biztosítottként van megjelölve, és ezért kiemelt kockázatot jelent, amelyet az adott kockázatközösségen belül nem lehet hatékonyan elosztani. A Csoport az állományán belül több ilyen kiemelt kockázatot nyilvántart.

A Csoport kockázatkezelési stratégiája mérőszámokat fogalmaz meg azzal kapcsolatban, hogy egy kockázatközösség kockázatporlasztó képessége mikor elégséges, és ezeket a mérőszámokat folyamatosan monitorozza. Ha egy kockázatközösségen belül a kockázatporlasztás nem hatékony, akkor akár viszontbiztosítási megállapodásokkal, akár a szolgáltatások adminisztratív (szerződés szintű) korlátozásával a Csoport csökkenti a kockázati kitettséget.

6.5 A biztosítási szerződések feltételei és a jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők

Az alábbi rész áttekintést nyújt a Csoport által értékesített termékek feltételeiről, az értékesítés területeiről (országok szerint) és a jövőbeni cash-flow-k időzítését és bizonytalanságát befolyásoló főbb tényezőkről.

6.5.1 Unit-linked szerződések (Magyarország, Románia és Szlovákia)

Feltételek:

A Csoport által kibocsátott unit-linked szerződések egész életre szóló vagy tartamos, rendszeres vagy egyszeri díjfizetésű szerződések, melyek esetében az elsődleges cél megtakarítási jellegű – a befizetett díjakon és az ezeken elért befektetési hozam elérésén keresztül. A szerződés aktuális számla- és visszavásárlási értéke a befektetett díjak ellenében befektetési eszközalapokban megképzett befektetési egységek árfolyamának teljesítményétől, illetve a Csoport által érvényesített díjak (kockázat, befektetési szolgáltatások, adminisztrációs szolgáltatások ellenértéke) mértékétől függ.

A halál esetén fizetendő szolgáltatás a számla aktuális értéke és a garantált haláleseti kifizetés közül a magasabb összeg.

A jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők:

A pénzügyi kockázatot a kötvénytulajdonos viseli, mivel a befektetési teljesítmény közvetlenül érinti a befektetési alap értékét és így a kifizetendő szolgáltatást is. A Csoport

annyiban visel biztosítási kockázatot, amennyiben az alap szerződés aktuális értéke alacsonyabb, mint a garantált minimális haláleseti szolgáltatás.

Ha a kötvénytulajdonos számlájának értéke alacsonyabb, mint a garantált haláleseti kifizetés, a Csoport jogosult havi kockázati díj levonására, ezzel fedezve mortalitási kockázatát. További, a tulajdonosok számára befolyó jövőbeli cash-flow-t érintő tétel a unit-linked alapokra kivetett díjak (eszközalap-kezelési díjak, kezelési díjak) mértéke.

Költségkockázatként jelentkezik a ténylegesen felmerülő költségek és a szerződési feltételek szerint kivonható költségfedezetek kedvezőtlen alakulása. Ehhez kapcsolódik még a befektetési kockázat áttételes hatása, amennyiben ugyanis a befektetői környezet kedvezőtlenül alakul, és az ügyfelek számára nyilvántartott eszközök értéke lecsökken, úgy fennáll annak a lehetősége, hogy a százalékos mértékben meghatározott költségfedezet (alapkezelési költség) nem nyújt megfelelő fedezetet a ténylegesen felmerülő költségekre.

6.5.2 Kockázati biztosítás (Magyarország)

Feltételek:

A Csoport portfóliójában található rendszeres díjfizetésű kockázati biztosítási termék, amely fix összeget fizet a haláleset bekövetkeztekor. A legtöbb szerződés esetében a díjak összege a szerződés megkötésekor az egész időtartamra rögzítésre kerül, indexálás lehetőségének fenntartása mellett. A szerződéseknek nincs visszavásárlási értéke.

A jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők:

A jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők: halandóság, törlések, ügyfelek opciói (indexálás) és költségek.

Fennáll a megfizetett rendszeres díjakból képzett matematikai tartalékokon elért befektetési hozam elvárttól való elmaradás kockázata is.

6.5.3 Egész életre szóló kockázati életbiztosítás (Magyarország)

Feltételek:

A rendszeres díjfizetésű egész életre szóló termék halál esetén garantált szolgáltatást nyújt. A szolgáltatás értéke évente 3 százalékkal nő, az ügyfél által fizetendő rendszeres díj azonban állandó. A várakozási idő alatt bekövetkezett – nem baleseti – halál esetén csak csökkentett kifizetést teljesít a Csoport. A termék közös két életre szóló változata díjvállalási szolgáltatást is tartalmaz, azaz a két biztosított közül bármelyik halálának esetén nincs további díjfizetési kötelezettség, amennyiben a haláleset várakozási időn túl, vagy baleset következtében történt – ellenkező esetben az életben maradt biztosított vonatkozásában továbbra is fennáll a díjfizetési kötelezettség. A szerződéseket csak két díjjal fedezett biztosítási év után lehet felmondani. Eseti befizetés lehetséges.

A jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők:

A jövőbeli cash-flow-kat érintő kulcstényezők: a halandóság tényleges alakulása a feltételezethez képest, a törlések alakulása és a felmerülő költségek. Fennáll a megfizetett rendszeres díjából képzett matematikai tartalékokon elért befektetési hozam elvárttól való elmaradásának kockázata is.

A korlátozott díjfizetési időszak miatt, és a biztosítási összeg indexálása miatt (miközben a díj állandó), a termék inflációs kockázattal is rendelkezik.

6.5.4 Vegyes életbiztosítás I. (Magyarország és Románia)

Feltételek:

A rendszeres díjfizetésű vegyes életbiztosítási szerződések a tartam közben bekövetkező biztosítási, vagy a biztosított tartam végi életben léte esetén teljesít szolgáltatást.

A kockázati fedezet választhatóan normál (tartam közbeni halál) vagy kiterjesztett (tartamon belüli halál, tartam közbeni baleseti eredetű maradandó funkciókárosodás, tartamon belül diagnosztizált rettegett betegség). A szerződésre eseti befizetéseket lehet teljesíteni. A szerződés visszavásárolható.

A jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők:

A jövőbeli cash-flow-kat érintő kulcstényezők: a halandóság tényleges alakulása a feltételezethez képest, a törlések alakulása és a felmerülő költségek, valamint a rettegett betegségekre és a baleseti eredetű maradandó egészségkárosodásra nyújtott fedezet miatt a tapasztalt és a feltételezett morbiditás alakulása.

Fennáll a megfizetett rendszeres díjából képzett matematikai tartalékokon elért befektetési hozam elvárttól való elmaradás kockázata is.

6.5.5 Vegyes életbiztosítás II. (Magyarország)

Feltételek:

A rendszeres díjfizetésű vegyes életbiztosítási szerződések a tartam közben bekövetkező biztosítási, vagy a biztosított tartam végi életben léte esetén teljesít szolgáltatást.

Biztosítási esemény a biztosított tartam közbeni halála és az 50%-ot meghaladó maradandó egészségkárosodása. A szerződés visszavásárolható.

A jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők:

A jövőbeli cash-flow-kat érintő kulcstényezők: a halandóság tényleges alakulása a feltételezethez képest, a törlések alakulása és a felmerülő költségek, valamint a baleseti eredetű maradandó egészségkárosodásra nyújtott fedezet miatt a tapasztalt és a feltételezett morbiditás alakulása.

Fennáll a megfizetett rendszeres díjakból képzett matematikai tartalékokon elért befektetési hozam elvárttól való elmaradás kockázata is.

6.5.6 Termfix-vegyes életbiztosítás (Magyarország)

Feltételek:

A rendszeres díjfizetésű életbiztosítási szerződésekre a tartam közben bekövetkező biztosítási esemény kapcsán, vagy a tartam végén teljesít szolgáltatást.

A biztosítási szolgáltatások egy listából választhatóak, de alapvető biztosítási kockázat a tartam közbeni halál. A szerződésre eseti befizetéseket lehet teljesíteni. A szerződés visszavásárolható.

A jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők:

A jövőbeli cash-flow-kat érintő kulcstényezők: a halandóság tényleges alakulása a feltételezethez képest, a törlések alakulása és a felmerülő költségek.

Fennáll a megfizetett rendszeres díjakból képzett matematikai tartalékokon elért befektetési hozam elvárttól való elmaradás kockázata is.

6.5.7 Hagyományos Nyugdíj életbiztosítás (Magyarország)

Feltételek:

A rendszeres díjfizetésű nyugdíj életbiztosítási szerződések a tartam közben bekövetkező biztosítási, vagy a biztosított tartam végi életben léte esetén teljesít szolgáltatást.

Biztosítási esemény a biztosított tartam közbeni halála, a 40%-ot meghaladó maradandó egészségkárosodása és a saját jogú nyugdíj szolgáltatásra való jogosultság megszerzése. A szerződés visszavásárolható.

A jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők:

A jövőbeli cash-flow-kat érintő kulcstényezők: a törlések és a felmerülő költségek alakulása, valamint a megfizetett rendszeres díjakból képzett matematikai tartalékokon elért befektetési hozam elvárttól való elmaradás kockázata.

A konstrukció jellegénél fogva nem jelentős kockázat a halandóság tényleges alakulása a feltételezethez képest és a maradandó egészségkárosodásra nyújtott fedezet miatt a tapasztalt morbiditás alakulása a feltételezethez képest.

6.5.8 Kiegészítő balesetbiztosítás (Magyarország és Románia)

Feltételek:

Kiegészítő balesetbiztosítási szerződést unit-linked, kockázati illetve vegyes életbiztosítások mint főbiztosítások mellé lehet kötni. A balesetbiztosítás a választott fedezeteknek megfelelően a biztosítás kockázatviselése alatt bekövetkezett biztosítási események alapján teljesít kifizetést a kedvezményezett(ek)nek. A fedezet kötelező elemei a baleseti eredetű halál és a baleseti eredetű rokkantság; választható elemek a baleseti eredetű kórházi napi térítés és a baleseti eredetű műtéti térítés. A biztosítás visszavásárlási opciót nem kínál.

A jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők:

A jövőbeli cash-flow-kat érintő kulcstényezők: a baleseti halandóság tényleges alakulása a feltételezethez képest, a törlések alakulása és a felmerülő költségek, valamint a baleseti eredetű maradandó egészségkárosodásra nyújtott fedezet miatt a tapasztalt és a feltételezett morbiditás alakulása.

6.5.9 Halál esetére szóló díjtvállalási kiegészítő biztosítás (Magyarország)

Feltételek:

Halál esetére szóló díjtvállalási kiegészítő biztosítás unit-linked és kockázati életbiztosítások mint főbiztosítások mellé köthető. A kiegészítő biztosítás biztosítottjának tartamon belüli halála esetén a Csoport a fő biztosítás fennmaradó díjfizetési kötelezettségeit átvállalja.

A jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők:

A jövőbeli cash-flow-kat érintő kulcstényezők: a halandóság tényleges alakulása a feltételezethez képest, a törlések alakulása és a felmerülő költségek.

Az alábbi részek áttekintést nyújtanak a Csoport által értékesített nem-életbiztosítási termékek feltételeiről, az értékesítés területeiről (országok szerint) és a jövőbeni cash-flow-k időzítését és bizonytalanságát befolyásoló főbb tényezőkről.

6.5.10 Kármentességi bónuszt tartalmazó egészségbiztosítás (Magyarország)

Feltételek:

A rendszeres díjfizetésű termék alapvetően egészségbiztosítás– egy nemzetközi egészségügyi szolgáltatóval kötött megállapodás alapján az ügyfeleknek második orvosi szakvélemény, és külföldi gyógykezelési szolgáltatást nyújt az előre definiált biztosítási események bekövetkezése esetén. Azonban a termék ezenfelül tartalmaz haláleseti szolgáltatást (a befizetett díjak mértékéig) illetve, kármentesség esetén a tartam végén a tartam során befizetett díjak előre definiált százalékának visszatérítését. A szerződés (részleges) visszavásárlási opciót kínál.

A jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők:

A jövőbeli cash-flow-kat érintő kulcstényezők: a halandóság és morbiditás tényleges alakulása a feltételezethez képest, a törlések alakulása és a felmerülő (egészségügyi és egyéb) költségek valós értéke.

6.5.11 Egészségbiztosítási kiegészítő biztosítás (Magyarország)

Feltételek:

Kiegészítő egészségbiztosítási szerződést unit-linked illetve vegyes életbiztosítások mint főbiztosítások mellé lehet kötni. A kiegészítő biztosítás egy nemzetközi egészségügyi szolgáltatóval kötött megállapodás alapján az ügyfeleknek második orvosi szakvélemény, és külföldi gyógykezelési szolgáltatást nyújt az előre definiált biztosítási események bekövetkezése esetén. A kiegészítő biztosításból eredő visszavásárlási opció nincsen.

A jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők:

A jövőbeli cash-flow-kat érintő kulcstényezők: a halandóság és morbiditás tényleges alakulása a feltételezethez képest, a törlések alakulása és a felmerülő (egészségügyi és egyéb) költségek valós értéke.

6.5.12 Vagyonbiztosítások (Magyarország)

Feltételek:

A vagyonbiztosítások esetében a Csoport megtéríti a biztosított azon kárait, melyek az általa biztosított vagyontárgyakban keletkeztek és a biztosítási szerződésben megnevezett kockázatokhoz kötődő eseményekre volt a károsodás visszavezethető. Esetenként ún. all risks fedezetet is nyújt Csoportunk, ekkor a nem kizárt kockázatok azok, amelyek bekövetkezése esetén a biztosított vagyontárgyakban keletkezett károkat megtéríti a Csoport. Technikai biztosítások esetében a fedezet jellemzően all risks típusú.

A jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők:

A jövőbeli cash-flow-kat érintő kulcstényezők: az egyes események bekövetkezésének tényleges alakulása a feltételezethez képest, az átlagos kárkifizetések alakulása és a felmerülő költségek alakulása a tervezetthez képest.

6.5.13 Felelősségbiztosítások (Magyarország, Lengyelország)

Feltételek:

A felelősségbiztosítások esetében a Csoport azokat a biztosított által okozott károkat téríti meg a biztosított helyett, amelyeket a biztosított harmadik személyeknek okozott, vagy a Biztosított a harmadik személyek vonatkozásában kárért felelős személynek minősül és a károkozásért a magyar jog szabályai szerint felelősséggel tartozik. Szakmai felelősségbiztosítás esetén a Csoport megfizet minden olyan kárigényből származó kártérítési összeget, amelyet

a biztosítottal szemben üzleti tevékenységek folytatása során, szakmai kötelességének megszegéséből adódóan bármely szakmai műhiba kapcsán a biztosítási időszak alatt érvényesítenek.

A jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők:

A jövőbeli cash-flow-kat érintő kulcstényezők: az egyes események bekövetkezésének tényleges alakulása a feltételezethez képest, az átlagos kárkifizetések alakulása és a felmerülő költségek alakulása a tervezetthez képest.

6.5.14 Gépjármű-felelősségbiztosítások (Magyarország)

Feltételek:

A gépjármű-felelősségbiztosítások esetében a Csoport azokat a biztosított által okozott károkat téríti meg a biztosított helyett, amelyeket a biztosított gépjármű üzemeltetésével összefüggésben okozott és a károkozásért a magyar jog szabályai szerint felelősséggel tartozik.

A jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők:

A jövőbeli cash-flow-kat érintő kulcstényezők: az egyes események bekövetkezésének tényleges alakulása a feltételezethez képest, az átlagos kárkifizetések alakulása és a felmerülő költségek alakulása a tervezetthez képest.

6.5.15 Casco biztosítások (Magyarország, Lengyelország)

Feltételek:

A casco biztosítások esetében a Csoport azokat a károkat téríti meg, melyek a biztosított gépjárműben a biztosítási események következtében keletkeznek.

A jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők:

A jövőbeli cash-flow-kat érintő kulcstényezők: az egyes események bekövetkezésének tényleges alakulása a feltételezethez képest, az átlagos kárkifizetések alakulása és a felmerülő költségek alakulása a tervezetthez képest.

6.5.16 Szállítmánybiztosítások (Magyarország, Litvánia)

Feltételek:

A szállítmánybiztosítások esetén a Csoport vállalja a véletlen, balesetszerűen bekövetkező, a szállítás rendes folyamatával együtt járó veszélyek okozta károk megtérítését. A Biztosító azokra az árukra illetve káreseményekre nyújt szállítmánybiztosítási fedezetet, amelyek a szerződési feltételekben, a kötvényben, illetve a szerződéshez tartozó egyéb okiratban feltüntetésre kerültek. Esetenként ún. all risks fedezetet is nyújt Csoportunk, ekkor a nem

kizárt kockázatok azok, amelyek bekövetkezése esetén a biztosított szállítmányban keletkezett károkat megtéríti a Csoport.

A jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők:

A jövőbeli cash-flow-kat érintő kulcstényezők: az egyes események bekövetkezésének tényleges alakulása a feltételezethez képest, az átlagos kárkifizetések alakulása és a felmerülő költségek alakulása a tervezetthez képest.

6.5.17 Kiterjesztett garancia biztosítások (Magyarország, Lengyelország)

Feltételek:

A kiterjesztett garanciabiztosítások keretében a Csoport a biztosított vagyontárgyak gyári garanciaidején túli meghibásodására nyújt biztosítási fedezetet. A biztosítási események bekövetkezése esetén, amennyiben a szolgáltatási igény jogosnak minősül a Csoport a javítás illetve alkatrész költségeket téríti.

A jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők:

A jövőbeli cash-flow-kat érintő kulcstényezők: az egyes események bekövetkezésének tényleges alakulása a feltételezethez képest, az átlagos kárkifizetések alakulása és a felmerülő költségek alakulása a tervezetthez képest.

6.5.18 Kezesség biztosítások (Magyarország, Olaszország, Spanyolország)

Feltételek:

A kezesi biztosítások esetén a Csoport az előzetes partnerminősítés alapján megállapított keret terhére kötelezvényeket állít ki, melyet a partnerrel/biztosítottal szerződésben álló harmadik fél hívhat le a partner nem- vagy nem jól teljesítése esetén. A biztosító kockázata tehát a kötelezvény kedvezményezettje részéről a kötelezvényben foglalt feltételekkel, a Biztosítóval szemben történő igényérvényesítés. A biztosítási kockázatot a biztosító számára adott garanciák csökkentik.

A jövőbeli cash-flow-kat érintő főbb tényezők:

A jövőbeli cash-flow-kat érintő kulcstényezők: az egyes események bekövetkezésének tényleges alakulása a feltételezethez képest, az átlagos kárkifizetések alakulása és a felmerülő költségek alakulása a tervezetthez képest.

7 TŐKEMEGFELELÉS

A Csoport célja, hogy erős tőke háttérrel biztosítson a kötvénytulajdonosok és a hitelezők érdekeinek védelmében, a szabályozó szervek előírásainak való megfelelés érdekében, egyidejűleg megőrizve a tulajdonosok részesedéseinek értékét. E célok a következők által valósulnak meg:

- a Csoport vállalkozás folytathatóságára vonatkozó képességének megőrzése, és így hozam biztosítása a tulajdonosok és egyéb előnyök biztosítása más érdekelt felek számára,
- megfelelő hozam biztosítása a tulajdonosok számára a biztosítási és befektetési szerződések kockázattal arányos árazása által, valamint
- a Csoport biztosítási piacain működő szabályozó szervek által meghatározott tőkekövetelményeknek való megfelelés.

2016. január 1-től életbe lépett a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló Európai Parlament és Tanács 2009/138/EK irányelve (2009. november 25.), röviden Szolvencia II irányelv. A korábbi eddigi szabály alapú tőkekövetelménnyel („Szolvencia I”) szemben komplex, kockázatalapú tőkekövetelményt, kockázatalapú felügyelési szabályrendszer vezet be európai szinten, ezzel kockázatalapú szemlélet érvényesül a teljes követelményrendszerben. A kockázat-érzékeny szavatolótőke-szükséglet számítás mellett az üzleti tervezésbe, a pénzügyi helyzet értékelésébe is beépül a kockázatalapú szemlélet; a biztosítók saját kockázat- és szolvenciaértékelés (ORSA) keretében rendszeresen felméri az általános szavatolótőke-szükséglet igényüket az üzleti tervek alapján, kitérve az I. pillérrel le nem fedett (pl. likviditási), illetve a hosszú távú kockázatokra is.

A kockázat alapú szemlélet megjelenik a minőségi követelmények vonatkozásában is. Ezek a minőségi szempontok teljesen új megközelítést jelentenek a biztosító vezető testületei számára, továbbá alapvetően új követelményként jelenik meg az információ nyújtását, a felügyeleti jelentés tartalmát illetően is (egységes európai táblarendszer kerül bevezetésre), amely a Szolvencia II gazdasági értékelési elven alapul, és főként a befektetésekről és a tartalékokról nyújt részletes információt. A 2016. január 1-től életbe lépett Szolvencia II és Bit. szerinti tőkemegfelelési követelmények teljesítésére a Csoport nagy hangsúlyt fektet és folyamatosan megfelel azoknak.

A Csoport konszolidált rendszelkezésre álló szavatoló tőkéje 2017. december 31-én a szükséges szavatoló tőke szint több mint kétszerese, tehát jelentősen meghaladja a Felügyelet által elvárt - 50 százalékos volatilitási puffert is tartalmazó - 150 százalékos szintet. A Csoport konszolidálásba bevont vállalatai az egyedi tőkemegfelelési követelménynek is eleget tesznek, melyet a egyedi beszámolójukban mutatnak be.

	2017.12.31	2016.12.31*
A szavatoló tőke szükséglet fedezésére figyelembe vehető szavatoló tőke	13 671 137	9 030 057
A minimális tőke szükséglet fedezésére figyelembe vehető szavatoló tőke	13 671 137	9 025 493
Szavatoló tőke szükséglet	5 794 603	4 341 094
Minimális tőkészükséglet	2 308 000	2 290 000
Szavatoló tőke megfelelés	236%	208%

*konszolidált éves Szolvencia II táblákban szereplő végleges adat

8 NETTÓ BIZTOSÍTÁSI DÍJBEVÉTEL

Adatok ezer forintban

	2017	2016
Rendszeres díjakból származó bevétel	19 986 904	14 260 907
Eseti befizetések és egyszeri díjak bevétele	6 945 647	4 680 115
Bruttó díjbevétel	26 932 551	18 941 022
Meg nem szolgált díjak tartalékváltozása	-960 365	-1 388 483
Bruttó megszolgált díj	25 972 186	17 552 539
Vizontbiztosítónak átadott megszolgált díj	-6 752 266	-2 601 810
Biztosítási díjak, nettó	19 219 920	14 950 729

A Csoport biztosítási szerződéseinek egy részét viszontbiztosításba adja, több viszontbiztosító partnerrel áll kapcsolatban, melynek eredményeképpen viszontbiztosítási díjfizetési kötelezettsége keletkezik. A viszontbiztosítónak átadott díj növekedésének oka elsősorban a nem életbiztosítási szegmens esetében átadott viszontbiztosítási díj, mely a nem élet szegmens bővülésével, illetve a viszontbiztosítási struktúra átalakításával párhuzamosan nőtt.

A Csoport 2017 folyamán egyes konszolidált átfogó pénzügyi helyzet kimutatás és konszolidált pénzügyi helyzet kimutatás sorait a pontosabb és átláthatóbb bemutatás érdekében megbontotta. Az összehasonlító periódus adatait szintén előállította ezen új csoportosítás mentén és jelen pénzügyi kimutatások már ezeket az adatokat tartalmazzák.

Az összehasonlíthatóság elvét figyelembevéve a viszontbiztosítónak átadott megszolgált díj sorból (2016: -1 799 723 ezer forint) átsorolásra került a viszontbiztosítótól járó jutalék és nyereségrészesedés sorra (2016: 802 087 ezer forint) a konszolidált átfogó jövedelem kimutatásban. Ezért a viszontbiztosítónak átadott megszolgált díj -2 601 810 ezer forintra módosult.

A bruttó díjbevétel az alábbiak szerint oszlott meg az egyes biztosítási ágazatokban:

Adatok ezer forintban	2017	2016
Unit-linked biztosítás	14 103 680	12 333 045
Hagyományos életbiztosítás	2 475 095	492 791
Egészségbiztosítás	200 106	267 999
Casco biztosítás	3 903 381	1 856 551
Kötelező gépjármű felelősség biztosítás	34	37 169
Általános felelősség biztosítás	1 417 029	954 436
Kezesség és garancia	1 667 915	1 532 283
Egyéb vagyonbiztosítás	1 631 100	886 929
Egyéb nem-élet biztosítás	1 534 211	579 819
Összesen	26 932 551	18 941 022

2017-ben a unit-linked biztosítások között 3.577.249 ezer forint értékben jelenik meg a 2014-től értékesített nyugdíjbiztosítási termékek díjbevétele. A hagyományos nyugdíjbiztosítások bevétele az akvizíciónak köszönhetően 2017-ben 845.150 ezer forint. 2016-ban 2.641.288 ezer forint volt a nyugdíjbiztosításokon elért díjbevétel.

A bruttó díjbevétel az alábbiak szerint oszlott meg a Csoport magyarországi tevékenysége, illetve a Romániában, Szlovákiában, Lengyelországban, Litvániában és Olaszországban folytatott határon átnyúló szolgáltatás keretében értékesített biztosításokra:

Adatok ezer forintban	2017	2016
Magyarország	24 013 316	16 408 708
Románia	18 111	25 694
Szlovákia	244 506	174 473
Lengyelország	1 497 730	1 026 098
Litvánia	3 538	5 047
Olaszország	1 113 323	1 301 002
Spanyolország	42 027	0
Összesen	26 932 551	18 941 022

9 DÍJ- ÉS JUTALÉKBEVÉTELEK, BEFEKTETÉSI SZERZŐDÉSEK

Adatok ezer forintban

	2017	2016
Kötvény-alapú díjak	153 071	82 400
Alapkezelési díjak	53 888	21 144
Szolgáltatásokhoz kapcsolódó díjak	1 125	957
Díj- és jutalékbevételek összesen	208 084	104 501

10 VISZONTBIZTOSÍTÓTÓL JÁRÓ JUTALÉK ÉS NYERESÉG-RÉSZESEDÉS

Adatok ezer forintban

	2017	2016
Viszontbiztosítótól járó jutalék és nyereségrészesedés	2 278 002	802 087
Viszontbiztosítótól járó jutalék és nyereségrészesedés	2 278 002	802 087

A Csoport 2017 folyamán egyes konszolidált átfogó pénzügyi helyzet kimutatás és konszolidált pénzügyi helyzet kimutatás sorait a pontosabb és átláthatóbb bemutatás érdekében megbontotta. Az összehasonlító periódus adatait szintén előállította ezen új csoportosítás mentén és jelen pénzügyi kimutatások már ezeket az adatokat tartalmazzák.

Az összehasonlíthatóság elvét figyelembevéve a viszontbiztosítónak átadott megszolgált díj sorból (2016: -1 799 723 ezer forint) átsorolásra került a viszontbiztosítótól járó jutalék és nyereségrészesedés sorra (2016: 802 087 ezer forint) a konszolidált átfogó jövedelem kimutatásban. Ezért a viszontbiztosítónak átadott megszolgált díj -2 601 810 ezer forintra módosult. A viszontbiztosítótól járó jutalékok és nyereségrészesedések a meglévő viszontbiztosítási szerződések alapján a Csoportnak járó jutalékokat és nyereségrészesedési bevételeket tartalmazzák.

II BEFEKTETÉSEK BEVÉTELE ÉS RÁFORDÍTÁSA

Adatok ezer forintban

	2017	2016
Kapott kamatok	650 983	262 067
Befektetések értékesítésének árfolyamnyeresége	102 796	62 527
Értékpapírok nem realizált árfolyamnyeresége	17 015	-374
Devizaárfolyam nyereség	74 409	50 584
Valós érték változás nyeresége	4 659 417	3 767 005
Előnyös vételen elért nyereség	3 197 326	0
Kisebbségi részesedés rendezésének nyeresége	20 311	0
Befektetések bevétele	8 722 257	4 141 809
Tőke módszerrel elszámolt befektetések hozama (nyereség)	303 056	222 368
Befektetések működési ráfordítása	71 442	24 942
Kamatkozó részvény effektív kamata	203 121	276 287
Pénzügyi viszontbiztosítás kamata	50 002	74 484
Értékpapírok nem realizált árfolyamvesztesége	135 850	-2 707
Devizaárfolyam veszteség	101 959	84 629
Befektetések értékesítésének árfolyamvesztesége	131 978	113 376
Részvény alapú juttatás kötelezettségének valós érték változása	139 957	42 094
Valós érték változás vesztesége	306 151	0
Befektetések ráfordítása	1 140 460	613 105
Befektetések bevétele (ráfordítása) összesen	7 884 853	3 751 072

Az előnyös vételen elért nyereség és a kisebbségi részesedés rendezésének nyeresége sorok részletesen a 49. megjegyzésben kerültek kifejtésre.

12 EGYÉB MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK

Adatok ezer forintban

	2017	2016
Portfoliókezelés bevétele	861 111	741 468
Tárgyi eszköz értékesítés bevétele	6 119	3 048
Egyéb biztosítástechnikai bevételek	90 111	91 796
Egyéb bevételek	90 197	36 449
Függő költségek elvonása	-3 807	69 584
Egyéb működési bevételek	1 043 731	942 345

A portfoliókezelés bevétele a unit-linked portfólión realizált eszközalapkezelési díjbevételeket tartalmazza.

13 NETTÓ KÁRKIFIZETÉSEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

Adatok ezer forintban

	2017	2016
Kárkifizetések és szolgáltatások biztosítási kötvénytulajdonosoknak	15 656 982	9 148 000
Kárrendezési költségek	297 173	111 545
Kármegtérülések	-133 450	-109 276
Kármegtérülések viszontbiztosítóktól	-3 025 017	-1 251 799
Összesen	12 795 688	7 898 470

A csoport 2017 folyamán egyes konszolidált átfogó pénzügyi helyzet kimutatás és konszolidált pénzügyi helyzet kimutatás sorait a pontosabb és átláthatóbb bemutatás érdekében megbontotta. Az összehasonlító periódus adatait szintén előállította ezen új csoportosítás mentén és jelen pénzügyi kimutatások már ezeket az adatokat tartalmazzák.

Az összehasonlíthatóság elvét figyelembevéve az alábbi sorok kerültek megbontásra a konszolidált átfogó jövedelem kimutatásban. A Kármegtérülés viszontbiztosítóktól összege került át külön sorra, melynek hatására a Kárkifizetések és szolgáltatások biztosítási kötvénytulajdonosoknak értéke 2016-ra vonatkozóan -7 898 470 ezer forintról -9 150 269 ezer forintra változott.

2017-ben a kárkifizetések és szolgáltatások 59,4 százaléka az életbiztosítási szerződések részleges és teljes visszavásárlásait tartalmazta (2016-ban 80,2 százalék), 4,5 százalékot tett ki a haláleseti kárkifizetés (2016-ban 3,8 százalék), a lejárat 13,7 százalékot és 21,4 százalékot a nem-élet biztosításokhoz kapcsolódó kárkifizetés (2016-ban 15,9 százalék).

A kárkifizetések és szolgáltatások biztosítási kötvénytulajdonosoknak sort csökkentette a viszontbiztosításba adott szerződésekre kapott kármegtérülés 3 025 millió forint értékben (2016-ban 1 252 millió forint). A kármegtérülések növekedését a nem-élet szegmensben a viszontbiztosítási struktúra átalakítása eredményezte.

14 TARTALÉKVÁLTOZÁSOK

Adatok ezer forintban

	2017	2016
Befektetési egységekhez kötött (unit-linked) tartalékok nettó növekedése/(csökkenése)	3 456 886	5 251 737
Függőkár tartalékok nettó növekedése/(csökkenése)	-290 178	184 286
Matematikai tartalékok nettó növekedése/csökkenése	990 321	112 123
További biztosítástechnikai tartalékok nettó növekedése/(csökkenése)	333 793	186 118
Összesen	4 490 822	5 734 264

15 JUTALÉKOK ÉS EGYÉB SZERZÉSI KÖLTSÉGEK

Adatok ezer forintban

	2017	2016
Díjak és jutalékok	5 608 407	4 041 150
Halasztott szerzési költségek állományváltozása	-601 901	-497 406
Egyéb szerzési költségek	814 783	494 967
Díjak, jutalékok és egyéb szerzési költségek összesen	5 821 289	4 038 711

Az egyéb szerzési költségek tartalmazzák a jutalékkövetelésekre tárgyévben elszámolt értékvesztés összegét, 2017-ben 20 millió forint értékben (2016-ban 40 millió forint). A szerzési költségek összességében növekvő tendenciát mutatnak, bár a bruttó megszolgált díjak növekedésénél némileg alacsonyabb mértékben. Ennek elsődleges oka, hogy a csoport akvizícióban szerzett portfólióinak új szerzésében a nem-élet értékesítés jóval magasabb arányt képvisel.

16 EGYÉB MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEK

Adatok ezer forintban

	2017	2016
Béreköltség	950 232	498 831
Járadékok és egyéb személyi kifizetések	283 422	197 103
Tanácsadói és megbízási díjak	114 476	79 830
Oktatási költség	9 156	4 189
Marketing és kommunikációs költség	36 031	1 964
Adminisztrációs és nyilvántartási költség	49 697	23 573
IT működési költség	516 708	131 252
Bérleti díj és üzemeltetési költség	123 664	40 903
Utazási és gépkocsi költség	14 995	11 458
Irodaszer, telefon, banki költség	117 912	63 820
Értékcsökkenési leírás	310 556	274 654
Egyéb költség	182 183	134 686
Akvizícióban szerzett immateriális jószág értékcsökkenése	588 618	0
Egyéb működési költségek összesen	3 297 650	1 462 263

A csoport 2017 folyamán egyes konszolidált átfogó pénzügyi helyzet kimutatás és konszolidált pénzügyi helyzet kimutatás sorait a pontosabb és átláthatóbb bemutatás érdekében megbontotta. Az összehasonlító periódus adatait szintén előállította ezen új csoportosítás mentén és jelen pénzügyi kimutatások már ezeket az adatokat tartalmazzák.

Az összehasonlíthatóság elvét figyelembevéve az egyéb működési költségek közül az egyéb ráfordítások között bemutatott tételek kerültek átsorolásra a konszolidált átfogó jövedelem

kimutatásban, melyeket a 17. megjegyzés tartalmaz. Ennek hatására a 2016-ban bemutatott egyéb működési költség I 755 286 ezer forint I 462 263 ezer forintra változott.

Az egyéb működési költségek I 835 millió forinttal növekedtek előző év hasonló időszakához képest. Ez a növekedés jelentős részben a volt Pannónia Biztosítóknál felmerült egyéb működési költségekhez kapcsolódik, illetve a megnövekedett Cégcsoport működéséhez nagyobb működési költségszint társul. A legjelentősebb növekedés a személyi jellegű költségekben és az IT szolgáltatásokban jelentkezik.

Az akvizícióban szerzett immateriális jószág értékcsökkenése egyedi jellegű tétel, mely az alábbiak eredménye: A felvásárolt Biztosítók nettó eszközeinek értékelése során 2017.01.01-jén a biztosítástechnikai tartalékok valós értéke és IFRS 4 szerinti értéke között különbség keletkezett az életbiztosító esetében 235 millió forint, az általános biztosító esetében 937 millió forint értékben, mely az immateriális javak között került kimutatásra. A későbbi értékelések során ezen különbség a tartalékok kifutásával párhuzamosan amortizálódott. Ezen amortizáció értéke a négy negyedévben 589 millió forintot magyaráz az egyéb működési költségek növekedéséből.

A bérköltségek között 2017-ben 390.243 ezer forint (2016-ban 253.379 ezer forint) kapcsolódott a Csoport menedzsmentjének bér és bérjellegű kifizetéseihez.

A Csoport jelentős operatív lízing szerződése az iroda ingatlanbérletre vonatkozó megállapodása, mely 2021. január 31-ig hatályos. 2017-ben az irodabérleti szerződésekre 126 457 ezer forintot fizetett a Csoport. A következő évekre várható minimális bérleti díjak értéke várhatóan 81 545 ezer forint évente.

A Csoport a beolvadás, operációs és informatikai migráció befejeztével a jövő évtől működési költségszint jelentős csökkenését várja.

17 EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK

Adatok ezer forintban

	2017	2016
Terven felüli értékcsökkenés	37 490	41 591
Követelés értékvesztése, elengedett követelés	36 953	50 357
Biztosítási adó	414 229	169 585
Értékesített tárgyi eszköz könyv szerinti értéke	15 086	3 040
Egyéb ráfordítás	81 732	28 449
Egyéb ráfordítások összesen	585 490	293 023

A csoport 2017 folyamán egyes konszolidált átfogó pénzügyi helyzet kimutatás és konszolidált pénzügyi helyzet kimutatás sorait a pontosabb és átláthatóbb bemutatás érdekében megbontotta. Az összehasonlító periódus adatait szintén előállította ezen új csoportosítás mentén és jelen pénzügyi kimutatások már ezeket az adatokat tartalmazzák.

Az összehasonlíthatóság elvét figyelembevéve az egyéb ráfordítások az egyéb működés költségektől külön kerültek megbontásra a konsolidált átfogó jövedelem kimutatásban, melynek hatását a fenti táblázat tartalmazza.

A biztosítási adó a nem-élet ág növekedésével párhuzamosan emelkedett 2017-ben 414 millió forintra.

18 ADÓBEVÉTELEK (ADÓRÁFORDÍTÁSOK)

A Csoport Magyarországon folytatott tevékenységére vonatkozóan 2016-ban 10%, illetve 19% volt az adókulcs az adóalap mértékének függvényében, 2017-től kezdve azonban egységesen 9%-ra változik, mely jelentős hatással volt a halasztott adókra.

A Csoport 2014 előtt elhatárolt veszteséget halmozott fel, amelyek a jövőbeli adóköteles eredménnyel szemben felhasználhatók. 2017-ben a Csoport a halasztott adókövetelését 174 millió forinttal növelte, mivel az elhatárolt veszteségből a jövőben várhatóan megtérülő rész növekedett. A társasági adó kalkuláció során az adóköteles eredménnyel szemben részben felhasználásra került a korábbi években felhalmozott elhatárolt veszteség (116 millió forint értékben). A magyarországi működés tekintetében a 2015-ig felhalmozott veszteségeket legfeljebb 2026-ig lehet felhasználni.

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. 2015-ben, a CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító 2016-ban vált nyereségesé az EU IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatásai alapján. A Csoport elfogadott stratégiai tervei szerint a nyereséges működés a jövőben is biztosított, ezáltal a belátható jövőben keletkező nyereségek lehetővé teszik majd az elhatárolt veszteségek felhasználását, ahogy az már alkalmazásra került. A halasztott adó követelésként 2017. év végén beállított összeg (514 millió forint) az elhatárolt veszteségből középtávon várhatóan megtérülő rész, vagyis a Csoport üzleti tervei és az új adókulcs alapján várhatóan realizálható adómegetakarítás.

Az eredményben és az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt adóráfördításokat, és halasztott adó bevételeket az alábbi táblázat tartalmazza:

Adatok ezer forintban

	2017	2016
Helyi iparüzési adó, Innovációs járulék	-141 598	-103 266
Tárgyévi társasági adóráfördítés	-116 432	-38 988
Halasztott adó ráfordítások/ bevételek	174 460	-6 033
Adóbevételek/(ráfordítások) az eredményben elszámolva összesen	-83 570	-148 287
Értékesíthető pénzügyi eszközökön keletkező halasztott adó kötelezettségek	0	0
Adóbevételek/(ráfordítások) az egyéb átfogó jövedelemben elszámolva összesen	0	0

A 2017-es és 2016-os év során az eredmény, illetve az egyéb átfogó jövedelem javára a következő követelés jellegű különbözetek keletkeztek, melyek adóhatásai azonban nem kerültek megjelenítésre a pénzügyi kimutatásokban, mivel egyelőre nem valószínű, hogy a belátható jövőben keletkező nyereségek lehetővé teszik majd ezek felhasználását.

Meg nem jelenített halasztott adókövetelések állományváltozása

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.	Változás	2016. december 31.
Levonható átmeneti különbözetek	290 068	-84 562	374 630
Elhatárolt veszteség	6 152 093	-4 018 849	10 170 942
Összesen	6 442 161	-4 103 411	10 545 572

Az el nem számolt levonható átmeneti különbözetekből 127 268 ezer forint kötelezettség jellegű tétel az egyéb átfogó jövedelemmel szemben merült volna fel.

Az alábbi táblázat az adóráfordítások, illetve az adózás előtti eredmény és érvényes adómértékek szorzatának számszaki egyeztetését tartalmazza:

Effektív adókulcs levezetése

Adatok ezer forintban

Effektív adókulcs levezetése	2017.	2016.
Adózás előtti eredmény	2 681 906	872 268
Számított adó bevételek / (ráfordítások) (9%)	-228 628	-101 110
Veszteségekre vonatkozó korábban keletkezett halasztott adókövetelés változása	174 460	-6 033
Tárgyévben keletkezett el nem számolt halasztott adókövetelés – veszteségekre	0	0
Tárgyévben felhasznált korábbi időszakban ki nem mutatott – elhatárolt veszteségből származó- különbözete	116 413	178 566
Egyéb el nem számolt átmeneti különbözetek	11 357	19 823
Adókulcsváltozás hatása	0	-129 658
Állandó különbözetek	-15 574	-6 608
Helyi iparüzési adó, Innovációs járulék átsorolása	-141 598	-103 266
Adóbevételek/(ráfordítások) összesen	-83 570	-148 287

19 EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEM

Adatok ezer forintban

	2017.	2016.
A jövőben eredménybe át nem sorolható egyéb átfogó jövedelem	0	0
A jövőben eredménybe átsorolható egyéb átfogó jövedelem	260 762	64 076
Egyéb átfogó jövedelem összesen	260 762	64 076

Az egyéb átfogó jövedelem része a jövőben eredménybe átsorolható egyéb átfogó jövedelmek között kimutatott értékesíthető pénzügyi eszközök valós értékének változása, csökkentve a matematikai tartalék mögött álló értékesíthető pénzügyi eszközök ügyfeleket illető valós érték változásával, mely az eredménytől függő díjvisszatérítési tartalékok között került kimutatásra.

20 EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ EREDMÉNY

	2017	2016
A Társaság tulajdonosaira jutó adózott eredmény (eFt)	2 598 336	723 982
Törzsrészesvények súlyozott átlagállománya (ezer db)	63 950 697	62 086 453
Egy részvényre jutó eredmény (alap) (Ft)	40,6	11,7

A Társaság tulajdonosaira jutó módosított adózott eredmény (eFt)	2 595 603	1 161 952
Törzsrészesvények súlyozott átlagállománya (ezer db)	63 950 697	75 387 443
Egy részvényre jutó eredmény (hígított) (Ft) kalkulált	40,6	15,4
Egy részvényre jutó eredmény (hígított) (Ft)	40,6	11,7

A kibocsátott kamatozó részesvények és a saját részesvények az EPS számítás szempontjából nem minősülnek törzsrészesvényeknek, ezért azok az átlagos forgalomban lévő részesvények darabszámánál nem kerülnek figyelembevételre. - A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. közgyűlése által 2017. szeptember 26-án elhatározott alaptőke leszállítást a Cégbíróság 2018. január 11-i végzésével bejegyezte, a Társaság alaptőkéje összesen 13.333.320,- Ft összeggel csökkent a mérlegfordulónap után. Az alaptőke-leszállítást a Társaság olyan módon hajtotta végre, hogy a Társaság tulajdonában álló, 333.333 db dematerializált, szavazati jogot biztosító, egyenként 40 Ft névértékű, névre szóló, "A" sorozatú törzsrészesvényt bevonta. Az EPS számítására a tőkebevonás bejegyzése nincs hatással.

Az egy részvényre jutó eredmény 40,6 Ft. A számított hígított EPS (40,6 Ft) értéke az IFRS-eknek megfelelően legfeljebb az alap EPS-sel megegyező nagyságú lehet.

A törzsrészesvények súlyozott átlagállománya (a fentiek figyelembevételével) az alábbiak szerint került kiszámításra:

2017

Dátum	Kibocsátott törzsrészesvény (db)	Saját részesvények (db)	Kibocsátott kamatozó részesvény (db)	Forgalomban lévő törzsrészesvények száma (db)	Napok száma	Súlyozott átlag
2016.12.31	63 283 203	- 1 196 750	1 881 139	62 086 453	185	31 468 476
2017.07.04	63 283 203	- 1 104 006	1 881 139	62 179 197	50	8 517 698
2017.08.23	63 283 203	- 1 304 006	1 881 139	61 979 197	15	2 547 090
2017.09.07	63 283 203	- 1 437 339	1 881 139	61 845 864	27	4 574 900
2017.10.04	71 295 573	- 1 437 339	-	69 858 234	88	16 842 533
2017.12.31	71 295 573	- 1 437 339	-	69 858 234	365	63 950 697

2016

Dátum	Kibocsátott törzsrészesvény (db)	Saját részesvények (db)	Kibocsátott kamatozó részesvény (db)	Forgalomban lévő törzsrészesvények száma (db)	Napok száma*	Súlyozott átlag
2016.12.31	63 283 203	- 1 196 750	1 881 139	62 086 453	366	62 086 453
2016.12.31	63 283 203	- 1 196 750	1 881 139	62 086 453	366	62 086 453

*2016. év 366 napos volt.

21 IMMATERIÁLIS JAVAK

A szellemi termékek a működést támogató vásárolt és a szoftverfejlesztő partnerek által fejlesztett szoftvereket tartalmazzák. A szellemi termékek növekedése elsősorban a biztosítástechnikai nyilvántartó rendszerek fejlesztéseivel kapcsolódik. Az előző évben az átfogó életbiztosítási szegmensbeli biztosítástechnikai rendszerfejlesztési (TATA- BANCS projekt) miatt a szellemi termékek növekedése az előző éveknél jelentősebb összegű volt. 2017-ben a rendszerfejlesztések meghatározó része az akvizícióval átvett termékek fejlesztése és migrációja miatt történt.

Az akvizíció során megszerezett eszközök nettó értékéből 1.202 millió forintot magyaráz a 16. megjegyzésben bemutatott tartalékértékelésből fakadó különbözetre képzett immateriális jószág, melyből 583 millió forint az értékesítésre tartott portfólióhoz kapcsolódott, ezért 2017. első negyedévében átsorolásra került az értékesítésre tartott eszközök közé.

A biztosítási állomány átruházásáért fizetett díj a TIR Biztosító Egyesülettől átvett nem-élet biztosítási állomány ellenértékének aktivált értéke.

2017. december 31.	Szellemi termékek, vagyoni értékű jogok	Biztosítási állomány átruházásáért fizett díj	Goodwill	Immateriális javak összesen
Bekerülési érték				
2017. január 01.	2 090 974	30 000	37 613	2 158 587
Akvizíció során megszerzett eszközök	1 235 037	-	-	1 235 037
Értékesítésre tartott eszközök átsorolása	-583 281			-583 281
Növekedés	324 686	-	-	324 686
Csökkenés	-174 522	-	-	-174 522
2017. december 31.	2 892 894	30 000	37 613	2 960 507
Halmozott amortizáció, értékvesztés				
2017. január 1.	-1 257 318	-23 575	-37 613	-1 318 506
Növekedés	-878 759	-3 300	-	-882 059
Csökkenés	136 276	-	-	136 276
2017. december 31.	-1 999 801	-26 875	-37 613	-2 064 289
Nettó könyv szerinti érték	893 093	3 125	-	896 218

Adatok ezer forintban

2016. december 31.	Szellemi termékek, vagyon értékű jogok	Biztosítási állomány átruházásáér t fizett díj	Goodwill	Immateriális javak összesen
Bekerülési érték				
2016. január 1.	2 005 551	30 000	37 613	2 073 164
Növekedés	303 275	-	-	303 275
Csökkenés	- 217 852	-	-	217 852
2016. december 31.	2 090 974	30 000	37 613	2 158 587
Halmozott amortizáció, értékvesztés				
2016. január 1.	- 1 163 270	- 20 275	- 37 613	- 1 221 158
Növekedés	- 258 391	- 3 300	-	- 261 691
Csökkenés	164 343	-	-	164 343
2016. december 31.	- 1 257 318	- 23 575	- 37 613	- 1 318 506
Nettó könyv szerinti érték	833 656	6 425	-	840 081

22 INGATLANOK, GÉPEK ÉS BERENDEZÉSEK

Adatok ezer forintban

2017. december 31.	Gép-járművek	Irodabútorok, berendezések	Ingatlanok	Befejezetlen beruházás	Összesen
Bekerülési érték					
2017. január 1.	20 984	147 809	75 475	4 109	248 377
Akvízió során megszerzett eszközök	25 337	49 236	-	2 020	76 593
Növekedés	7 652	11 424	1 998	6 344	27 418
Csökkenés	- 28 434	- 159 071	- 11 994	-	- 199 499
2017. december 31.	25 539	49 398	65 479	12 473	152 889
Halmozott amortizáció					
2017. január 1.	- 8 449	- 126 015	- 74 832	-	- 209 296
Növekedés	- 7 304	- 39 891	- 853	-	- 48 048
Csökkenés	22 300	145 886	11 994	-	180 180
2017. december 31.	6 547	- 20 020	- 63 691	-	- 77 164
Nettó könyv szerinti érték	32 086	29 378	1 788	12 473	75 725

Adatok ezer forintban

2016. december 31.	Gép- járművek	Irodabútorok, berendezések	Ingatlanok	Befejezetlen beruházás	Összesen
Bekerülési érték					
2016. január 1.	28 676	144 971	75 475	578	249 700
Növekedés	2 650	3 717	-	18 135	24 502
Csökkenés	- 10 342	- 879	-	- 14 604	- 25 825
2016. december 31.	20 984	147 809	75 475	4 109	248 377
Halmozott amortizáció					
2016. január 1.	- 8 046	- 117 191	- 74 101	-	- 199 338
Növekedés	- 5 227	- 9 514	- 731	-	- 15 472
Csökkenés	4 824	690	-	-	5 514
2016. december 31.	- 8 449	- 126 015	- 74 832	-	- 209 296
Nettó könyv szerinti érték	12 534	21 794	643	4 109	39 080

A Biztosító eszközei között nem tart nyilván olyan ingatlanokat, gépeket és berendezéseket, melyeket nem használ, mivel azok kivezetésre kerülnek a könyvekből.

23 HALASZTOTT SZERZÉSI KÖLTSÉGEK

Adatok ezer forintban

Halasztott szerzési költségek	2017. december 31.	2016. december 31.
Egyenleg január 1-jén	1 503 271	995 493
Halasztott szerzési költségek akvizícióból	257 523	0
Értékesítésre tartott eszközök átsorolása	-68 068	0
Halasztott szerzési költségek állomány változása	603 474	507 778
Egyenleg december 31-én	2 296 200	1 503 271

24 TŐKEMÓDSZERREL ELSZÁMOLT BEFEKTETÉSEK

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.	2016. december 31.
MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt.	352 037	0
Tőkemódszerrel elszámolt befektetések	352 037	0

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. stratégiai partnerével, a Pannónia Nyugdíjpénztárral közösen alapított Pannónia CIG Alapkezelő Zrt. közgyűlésének 2017. július 31-i döntése értelmében a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. eddigi 50%-os részesedése 16%-ra csökkent az Alapkezelőben. A változás oka, hogy méretgazdaságossági és hatékonyságnövelési szándékkal, a Pannónia CIG Alapkezelő Zrt. tulajdonosi köre kibővült az MKB Bank Zrt-vel, az MKB Nyugdíjpénztárral, az MKB-Pannónia Egészség- és Önségélyező Pénztárral, valamint a Gránit Bank Zrt-vel. A tulajdonosi kör bővülésével a Pannónia CIG Alapkezelő Zrt. neve MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt.-re változott, alaptőkéje jelentősen megemelkedett, a korábbi 150 millió forintról 306 millió forintra. Az MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt. eredményének tulajdonosok közötti felosztása nem a tulajdonosi arányok alapján történik, hanem a korábbi gyakorlatnak megfelelően a tulajdonosokhoz köthető portfólió eredményessége alapján. Az Alapkezelő alapszabálya határozza meg az elsőbbségi részvények tulajdonosait megillető jogokat, valamint a tulajdonosoknak a Társaság ellenőrzésére és irányítására vonatkozó jogait. A fentiek alapján az MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt. a Csoport szempontjából 2017 novemberétől nem minősül közös vállalkozásnak az IFRS II alapján. Ugyanakkor a Csoport az Alapkezelő alapszabálya értelmében jelentős befolyást gyakorol az Alapkezelőre, ezért a részesedését az IAS 28 alapján továbbra is tőkemódszerrel vonja be a konszolidált pénzügyi kimutatásaiba Tőkemódszerrel elszámolt befektetések soron. Az elsőbbségi részvények alapján a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. a MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt. Igazgatóságába, valamint Felügyelőbizottságába I-I tagot delegált.

Az MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt. 2017. évi árbevétele 2 128 millió forint, adózott eredménye 1 026 millió forint nyereség volt, melyből 303 millió forint jut a Csoportra.

Az MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt. eredményének felosztása a tulajdonosok között nem a tulajdoni részesedésük arányában, hanem az Alapkezelő eredményéhez való hozzájárulásuk mértékében történik. Az Alapkezelőnél több profitcentrum került kialakításra, melyekhez az eredmény allokálása az ún. Profitcentrum Allokációs Szabályzat alapján történik. A Csoportot megillető eredmény 2015-től kezdődően minden évben az ún. „biztosítói profitcentrum” eredménye. 2017-ben a Alapkezelő eredményének 29,39 százaléka került a Csoporthoz allokálásra.

A Csoport 2016-ban 251 millió forint, 2017-ben pedig 222 millió forint osztalékot kapott a közös vezetésű vállalatától.

Az MKB-Pannónia Alapkezelő Csoportra jutó tőkéje 2017-ben és 2016-ban a következők szerint alakult:

Adatok ezer forintban

2017	Jegyzett tőke	Eredmény-tartalék	Saját tőke összesen
Alapkezelő	306 120	1 025 910	1 332 030
<i>Kibocsátóra jutó arány</i>	16%	29%	
Kibocsátóra jutó tőke	48 980	303 057	352 037

Adatok ezer forintban

2016	Jegyzett tőke	Eredmény-tartalék	Saját tőke összesen
Alapkezelő	151 220	483 675	634 895
<i>Csoportra jutó arány</i>	50%	46%	
Csoportra jutó tőke	75 610	222 369	297 979

A MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt. pénzügyi kimutatásainak főbb adatai*

Mérleg (adatok ezer forintban)	2017. december 31.	2016. december 31.
Forgóeszközök	1 807 736	708 395
- ebből pénzeszközök	51 818	38 900
- ebből értékpapírok	475 349	462 717
Befektetett eszközök	133 257	57 659
Eszközök összesen	1 940 993	766 054
Rövid lejáratú kötelezettségek	14 513	928
Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0
- ebből hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettségek	0	0
Egyéb kötelezettségek	594 450	125 231
Céltartalékok	0	5 000
Források összesen	608 963	131 159
Nettó eszközök	1 332 030	634 895
Jegyzett tőke	306 120	151 220
Eredménytartalék	1 025 910	483 675
Saját tőke összesen	1 332 030	634 895

Eredmény (adatok ezer forintban)	2017.	2016.
Árbevétel	2 128 223	1 043 723
Egyéb bevételek	8 447	12 457
Anyagjellegű költségek	-444 580	-117 274
Személyi jellegű költségek	-449 040	-260 512
Értékcsökkenés és amortizáció	-38 916	-25 224
Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	0	-40 407
Egyéb ráfordítások	-83 200	-83 200
Szokásos vállalkozási eredmény	1 122 074	529 563
Pénzügyi bevételek	25 428	18 591
- ebből kamatbevétel	24 602	16 392
Pénzügyi ráfordítások	-19 064	-3 456
Pénzügyi eredmény	6 364	15 135
Adózás előtti eredmény	1 128 438	544 698
Társasági adó	102 528	-61 023
Adózott eredmény	1 025 910	483 675

*Magyar számviteli törvény szerint készített kimutatások

25 ÉRTÉKESÍTHETŐ PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.	2016. december 31.
Államkötvények, diszkontkincstárjegyek	16 517 833	5 952 201
Értékesíthető pénzügyi eszközök összesen	16 517 833	5 952 201

26 BEFEKTETÉSI EGYSÉGEKHEZ KÖTÖTT (UNIT-LINKED) ÉLETBIZTOSÍTÁSOK SZERZŐDŐI JAVÁRA VÉGREHAJTOTT BEFEKTETÉSEK

A befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítások szerződői javára végrehajtott befektetések a kötvényfeltételeknek megfelelően a Csoport elkülönített eszközalapaiba történnek. A Csoport a 2016. év végén 71 elkülönített eszközalappal rendelkezett, amely 2017. év végére 79 alapra emelkedett. A végrehajtott befektetések az eszközalapok befektetési politikájától függően kerülnek különböző pénzügyi instrumentumokba befektetésre. A még be nem fektetett – de már az eszközalaphoz tartozó bankszámlapénz az eszközalapon belüli pénzeszközként kerül kimutatásra. A derivatív instrumentumok az eszközalapokban lévő deviza-forward ügyletek.

Az egyéb befektetések soron az eszközalapokban lévő útonlévő instrumentumok, illetve az eszközalapokat terhelő díjfizetési kötelezettségek jelennek meg.

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.	2016. december 31.
Részvények	11 545 451	10 403 364
Államkötvények, kincstárjegyek	7 617 786	2 114 743
Vállalati kötvények	11 376	0
Befektetési jegyek	47 861 066	44 671 722
Derivatív instrumentumok	-4 672	11 606
UL eszközalapokban lévő pénzeszközök	1 708 412	1 731 378
Egyéb befektetések	19 888	-15 125
Befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítások szerződői javára végrehajtott befektetések összesen	68 759 308	58 917 687

A befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítások szerződői javára végrehajtott befektetések és a pénzügyi eszközök – befektetési szerződések mögött álló portfóliókban

találhatók olyan zártkörű befektetési jegyek, mely a Csoport társult vállalata a Pannónia CIG Alapkezelő Zrt. által kezelt alapokba fektetnek. Ezen alapok (Pannónia CIG Oraculum Alap, Pannónia CIG Hazai Kötvény Alap, Pannónia CIG Hazai Részvény Indexkövető Alap, Pannónia CIG HUF Likviditási Alap, Pannónia CIG EUR Likviditási Alap) meghatározó részét a Csoport jegyezte 2017 végén.

A következő táblázat tartalmazza ezen alapok mögöttes eszközösszetételét.

Adatok ezer forintban

MKB-Pannónia Alapok mögöttes befektetési	2017. december 31.	2016. december 31.
Részvények	2 895 078	2 332 655
Államkötvények, kincstárjegyek	6 844 801	9 478 718
Vállalati kötvények	1 747 731	980 112
Befektetési jegyek	856 497	775 621
Pénzeszközök	3 078 851	1 831 166
Egyéb befektetések	672 377	-26 354
Összesen	16 095 335	15 371 918

27 PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK – BEFEKTETÉSI SZERZŐDÉSEK

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.	2016. december 31.
Részvények	665 148	247 037
Államkötvények, kincstárjegyek	438 870	50 216
Vállalati kötvények	655	0
Befektetési jegyek	2 757 337	1 060 768
Derivatív instrumentumok	-269	276
UL eszközalapokban lévő pénzeszközök	98 424	41 113
Egyéb befektetések	1 146	-359
Pénzügyi eszközök – befektetési szerződések összesen	3 961 311	1 399 050

28 BIZTOSÍTÁSI KÖVETELÉSEK KÖTVÉNYTULAJDONOSOKTÓL

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.	2016. december 31.
Biztosítási követelések kötvénytulajdonosoktól	1 806 747	1 418 501
Függő költség elvonás	581 371	585 179
Biztosítási követelések kötvénytulajdonosoktól összesen	2 388 118	2 003 680

A biztosítási kötvénytulajdonosokkal szembeni követelések meghatározó részét a 90 napon belüli díjkövetelések teszik ki. A követelések korossága, struktúrája nem változott jelentősen.

A csoport 2017 folyamán egyes konszolidált átfogó pénzügyi helyzet kimutatás és konszolidált pénzügyi helyzet kimutatás sorait a pontosabb és átláthatóbb bemutatás érdekében megbontotta. Az összehasonlító periódus adatait szintén előállította ezen új csoportosítás mentén és jelen pénzügyi kimutatások már ezeket az adatokat tartalmazzák.

Az összehasonlíthatóság elvét figyelembevéve a biztosítási szerződésekből származó és egyéb követelések 2016-os 3 533 144 ezer forint összegű sora került megbontásra a konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásban, Biztosítási követelések kötvénytulajdonosoktól, Követelések biztosításközvetítőktől, Vizontbiztosítóval szembeni követelések sorra. A fenti táblázat, illetve a 29-es, 30-as és 32-es megjegyzések mutatják be ennek hatását 2016-ra vonatkozóan is.

29 KÖVETELÉSEK BIZTOSÍTÁSI KÖZVETÍTŐKTŐL

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.	2016. december 31.
Követelések biztosításközvetítőktől bruttó	1 175 795	1 190 462
Követelések biztosításközvetítőktől elszámolt értékvesztés	-578 266	-829 539
Követelések biztosításközvetítőktől	597 529	360 923

A Követelések biztosításközvetítőktől az életbiztosítási szegmensben elsősorban a nem aktív (megszűnt szerződésű) közvetítőkkal szembeni jutalék visszaírásból származó követelések értékvesztése, illetve a behajthatatlan követelések kivezetése miatt csökkentek. Ugyanakkor a nem-élet szegmens esetében a Követelések biztosításközvetítőktől jelentősen növekedtek a nettó elszámolású közvetítő partnerek kintlevőségeinek növekedése miatt.

30 VISZONTBIZTOSÍTÓVAL SZEMBENI KÖVETELÉS

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.	2016. december 31.
Viszontbiztosítóval szembeni követelések	190 594	68 840
Viszontbiztosítóval szembeni követelések	190 594	68 840

31 EGYÉB ESZKÖZÖK ÉS ELHATÁROLÁSOK

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.	2016. december 31.
Költségek aktív időbeli elhatárolása	212 157	118 887
Kamat, bérleti díj, és egyéb bevételjellegű elhatárolás	0	986
Készletek	11 648	17 173
Egyéb eszközök és elhatárolások összesen	223 805	137 046

32 EGYÉB KÖVETELÉSEK

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.	2016. december 31.
Vevőkövetelések	4 979	6 094
Adott kölcsönök	54 177	8 004
Eszközalapkezelői díj követelés	72 044	73 510
Szállítóknak és költségvetésnek adott előlegek	160 106	90 424
Egyéb követelések	34 594	19 710
Részesedésvásárlás előlege	0	901 958
Egyéb követelések összesen	325 900	1 099 700

33 PÉNZESZKÖZÖK ÉS PÉNZESZKÖZ-EGYENÉRTÉKESEK

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.	2016. december 31.
Látraszóló betétek	3 883 173	1 606 216
Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek összesen	3 883 173	1 606 216

34 BIZTOSÍTÁSTECHNIKAI TARTALÉKOK ÉS VIZONTBIZTOSÍTÓ RÉSZESEDÉSE A BIZTOSÍTÁSTECHNIKAI TARTALÉKOKBÓL

Adatok ezer forintban

Biztosítástechnikai tartalékok bruttó értéke	2017. december 31.	2016. december 31.
Meg nem szolgáltat díjak tartaléka	4 718 942	2 971 315
Matematikai tartalékok	5 248 220	442 290
Eredménytől függő díj-visszatérítési tartalék	1 019 365	24 302
Eredménytől független díj-visszatérítési tartalék	109 393	264
Függőkár tartalékok:	3 409 799	1 513 929
- tételes függőkárok tartaléka	2 932 193	1 167 525
- IBNR	477 606	346 404
Törlési tartalék	1 421 129	1 314 190
Egyéb tartalék	1 243 630	1 014 709
- ügyfelek hűségbónusz kifizetéseire képzett tartalék	1 212 425	974 776
- kezesi tartalék	18 812	11 419
- várható veszteségek tartaléka	12 393	28 514
Biztosítástechnikai tartalékok összesen	17 170 478	7 280 999

A biztosító 2017 végén egy korábbi, tételes tartalékban levő kötelező felelősségbiztosítási kár kapcsán képzett járadéktartalékot 6 millió Ft értékben.

2016 év végén a nemélet szegmensben képzett kártartalékaink a legtöbb ágazatban fedezik a 2017-ben a korábbi bekövetkezésű károkra történt ráfordítást, ágazatonként eltérő lebonyolítási eredménnyel.

Tételes tartalékainknál összességében 11%-os (112 millió forint) lebonyolítási nyereség tapasztalható, mely legnagyobb mértékben a szárazföldi jármű casco ágazat lebonyolításának (80 millió forint), kisebb mértékben az önjáró szárazföldi járművekkel összefüggő felelősség ágazat (27 millió Ft), a baleset ágazat (25 millió Ft) és az általános felelősség ágazat (20 millió Ft) tudható be. Negatív lebonyolítási eredmény mutatható ki a szállítmány (-14 millió Ft), a tűz és elemi kár (-6 millió Ft) illetve az egyéb vagyoni (-22 millió Ft) ágazatok tételes lebonyolításában. A szállítmány ágazatnál egy peres kár tartalékigazítása, a tűz és elemi kár ágazatoknál egy-egy átlagosnál nagyobb kár negatív lebonyolítása, az egyéb vagyoni ágazatnál pedig egy kár peresítése okozza a veszteséget.

A biztosító az akvizícióban szerzett állományra külön elemzést készített az átvett tartalékokra vonatkozóan.

A tételes tartalékok összességében 17%-os (152 millió forint) lebonyolítási nyereséggel zártak. Ez legnagyobb mértékben a tűz és elemi károk ágazatnak köszönhető (97 millió Ft), amely leginkább egy nagy kár lebonyolítási eredményéből származik.

Az IBNR nyitótartalékok lebonyolítása összességében 22%-os, 27 millió forintos pozitív eredményt mutat, amely legnagyobb részt az általános felelősségbiztosítás ágazatból származik. Lebonyolítási veszteség a casco ágazatban (-6 millió Ft) található.

Az élet szegmensben a kártartalékok lebonyolítási eredménye nem jelentős.

A Csoport 2017-ben a nem-élet szegmensben a kiterjesztett garancia termékcsoport valamint az elektronikus műszerbiztosítások egy-egy elkülönülő kockázati csoportjának várható veszteségére képzett tartalékot.

Adatok ezer forintban

Biztosítástechnikai tartalékok viszontbiztosítói részesedése	2017. december 31.	2016. december 31.
Meg nem szolgált díjak tartaléka	2 347 604	1 377 501
Matematikai tartalékok	2 216	465
Függőkár tartalékok:	1 174 859	885 044
- tételes függőkárok tartaléka	896 194	684 831
- IBNR	278 665	200 213
Törlési tartalék	1 122 556	50 110
Viszontbiztosító részesedése a biztosítástechnikai tartalékokból összesen	4 647 235	2 313 120

A Társaság passzív viszontbiztosításának eredménye 2017-ben 48 882 ezer forint nyereség, 2016-ban 362 179 ezer forint veszteség volt.

A tartalékok Bit. ágazatonkénti bontása a következő:

2017. évi tartalékok fő ágazatonkénti bontása	Unit-linked	Tradicionális	Szárazföldi járművek	Szárazföldi járművekkel kapcsolatos felelősség	Általános felelősség	Kezesség és garancia	Egyéb nem-élet biztosítás	Összesen
Meg nem szolgáltat díjak tartaléka	34 876	366 939	1 017 958	-	478 736	1 324 530	1 495 903	4 718 942
Matematikai tartalék (életbiztosítási díjtartalék)	0	5 242 234	-	5 986	-	-	-	5 248 220
Függőkár tartalék (RBNS, IBNR)	176 938	483 239	1 101 950	465 157	394 014	217 677	717 232	3 556 207
Díj-visszatérítési tartalék	0	1 019 365	68 781	-	-	-	40 612	1 128 758
<i>ebből eredménytől függő</i>	0	1 019 365	-	-	-	-	-	1 019 365
<i>ebből eredménytől független</i>	0	-	68 781	-	-	-	40 612	109 393
Törlési tartalék bruttó	1 205 578	80 340	87 255	-	14 241	-	33 715	1 421 129
Egyéb biztosítástechnikai tartalék	1 179 118	33 307	-	-	-	-	-	1 212 425
Regressz tartalék	0	0	-99 533	-249	-	-14 607	-32 019	-146 408
Kezesi tartalék	0	0	-	-	-	18 812	-	18 812
Várható veszteségek tartaléka (egyéb tartalék)	0	0	-	-	-	-	12 393	12 393
Összesen	2 596 510	7 225 424	2 176 411	470 894	886 991	1 546 412	2 267 836	17 170 478

Adatok ezer forintban

2016. évi tartalékok fő ágazatonkénti bontása	Unit-linked	Tradicionális	Szárazföldi járművek	Szárazföldi járművekkel kapcsolatos felelősség	Általános felelősség	Kezesség és garancia	Egyéb nem-élet biztosítás	Összesen
Meg nem szolgáltat díjak tartaléka	45 345	125 329	669 078	0	358 162	1 057 011	716 390	2 971 315
Matematikai tartalék (életbiztosítási díjtartalék)	0	442 290	0	0	0	0	0	442 290
Függőkár tartalék (RBNS, IBNR)	25 177	163 169	459 624	514 770	58 272	9 169	358 611	1 588 792
Díj-visszatérítési tartalék	19 183	5 119	0	0	0	0	264	24 566
<i>ebből eredménytől függő</i>	19 183	5 119	0	0	0	0	0	24 302
<i>ebből eredménytől független</i>	0	0	0	0	0	0	264	264
Törlési tartalék bruttó	1 191 267	51 252	50 133	253	6 409	0	14 876	1 314 190
Egyéb biztosítástechnikai tartalék	974 776	0	0	0	0	0	0	974 776
Regressz tartalék	0	0	-71 330	-610	-30	0	-2 894	-74 864
Kezesi tartalék	0	0	0	0	0	11 419	0	11 419
Várható veszteségek tartaléka (egyéb tartalék)	0	0	0	0	0	0	28 514	28 514
Összesen	2 255 748	787 159	1 107 505	514 413	422 813	1 077 599	1 115 761	7 280 998

35 A KÖTELEZETTSÉG MEGFELELŐSÉGI TESZT (LAT) EREDMÉNYEI

Életbiztosítási szegmens

A modellezés eredményei termékcsoportonként (unit-linked, hagyományos és Best Doctors termékek) illetve devizanemenként (forint- és euró alapú termékek) szerepelnek az alábbi táblázatban. A vizsgálat kiterjed valamennyi unit-linked módozatra, a Best Doctors termékekre valamint a hagyományos termékek közül a kockázati és egész életre szóló kockázati életbiztosításokra, illetve az akvizícióval szerzett portfólió egyéni életbiztosításaira. A vegyes módozatok az év végén alacsony élő állomány és tartalékérték miatt nem képviselnek materiális portfóliót.

Adatok millió forintban illetve ezer euróban	2017				2016			
	HUF UL (millió forint)	EUR UL (millió forint)	HUF TRAD (millió forint)	BD TRAD (millió forint)	HUF UL (millió forint)	EUR UL (millió forint)	HUF TRAD (millió forint)	BD TRAD (millió forint)
+ Díjbevétel	38 290	6 520	11 496	645	32 453	6 839	696	491
- Haláleseti szolgáltatás	-3 398	-610	-1 235	-4	-2 260	-516	-567	-19
- Visszavásárlás	-74 427	-15 655	-5 836	-59	-66 849	-15 637	-304	-92
- Elérés	-9 564	-236	-7 564	-4	-2 006	-48	0	-64
- Egészségbizt. szolg.	0	0	0	-267	0	0	0	-133
- Költségek	-5 456	-1 090	-786	-21	-4 867	-1 142	-59	-38
- Szerzési jutalék	-99	-12	-8	-8	-282	-25	0	-7
- Fenntartási jutalék	-965	-194	-143	-87	-894	-236	-1	-34
+ Jutalék visszairás	51	2	1	3	63	5	1	2
CF összesen	-55 568	-11 275	-4 076	195	-44 642	-10 759	-234	105
Forgóeszköz	0	0	0	0	0	0	0	0
+ Befektetési egységhez kötött tartalék	60 575	12 146	0	0	48 883	11 434	0	0
+ Matematikai	0	0	4 881	21	0	0	303	4
+ Hűségbónusz tartalék	982	197	33	0	760	215	0	0
- Halasztott szerz. ktg	-542	-25	-40	-2	-291	-15	-4	-3
Nettó tartalékok	61 015	12 317	4 874	19	49 351	11 634	300	2
Többlet/(Hiány)	5 447	1 042	798	214	4 709	875	65	107

BD TRAD termékek alatt a biztosító a Best Doctors termékeit érti.

2017. év végén minden termékcsoport pozitív eredményt mutat, azaz az elhatárolt szerzési költségek összegével csökkentett tartalékok minden esetben meghaladják az előrevetített cash-flow-k jelenértékét, ezért a halasztott szerzési költségek értékvesztésének elszámolására a vizsgálat miatt egyik esetben sem volt szükség (ugyanakkor a halasztott

szertési költségekre vonatkozó lebonyolítási eredményeik befolyásolták e szerztési költségek év végi értékét).

A kötelezettség megfelelési vizsgálat eredménye különböző mértékben érzékeny a jövőbeli cash flow-k előrejelzéséhez használt feltételezésekre.

A költségekkel kapcsolatos kiinduló feltételezés a Csoport vezetése által hivatalosan elfogadott rövid- és középtávú üzleti tervekben szereplő költségterv nem szerzéshez köthető összegénél 5%-kal magasabb költség szint volt. Az egy szerződésre tervezett fajlagos költség szintre, a költség szint abszolút értékén felül, jelentős hatása van a jövőbeni szerzésekre vonatkozó feltételezéseknek. Magasabb új szerzés a meglévő állomány ápolására jutó jövőbeni vállalati költségeket csökkenti.

Az induló költségek szintjének további 5 százalékos emelése, azaz a Csoport vezetősége által jóváhagyott tervhez képest több mint 10 százalékkal magasabb költség szint, a forintos és eurós unit-linked biztosítások és hagyományos biztosítások többletét 5 százalékkal, míg a Best Doctors termékek többletét közel 0,5 százalékkal csökkenti.

A jövő évekre várt új szerzések volumenének csökkenése szintén negatívan hat a többlet nagyságára, hiszen így, minden más változatlanága mellett a már élő állománynak magasabb költséget kell viselnie. A jövőbeli új üzlet volumenének a Csoport vezetősége által jóváhagyott tervhez képest 20 százalékkal történő csökkenése esetén a portfólió szintű többlet 10 százalékkal csökken.

A fenti érzékenységi szintek miatt a Csoport kiemelt figyelemmel kíséri a költség és értékesítés tervek együttes teljesülését.

Nem életbiztosítási szegmens

Adatok ezer forintban	CASCO	Vállalati vagyon és felelősség	Kiterjesztett garancia	Kezesség	Szállítmány	Fuvarozói felelősség	Baleset	Elektronikus műszer	Hitelfedezeti
Díjbevétel	2 536 405	2 205 128	14 803	1 324 530	4 300	527 165	2 043	100 177	2 750
Kifizetés összes	2 465 006	1 613 466	18 160	949 974	2 813	384 692	1 095	109 143	2 215
Kárfizetés	1 653 692	825 481	16 447	220 610	590	87 876	534	97 720	508
Igazgatási költségek	167 636	149 479	860	76 945	280	32 755	186	7 130	784
Szerzési költségek	476 043	525 994	0	625 451	1 748	253 643	260	0	784
Adók	167 636	112 512	852	26 967	196	10 418	114	4 293	139
CF összesen	71 399	591 661	-3 356	374 557	1 487	142 472	949	-8 967	535

Az eredmények alapján a legtöbb ágazatban a megképzett kártartalékok és a jövőbeni díjak fedezik a várható kifizetéseket, pótlólagos tartalékképzésre nincs szükség. A mezőgazdasági gépek kiterjesztett garanciája illetve az elektronikus műszerbiztosítás egy kiemelt csoportja esetében a cash flow veszteséget mutat, amelyek fedezetére a Csoport várható veszteség tartalékot képzett a számításban szereplő negatív eredmény mértékében.

A nemélet biztosítási termékcsoportok számításbeli eredményeit jelentősen befolyásolhatják az alkalmazott becslésalapú paraméterek. Az eredmények megfelelő értékelésének érdekében szükséges a modell paraméterekre való érzékenységet vizsgálni.

A modell kárhányaddal és költséghányaddal kapcsolatos feltételezésekre való érzékenységvizsgálata a vizsgált portfóliók méretét is figyelembe véve azt mutatja, hogy a feltételezésekre legérzékenyebb a casco termékcsoport. A mezőgazdasági gépek kiterjesztett garancia a kombinált hányadtól való eltérése abszolút értékben nem jelentős a kisebb portfólió méret miatt. Az elektronikus műszer termékek jövőbeni kárhányadának a feltételezethez képest 10%-al való emelkedése a jelenlegi várható veszteséget megkétszerezné. A casco esetében az eredmény negatívba fordulásához a casco kárhányad 4 százalékponttal való növekedése is elég. A casco a költséghányadra kevésbé érzékeny. A portfólió nagyságából következően a feltételezett kombinált hányadtól való eltérés a casco eredmény esetében abszolút értékben is magas veszteséget eredményezne. A magas veszteséget azonban jelentős mértékben mérsékli az ágazat magas arányos viszontbiztosítási fedezete, amelyet ebben a számításban nem vettünk figyelembe. A fuvarozó felelősség termékcsoport esetében a kárhányad 7 százalékkal való növekedése szükséges az ágazat eredményének negatívba fordulásához. Utóbbi termékeknél azonban az állomány nagysága miatt a feltételezett kombinált hányadtól való eltérés az eredményt tekintve abszolút értékben nem okozna nagy veszteséget. Az egyéb termékcsoportok esetén a többlettartalék szükséglet kevésbé érzékeny a költségek és kárhányadok változására.

36 BEFEKTETÉSI EGYSÉGHEZ KÖTÖTT (UNIT-LINKED) TARTALÉKOK

Az alábbi táblázat mutatja a befektetési egységekhez kötött (unit-linked) tartalékok tárgyévi változásait:

Adatok ezer forintban

	2017	2016
Nyitó egyenleg január 1-jén	58 917 687	53 582 434
Akvizíció hatása	6 384 735	0
Díjbevételek	13 278 653	12 042 913
Levont díjak	-2 302 115	-2 686 774
Kárkifizetések és szolgáltatások miatti tartalékfeloldás	-11 637 882	-7 762 344
Befektetési eredmény	4 074 923	3 671 653
Képzetes és valós kezdeti egységek közötti átrendezés	-90 262	-114 745
Egyéb mozgások	133 569	184 550
Egyenleg december 31-én	68 759 308	58 917 687

37 BEFEKTETÉSI SZERZŐDÉSEK

Az alábbi táblázat mutatja a befektetési szerződésekhez kapcsolódó kötelezettségek tárgyévi változásait:

Adatok ezer forintban

	2017	2016
Nyitó egyenleg január 1-jén	1 399 050	1 311 539
Akvizíció hatása	1 845 493	0
Díjbevételek	2 622 633	756 274
Levont díjak	-1 011 758	-487 273
Kárkifizetések és szolgáltatások miatti tartalékfeloldás	-1 105 896	-264 537
Befektetési eredmény	216 480	90 150
Képzetes és valós kezdeti egységek közötti átrendezés	-5 440	-6 816
Egyéb mozgások	749	-288
Egyenleg december 31-én	3 961 311	1 399 050

A befektetési szerződések olyan unit-linked szerződések, amelyek a Csoport szerződés-besorolásra vonatkozó számviteli politikája alapján (lásd 3.6. Megjegyzés) nem tartalmaznak jelentős biztosítási kockázatot.

38 KAMATOZÓ RÉSZVÉNY KIBOCSÁTÁSÁBÓL SZÁRMAZÓ KÖTELEZETTSÉGEK

A Csoport Igazgatósága 2012. harmadik negyedévében – a korábbi közgyűlési felhatalmazás alapján – döntött a kamatozó részvények kibocsátásával megvalósuló zártkörű tőkeemelésről, a részvényesek 1.410.854 ezer forintos tőkeemelést hajtottak végre. Az alaptőke ezek után a törzsrészvényeken felül 1.150.367 db dematerializált, szavazati jogot biztosító, egyenként negyven forint névértékű, névre szóló, "B" sorozatú kamatozó részvényből, valamint 730.772 db dematerializált, szavazati jogot biztosító, egyenként negyven forint névértékű, névre szóló, "C" sorozatú kamatozó részvényből állt.

A kamatozó részvények közül a "B" sorozatúak után a kibocsátási értékre vetített éves fix kilenc százalék mértékű kamat forint összegben kerül meghatározásra. A "C" sorozatúak után pedig az éves fix hét százalék mértékű kamat az euró összegben nyilvántartott kibocsátási érték után euró összegben kerül meghatározásra. A "B" és "C" sorozatú részvények a kibocsátást követő 5 év elteltével meghatározott átalakítási arány szerint kötelezően "A" sorozatú törzsrészvénné kerültek átalakításra.

A kamatozó részvények elszámolása a 3.19.3-as megjegyzésben leírtaknak megfelelően történt.

A derivatív elemek értékeléséhez felhasznált becslések és feltételezések részletezését a 4.3-as megjegyzés tartalmazza.

A kamatozó részvények törzsrészvénné történő átalakításának pillanatában a kötelezettség teljes értéke átvezetésre került a saját tőkébe.

A Csoport „B” és „C” sorozatú kamatozó részvényeinek törzsrészvényre történő átalakítása, valamint ehhez kapcsolódóan az új részvények kibocsátásából származó részvények KELER általi keletkeztetésére 2017. október 26-án került sor. A Budapesti Értéktőzsde a megkeletkeztetett, összesen 8.012.370 darab, egyenként 40 forint névértékű, 320.494.800 forint össznévértékű dematerializált, névre szóló törzsrészvényt 2017. október 27. napjával vezette be a tőzsdei kereskedésbe.

Az átalakítási képlet alapján a kibocsátott többletrészvények értéke a következőképpen alakult:

	Kibocsátott részvények száma (db)	Visszavásárolt részvények (db)	VWA	Átalakítási képlet (db)	Többletrészvények (db)	Többletrészvények névértéke
„B” sorozat	1 150 367	133 333	258,28	5 055 438	3 905 071	156 202 840
„C” sorozat	730 772	200 000	258,28	2 956 932	2 226 160	89 046 400
Összesen	1 881 139	333 333		8 012 370	6 131 231	245 249 240

A kamatozó részvény kibocsátásából származó kötelezettségek és a leválasztott opciók értékét az átváltáskor és a 2016. évi értékeléskor az alábbi táblázatok tartalmazzák:

Adatok ezer forintban

Kamatozó részvény kötelezettség - Átváltáskori értékelés (2017.09.11)	Kibocsátott részvénytársaság (db)	Host értéke/db	Host értéke (ezer forint)	Opciók nettó értéke/db	Opciók nettó értéke* (ezer forint)
"B" sorozatú kamatozó részvények	1 150 367	1 250	1 437 959	-258,28	-156 203
"C" sorozatú kamatozó részvények	730 772	1 351	987 343	-258,28	-89 046
Összesen	1 881 139		2 425 301		-245 249

*Az opciók nettó értéke az átalakításkor megegyezik a tőkeemelés mértékével

Adatok ezer forintban

Kamatozó részvény kötelezettség - fordulónapi értékelés (2016.12.31)	Kibocsátott részvénytársaság (db)	Host értéke/db	Host értéke	Opciók nettó értéke/db	Opciók nettó értéke
"B" sorozatú kamatozó részvények	1 150 367	1 262	1 451 674	-262,11	-301 526
"C" sorozatú kamatozó részvények	730 772	1 380	1 008 414	-291,62	-213 111
Összesen	1 881 139		2 460 088		-514 637

A kamatozó részvények eredményhatását 2017-ben és 2016-ban az alábbi táblázat tartalmazza:

Adatok ezer forintban

Kamatozó részvények eredményhatása (2017)	Effektív kamatláb	Elszámolt effektív kamat	Beágyazott derivatívákhoz kapcsolódó eszközök és kötelezettségek valós érték változása	Kamatozó részvény nettó eredményhatása
"B" sorozatú kamatozó részvények	13,81%	-155 750	-145 323	-301 073
"C" sorozatú kamatozó részvények	10,96%	-47 371	-124 065	-171 435
Összesen		-203 121	-269 388	-472 509

Adatok ezer forintban

Kamatozó részvények eredményhatása (2016)	Effektív kamatláb	Elszámolt effektív kamat	Beágyazott derivatívákhoz kapcsolódó eszközök és kötelezettségek valós érték változása	Kamatozó részvény nettó eredményhatása
"B" sorozatú kamatozó részvények	13,81%	-184 916	-89 778	-274 694
"C" sorozatú kamatozó részvények	10,96%	-91 372	-71 904	-163 277
Összesen		-276 288	-161 683	-437 970

Az elszámolt effektív kamat a Befektetési ráfordítások soron jelent meg az átfogó jövedelmkimutatásban.

39 KÖLCSÖNÖK ÉS PÉNZÜGYI VISZONTBIZTOSÍTÁS

A Társaság pénzügyi viszontbiztosítási megállapodást kötött a céllal, hogy a Társaság működésének kezdeti időszakában finanszíroztassa a unit-linked szerződések szerzési költségeit. A szerződésben a kezdetektől szereplő viszontbiztosítók köre (Hannover Re, Mapfre Re) 2012-ben két új szereplővel bővült (VIG Re, Partner Re), valamint 2012-től az új generációk vonatkozásában a Mapfre Re már nem érintett. A 2015-ös évtől a 2012-ben belépett két új partner nem újította meg a viszontbiztosítási szerződést, a részüket a szerződésbe 2015-től újra visszalépő Mapfre Re vette át. A megállapodás a 2008 és 2016 között értékesített, rendszeres díjfizetésű unit-linked termékekre terjed ki; a területi hatálya Magyarország, Románia, illetve 2011-től Szlovákia is. A viszontbiztosítók finanszírozzák a Társaság által kifizetett, a visszaírt jutalékokkal korrigált szerzési jutalékokat. A rendelkezésre álló összeg az eladott szerződések száma és értéke alapján kerül meghatározásra. A felek közötti elszámolást negyedévente, kötvény generációnként kell elkészíteni.

Mivel a kölcsön visszafizetését a biztosítási szerződések cash-flow-ja fedezi, ezért a visszafizetések ütemezése a díjak befolyásával összhangban történt. A szerződésben 2012-től az új generációk vonatkozásában módosításra került a viszontbiztosításba adott állomány rendszeres biztosítási díja esetén meghatározott százalékos mérték 60 százalékról 85 százalékra. A Társaság az első évben - 2012-től - az állománydíj 50-52 százalékának (2012 előtt 35-37 százalékának) megfelelő likviditási többletkezletre jut, amellyel a szerzési jutalékok mintegy 38 százaléka (2012 előtt 27 százaléka) kerül megfinanszírozásra. A második évben a kapott díjak 40 százalékának (2012 előtti generációk esetén 27,6 százalékának), a további években a teljes visszafizetésig évi 3-6 százalékának (2012 előtti generációk esetén 3,6 százalékának) visszafizetése esedékes. A fennálló egyenleg az adott kötvénygeneráció függvényében 3,38-7,91 százalék közötti fix rátával kamatozik.

A mozgásokat az alábbi tábla mutatja be 2016-ra és 2017-re:

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.	2016. december 31.
Kölcsönök és pénzügyi viszontbiztosítás nyitó egyenlege	1 269 695	1 863 130
Kapott kölcsön	735 394	542 920
Visszafizetések (tőke és tőkésített kamat)	-865 233	-1 204 853
Egyéb mozgások	46 637	68 497
Kölcsönök és pénzügyi viszontbiztosítás záró egyenlege	1 186 493	1 269 695

Az egyéb mozgások 2017-es állományából -4 408 ezer forint (2016-os állományából -12 735 ezer forint) devizaárfolyam-változáshoz, 50 015 ezer forint 2017 során tőkésedett kamathoz kapcsolódó változás. (2016-ban: 74 484 ezer forint a tőkésedett kamat.)

40 VISZONTBIZTOSÍTÁSBÓL SZÁRMAZÓ KÖTELEZETTSÉGEK

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.	2016. december 31.
Kötelezettségek partnerek felé	787 229	275 957
Viszontbiztosítói jutalék meg nem szolgált része	813 857	434 622
Viszontbiztosításból származó kötelezettségek	1 601 086	710 579

A kötelezettségek viszontbiztosító felé soron az életbiztosítási szegmensben a hagyományos viszontbiztosítási kötelezettségeket, a nem életbiztosítási szegmensben pedig a nem életbiztosítási portfólióra átadott díjból származó viszontbiztosítási kötelezettségeket mutatja ki a Csoport.

A csoport 2017 folyamán egyes konszolidált átfogó pénzügyi helyzet kimutatás és konszolidált pénzügyi helyzet kimutatás sorait a pontosabb és átláthatóbb bemutatás érdekében megbontotta. Az összehasonlító periódus adatait szintén előállította ezen új csoportosítás mentén és jelen pénzügyi kimutatások már ezeket az adatokat tartalmazzák.

Az összehasonlíthatóság elvét figyelembevéve a Kötelezettségek biztosítási ügyletekből sor a Viszontbiztosításból származó kötelezettségek, a kötelezettségek kötvénytulajdonosktól és a kötelezettségek biztosításközvetítőkkel szemben tételekre kerültek megbontásra a konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásban, melynek 2016-ban bemutatott értéke 1 311 676 ezer forint volt.

41 KÖTELEZETTSÉGEK BIZTOSÍTÁSI KÖTVÉNYTULAJDONOSOKKAL SZEMBEN

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.	2016. december 31.
Kötelezettségek biztosítási kötvénytulajdonosokkal szemben	784 803	278 793
Kötelezettségek biztosítási kötvénytulajdonosokkal szemben	784 803	278 793

A biztosítási kötvénytulajdonosokkal szembeni kötelezettségek nagyrészt olyan, biztosítási szerződésekre fizetett díjelőleget tartalmaznak, amelyek a fordulónapon még ajánlati státuszban voltak. Amennyiben az ajánlat a fordulónapot követően kötvényesítésre kerül, a kapcsolódó díj (az élet szegmensben) befektetésre kerül, és bekerül a könyvekbe díjbevételeként vagy befektetési szerződési kötelezettségként. Amennyiben az ajánlatot elutasítják, a befizetett összeg az ügyfélnek visszautalásra kerül. A nemélet szegmensben jelentős az előre fizetett díjából származó kötelezettségek értéke 2017 végén.

42 KÖTELEZETTSÉGEK BIZTOSÍTÁSKÖZVETÍTŐKKEL SZEMBEN

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.	2016. december 31.
Kötelezettségek biztosításközvetítőikkel szemben	578 713	322 304
Kötelezettségek biztosításközvetítőikkel szemben	578 713	322 304

A kötelezettségek biztosítási közvetítők felé olyan jutalékkötelezettségeket tartalmaznak, amelyek a közvetítők már decemberben kiszámláztak, de a biztosító csak januárban fizetett ki, illetve amelyek decemberre járnak a közvetítőknek a jutalékszámfejtés szerint, de csak januárban számlázták ki azokat.

43 EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK ÉS CÉLTARTALÉKOK

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.	2016. december 31.
Szállítói kötelezettségek	157 447	97 732
Alapkezelőkkel szembeni kötelezettségek	661 396	96 930
Kötelezettségek munkavállalókkal szemben	43 411	32 783
Adó- és járulékkötelezettségek	165 387	82 193
Egyéb kötelezettségek	39 460	24 719
Passzív időbeli elhatárolások	505 314	363 055
Céltartalékok	481 474	42 829
Óvadék kötelezettség	327 925	4 347
Munkavállaló részvényjuttatási programból származó kötelezettség	186 715	38 041
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok összesen	2 568 529	782 629

Az alapkezelőkkel szembeni kötelezettség olyan, unit-linked befektetésekhez kapcsolódó összegeket tartalmaz, melyek rendezésére az alapkezelőkkel a fordulónapot követően került sor. Szintén ezen a soron mutatjuk ki a fordulónap előtt vásárolt, de pénzügyileg csak a fordulónapot követően rendezett értékpapírokból származó kötelezettségeket. A passzív időbeli elhatárolások összege jutalékokat és egyéb fordulónap előtt esedékes költségeket tartalmaz, amelyek számlázása fordulónapig nem történt meg.

A munkavállaló részvényjuttatási programból származó kötelezettség a 4.4-es megjegyzésekben bemutatott részvényalapú juttatásból következik. A juttatás legfontosabb adatait a következő táblázat foglalja össze:

Kiírás éve	Év elején(db)	Lehívott (db)	Év végén (db)	Lehívható (dátumtól)	Lejárati (dátumig)	Kötési árfolyam	Opció értéke (ezer forint)
2014	270 000	270 000	0	2015.05.01	2018.04.30	210	0
2015	350 000	80 000	270 000	2016.05.01	2019.04.30	210	75 095
2016	350 000	0	350 000	2017.05.01	2020.04.30	210	97 518
2015	5 000	0	5 000	2018.12.31	2019.06.30	0	1 709
2017	10 000	0	10 000	2020.12.31	2021.06.30	0	2 175
2017	10 000	0	10 000	2020.12.31	2021.06.30	0	2 175
2017	210 000	0	210 000	2019.04.30	2020.12.31	210	5 304
2017	210 000	0	210 000	2020.04.30	2020.12.31	210	2 740
Összesen	1 415 000	350 000	1 065 000				186 715

A céltartalékok kapcsán az alábbi változások történtek 2017-ben:

Adatok ezer forintban

	2017	2016
Állomány január 1-jén	42 829	63 847
Céltartalék feloldás	-3 111	-40 276
Céltartalék képzés	441 756	19 258
Állomány december 31-én	481 474	42 829

A Csoport 2016-ban és 2017-ben az alábbi jogcímenek képezett céltartalékokat:

Adatok ezer forintban

Céltartalék a várható kötelezettségekre	Kifizetés várható ideje	2017.12.31	2016.12.31
Várható jutalékvisszaírásokra képzett céltartalék		0	3 111
Peres ügyekre képzett céltartalék	1-2 év	23 571	23 571
Céltartalék várható kötelezettségekre	1 éven belül	115 207	16 147
Várható személyi jellegű költségekre képzett céltartalék	2 év	29 500	0
Várható egyéb költségekre képzett céltartalék	1 éven belül	304 196	0
Céltartalék panaszos ügyekre	1-2 év	9 000	0
Összesen		481 474	42 829

A céltartalékként beállított összegek a Csoport elérhető információk alapján készített legjobb becslése mentén készültek. A legjelentősebb tétel a várható egyéb költségekre képzett céltartalék, mely egy már lezárult informatika szolgáltatási szerződésből fakadó kötelelem, ahol a teljesítés ellenértékét a Csoport vitatja. A céltartalékként beállított összeg becslésekor, a korábbi években fizetett díjak mértékét vette alapul a Csoport.

44 JEGYZETT TŐKE ÉS TŐKETARTALÉK

2017. december 31-én a kibocsátott részvények névértéke és darabszáma az alábbiak szerint alakult:

Részvénytípus	Névérték (Ft/darab)	Kibocsátott darabszám	Össznévérték (Ft)
„A” sorozat	40	71 295 573	2 851 822 920
ebből saját részvény	40	1 437 339	57 493 560
Alaptőke nagysága			2 851 822 920

A 38. és 3.19.3. kiegészítő megjegyzésekben leírtak alapján a 2012. szeptember 24-én kibocsátott kamatozó részvények az EU IFRS-ek szerint az átváltásig nem minősültek jegyzett tőkének és tőketartaléknak. Mindezek miatt a Csoport által kimutatott jegyzett tőke és tőketartalék eltért a magyar számviteli törvény szerint kimutatott jegyzett tőkétől és tőketartaléktól. A Társaság „B” és „C” sorozatú kamatozó részvényeinek törzsrészvényre történő átalakítása, valamint ehhez kapcsolódóan az új részvények kibocsátásából származó részvények KELER általi keletkeztetésére 2017. október 26-án került sor. A Budapesti Értéktőzsde a megkeletkeztetett, összesen 8.012.370 darab, egyenként 40 forint névértékű, 320.494.800 forint össznévértékű dematerializált, névre szóló törzsrészvényt 2017. október 27. napjával vezette be a tőzsdei kereskedésbe. A kamatozó részvények átalakítása a saját tőke változás kimutatásban részletezettenek megfelelő hatás gyakorolt a saját tőke elemeire.

A forgalomban lévő törzsrészvények száma eltér a kibocsátott törzsrészvények számától a saját részvények miatt, melyet a 45. kiegészítő megjegyzésekben részletezünk.

A Társaság közgyűlése által 2017. szeptember 26-án elhatározott alaptőke leszállítást a Cégbíróóság 2018. január 11-i végzésével bejegyezte, a Társaság alaptőkéje összesen 13.333.320,- Ft összeggel csökkent a mérlegfordulónap után. A Társaság alaptőkéje a leszállítást követően 2.838.489.600 Ft.

A törzsrészvények névértéke 2017-ben és 2016-ban a következőképpen alakult:

Részvénytípus	Névérték (Ft/darab)	Kibocsátott darabszám	Össznévérték (e Ft)
„A” sorozat	40	71 295 573	2 851 823
Törzsrészvények névértéke			2 851 823

Részvénytípus	Névérték (Ft/darab)	Kibocsátott darabszám	Össznévérték (e Ft)
„A” sorozat	40	63 283 203	2 531 328
Törzsrészvények névértéke			2 531 328

45 SAJÁT RÉSZVÉNYEK

Megnevezés	Saját részvény db	Saját részvény névérték ezer forint	Saját részvény bekerülési érték ezer forint
"A" sorozatú törzsrészvények 2017.01.01	1 196 750	47 870	0
Változások			
"A" sorozatú törzsrészvények átadása MKB Banknak kisebbségi részesedés ellenértékéért	-92 744	-3 710	0
"B" sorozatú kamatozó részvények visszavásárlása és átalakítása	133 333	5 333	100 000
"C" sorozatú kamatozó részvények visszavásárlása és átalakítása	200 000	8 000	150 000
"A" sorozatú törzsrészvények 2017.12.31	1 437 339	57 494	250 000

2014. május 22-én a Biztosító korábbi vezető tisztségviselője ajándékozási szerződés keretében átruházott a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.-re 1 196 750 db egyenként negyven forint névértékű, névre szóló, „A” sorozatú CIGPANNONIA dematerializált törzsrészvényt, melyet korábban a Csoport dolgozói részvényprogramjának keretében szerzett meg. A 22/2014. sz. közgyűlési határozat alapján a dolgozói részvények eredeti céljuknak megfelelően menedzsment ösztönzési funkciót töltenek be a jövőben. A részvények a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. saját, szavazati jogot nem megtestesítő részvényei között kerülnek nyilvántartásra. A saját részvények megszerzése ellenérték nélkül, ajándékozással történt, emiatt a saját részvények megszerzése a Társaság saját tőkéjének összegére nem volt hatással. A saját részvények megszerzés kori piaci értéke 215 Ft/db volt.

2017-ben 19 940 ezer forinttal csökkent a saját részvények darabszáma, mivel az MKB Bank Zrt. a Pannónia Életbiztosító Zrt. beolvadása kapcsán az egyesülési szerződésben foglaltak szerint részvénycsere keretében a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. 92.744 db törzsrészvényére vált jogosulttá. A csere-részvényeket a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. a saját részvényeiből biztosította, a részvények átruházására a tulajdonos értékpapírszámlájára történő transzferálással, július 6-án került sor.

Emellett a Biztosító 2017. harmadik negyedében visszavásárolt összesen 333.333 db „B” és „C” sorozatú kamatozó részvényt, melyek a kamatozó részvények átalakításával „A” sorozatú törzsrészvénné alakultak az Igazgatóság 2017.09.11-i döntésének értelmében. A részvények bevonásával a Társaság a kamatozó részvények átváltásával forgalomba kerülő törzsrészvények számát kívánta csökkenteni. Ezen 333.333 db törzsrészvény a mérlegfordulónapon még a saját részvények között volt nyilvántartva, melynek bekerülési értéke 250 millió forint volt.

A Társaság a saját részvényeket a saját tőkét csökkentő tételként, külön soron mutatja ki a saját tőkén belül.

46 EGYÉB TARTALÉKOK

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.	2016. december 31.
Értékesíthető pénzügyi eszközök valós érték különbözete	334 107	73 345
Egyéb tartalékok	334 107	73 345

Az egyéb tartalékok az értékesíthető pénzügyi eszközök közvetlenül tőkében elszámolt valós érték különbözetét tartalmazzák.

47 SZEGMENSENKÉNTI PÉNZÜGYI INFORMÁCIÓK

ESZKÖZÖK (adatok ezer forintban)	Élet- biztosítási szegmens	Nemélet- biztosítási szegmens	Egyéb	Módosító tételek a pénzügyi kimutatások levezetéséhez (IFRS - HAL)	Módosító tételek a pénzügyi kimutatások levezetéséhez (konszolidáció)	Összesen
Immateriális javak	792 362	103 855	-	-	1	896 218
Ingatlanok, gépek és berendezések	47 274	28 451	-	-	-	75 725
Halasztott adó követelések	-	-	-	514 458	-	514 458
Halasztott szerzési költségek	610 745	1 685 909	-	-454	-	2 296 200
Viszontbiztosító részesedése a biztosítástechnikai tartalékokból	186 289	4 460 946	-	-	-	4 647 235
Leányvállalatok	3 788 800	-	-	-	-3 788 800	-
Tőke módszerrel elszámolt befektetések	51 753	-	-	300 284	-	352 037
Értékesíthető pénzügyi eszközök	10 808 908	4 289 201	-	1 419 725	-1	16 517 833
Befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítások szerződői javára végrehajtott befektetések	72 720 618	-	-	-3 961 310	-	68 759 308
Pénzügyi eszközök – befektetési szerződések	-	-	-	3 961 311	-	3 961 311
Pénzügyi eszközök – beágyazott derivatívák	-	-	-	-	-	-
Saját részvény	487 361	-	-	-487 361	-	-
Követelések biztosítási kötvénytulajdonosoktól	2 127 498	401 059	-	-140 439	-	2 388 118
Követelések biztosításközvetítőktől	47 583	549 946	-	-	-	597 529
Viszontbiztosítási ügyletekből származó követelések	4 264	186 330	-	-	-	190 594
Egyéb eszközök és elhatárolások	175 438	286 006	-	-228 639	-9 000	223 805
Egyéb követelések	198 232	126 874	794	-	-	325 900
Tőketulajdonosokkal szembeni követelés	109 449	-	-	-109 449	-	-
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	2 634 223	1 244 278	4 672	-	-	3 883 173
Kapcsolt követelések	114 875	23 961	-	-	-138 836	-
Eszközök összesen	94 905 672	13 386 816	5 466	1 268 126	-3 936 636	105 629 444

KÖTELEZETTSÉGEK	Élet- biztosítási szegmens	Nemélet- biztosítási szegmens	Egyéb	Módosító tételek a pénzügyi kimutatások levezetéséhez (IFRS - HAL)	Módosító tételek a pénzügyi kimutatások levezetéséhez (konszolidáció)	Összesen
Biztosítástechnikai tartalékok	9 042 240	7 348 543	-	779 695	-	17 170 478
Biztosítástechnikai tartalékok a befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítás szerződői javára	72 720 618	-	-	-3 961 310		68 759 308
Befektetési szerződések	-	-	-	3 961 311		3 961 311
Pénzügyi kötelezettségek - beágyazott derivatívák	-	-	-		-	-
Pénzügyi kötelezettségek - határidős ügyletek	-	-	-	3 638	-	3 638
Kamatkozó részvény kibocsátásából származó kötelezettségek	-	-	-	-	-	-
Kölcsönök és pénzügyi viszontbiztosítás	1 186 493	-	-	-	-	1 186 493
Viszontbiztosításból származó kötelezettségek	78 254	1 522 832	-	-	-	1 601 086
Kötelezettségek biztosítási kötvénytulajdonosokkal szemben	454 265	330 538	-	-	-	784 803
Kötelezettségek biztosításközvetítőkkal szemben	321 252	257 461	-	-	-	578 713
Kapcsolt kötelezettségek	30 613	108 204	20	-	-138 837	-
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok	1 684 845	1 147 569	948	-280 519	15 686	2 568 529
Kötelezettségek összesen	85 518 580	10 715 147	968	502 815	-123 151	96 614 359
NETTÓ ESZKÖZÖK	9 387 092	2 671 669	4 498	765 311	-3 813 485	9 015 085
SAJÁT TŐKE						
Jegyzett tőke	2 851 823	1 030 000	3 000	-	-1 033 000	2 851 823
Tőketartalék	4 877 024	1 368 910	-	468 346	-4 235 030	2 479 250
Saját részvény	-	-	-	-250 000	-	-250 000
Egyéb tartalékok	487 361	-	-	-153 254	-	334 107
Eredménytartalék	1 170 884	272 759	1 498	700 219	1 454 545	3 599 905
Saját tőke összesen	9 387 092	2 671 669	4 498	765 311	-3 813 485	9 015 085

ÁTFOGÓ JÖVEDELEMKIMUTATÁS (adatok ezer forintban)	Élet- biztosítási szegmens	Nemélet- biztosítási szegmens	Egyéb	Módosító tételek a pénzügyi kimutatások levezetéséhez (IFRS - HAL)	Módosító tételek a pénzügyi kimutatások levezetéséhez (konszolidáció)	Összesen
Biztosítási díjak	18 552 926	11 347 076	-	-2 939 748	-27 703	26 932 551
Meg nem szolgáltat díjak tartalékának változása	27 040	-766 901	-	-220 504	-	-960 365
Bruttó megszolgált díj	18 579 966	10 580 175	-	-3 160 252	-27 703	25 972 186
Viszontbiztosítóknak átadott megszolgált díj	-212 240	-8 742 373	-	2 174 644	27 703	-6 752 266
Biztosítási díjak, nettó	18 367 726	1 837 802	-	-985 608	-	19 219 920
Díj -és jutalékbevételek befektetési szerződésekből	-	-	-	208 084	-	208 084
Befektetések bevétele	6 403 098	306 801	-	-222 367	2 234 725	8 722 257
Tőke módszerrel elszámolt befektetések hozama (nyereség)	-	-	-	303 056	-	303 056
Egyéb működési bevételek	1 297 004	419 379	15 278	-427 329	-260 601	1 043 731
Viszontbiztosítótól járó jutalék és nyereségrészesedés	1 367	2 799 286	-	-521 284	-1 367	2 278 002
Egyéb bevételek	7 701 469	3 525 466	15 278	-659 840	1 972 757	12 555 130
Bevételek összesen	26 069 195	5 363 268	15 278	-1 645 448	1 972 757	31 775 050
Kárfizetések és szolgáltatások, valamint kárrendezési költségek	-13 455 189	-4 365 694	-	1 979 247	20 931	-15 820 705
Biztosítástechnikai tartalékok és befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítási tartalékok nettó állományváltozása	-5 530 776	1 181 707	-	-141 753	-	-4 490 822
Befektetések ráfordítása	-600 495	-132 959	-	-411 653	4 647	-1 140 460
Tőke módszerrel elszámolt befektetések hozama (veszteség)	-	-	-	-	-	-

ÁTFOGÓ JÖVEDELEMKIMUTATÁS (adatok ezer forintban)	Élet- biztosítási szegmens	Nemélet- biztosítási szegmens	Egyéb	Módosító tételek a pénzügyi kimutatások levezetéséhez (IFRS - HAL)	Módosító tételek a pénzügyi kimutatások levezetéséhez (konszolidáció)	Összesen
Befektetési szerződésekhez kapcsolódó kötelezettségek valós érték változása	-	-	-	-217 229	-	-217 229
Beágyazott derivatívákhoz kapcsolódó eszközök és kötelezettségek valós érték változása	-	-	-	-269 388	-	-269 388
Kármegtérülések viszontbiztosítóktól	51 512	3 684 071	-	-703 914	-6 652	3 025 017
Befektetési ráfordítások, tartalékváltozások és szolgáltatások, nettó	-19 534 948	367 125	-	235 310	18 926	-18 913 587
Díjak, jutalékok és egyéb szerzési költségek	-2 611 945	-3 452 427	-	241 716	1 367	-5 821 289
Egyéb működési költségek	-1 561 588	-969 949	-14 846	-754 727	3 460	-3 297 650
Egyéb ráfordítások	-338 203	-1 090 021	-	599 871	242 863	-585 490
Működési költségek	-4 511 736	-5 512 397	-14 846	86 860	247 690	-9 704 429
Értékesítésre tartott eszközök eredménye	-	-	-	-475 128	-	-475 128
Adózás előtti eredmény	2 022 511	217 996	432	-1 798 406	2 239 373	2 681 906
Adóbevételek / (ráfordítások)	-153 011	-105 019	-	-	-	-258 030
Halasztott adó bevételek / (ráfordítások)	-	-	-	174 460	-	174 460
Mérleg szerinti eredmény	1 869 500	112 977	432	-1 623 946	2 239 373	2 598 336
Egyéb átfogó jövedelem	-	-	-	260 762	-	260 762
Teljes átfogó jövedelem	1 869 500	112 977	432	-1 363 184	2 239 373	2 859 098

Szegmensenkénti pénzügyi információk 2016

ESZKÖZÖK	Élet- biztosítási szegmens	Nemélet- biztosítási szegmens	Egyéb	Módosító tételek a pénzügyi kimutatásához levezetéséhez (IFRS - HAL)	Módosító tételek a pénzügyi kimutatásához levezetéséhez (konszolidáció)	Összesen
Immateriális javak	746 166	80 051	-	13 864	-	840 081
Ingatlanok, gépek és berendezések	36 230	2 850	-	-	-	39 080
Halasztott adó követelések	-	-	-	339 998	-	339 998
Halasztott szerzési költségek	312 147	1 193 151	-	-2 027	-	1 503 271
Viszontbiztosító részesedése a biztosítástechnikai tartalékokból	167 402	2 145 718	-	-	-	2 313 120
Leányvállalatok	2 805 888	-	-	-	-2 805 888	-
Közös vezetésű vállalatok	78 383	-	-	219 596	-	297 979
Értékesíthető pénzügyi eszközök	3 557 269	2 279 371	-	115 561	-	5 952 201
Befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítások szerződői javára végrehajtott befektetések	60 316 736	-	-	-1 399 049	-	58 917 687
Pénzügyi eszközök – befektetési szerződések	-	-	-	1 399 050	-	1 399 050
Pénzügyi eszközök – beágyazott derivatívák	-	-	-	514 637	-	514 637
Pénzügyi eszközök - határidős ügyletek	-	-	-	-	-	-
Követelések biztosítási kötvénytulajdonosoktól	2 018 450	165 142	-	-179 912	-	2 003 680
Követelések biztosításközvetítőktől	45 298	315 622	-	3	-	360 923
Viszontbiztosítási ügyletekből származó követelések	10 229	58 611	-	-	-	68 840
Egyéb eszközök és elhatárolások	111 218	146 767	1 042	-103 981	-18 000	137 046
Egyéb követelések	731 212	367 693	796	-	-	1 099 701
Tőketulajdonosokkal szembeni követelés	-	-	-	-	-	-
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	1 228 613	373 106	4 497	-	-	1 606 216
Kapcsolt követelések	53 365	-	-	-	-53 365	-
Eszközök összesen	72 218 606	7 128 082	6 335	917 740	-2 877 253	77 393 510

KÖTELEZETTSÉGEK	Élet- biztosítási szegmens	Nemélet- biztosítási szegmens	Egyéb	Módosító tételek a pénzügyi kimutatások levezetéséhez (IFRS - HAL)	Módosító tételek a pénzügyi kimutatások levezetéséhez (konszolidáció)	Összesen
Biztosítástechnikai tartalékok	3 200 159	4 238 092	-	-157 252	-	7 280 999
Biztosítástechnikai tartalékok a befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítás szerződői javára	60 316 736	-	-	-1 399 049	-	58 917 687
Befektetési szerződések	-	-	-	1 399 050	-	1 399 050
Pénzügyi kötelezettségek - beágyazott derivatívák	-	-	-	-	-	-
Pénzügyi kötelezettségek - határidős ügyletek	-	-	-	-	-	-
Kamatkozó részvény kibocsátásából származó kötelezettségek	-	-	-	2 460 088	-	2 460 088
Kölcsönök és pénzügyi viszontbiztosítás	1 269 695	-	-	-	-	1 269 695
Viszontbiztosításból származó kötelezettségek	69 518	641 061	-	-	-	710 579
Kötelezettségek biztosítási kötvénytulajdonosokkal szemben	102 629	176 164	-	-	-	278 793
Kötelezettségek biztosításközvetítőikkel szemben	251 584	70 720	-	-	-	322 304
Kapcsolt kötelezettségek	-	53 365	12	-	-53 377	-
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok	833 789	273 062	2 222	-333 142	6 698	782 629
Kötelezettségek összesen	66 044 110	5 452 464	2 234	1 969 695	-46 679	73 421 824
NETTÓ ESZKÖZÖK	6 174 496	1 675 618	4 101	-1 051 955	-2 830 574	3 971 686
SAJÁT TŐKE						
Jegyzett tőke	2 606 574	1 030 000	3 000	-75 246	-1 033 000	2 531 328
Tőketartalék	2 010 903	2 755 000	-	-867 262	-2 755 000	1 143 641
Saját részvény	-250 121	-	-	250 121	-	-
Egyéb tartalékok	250 121	-	-	-176 776	-	73 345
Eredménytartalék	1 557 019	-2 109 382	1 101	-182 792	957 426	223 372
Saját tőke összesen	6 174 496	1 675 618	4 101	-1 051 955	-2 830 574	3 971 686

ÁTFOGÓ JÖVEDELEMKIMUTATÁS (adatok ezer forintban)	Élet- biztosítási szegmens	Nemélet- biztosítási szegmens	Egyéb	Módosító tételek a pénzügyi kimutatások levezetéséhez (IFRS - HAL)	Módosító tételek a pénzügyi kimutatások levezetéséhez (konszolidáció)	Összesen
Biztosítási díjak	13 535 462	5 934 015	-	-441 626	-86 829	18 941 022
Meg nem szolgáltat díjak tartalékának változása	-13 523	-1 374 960	-	-	-	-1 388 483
Bruttó megszolgált díj	13 521 939	4 559 055	-	-441 626	-86 829	17 552 539
Viszontbiztosítóknak átadott megszolgált díj	-264 737	-2 423 902	-	-	86 829	-2 601 810
Biztosítási díjak, nettó	13 257 202	2 135 153	-	-441 626	-	14 950 729
						-
Díj -és jutalékbevételek befektetési szerződésekből	-	-	-	104 501	-	104 501
Befektetések bevétele	4 273 532	1 18 748	-	-250 471	-	4 141 809
Tőke módszerrel elszámolt befektetések hozama (nyereség)	-	-	-	222 368	-	222 368
Egyéb működési bevételek	956 033	31 459	25 829	-	-70 976	942 345
Viszontbiztosítótól járó jutalék és nyereségrészesedés	12 165	802 088	-	-	-12 166	802 087
Egyéb bevételek	5 241 730	952 295	25 829	76 398	-83 142	6 213 110
Bevételek összesen	18 498 932	3 087 448	25 829	-365 228	-83 142	21 163 839
Kárfizetések és szolgáltatások, valamint kárrendezési költségek	-8 000 474	-1 473 168	-	264 537	58 836	-9 150 269
Biztosítástechnikai tartalékok és befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítási tartalékok nettó állományváltozása	-5 712 083	-193 207	-	171 026	-	-5 734 264
Befektetések ráfordítása	-272 319	-22 404	-	-318 382	-	-613 105
Tőke módszerrel elszámolt befektetések hozama (veszteség)						-
Befektetési szerződésekhez kapcsolódó kötelezettségek valós érték változása	-	-	-	-90 051	-	-90 051

ÁTFOGÓ JÖVEDELEMKIMUTATÁS (adatok ezer forintban)	Élet- biztosítási szegmens	Nemélet- biztosítási szegmens	Egyéb	Módosító tételek a pénzügyi kimutatások levezetéséhez (IFRS - HAL)	Módosító tételek a pénzügyi kimutatások levezetéséhez (konszolidáció)	Összesen
Beágyazott derivatívákhoz kapcsolódó eszközök és kötelezettségek valós érték változása	-	-	-	-161 683	-	-161 683
Kármegtérülések viszontbiztosítóktól	73 059	1 215 260	-	-	-36 520	1 251 799
Befektetési ráfordítások, tartalékváltozások és szolgáltatások, nettó	-13 911 817	-473 519	-	-134 553	22 316	-14 497 573
						-
Díjak, jutalékok és egyéb szerzési költségek	-2 261 719	-1 789 159	-	-	12 167	-4 038 711
Egyéb működési költségek	-1 048 455	-356 763	-26 041	-36 202	5 198	-1 462 263
Egyéb ráfordítások	-120 965	-214 441	-1 078	-	43 461	-293 023
Működési költségek	-3 431 139	-2 360 363	-27 119	-36 202	60 826	-5 793 997
Értékesítésre tartott eszközök eredménye	-	-	-	-	-	-
Adózás előtti eredmény	1 155 976	253 566	-1 290	-535 983	-	872 269
Adóbevételek / (ráfordítások)	-91 215	-50 941	-98	-	-	-142 254
Halasztott adó bevételek / (ráfordítások)	-	-	-	-6 033	-	-6 033
Mérleg szerinti eredmény	1 064 761	202 625	-1 388	-542 016	-	723 982
Egyéb átfogó jövedelem	-	-	-	64 076	-	64 076
Teljes átfogó jövedelem	1 064 761	202 625	-1 388	-477 940	-	788 058

Az élet szegmensben elszámolt értékvesztés mértéke 2017-ben 11 238 ezer forint volt (2016-ban 27 980 ezer forint). A nem-élet szegmens esetén ez az összeg 2017-ben 45 453 ezer forint (2016-ban 52 653 ezer forint) volt.

A 17-es pontban bemutatott 2017-es 36 953 ezer forint összegű terven felüli értékcsökkenésből 18 851 ezer forint az élet szegmenshez, 18 639 ezer forint pedig a nem-élet szegmenshez kapcsolódik, 2016-ban pedig a 41 591 ezer forint terven felüli értékcsökkenés az élet szegmenshez, 8 350 ezer forint a nem-élet szegmenshez kapcsolódott.

A Csoport pénzügyi kimutatásai és a szegmensenként bemutatott információk az alábbi okok miatt térnek el egymástól:

- 1) Szegmensek között lévő részesedések a konszolidációkor kiszűrésre kerültek
- 2) Szegmensek közötti követelések és kötelezettségek a konszolidációkor kiszűrésre kerültek
- 3) Szegmensek közötti bevételek és ráfordítások a konszolidációkor kiszűrésre kerültek. A következő típusú tranzakciók merültek fel a szegmensek között, melyek elszámolása az EU IFRS-eknek megfelelően történt:
 - adminisztrációs, informatikai és kárrendezési szolgáltatás nyújtása
 - üzletviteli tanácsadás nyújtása
 - költségátszámlázások és eszközértékesítések
 - kötelezettség átvállalás
 - térítési nélküli pénzeszközátadás
- 4) Szegmensek közötti tranzakciókból származó közbenső eredmény, ami a konszolidációkor kiszűrésre került.
- 5) A pénzügyi kimutatások és a szegmensenként bemutatott információk a magyar számviteli jogszabályok és az EU IFRS-ek előírásai közötti különbségek miatt is eltéréseket mutatnak.

48 PÉNZÜGYI KOCKÁZAT

A konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásban szereplő pénzügyi instrumentumok befektetési szerződésekhez és biztosítási szerződésekhez kapcsolódó befektetések és követelések, egyéb követelések, pénzeszköz és pénzeszköz-egyenértékesek, kölcsönök, szállítói és egyéb kötelezettségek.

A legjelentősebb biztosítási kockázatok és a kockázatkezelési politika a 6. megjegyzésben kerültek bemutatásra.

A Csoport befektetési egységekhez kötött biztosítási tartaléka és a hozzájuk rendelt eszközfedezet a jelenlegi tartalékolási szabályok mellett egy kamatsokk hatására egyformán reagál, azaz a hozamgörbe eltolódása miatti eszközátértékelés a tartalékok egyidejű és azonos értékű átértékelését jelenti. Hasonlóképpen, a devizaárfolyam változására az eszközök átértékeléséből származó változással azonos mértékben változnak a Csoport tartalékai, emiatt a befektetési egységhez kötött biztosítások tartaléka a befektetési szerződésekből származó kötelezettségek és a hozzájuk rendelt eszközfedezet összességében nem hordoz közvetlen kamat-, deviza- vagy hitelezési kockázatot a Csoport számára; a kamatlábban, árfolyamban bekövetkező változásoknak nincs közvetlen hatása a Csoport eredményére és saját tőkéjére.

A pénzügyi instrumentumokat a Csoport fajtájuk és a vételi szándék alapján különböző kategóriákba sorolja. Jelenleg három különböző eszköz-, és két kötelezettség kategória van használatban: eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök, kölcsönök és követelések, és értékesíthető pénzügyi instrumentumok, valamint eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek és egyéb pénzügyi kötelezettségek.

A Csoport számos pénzügyi kockázatnak van kitéve pénzügyi eszközein és kötelezettségein keresztül (befektetési szerződések, kölcsönök). A pénzügyi kockázatok legfontosabb elemei a kamatkockázat, likviditási kockázat, devizakockázat és a hitelezési kockázat. A Biztosító megítélése szerint a pénzügyi eszközökön lévő koncentrációs kockázat nem jelentős, mindössze magyar állampapírokon keletkezhet.

A fenti kockázatok a kamat, deviza és értékpapír termékek nyitott pozícióiból származnak, amelyek általános és sajátos piaci mozgásoknak vannak kitéve.

A Csoport ezeket a pozíciókat az Eszköz-Forrás Management keretei között kezeli, azzal a céllal, hogy hosszú távon a befektetési és biztosítási szerződésekből származó kötelezettségeket meghaladó megtérülést érvényesítsen pénzügyi eszközein. Meghatározó technikája a Csoport eszköz-forrás kezelésének, hogy összeillessze a biztosítási és befektetési szerződéseket jellegük szerint eszköz és forrás oldalról.

A Csoportra ható pénzügyi kockázatok értékelése egymástól függetlenül történik, mivel azok együttes hatása a Csoport megítélése szerint nem jelentős.

A fenti kockázatokat az alábbiakban mutatjuk be.

48.1 Hitelkockázati kitettség

A Csoportnak hitelkockázati kitettsége elsősorban a biztosítási kötvénytulajdonosokkal szembeni díjköveteléseken, a jutalék-visszaírásokból származó biztosítás-közvetítőkkal szembeni követeléseken, a bankbetéteken, az adott kölcsönökön és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjain keletkezik. A kötvénytulajdonosokkal szembeni követelések várhatóan meg-nem térülő részére a Csoport a helyi számviteli elvek szerint ún. törlési tartalékot képez (lásd: 3.5 (iv) megjegyzés).

A jutalékkövetelések egy része még aktív, egy része már kilépett, a Csoporttal kapcsolatban nem álló biztosításközvetítővel szembeni követelés. A Csoport a várhatóan meg nem térülő követelésekre értékvesztést számolt el.

A Csoport 2017 végén egy üzleti partnere számára 50 millió forint kölcsönt folyósított, melyre a jelzálog bejegyzése a beszámoló készítésekor folyamatban volt.

A pénzügyi eszközök könyv szerinti értéke mindezek miatt megfelelően reprezentálja a Csoport maximális hitelkockázati kitettségét. A maximum hitelkockázati kitettség a fordulónapokon az alábbi volt:

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.	2016. december 31.
Államkötvények	24 574 489	8 117 160
Vállalati kötvények	12 031	0
Pénzeszközök	5 690 009	3 378 707
Követelések	3 743 914	3 737 703
Egyéb pénzügyi eszközök	-225 679	306 474
Viszontbiztosító részesedése a biztosítástechnikai tartalékokból	4 647 235	2 313 120

A hitelkockázati kitettséget a pénzügyi eszközök meghatározó részét kitevő államkötvények esetében a Csoport nem tekinti jelentősnek, mivel azt állam által garantált követelések alkotják. A viszontbiztosítókkal szembeni követeléseket hitelkockázati szempontból nem tartjuk jelentősnek, mivel viszontbiztosítási partnereink besorolása legalább A-.

Értékvesztések

A közvetlen biztosítási ügyletekből származó és egyéb követelések közül a Csoport a biztosítási közvetítőkkal szembeni követelésekre, illetve a Széchenyi Bankkal szembeni követelésére képzett értékvesztést. A közvetlen biztosítási ügyletekből származó és egyéb követelések korosítása, valamint az elszámolt értékvesztés az alábbiak szerint alakult:

Adatok ezer forintban

	2017.	2016.
Nyitó egyenleg január 1-jén	976 856	1 231 086
Értékvesztés kivezetése behajthatatlan követeléseken	-236 731	-334 863
Akvízióval felvett értékvesztés	3 556	0
Értékvesztés visszaírása	-37 173	0
Tárgyévben az eredmény terhére elszámolt értékvesztés	55 430	80 633
Záróegyenleg december 31-én	761 938	976 856

A közvetlen biztosítási ügyletekből származó és egyéb követelések értékvesztése az alábbiak szerint változott:

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.		2016. december 31.	
	Bruttó	Értékvesztés	Bruttó	Értékvesztés
Nem lejárt	1 007 664	0	2 030 677	0
0 és 30 nap között lejárt	1 479 644	0	953 414	0
31 és 120 nap között lejárt	532 369	0	388 217	-18 492
121 és 360 nap között lejárt	298 705	0	52 398	-18 492
Éven túl lejárt	945 697	-761 938	1 085 295	-939 873
Összesen	4 264 079	-761 938	4 510 001	-976 857

A Csoport 2017.12.31-én nem rendelkezik olyan nem lejárt és nem értékvesztett követeléssel, melynek kimenetele bizonytalan vagy megtérülése problémát jelenthet.

48.2 Likviditási kockázat

A likviditási kockázat annak kockázata, hogy a Csoport nem képes kötelezettségeit esedékességük időpontjában teljesíteni, akár kötvénytulajdonosok kárigényei, szerződéses elkötelezettségek vagy más pénzkirámlások miatt. Az ilyen pénzkirámlások hiányt keletkeztethetnek a működéshez és befektetési tevékenységekhez rendelkezésre álló pénzeszközökben. Szélsőséges esetekben a likviditás hiánya eszközök értékesítéséhez vagy potenciálisan a kötvénytulajdonosok felé vállalt kötelezettségek teljesítésének megghiúsulásához vezethet. Annak kockázata, hogy a Csoport a fentieket nem tudná teljesíteni, a biztosítási üzletágak eredendő kockázata, amelyet egy sor intézményspecifikus és piaci esemény befolyásolhat.

A Csoport likviditáskezelési folyamata, ahogyan azt a vezetés végrehajtja és nyomon követi, tartalmazza a napi szintű forrásbiztosítást, a jövőbeli cash flow-k nyomon követésén keresztül annak érdekében, hogy a követelményeknek eleget tegyen a Csoport; könnyen értékesíthető piacképes eszközportfólió fenntartását előre nem látható cash flow akadályok ellen, illetve a konszolidált pénzügyi kimutatásokon alapuló likviditási mutatók nyomon követését a belső és szabályozói követelmények érdekében. A Csoport 970 ezer euró többcélú hitelkerettel rendelkezik, mely szükség esetén likviditáskezelési céllal felhasználható.

A nyomon követés és jelentés a likviditáskezeléshez kulcsfontosságú jövőbeli időszakok cash flow előrejelzései és mérései formájában jelennek meg. Az alábbi táblázat a pénzügyi helyzet kimutatás fordulónapjára vonatkozóan bemutatja a Csoport által fizetendő és behajtandó pénzeszközöket a szerződéses cash flow-k tekintetében:

2017. december 31. Adatok eFt-ban	Könyv szerinti érték	Szerződése s cash flow	6 hónap vagy kevesebb	6-12 hónap	1-2 év	2-5 év	5 éven túl
Kötelezettségek*	10 680 935	10 214 482	8 836 931	289 781	499 006	588 764	0
Államkötvények	6 612 740	6 763 177	620 689	650 670	343 445	3 177 875	1 970 499
Vállalati kötvények	655	1 235	18	0	18	54	1 145
Részvények	665	0	0	0	0	0	0
Befektetési jegyek	2 757	0	0	0	0	0	0
Pénzeszközök	3 888 439	3 888 439	3 888 439	0	0	0	0
Követelések	3 515 311	3 515 311	3 454 809	17 339	22 725	19 946	492
Egyéb pénzügyi eszközök	-12 293	-12 293	-12 293	0	0	0	0
Eszközök összesen**	14 008 274	14 155 869	7 951 662	668 009	366 188	3 197 875	1 972 136

*Kölcsönök, pénzügyi viszontbiztosítás, befektetési szerződések, kötelezettségek biztosítási ügyletekből, egyéb kötelezettségek és céltartalékok

**Mivel a tartalékok mögötti befektetések nem állnak rendelkezésre a pénzügyi kötelezettségek rendezésére, ezért azokat a táblázatban szereplő összegek nem tartalmazzák

2016. december 31. Adatok eFt-ban	Könyv szerinti érték	Szerző- déses cash flow	6 hónap vagy kevesebb	6-12 hónap	1-2 év	2-5 év	5 éven túl
Kötelezettségek*	7 223 138	4 647 722	3 422 104	533 930	493 096	198 592	0
Államkötvények	2 160 816	2 144 419	76 504	500 193	308 404	1 086 502	172 816
Vállalati kötvények	0	0	0	0	0	0	0
Részvények	247 037	0	0	0	0	0	0
Befektetési jegyek	1 060 768	0	0	0	0	0	0
Pénzeszközök	1 620 137	1 620 137	1 620 137	0	0	0	0
Követelések	906 703	906 767	901 896	989	678	2 034	1 170
Egyéb pénzügyi eszközök	509 809	509 809	-4 828	514 637	0	0	0
Eszközök összesen**	6 505 269	5 181 131	2 593 708	1 015 819	309 082	1 088 536	173 986

*Kölcsönök, pénzügyi viszontbiztosítás, befektetési szerződések, kötelezettségek biztosítási ügyletekből, egyéb kötelezettségek és céltartalékok, kamatozó részvény kibocsátásából származó kötelezettségek

**Mivel a tartalékok mögötti befektetések nem állnak rendelkezésre a pénzügyi kötelezettségek rendezésére, ezért azokat a táblázatban szereplő összegek nem tartalmazzák

48.3 Devizakockázat

A Csoport forintban és euróban denominált biztosítási és befektetési szerződéseket köt. A Csoport a vonatkozó kötelezettségek devizanemében fektet eszközökbe, amely csökkenti a devizaárfolyam kockázatokat. Szintén csökkenti a kockázatot, hogy a szerződésekkel kapcsolatos szerzési költségek szintén jellemzően abban a devizában merülnek fel, amelyben a bevételei felmerülnek.

A Csoport számára devizakockázatot jelent az a tény, hogy egy jelentős pénzügyi kötelezettsége, a pénzügyi viszontbiztosítás során kapott és még vissza nem törlesztett finanszírozás kamatokkal növelt összege euróban van meghatározva, és az éves törlesztés összegének meghatározása egy előre rögzített forintárfolyamon történik.

Mivel a törlesztés fedezetéül szolgáló biztosítástechnikai cash flow-k jellemzően forintban merülnek fel, ezért a forint-euró árfolyam megváltozása mind a szerződés alapján fizetendő törlesztő részlet fedezetei, mind a fennálló tartozás átértékelése szempontjából kockázatot jelent.

A kockázatot ugyanakkor limitálja, hogy egy viszontbiztosított generáció vonatkozásában a szerződés várható átlagos hátralévő futamideje két évnél rövidebb.

A Csoport a viszontbiztosítókkal szembeni pozíciókat folyamatosan figyelemmel kíséri, és megítélése szerint jelenleg minden viszontbiztosított generációnál kezelhető mértékű a devizakockázat szintje. A devizakockázat kezelése forward ügyletekkel történik.

Az alábbi táblázat devizanemenként mutatja be a pénzügyi eszközök és kötelezettségek devizakockázati kitétségeit 2017. és 2016. év végével:

Adatok ezer forintban

2017. december 31.	HUF	EUR	USD	RON	PLN
Államkötvények, diszkontkincstárjegyek	24 513 892	9 842	0	0	50 755
Vállalati kötvények	0	12 031	0	0	0
Részvények	8 178	0	12 202 421	0	0
Befektetési jegyek	15 812 890	5 677 650	29 127 863	0	0
Pénzeszközök	4 268 380	1 056 082	278 754	5 234	81 559
Követelések	2 846 968	782 679	1 281	0	112 986
Derivatív instrumentumok	-4 941	0	0	0	0
Egyéb UL eszközök	-100 169	-24 875	-95 694	0	0
Kölcsönök és pénzügyi viszontbiztosítás	0	-1 186 493	0	0	0
Biztosítási és egyéb kötelezettségek	-2 903 545	-61 057	0	0	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	-2 145 176	-372 611	0	0	-50 742
Befektetési szerződések	-3 433 356	-527 955	0	0	0

Adatok ezer forintban

2016. december 31.	HUF	EUR	USD	RON	PLN
Államkötvények, diszkontkincstárjegyek	6 827 163	1 289 997	0	0	0
Részvények	0	0	10 650 401	0	0
Befektetési jegyek	14 586 802	5 432 184	25 713 503	0	0
Pénzeszközök	2 085 967	1 057 525	230 102	5 113	0
Követelések	2 186 736	1 516 032	511	41	34 384
Derivatív instrumentumok	313 407	213 111	0	0	0
Egyéb UL eszközök	-155 441	-64 596	-8	0	0
Kamatozó részvények	-1 451 674	-1 008 414	0	0	0
Kölcsönök és pénzügyi viszontbiztosítás	0	-1 269 695	0	0	0
Biztosítási és egyéb kötelezettségek	-757 962	-553 715	0	0	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	-579 376	-203 252			
Befektetési szerződések	-962 285	-436 765	0	0	0

A táblázat bemutatja a Csoport eredményének és saját tőkéjének érzékenységét a devizakockázatokkal szemben. A devizaárfolyamok lehetséges elmozdulásai 2015. és 2016. év végével az alábbi hatással lennének a Csoport eredményére és saját tőkéjére:

Adatok ezer forintban

2017. december 31.	EUR	USD	RON	PLN
Év végi devizaárfolyam	310,14	258,82	66,57	74,35
Lehetséges változás (+)	10%	10%	5%	5%
Lehetséges változás (-)	10%	10%	5%	5%
Árfolyamnövekedés hatása az eredményre / saját tőkére	-4 917	11	262	9 728
Árfolyamcsökkenés hatása az eredményre / saját tőkére	4 917	-11	-262	-9 728

Adatok ezer forintban

2016. december 31.	EUR	USD	RON	PLN
Év végi devizaárfolyam	311,02	293,69	68,53	70,29
Lehetséges változás (+)	8%	8%	8%	8%
Lehetséges változás (-)	8%	8%	8%	8%
Árfolyamnövekedés hatása az eredményre / saját tőkére	56 192	25	421	2 809
Árfolyamcsökkenés hatása az eredményre / saját tőkére	-56 192	-25	-421	-2 809

A devizakockázat alacsony szintjének oka a devizakockázatok és az eszköz-forrás illesztés szoros monitoringja.

48.4 Kamatkockázat

A Csoport pénzügyi viszontbiztosításból adódó kamatfizetési kötelezettségének megállapítása viszontbiztosítási generációnként rögzített kamat megállapodás mellett történik. Emiatt kamatkockázatot a meglévő viszontbiztosított generációk nem hordoznak, a jövőben viszontbiztosítani kívánt szerződések esetében ugyanakkor bizonytalanság forrása a későbbiekben a megállapodás alapján rájuk vonatkozó kamat.

A Csoport az életbiztosítási díjtartalékok értékét prospektív módon, technikai kamatláb alkalmazásával határozza meg, a tartalékok értéke a jelenlegi tartalékolási szabályok mellett önmagában a hozamgörbe eltolódása miatt nem értékelődik át. Ugyanakkor a hozamgörbe eltolódása érintheti az életbiztosítási díjtartalékokhoz rendelt eszközök értékét, ezért ezeknél az eszközöknél létezik kamatkockázat. A kamatkockázatot a Csoport olyan eszközök választásával ellensúlyozza, amelyeknek alacsony a kamatláb-érzékenysége. A kockázatkezelést az eszköz-forrás illesztés folyamatos figyelemmel kísérése is szolgálja.

Az alábbi táblázat a Csoport kamatozó követeléseit és kötelezettségeit mutatja be 2016 és 2017 év végével:

Adatok ezer forintban

	2017. december 31.	2016. december 31.
Fix kamatozású	30 276 528	11 495 867
Változó kamatozású	0	0
Kamatozó eszközök	30 276 528	11 495 867
Fix kamatozású	1 186 493	3 729 783
Változó kamatozású	0	0
Kamatozó kötelezettségek	1 186 493	3 729 783

A fix kamatozású értékesíthető pénzügyi eszközök esetében a kamatláb lehetséges változása (2017-ben forintos és zloty-s befektetések esetén 30 bázispont, eurós befektetések esetén 20 bázispont) a Csoport saját tőkéjét éves szinten -381 980 ezer forinttal változtatná. (2016-ban forintos befektetések esetén 30 bázispont, eurós befektetések esetén -20 bázispont volt, ami a Csoport saját tőkéjét éves szinten -67 636 ezer forinttal változtatta volna.)

A Csoport kamatozó- eszközei és kötelezettségei 2016. és 2017. év végével az alábbi kamatlábakon kamatoztak:

	2017. december 31.		2016. december 31.	
	HUF	EUR	HUF	EUR
Államkötvények	0,01%-7,5%	5,75%	2,00% - 7,50%	3,88% - 6,00%
Vállalati kötvények	n/a	n/a	n/a	n/a
Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Kölcsönök és pénzügyi viszontbiztosítás	n/a	3,38% - 7,91%	n/a	3,38% - 7,91%
Kamatozó részvények	n/a	n/a	9,00%	7,00%

48.5 Számviteli besorolás és valós értékek

A kölcsönök és követelések, az értékesíthető pénzügyi instrumentumok, és az egyéb pénzügyi kötelezettségek könyv szerinti értéke nem tér el jelentősen a valós értéküktől.

Az alábbi táblázatban látható a csoport eszközeinek és kötelezettségeinek besorolása az egyes pénzügyi eszköz és kötelezettség kategóriákba:

Adatok ezer forintban

2017. december 31.	Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Kölcsönök és követelések	Értékesíthető pénzügyi eszközök	Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	Egyéb pénzügyi kötelezettségek
Államkötvények	8 056 656	0	16 517 833	0	0
Vállalati kötvények	12 031	0	0	0	0
Részvények	12 210 599	0	0	0	0
Befektetési jegyek	50 618 403	0	0	0	0
UL eszközalapokban lévő és saját pénzeszközök	1 806 836	3 883 173	0	0	0
Követelések	241 773	3 502 141	0	0	0
Egyéb UL eszközök	-220 738	0	0	0	0
Kamatozó részvények	0	0	0	0	0
Kölcsönök, pénzügyi viszontbiztosítás, egyéb kötelezettségek és céltartalékok, kötelezettségek közvetlen biztosítási ügyletekből	0	0	0	0	6 719 624
Befektetési szerződések	0	0	0	3 961 311	0
Derivatív instrumentumok	-4 941	0	0	0	3 638
Összesen:	72 720 619	7 385 314	16 517 833	3 961 311	6 723 262

Adatok ezer forintban

2016. december 31.	Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Kölcsönök és követelések	Értékesíthető pénzügyi eszközök	Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	Egyéb pénzügyi kötelezett-ségek
Államkötvények	2 164 959	0	5 952 201	0	0
Vállalati kötvények	0	0	0	0	0
Részvények	10 650 401	0	0	0	0
Befektetési jegyek	45 732 489	0	0	0	0
UL eszközalapokban lévő és saját pénzeszközök	1 772 491	1 606 216	0	0	0
Követelések	204 560	901 958	0	0	0
Egyéb UL eszközök	-220 044	0	0	0	0
Kamatkozó részvények	0	0	0	0	2 460 088
Kölcsönök, pénzügyi viszontbiztosítás, egyéb kötelezettségek és céltartalékok, kötelezettségek közvetlen biztosítási ügyletekből	0	0	0	0	3 364 000
Befektetési szerződések	0	0	0	1 399 050	0
Derivatív instrumentumok	526 518	0	0	0	0
Összesen:	60 831 374	2 508 174	5 952 201	1 399 050	5 824 088

A Csoport az eszközök és kötelezettségek valós értékének meghatározásakor az alábbi három értékelési szintet alkalmazza:

- 1.szint: aktív piacon jegyzett ár az eszköz/kötelezettségre vonatkozóan
- 2.szint: Az 1. szinttől eltérő input információk alapján, amelyek az adott eszközzel/kötelezettséggel kapcsolatban közvetlenül vagy közvetetten megfigyelhetők
- 3. szint: Eszközökre és kötelezettségekre vonatkozó inputok amelyek nem megfigyelhető piaci adatokon alapulnak

A kölcsönök és követelések esetében a Csoport megítélése szerint a könyv szerinti érték jól közelíti az eszközök valós értékét, ezért a valós érték külön megjelenítésére nincsen szükség.

A különböző pénzügyi instrumentumok esetében a valós érték meghatározásának módja az alábbi:

- Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok
 - az elsődleges forgalmazói rendszerbe bevezetett államkötvényeket és diszkont kincstárjegyeket kivéve - egységesen az értékelési időszakban az utolsó tőzsdei záró nettó árfolyam felhasználásával kell értékelni oly módon, hogy a nettó árhoz a piaci érték meghatározásakor hozzá kell adni a fordulónapig felhalmozott kamatokat;

- az elsődleges forgalmazói rendszerbe bevezetett, kötelező árjegyzésű, 3 hónapnál hosszabb hátralévő futamidejű fix és változó kamatozású, illetve diszkont állampapírok esetén az Államadósság Kezelő Központ (a továbbiakban: ÁKK) által a fordulónapon, illetve az azt megelőző legutolsó munkanapon közzétett legjobb vételi és eladási nettó árfolyamok számtani átlaga és a fordulónapig felhalmozott kamatok összegeként kell a piaci értéket meghatározni;
- az elsődleges forgalmazói rendszerben nem kötelező árjegyzésű, 3 hónapnál rövidebb hátralévő futamidejű, fix kamatozású és diszkont állampapírok - ideértve az állami készfizető kezességgel rendelkező értékpapírokat is - esetén az ÁKK által a fordulónapon, illetve az azt megelőző legutolsó munkanapon közzétett 3 hónapos referenciahozam felhasználásával a fordulónapra számított nettó árfolyam és a fordulónapig felhalmozott kamatok összegeként kell a piaci értéket meghatározni;
- ha tőzsdére bevezetett hitelviszonyt megtestesítő értékpapírnak - az elsődleges forgalmazói rendszerbe bevezetett állampapírokat kivéve - nincsen 30 napnál nem régebbi árfolyama, akkor a piaci érték meghatározása a tőzsdén kívüli kereskedelem szerinti regisztrált és a fordulónapig közzétett utolsó, forgalommal súlyozott nettó átlagár és a fordulónapig felhalmozott kamat felhasználásával történik, ha ez az adat nem régebbi 30 napnál. A tőzsdén kívüli kereskedelem szerint regisztrált árfolyamok 30 napos érvényessége a közzétételben megjelölt időszak, azaz a vonatkozási időszak utolsó napjától számítandó akkor is, ha az nem munkanapra esik. Ugyanezen módszert kell alkalmazni a tőzsdére be nem vezetett hitelviszonyt megtestesítő értékpapírra;
- **Részvények:**
 - a tőzsdére bevezetett részvényeket a fordulónapi tőzsdei záróárfolyam szerint kell értékelni;
 - ha az adott napon nem történt üzletkötés, akkor a legutolsó tőzsdei záróárfolyamot kell használni, ha ez az árfolyam a fordulónaphoz képest 30 napnál nem régebbi;
 - a tőzsdére nem bevezetett részvény esetében a tőzsdén kívüli kereskedelem szerinti és a hivatalosan közzétett utolsó súlyozott átlagárfolyam alapján kell meghatározni az eszköz értékelési árfolyamát, ha az nem régebbi 30 napnál
 - ha egyik módszer sem alkalmazható, akkor függetlenül annak régiségétől, az utolsó tőzsdei, ennek hiányában tőzsdén kívüli árfolyam, illetve a beszerzési ár közül az alacsonyabbat kell figyelembe venni.
- **Derivatív instrumentumok:**
 - A budapesti értéktőzsdei határidős ügyletek T napi eredménye a vonatkozó tőzsdei határidős szabályzatok alapján, amennyiben az ügyletek T napon kerültek megnyitásra a kötési árfolyam és a T napi tőzsdei elszámolóár felhasználásával, amennyiben az ügyletek T napon kerültek lezárásra a kötési árfolyam és a T-1 napi tőzsdei elszámolóár felhasználásával, a T napnál korábban megnyitott

ügyletek esetében pedig a T napi és T-1 napi legutolsó elszámolóár felhasználásával kerül meghatározásra.

- A tőzsdén kívüli deviza határidős ügyletek a T napi azonnali árfolyam és az érintett devizákban jegyzett bankközi kamatok alapján számított határidős árfolyamon kerülnek értékelésre. A számításban használandó kamatok a határidős kötés hátralévő futamidejéhez legközelebb eső lejáratú bankközi kamatok.
- a kamatozó részvény kibocsátásához kapcsolódó opciók valós értékének meghatározása a 4.3-as megjegyzésekben leírtaknak megfelelően történik.

A valós érték meghatározás hierarchiáját, a valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok tekintetében az alábbi táblázat mutatja:

Adatok ezer forintban

2017. december 31.	1. szint	2. szint	3. szint	Összesen
Államkötvények	24 574 489	0	0	24 574 489
Vállalati kötvények	12 031	0	0	12 031
Részvények	12 210 599	0	0	12 210 599
Befektetési jegyek	50 618 403	0	0	50 618 403
UL eszközalapokban lévő pénzeszközök	1 806 836	0	0	1 806 836
Követelések és egyéb UL eszközök	21 035	0	0	21 035
Derivatív instrumentumok	0	-4 941	0	-4 941
Eszközök összesen:	89 243 393	-4 941	0	89 238 452
Valós értéken értékelt kötelezettségek	3 961 311	0	0	3 961 311
Kötelezettségek összesen:	3 961 311	0	0	3 961 311

Adatok ezer forintban

2016. december 31.	1. szint	2. szint	3. szint	Összesen
Államkötvények	8 117 160	0	0	8 117 160
Vállalati kötvények	0	0	0	0
Részvények	10 650 401	0	0	10 650 401
Befektetési jegyek	45 732 489	0	0	45 732 489
UL eszközalapokban lévő pénzeszközök	1 772 491	0	0	1 772 491
Követelések és egyéb UL eszközök	-15 484	0	0	-15 484
Derivatív instrumentumok	0	526 518	0	526 518
Eszközök összesen:	66 257 057	526 518	0	66 783 575
Valós értéken értékelt kötelezettségek	1 399 050	0	0	1 399 050
Kötelezettségek összesen:	1 399 050	0	0	1 399 050

49 AKVIZÍCIÓ

2016. október 7-én írták alá azt a szerződést, melynek értelmében a Társaság az MKB Életbiztosító Zrt. 98,97%-át, leányvállalata, a CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt. pedig az MKB Általános Biztosító Zrt. 98,98%-át vásárolta meg a Versicherungskammer Bayern-től (VKB). A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa határozatában engedélyezte, hogy a Társaság közvetlen egyedüli irányítást szerezzen az MKB Életbiztosító Zrt. felett, az EMABIT pedig az MKB Általános Biztosító Zrt. felett. A befolyásszerzést 2016. december 22-én a Magyar Nemzeti Bank is engedélyezte.

A Társaság és leányvállalata, illetve a VKB között kötött szerződés értelmében 2017. január 1-jével teljesültek a megállapodásban foglalt feltételek a szerződés zárásával kapcsolatban. A részesedésszerzést a Cégbíróság az Életbiztosító esetében 2017. január 18-án, illetve az EMABIT esetében 2017. január 25-én bejegyezte.

Mivel 2016. december 31-én a Csoport még nem gyakorolt kontrollt az MKB Biztosítók felett, ezért a biztosítók bevonása a 2016. évi konszolidált pénzügyi kimutatásokba nem történt meg. A biztosítók konszolidációba történő bevonása a kontroll megszerzésének időpontjában, 2017. január 1-jével történt meg.

A következő táblázatok a Pannónia Biztosítók 2017. január 1-jei konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásait mutatják be az akvizíció hatásait ismertetve a CIG Csoport EU IFRS-eknek megfelelő számviteli politikája szerint.

Pannónia Általános Biztosító Zrt. egyedi pénzügyi helyzet kimutatás (adatok millió forintban)	2017.01.01
Immateriális javak	970
Viszontbiztosító részesedése a biztosítástechnikai tartalékokból	1 420
Ingatlanok, gépek és berendezések	77
Halasztott szerzési költségek	148
Értékesíthető pénzügyi eszközök	3 281
Kapcsolt követelések	26
Biztosítási szerződésből származó és egyéb követelések	1 808
Egyéb eszközök és elhatárolások	18
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	199
Eszközök összesen	7 947
Biztosítástechnikai tartalékok	- 4 590
Kötelezettségek biztosítási ügyletekből	- 287
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok	- 469
Kötelezettségek összesen	- 5 346
Nettó eszközök teljes valós értéke (Saját tőke)	2 601

Pannónia Életbiztosító Zrt. egyedi pénzügyi helyzet kimutatás (adatok millió forintban)		2017.01.01
Immateriális javak		265
Halasztott szerzési költségek		109
Értékesíthető pénzügyi eszközök		6 034
Befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítások szerződői javára végrehajtott befektetések		6 385
Pénzügyi eszközök – befektetési szerződések		1 845
Biztosítási szerződésből származó és egyéb követelések		75
Egyéb eszközök és elhatárolások		5
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek		163
Eszközök összesen		14 881
Biztosítástechnikai tartalékok	-	4 938
Biztosítástechnikai tartalékok a befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítás szerződői javára	-	6 385
Befektetési szerződések	-	1 845
Kötelezettségek biztosítási ügyletekből	-	95
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok	-	176
Kapcsolt kötelezettségek	-	26
Kötelezettségek összesen	-	13 465
Nettó eszközök valós értéke (Saját tőke)		1 416

A Csoport az IFRS 3 sztenderddel összhangban az akvizíció időpontjában értékelte a felvásárolt biztosítókat. A felvásárolt cég eszközeinek, kötelezettségeinek és függő kötelezettségeinek valós értékét, valamint az üzleti kombináció költségét 2017. január 1-jei fordulónappal állapította meg.

Az üzleti kombináció költsége és a felvásárlónak a felvásárolt valós értéken kimutatott eszközeiben, kötelezettségeiben és függő kötelezettségeiben megszerzett részesedése közötti negatív különbség az előnyös vételen elért nyereség, amely az akvizíció időpontjában egy összegben került az eredmény javára elszámolásra.

A számításokat a következő táblázat tartalmazza:

Üzleti és cégérték számítása a felvásárlás időpontjában (adatok millió forintban)	Pannónia Általános Biztosító Zrt.	Pannónia Életbiztosító Zrt.	Összesen
Átadott pénzeszközök	280	622	902
Korrekciós tétel várható értéke a szerződés szerint	- 113	- 533	- 646
Üzleti kombináció függő költsége	716	-	716
Üzleti kombináció költsége összesen	883	89	972
Kisebbségi részesedés értéke (a nettó eszközök valós értékének arányos része)	27	15	42
Nettó eszközök teljes valós értéke	- 2 601	- 1 416	- 4 017
Előnyös vételen elért nyereség	- 1 691	- 1 312	- 3 003

Az akvizíció a Pannónia Általános Biztosító Zrt. esetében 1.691 millió forintos, a Pannónia Életbiztosító Zrt. esetében 1.312 millió forintos előnyös vételen elért nyereséget eredményezett. Ezen tételek összesített, egyszeri hatása a CIG Csoport 2017. évi eredményére 3.003 millió forint nyereség. Az akvizíció a cash-flow-ban 540 millió forint csökkenést okozott, mely az átutalt vételár (902 millió forint) és a megszerzett készpénzállomány (362 millió forint) különbsége. A részesedés adásvételi szerződés a Pannónia Általános Biztosító Zrt. esetében ezen felül tartalmazott egy, a biztosító 2017. évi eredményétől függő részt. 2017. január 1-i fordulónappal a Csoport az EU IFRS-ekkel összhangban becslést készített a pénzeszköz korrekciós tételek valamint az üzleti kombináció függő költségének meghatározására, az üzleti vagy cégérték akvizíció időpontjában figyelembe veendő értékének meghatározása ezen számítás alapján történt. A felek között létrejött megállapodás értelmében a szerződésekben meghatározott kezdeti költség egy korrekciós mechanizmus révén a harmadik negyedében módosításra került.

Az üzleti kombináció függő költségének összege minden beszámolóképzéskor átértékelésre került az eredménnyel szemben. A 2017. június 30-ra vonatkozó átértékelés összege az üzleti kombináció függő költségére tekintettel 194 millió forint nyereség volt, mely a felek közötti végleges elszámolás alapján került meghatározásra. Az előnyös vételen elért nyereség végleges értéke, így 3 197 millió forintra módosult.

Az akvizícióban szerzett Pannónia Általános Biztosító 2017 első félévében működött, 2017.06.30-ával beolvadt a CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt.-be. A beolvadásig a magyar számviteli törvény szerint 2 603 millió forint díjbevételt ért el, adózott eredménye 326 millió forint veszteség volt. A Pannónia Életbiztosító Zrt. a CIG Pannónia Nyrt.-be olvadt be szintén 2017.06.30-án. Díjbevétele az első félévben 2 655 millió forint, adózott eredménye 210 millió forint veszteség volt.

50 ÉRTÉKESÍTÉSRE TARTOTT ESZKÖZÖK

A Csoport többségi tulajdonában lévő Pannónia Általános Biztosító Zrt. közgyűlése 2017. március 31-én döntött arról, hogy a kötelező gépjármű felelősségbiztosítási, illetve a társasház- és lakásbiztosítási állományát az Aegon Magyarország Általános Biztosító Zrt.-re ruházza át. A felügyelet az állományát ruházást 2017. június 23-i engedélyével 2017. július 1-jei hatállyal jóváhagyta.

A Csoport akkor minősít egy befektetett eszközt (vagy elidegenítési csoportot) értékesítésre tartottnak, ha annak könyv szerinti értéke elsődlegesen egy értékesítési ügylet, nem pedig a folyamatos használat során térül meg. Ennek teljesüléséhez az eszköznek (vagy elidegenítési csoportnak) annak jelenlegi állapotában készen kell állnia az azonnali értékesítésre, olyan feltételek alapján, amelyek az ilyen eszközök (vagy elidegenítési csoportok) értékesítése esetében megszokottak, és az értékesítésnek nagyon valószínűnek kell lennie. A Csoport az értékesítésre tartottnak minősített befektetett eszközt (vagy elidegenítési csoportot) annak könyv szerinti értéke és az értékesítési költségekkel csökkentett valós értéke közül az

alacsonyabban értékeli. Az elidegenítési csoportra vonatkozóan elszámolt értékvesztés miatti veszteség (vagy bármely későbbi nyereség) értékével a csoportba tartozó befektetett eszközök könyv szerinti értékét kell csökkenteni (növelni).

Az értékesítésre tartott kritériumok az IFRS 5 szerint a Csoport állományátruházási döntésével párhuzamosan fennálltak, ezért a Pannónia Általános Biztosító kötelező gépjármű felelősségbiztosítási, illetve a társasház- és lakásbiztosítási állományát az első negyedévben a Csoport értékesítésre tartottnak minősítette. Az értékesítésre tartott portfólió a 2017.07.01-i állományátruházással kikerült a Csoport beszámolójából.

Ezen eszközcsoportokon realizált 2017. évi veszteség 475 millió forint, mely az értékesítésre tartott termékek értékesítéséig elszámolt veszteségéből (-115 millió forint), az értékesítés várható eredményéből (223 millió forint) és az akvizíció során a szóban forgó állomány tartalékértékelési különbözetéből keletkezett immateriális jószág értékvesztéséből (-583 millió forint) áll. Az első félévben veszteségesen működtetett eszközcsoport a jövőben már nem jelent veszteséget a Társaság számára.

51 FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEK

A Csoport biztosítói szolvencia szabályozások hatálya alá tartozik és megfelelt minden konszolidált szabályozói elvárásnak az EU Direktívák tekintetében és magyarországi viszonylatban. A Csoportnak nem áll fenn további függő kötelezettsége ezen szabályozásokkal kapcsolatban vagy bármely más tekintetben, illetve a 2017.01.01-i akvizícióban sem azonosított függő kötelezettséget.

52 BERUHÁZÁSI KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK

2017. december 31-én és 2016. december 31-én a Társaságnak beruházási kötelezettségvállalása nem volt.

53 KAPCSOLT FELEKHEZ KAPCSOLÓDÓ KÖZZÉTÉTELEK

Kapcsolt felekkel folytatott tranzakciók alatt a Csoport a közös vezetésű vállalkozásokkal folytatott ügyleteken kívül, az Igazgatóságának, valamint felügyelő bizottsága tagjainak érdekeltiségeivel folytatott gazdasági eseményeket érti.

53.1 A Csoport Igazgatósága és felügyelő bizottsága tagjainak és közeli hozzátartozóinak ellenőrzése alatt álló gazdasági társaságokkal folytatott tranzakciói

Az Igazgatóság és Felügyelő Bizottság tagjainak nyújtott juttatások a következők:

Az Igazgatóság és a felügyelő bizottság tagjai 2017. évben 17 200 ezer forint (2016. évben 4 100 ezer forint) tiszteletdíjban részesültek, számukra előleg, kölcsön folyósítására nem került sor.

Igénybe vett szolgáltatások:

A Csoport a profession.hu Kft.-től 2017-ben 1 662 ezer forint értékben (2016-ban 1 651 ezer forint) hirdetési szolgáltatást vett igénybe.

53.2 A Csoport egyéb kapcsolt vállalkozásaival folytatott tranzakciói

A Csoport felé az MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt. 2017-ben:

- A unit-linked portfólió kezeléséért 30.843 ezer forint portfóliókezelési díjat¹ (2016-ban 220.302 ezer forint), továbbá nettó 155.174 ezer forint unit linked alapkezelési díjat¹ (2016-ban 77.649 ezer forint) számított fel.
- A saját portfóliókezelési díja 21.508 ezer forint volt. (a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. felé 14.429 ezer forint, míg a CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt. felé 7.079 ezer forint), 2016-ban a portfóliókezelési díj 16.066 ezer forint volt.

Ezen kívül a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. 2 200 ezer forint közvetített szolgáltatást számlázott tovább a Pannónia CIG Alapkezelő Zrt.-nek 2017-ben. (2016-ban ez 331 ezer forint volt.)

54 MÉRLEGFORDULÓNAP UTÁNI ESEMÉNYEK

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. közgyűlése által 2017. szeptember 26-án elhatározott alaptőke leszállítást a Cégbíróóság 2018. január 11-i végzésével bejegyezte, a Társaság alaptőkéje összesen 13.333.320,- Ft összeggel csökkent. Az alaptőke-leszállítást a Társaság olyan módon hajtotta végre, hogy a Társaság tulajdonában álló, 333.333 db dematerializált, szavazati jogot biztosító, egyenként 40 Ft névértékű, névre szóló, "A" sorozatú törzsrészcsemetét bevonta. A részvények bevonásával a Társaság a kamatozó részvények átváltásával forgalomba kerülő törzsrészcsemeték számát kívánja csökkenteni. Az alaptőke-leszállítás a Társaság részvényeseinek részvénytulajdonát nem érinti. A Társaság alaptőkéje a leszállítást követően 2.838.489.600 Ft.

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. Igazgatósága 2018. január 30-án - a Közgyűlés döntését követően – döntött arról, hogy a CIG Pannónia stratégiai együttműködési megállapodást köt a KONZUM Befektetési és Vagyonkezelő Nyrt.-vel. A Társaság 2018. január 30-i rendkívüli közgyűlésének döntése értelmében zárkörű alaptőke-emelést hajt végre, az alaptőke-emelés célja, hogy a CIG Pannónia a KONZUM-mal való stratégiai partnerség kialakításán keresztül megerősítse tőkehelyzetét, továbbá újabb értékesítési csatornákat érjen el üzletszerzési kapacitásának növelése érdekében. Ez a CIG Pannónia stabilitásának, lehetséges akvizíciós terveinek, valamint a hosszú távú fejlődésnek is jelentős új forrása, illetve biztosítéka lehet.

¹ A unit linked portfóliókezelési díj és alapkezelési díj közvetlenül a unit linked eszközalapok nettó eszközértékét terheli.

A kereszttulajdonlás az együttműködés lényeges feltételét jelenti. A kereszttulajdonláshoz szükséges tranzakciókat a felek a 2017. december 12.-én bejelentett részvényárfolyamon kívánják megvalósítani. A Társaság a zárkörű alaptőke-emelés során összesen 23.466.020 db egyenként 40 Ft névértékű és 350 Ft kibocsátási értékű, „A” sorozatú névre szóló, szavazati jogot biztosító, dematerializált törzsrészvényt bocsát ki. A kibocsátott új részvények jegyzésére kizárólag a KONZUM Befektetési és Vagyonkezelő Nyrt. jogosult, amely így 24,85 százalékos tulajdont szerez a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.-ben A stratégiai partnerség megvalósítása érdekében a közgyűlés felhatalmazásával a CIG Pannónia 3.000 forinton rögzített árfolyamon 1.368.851 darab egyenként 25 Ft névértékű részvényt vásárol a KONZUM PE Magántőkealaptól, ezáltal 6,16 százalékos tulajdonrészt szerezve a KONZUM Nyrt.-ben.

A stratégiai megállapodás értelmében a felek, mint a hazai nyilvános értékpapírpiac szereplői kölcsönösen elősegítik egymás gazdasági tevékenységét, sikeres és nyereséges működését, illetve piaci pozícióinak javítását. Elsődleges céljuk a részvényesi érték maximalizálása. A működés alapelveiként kölcsönösen elfogadják a magas színvonalú vállalatirányításon keresztül megvalósuló transzparens működést, a megfelelő likviditással és magas közkézhányaddal bíró tőzsdei jelenlét fenntartását, továbbá a fenntartható növekedés biztosítását.

55 NYILATKOZAT

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. az Európai Unió által befogadott nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok alapján készített 2017. évi konszolidált pénzügyi kimutatások valós és megbízható képet adnak a Csoport eszközeiről, kötelezettségeiről, pénzügyi helyzetéről, valamint nyereségéről és veszteségéről, továbbá a konszolidált üzleti jelentés megbízható képet ad a Csoport helyzetéről, fejlődéséről és teljesítményéről, ismertette a főbb kockázatokat és bizonytalansági tényezőket. A Társaság Igazgatósága (Igazgatóság) 2018. március 12-án elfogadta a Társaság jelen konszolidált éves beszámolójának előterjesztését a tulajdonosok éves rendes Közgyűlése számára.

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. Igazgatósága az osztalékpolitikával kapcsolatban a következő döntést hozta: 2017-es üzleti év után, amennyiben a feltételek rendelkezésre állnak, részvényenként 10 Ft osztalék fizetését tervezi, ezt követően a tárgyévi, osztalékfizetésre rendelkezésre álló adózott eredmény legfeljebb 50%-át kívánja osztalékként kifizetni részvényesei részére. Ezáltal a vezetőség javaslata a 2017. évi adózott eredmény felhasználására, hogy részvényenként 10 forint osztalékot fizessen a részvényeseknek.

Budapest, 2018. március 12.

dr. Kádár Gabriella
első számú vezető

Barta Miklós
számveteli rendért felelős vezető

Edvi Tibor
vezető aktuárius

CIG PANNÓNIA ÉLETBIZTOSÍTÓ NYRT.

2017. ÉVI KONSZOLIDÁLT ÜZLETI
JELENTÉS

2018. március 12.

Beszámoló a Csoport üzletmenetének fejlődéséről, teljesítményéről

Minden főbb mutatót tekintve lendületeset lépett előre 2017-ben a CIG Pannónia Csoport (továbbiakban: Csoport): az adózott eredmény 2 598 millió forintra emelkedett, a biztosítási díjbevétel 42 százalékkal 26 933 millió forintra nőtt, az értékesítés 82 százalékkal emelkedett, az egy részvényre eső nyereség pedig 40,8 forint, közel négyszerese a tavalyi évinek. A gyorsjelentés adatai már tükrözik azokat a változásokat, amelyek a megelőző két évben alapvetően új, növekedési pályára állították a cégcsoportot: az értékesítés átszervezését, új értékesítési csatornák megnyitását, két biztosító felvásárlását és beolvasztását, illetve az újonnan kötött stratégiai partneri megállapodásoknak az értékesítésre gyakorolt kedvező hatásait.

Ágazati összetételben a nem-életbiztosítási szegmens 74 százalékos IFRS szerinti díjbevétel növekedést mutat, míg az életbiztosítási szegmens IFRS szerinti díjbevételei 28 százalékkal növekedtek a 2016. évhez képest. A Kibocsátó saját tőkéje a 2016. év végi 3 971 millió forintról 9 015 millió forintra növekedett, vagyis 127 százalékkal nőtt 2017-ben. A saját tőkét az eredmény mellett a kamatozó részvény átalakítása és a kapcsolódó tőkeemelés növelte jelentősen (2 436 millió forinttal).

A CIG Pannónia Csoport adózott eredménye 2017. négy negyedévében 2 598 millió forint nyereség, a Csoport teljes átfogó jövedelme pedig 2 859 millió forint nyereség. Az eredményre csökkentő hatással bírtak a Pannónia Biztosítók beolvadása következtében létrejövő volumen növekedéssel és a migrációval járó többletköltségek. A működési folyamatok teljes összeolvasztása az év végéig lezárult. A társaság tulajdonosainak egy részvényre jutó eredménye 40,8 Ft/db, mely az előző évben 11,6 Ft/db volt. Az eredményre jelentős egyszeri hatással volt az akvizíció következményeként elszámolt előnyös értékesítésen elszámolt nyereség és az üzleti kombináció függő költség-átértékelésének összesen 3 197 millió forintos nyeresége, illetve az értékesítésre tartott eszközök vesztesége 475 millió forint értékben. A felvásárolt Társaságok portfóliójának vesztesége 2017-ben még csökkentette a CIG Pannónia Csoport eredményét.

Az élet szegmensben a saját hálózat által értékesített állomány új szerzése 2017-ben 43 százalékkal jobb mint a tavalyi év azonos időszakában. A független csatorna teljesítménye a tavalyi évhez képest 32 százalékkal magasabb, míg a banki csatorna eredménye az akvizíciónak köszönhetően több, mint 10-szeresére növekedett. Összességében a négy negyedéves életbiztosítási új szerzés 3 347 millió forint, 69 százalékkal magasabb, mint 2016-ban. A nem-élet szegmensben az új szerzés 98 százalékkal növekedett 2016-hoz képest. A teljes Csoport új szerzésének növekménye így 82 százalék az előző évhez képest.

A nem-élet szegmensben ugyanakkor állománycsökkenés is történt, hiszen az EMABIT az akvizícióban szerzett kötelező gépjármű felelősségbiztosítási, illetve a társasház- és lakásbiztosítási állományát az Aegon Magyarország Általános Biztosító Zrt.-re ruházta át 2017. július 1-jei hatállyal. Emellett az EMABIT stratégiai döntést hozott arról, hogy a

lakossági casco üzletágra is kiterjeszti tevékenységét. A döntést a Pannónia Általános Biztosító Zrt. beolvadásával átvett lakossági casco portfólió megtartása indokolja. A stratégiai döntés helyességét az Igazgatóság 2018 végén felülvizsgálja.

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. „B” és „C” sorozatú kamatozó részvényeinek törzsrészvényre történő átalakítása, valamint ehhez kapcsolódóan az új részvények kibocsátásából származó részvények KELER általi keletkeztetésére 2017. október 26-án került sor. A Budapesti Értéktőzsde a megkeletkeztetett, összesen 8.012.370 darab, egyenként 40 forint névértékű, 320.494.800 forint össznévértékű dematerializált, névre szóló törzsrészvényt 2017. október 27. napjával vezette be a tőzsdei kereskedésbe.

Együttműködési keret-megállapodást kötött a CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt. és a China Reinsurance Corporation. Az együttműködés keretében a felek a hazánkban működő kínai érdekeltségű nagyvállalatok és beruházások biztosítási és viszontbiztosítási igényeinek kiszolgálását kívánják közösen tovább fejleszteni.

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. stratégiai partnerével, a Pannónia Nyugdíjpénztárral közösen alapított Pannónia CIG Alapkezelő Zrt. közgyűlésének 2017. július 31-i döntése értelmében a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. eddigi 50%-os részesedése 16%-ra csökkent az Alapkezelőben. A változás oka, hogy méretgazdaságossági és hatékonyságnövelési szándékkal, a Pannónia CIG Alapkezelő Zrt. tulajdonosi köre kibővült az MKB Bank Zrt-vel, az MKB Nyugdíjpénztárral, az MKB-Pannónia Egészség- és Önségélyező Pénztárral, valamint a Gránit Bank Zrt-vel. A tulajdonosi kör bővülésével a Pannónia CIG Alapkezelő Zrt. neve MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt.-re változott, alaptőkéje jelentősen megemelkedett, a korábbi 150 millió forintról 306 millió forintra. Az MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt. eredményének tulajdonosok közötti felosztása nem a tulajdonosi arányok alapján történik, hanem a korábbi gyakorlatnak megfelelően a tulajdonosokhoz köthető portfólió eredményessége alapján. A hatékonyság várható növekedésének eredményeképp a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. az Alapkezelőből rá jutó eredmény növekedését várja.

A Csoport Szolvencia II szerinti konszolidált tőkefelelése 2017. végén 238 százalék, tehát jelentősen meghaladta a Felügyelet által elvárt - 50 százalékos volatilitási puffert is tartalmazó - 150 százalékos szintet.

A Csoport befektetési tevékenysége során felmerülő főbb kockázatok

A biztosítástechnikai tartalékok befektetése mellett a Csoport saját, forgatási célú befektetéseit – kiemelten figyelembe véve a likviditási és kockázati szempontokat – elsősorban magyar államkötvényben és diszkontkincstárjegyben helyezte el, mert ez biztosította a megfelelő kockázatkezelést és rugalmasságot az üzlet dinamikus növekedéséhez és a stabil működéshez.

A Csoport a biztosítási kockázatok kezelése mellett kiemelt figyelmet fordít a pénzügyi kockázatok kezelésére:

- a hitelkockázati kitettsége elsősorban a biztosítási kötvénytulajdonosokkal szemben díjköveteléseken, a jutalék visszairásból származó követeléseken és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokon és bankbetéteken keletkezik, amelyek kezelése pénzügyi és jogi eszközökkel történik;
- a likviditási és cash-flow kockázatok kezelése a napi monitoring tevékenységen alapul, amelyhez igazodik a könnyen értékesíthető piacképes eszközportfólió fenntartása az előre nem látható cash-flow akadályok kezelése;
- a kamatkockázatok elsősorban a pénzügyi viszontbiztosítási kötelezettségeknél jelentkeznek, amelyek a rögzített kamat megállapodás alapján, alacsony mértékű bizonytalanságot hordoznak. A kockázatkezelést az eszköz-forrás illesztés folyamatos figyelemmel kísérése is szolgálja.
- a Biztosító fedezeti ügyletet 2017-ban a unit-linked portfólió esetében kötött, illetve saját devizakockázatait is fedezte ilyen módon.
- a Biztosítónak árfolyamkockázata elsősorban a saját befektetésein keletkezik. Az értékpapírok piaci értékét folyamatosan monitorozzuk az ALM tevékenység keretében.

A Csoport 2017. évi pénzügyi helyzetének bemutatása

A 2017. évben a Csoport bruttó díjbevétele 26 933 millió forint volt, amely a 2016. év bevételének 142 százaléka, mely növekedést jelentős részben magyarázza a Pannónia Biztosítók portfólióiból származó díjbevétel. Ebből 14 102 millió forint a befektetéshez kötött életbiztosítások (ebből 3 570 millió forint nyugdíjbiztosítás), 2 418 millió forint a hagyományos életbiztosítások (ebből 845 millió forint nyugdíjbiztosítás), 259 millió forint az egészségbiztosítások és 10 154 millió forint a nem-életbiztosítások bruttó díjbevétele.

A nem-életbiztosítások 10 154 millió forint díjbevételt eredményeztek az IFRS-ek szerint 2017-ben, ez 74 százalékos növekedést jelent az előző évhez (5 847 millió forint) képest. Az életbiztosítási portfólióban az értékesített szerződések első éves díjaiból származó bruttó díjbevétel 2 222 millió forint, ami 41%-os növekedés az előző év azonos időszakához (1 578 millió forint) képest. A megújításokból származó 2017. évi bruttó díjbevétel 11 474 millió forint, szemben a 2016. év hasonló időszakának 10 181 millió forintjával, vagyis a megújítási díjak 13%-kal növekedtek. Az eseti/egyszeri díjak a 2016. évi eseti/egyszeri díjbevételénél 131%-kal többet, 3 083 millió forintot értek el, döntően a befektetési egységhez kötött életbiztosításokhoz kapcsolódóan. A teljes 16 779 millió forintos életbiztosítási szegmens IFRS szerinti díjbevételén belül az eseti/egyszeri díjak aránya 18 százalékos. A díjbevételek növekedése jelentős mértékben az akvizíciónak köszönhető.

A meg nem szolgált díjak tartalékváltozása 2017. évben 960 millió forint, míg a viszontbiztosítónak átadott megszolgált díj összege 6 752 millió forint volt. Utóbbi tétel jelentős növekedése az előző évhez képest elsősorban a nem-élet állomány folyamatos növekedésének, illetve a nem-élet szegmens magasabb viszontbiztosítási arányának eredménye. A Pannónia Általános Biztosító portfóliójában lévő bizonytalanságok csökkentése érdekében a 2016.12.31-i függőkár tartalékok viszontbiztosítóra jutó részét a Biztosító a korábbi 40%-ról 80%-ra növelte és a többletet 2017. évben viszontbiztosítási díjként átadta viszontbiztosító partnerének.

A Csoport által értékesített azon befektetési egységekhez kötött életbiztosításokat, amelyek az IFRS-ek alapján nem minősülnek biztosítási szerződésnek, a Csoport befektetési szerződésnek minősíti. A befektetési szerződésekhez kapcsolódóan a Kibocsátónak az időszakban 208 millió forint díj- és jutalékbevétele keletkezett.

A Viszontbiztosítótól járó jutalék és nyereségrészesedések értéke 2 278 millió forint volt, mely az elmúlt időszaki jelentésekben a viszontbiztosítónak átadott megszolgált díjat csökkentette, a viszontbiztosított díjvolumennel párhuzamosan növekedett az év során.

Az egyéb működési bevételek (1 159 millió forint) elsősorban a Kibocsátó eszközalap kezelésből származó bevételeit tartalmazzák (861 millió forint), melyek jelentősen (16%-kal) növekedtek 2016-hoz képest. Szintén ezen a soron kerülnek elszámolásra a következő jelentősebb tételek: reaktivált életbiztosítási szerződések bevétele (67 millió forint) és céltartalékok feloldása (116 millió forint).

A ráfordítások között az egyik legjelentősebb tétel a kárfizetések és szolgáltatások, valamint a kárrendezési költségek (együttesen 17 224 millió forint), mely ráfordítást csökkenti a viszontbiztosítóktól származó kármegtérülés 4 433 millió forint értékben.

A nettó tartalékváltozások állományváltozása (4 491 millió forint), mely elsősorban a következő tartalékváltozások eredménye. 3 455 millió forint kapcsolódik a befektetési egységekhez kapcsolt életbiztosítási tartalékok növekedéséhez. A matematikai tartalék 987 millió forinttal, az eredménytől független díjvisszatérítési tartalék 105 millió forinttal, az eredménytől függő díjvisszatérítési tartalék pedig 5 millió forinttal növekedett. Az életbiztosítási ügyfelek bónuszkifizetéseire képzett biztosítástechnikai tartalékok 205 millió forinttal növekedtek, az egyéb biztosítástechnikai tartalékokon pedig 96 millió forint növekedés keletkezett. Elsősorban a nem-élet ági működésből és a viszontbiztosítási struktúra változásából következően a nettó függőkár tartalékok 286 millió forinttal csökkentek, míg a törlési tartalékok a kintlévőségek csökkenésével párhuzamosan 76 millió forinttal csökkentek.

A Kibocsátó összes működési költsége összesen 9 825 millió forint volt 2017-ben, amelyből 5 824 millió forint a fizetett díj, jutalék és egyéb szerzési költség, 2 965 millió forint egyéb működési költség, és 1 036 millió forint egyéb ráfordítás. A szerzési költségek összességében növekvő tendenciát mutatnak, bár a bruttó megszolgált díjak növekedésénél némileg alacsonyabb mértékben. Ennek elsődleges oka, hogy a csoport akvizícióban szerzett portfólióinak új szerzésében a nem-élet értékesítés jóval magasabb arányt képvisel. Az egyéb működési költségek 1 503 millió forinttal növekedtek előző év hasonló időszakához képest (2016. évben 1 462 millió forint volt). Ez a növekedés egyrészt a volt Pannónia Biztosítóknál felmerült egyéb működési költségekhez kapcsolódik. A felvásárolt Biztosítók nettó eszközeinek értékelése során a biztosítástechnikai tartalékok valós értéke és IFRS 4 szerinti értéke között különbség keletkezett az életbiztosító esetében 265 millió forint, az általános biztosító esetében 937 millió forint értékben, mely az immateriális javak között kerül kimutatásra. A későbbi értékelések során ezen különbség a tartalékok kifutásával párhuzamosan amortizálódik. Ezen amortizáció értéke a négy negyedévben 619 millió forintot magyaráz az egyéb működési költségek növekedéséből. A Csoport a beolvadás, operációs és informatikai migráció befejeztével a jövő évtől működési költségszint jelentős csökkenését várja.

A befektetési eredmény 7 581 millió forint nyereség, mely az alábbiakban részletezett tényezők együttes eredménye. A Pannónia Biztosítók akvizíciójával keletkezett egyszeri eredmény 2017. január 1-jén 3 003 millió forint volt, ennek részletes levezetése az 5. számú vezetői beszámoló bekezdésben található. Az üzleti kombináció függő költségének összege a második negyedév végén átértékelésre került az eredménnyel szemben (194 millió forint nyereség), így az akvizíció összes eredményhatása 2017-ben 3 197 millió forint.

A unit-linked hozam a négy negyedév során 4 119 millió forint nyereség. A negyedik negyedévben tovább emelkedtek a főbb eszközosztályok, míg a devizapiacra a dollár újból gyengülésnek indult, ami negatívan érintette eszközalapjaink teljesítményét. Befektetőként a legjobb megtérülést ebben a negyedévben a globális nyersanyag piacokon lehetett elérni, ezt az eszközosztályt követték a globális részvénypiacok, valamint a kötvények is enyhe pluszokat produkáltak. Ennek megfelelően a legnépszerűbb eszközalapok a Warren Buffett Eszközalap mellett, a hazai részvénypiacra és a feltörekvő piacokra befektető termékek voltak, míg jelentősebb tőke kivonás érintette a likviditási eszközalapokat.

A befektetési eredményre negatív hatással volt a pénzügyi viszontbiztosítás kamatráfordítása (-50 millió forint értékben). A Kibocsátó saját befektetéseiben elért hozama 518 millió forint nyereség volt az évben.

A kamatozó részvény eredményhatása tárgyévben 203 millió forint kamatráfordítás a befektetési ráfordítások között, illetve 269 millió forint veszteség a beágyazott derivatívákhoz kapcsolódó eszközök és kötelezettségek valós érték változásából, vagyis összességében 472 millió forint veszteség. A kamatozó részvényből fakadó követelések/kötelezettségek változása a részvény futamideje alatt jelentős negatív hatással volt a Kibocsátó eredményére és ezzel együtt IFRS szerinti tőkéjére, amely negatív hatás – a kamatozó részvények feltételei alapján ténylegesen fizetendő kamat kivételével – nem jelentett tényleges ráfordítást a Kibocsátó számára, az a kamatozó részvény tulajdonosok számára megjelenő értéknövekedést jelenítette meg. A futamidő leteltével (2017. szeptember 11-én), a kamatozó részvények átalakítását követően a kötelezettségként kimutatott összeg (mind a „kamatozó részvény kibocsátásából származó kötelezettség” mind a „Pénzügyi eszközök – kamatozó részvényekhez kapcsoló beágyazott derivatívák”) tőkenövekedésként került kimutatásra, amely kompenzálta a korábban a kamatozó részvényekkel kapcsolatban elszámolt ráfordítások tőkecsökkentő hatását. A részvényátalakítás hatására a jegyzett tőke 75 millió forinttal, a tőketartalék 1.336 millió forinttal az eredménytartalék pedig 779 millió forinttal növekedett. A kamatozó részvényekhez kapcsolódó többletkibocsátás értéke 245 millió forint, mely 10.04-én került bejegyzésre, emiatt jelen pénzügyi kimutatásokban már szintén jegyzett tőkeként jelenik meg.

Az MKB-Pannónia Alapkezelőből a Csoportra jutó eredmény a Tőkemódszerrel elszámolt befektetések hozama soron jelenik meg, mely 2017. év négy negyedévében 303 millió forint nyereség. Tekintve, hogy az utolsó negyedévben a CIG Csoport részesedése az MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt.-ben 50%-ról 16%-ra csökkent a korábban közös vezetésű vállalként kimutatott befektetés a tőkemódszerrel elszámolt befektetések sorra került a konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásban. A részesedés értékelésének módszerében nem történt változás.

Az Aegon Magyarország Általános Biztosító Zrt.-nek értékesített nem-élet biztosítási állományok az EUIFRS-ek szerint értékesítésre tartott eszközöknek minősültek az állományátruházásig, mivel teljesültek rá az IFRS 5 által meghatározott kritériumok. Ezen eszközcsoportokon realizált négy negyedéves veszteség 475 millió forint, mely az értékesítésre tartott termékek értékesítéséig elszámolt veszteségéből (-115 millió forint), az értékesítés várható eredményéből (223 millió forint) és az akvizíció során a szóban forgó állomány tartalékértékelési különbözetéből keletkezett immateriális jószág értékvesztéséből (-583 millió forint) áll. Az első félévben veszteségesen működtetett eszközcsoport a jövőben már nem jelent veszteséget a Társaság számára.

Az adózás előtti eredmény mindezekre tekintettel 2 682 millió forint nyereség (2016. évi adózás előtti eredmény 873 millió forint nyereség), melyet csökkent a 258 millió forintos adófizetési kötelezettség, illetve növel a halasztott adó bevétel 174 millió forint értékben. Az adózott eredmény 2 598 millió forint, 1 873 millió forinttal több, mint a 2016. évi adózott eredmény. Az egyéb átfogó jövedelem az értékesíthető pénzügyi eszközök 261 millió forintos valós érték növekedését tartalmazza, a teljes átfogó jövedelem így 2017-ben 2 859 millió forint nyereség.

A Kibocsátó mérlegfőösszege 105 629 millió forint, pénzügyi helyzete stabil, kötelezettségeinek maradéktalanul eleget tett. A saját tőke nagysága 2017. december 31-én 9 015 millió forint

A 2017-es üzleti évre kitűzött üzletpolitikai célok teljesítése

A Csoport élet szegmensében a saját hálózat által értékesített állomány új szerzése 2017-ben 43 százalékkal magasabb, mint a tavalyi év azonos időszakában. A független csatorna teljesítménye a tavalyi évhez képest 32 százalékkal magasabb, míg a banki csatorna eredménye az akvizíciónak köszönhetően több, mint 10-szeresére növekedett. Összességében az éves életbiztosítási új szerzés 3 347 millió forint, 69 százalékkal magasabb, mint 2016-ban. A nem-élet szegmensben az új szerzés 98 százalékkal növekedett 2016-hoz képest. A teljes Csoport új szerzésének növekménye így 82 százalék az előző évhez képest, vagyis az értékesítési szintekben nemcsak elérni sikerült a kitűzött célt, de a Csoport jelentősen túlteljesítette azt.

A MABISZ a biztosítási piacra vonatkozó statisztikákat nem publikálja, így a Csoport piaci részesedésekre vonatkozó adatai nem elérhetőek. A kitűzött célt a biztosítási piaci részesedés növeléséről jelentleg nem tudja mérni a Csoport.

A Pannónia Biztosító beolvasztása és az állományok beintegrálása teljes mértékben befejeződött. Az IT rendszerek migrációja 2017-ben megtörtént, az operációt és a folyamatokat a Csoport összevonta. A migrációt követően a Csoport megkezdte az új ügyfelek teljeskörű digitális kiszolgálását lehetővé tevő rendszerek kialakítását. 2018 elejétől lehetővé vált a 100%-ig papírmentes, kizárólag elektronikus aláírással történő értékesítés az élet szegmensben is.

Az értékesítési csatornák diverzifikációját a banki csatorna beindításával folytatta tovább a Csoport. A banki csatorna új szerzési teljesítménye az akvizíciónak köszönhetően több, mint 10-szeresére növekedett.

A Csoport 2017. április 11-én stratégiai együttműködési megállapodást kötött az MKB Bank Zrt.-vel. A megállapodás értelmében a két társaság hosszú távon együttműködik, az MKB fiókhálózatában megkezdtek a CIG Pannónia nyugdíj – és életbiztosításainak értékesítését, a CIG Pannónia biztosítási képviselői pedig az MKB Bank termékeit is kínálják ügyfeleiknek. Az MKB Bank és a CIG Pannónia stratégiai megállapodásával tovább erősödik a két társaság közötti, már eddig is szoros, kölcsönös előnyökkel járó együttműködés.

A egészségbiztosítási és hagyományos életbiztosítási termékek portfólión belüli részesedése növekedett 2016 végéhez képest (a díjbevételekben 10% 2017-ben), az új szerzésen belüli arány 14%, 5%-kal meghaladja az előző évi értéket.

A Csoport nagy hangsúlyt fektet a Szolvencia II követelményeinek betartására. A Szolvencia II szerinti konszolidált tőkemegfelelés 2017. december 31-én 238 százalék, tehát jelentősen meghaladja a Felügyelet által elvárt - 50 százalékos volatilitási puffert is tartalmazó - 150 százalékos szintet.

A Csoport leányvállalata az EMABIT 2017-ben 8 744 millió forint bruttó díjbevételt ért el, 47 százalékkal többet, mint a megelőző évben. 2017-ben az EMABIT jelenléte a külföldi piacokon stabil, így a tavalyi jelentős növekedés után, idén további 11%-ot növekedett. A bruttó díjelőírása a határon átnyúló tevékenységből megközelíti az 2,6 milliárd forintot. Az Biztosító belföldi bruttó díjelőírása jelentősen, több mint 70 százalékkal megugrott. Ez egyrészt a sikeres akvizíciónak köszönhető, másrészt növekedés következett be a már működtetett termékeknél is (casco, vagyon, szállítmány, kezesség, kiterjesztett garancia és gap termékek), mellyel összesen több mint 2,5 milliárddal nőtt a belföldi díjelőírás. Több, mint megkétszerezte adózott eredményét az EMABIT. A kitűzött üzletpolitikai célok a leányvállalat működésével kapcsolatban maradéktalanul megvalósultak.

A Csoport Pannónia Nyugdíjpénztárral közösen alapított Pannónia CIG Alapkezelő Zrt. közgyűlésének 2017. július 31-i döntése értelmében a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. eddigi 50%-os részesedése 16%-ra csökkent az Alapkezelőben, alaptőkéje jelentősen megemelkedett, tulajdonosi köre kibővült. Az MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt. eredményének tulajdonosok közötti felosztása nem a tulajdonosi arányok alapján történik, hanem a korábbi gyakorlatnak megfelelően a tulajdonosokhoz köthető portfólió eredményessége alapján. Az MKB-Pannónia Alapkezelőből a Csoportra jutó eredmény 2017-ben 303 millió forint nyereség, vagyis jelentősen több, mint a 2016. évre vonatkozó 2017-ben kapott 223 millió forint osztalékbevételel.

Össességében megállapítható, hogy a Csoport 2017-re kitűzött üzletpolitikai céljai teljesültek.

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. 2018. évi üzletpolitikai célkitűzései

A Csoport üzletpolitikájában az alábbi célokat fogalmazta meg a 2018-as üzleti évre:

- a 2018. évi új értékesítés állománydíja haladja meg a 2017. évi értékesítés szintjét
- a piaci pozíció javítása korrigált díjbevétel tekintetében
- a banki értékesítési csatorna szerepének jelentős erősítése
- az EMABIT esetében további niche szegmensbeli piaci lehetőségek kiaknázása, ugyanakkor a termékskála felülvizsgálata és a profitabilitás szempontjából nem megfelelő termékek kivezetése
- az EMABIT esetében határon átnyúló tevékenységek bővítése és a nyereség növelése
- az MKB-Pannónia Alapkezelő Zrt. biztosítóra jutó adózott eredményének növelése
- a Szolvencia II szabályozásnak való folyamatos megfelelés
- a konszolidált – egyedi tételektől megtisztított – eredmény további javítása az előző évekhez képest

Mérlegfordulónap utáni események a kiegészítő megjegyzésekkel egyezően

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. közgyűlése által 2017. szeptember 26-án elhatározott alaptőke leszállítást a Cégbíróság 2018. január 11-i végzésével bejegyezte, a Társaság alaptőkéje összesen 13.333.320,- Ft összeggel csökkent. Az alaptőke-leszállítást a Társaság olyan módon hajtotta végre, hogy a Társaság tulajdonában álló, 333.333 db dematerializált, szavazati jogot biztosító, egyenként 40 Ft névértékű, névre szóló, "A" sorozatú törzsrészcényt bevonta. A részvények bevonásával a Társaság a kamatozó részvények átváltásával forgalomba kerülő törzsrészcények számát kívánja csökkenteni. Az alaptőke-leszállítás a Társaság részvényeseinek részvénytulajdonát nem érinti. A Társaság alaptőkéje a leszállítást követően 2.838.489.600 Ft.

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. Igazgatósága 2018. január 30-án - a Közgyűlés döntését követően – döntött arról, hogy a CIG Pannónia stratégiai együttműködési megállapodást köt a KONZUM Befektetési és Vagyonkezelő Nyrt.-vel. A Társaság 2018. január 30-i rendkívüli közgyűlésének döntése értelmében zárkörű alaptőke-emelést hajtott végre, az alaptőke-emelés célja, hogy a CIG Pannónia a KONZUM-mal való stratégiai partnerség kialakításán keresztül megerősítse tőkehelyzetét, továbbá újabb értékesítési csatornákat érjen el üzletszerzési kapacitásának növelése érdekében. Ez a CIG Pannónia stabilitásának, lehetséges akvizíciós terveinek, valamint a hosszú távú fejlődésnek is jelentős új forrása, illetve biztosítéka lehet.

A kereszttulajdonlás az együttműködés lényeges feltételét jelenti. A kereszttulajdonláshoz szükséges tranzakciókat a felek a 2017. december 12.-én bejelentett részvényárfolyamon kívánják megvalósítani. A Társaság a zárkörű alaptőke-emelés során összesen 23.466.020 db egyenként 40 Ft névértékű és 350 Ft kibocsátási értékű, „A” sorozatú névre szóló, szavazati jogot biztosító, dematerializált törzsrészcényt bocsát ki. A kibocsátott új részvények jegyzésére kizárólag a KONZUM Befektetési és Vagyonkezelő Nyrt. jogosult, amely így 24,85 százalékos tulajdont szerez a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.-ben A stratégiai partnerség megvalósítása érdekében a közgyűlés felhatalmazásával a CIG Pannónia 3.000 forinton rögzített árfolyamon 1.368.851 darab egyenként 25 Ft névértékű részvényt vásárol a KONZUM PE Magántőkealaptól, ezáltal 6,16 százalékos tulajdonrészt szerezve a KONZUM Nyrt.-ben.

A stratégiai megállapodás értelmében a felek, mint a hazai nyilvános értékpapírpiac szereplői kölcsönösen elősegítik egymás gazdasági tevékenységét, sikeres és nyereséges működését, illetve piaci pozícióinak javítását. Elsődleges céljuk a részvényesi érték maximalizálása. A működés alapelveiként kölcsönösen elfogadják a magas színvonalú vállalatirányításon keresztül megvalósuló transzparens működést, a megfelelő likviditással és magas közkezhányaddal bíró tőzsdai jelenlét fenntartását, továbbá a fenntartható növekedés biztosítását.

Tulajdonosi struktúra, részvényekhez kapcsolódó jogok

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. tulajdonosi szerkezete (2017. december 31.)

Tulajdonosok megnevezése	A részesedés névértéke 2017.12.31. (ezer forint)	A jegyzett tőkében való részesedés aránya (%)	Részesedés a szavazatokban (%)
Belföldi magánszemély	1 657 594	58,12%	58,12%
Belföldi intézmény	1 118 738	39,23%	39,23%
Nominee, belföldi magánszemély	59	0,00%	0,00%
Külföldi magánszemély	12 377	0,43%	0,43%
Külföldi intézmény	36 963	1,30%	1,30%
Nominee, külföldi magánszemély	20 904	0,73%	0,73%
Nominee, külföldi intézmény	2 596	0,09%	0,09%
Nem nevesített tétel	2 592	0,09%	0,09%
Összesen	2 851 823	100,00%	100,00%

A Csoport a részvénykönyv vezetésével a KELER Központi Értéktár Zrt.-t bízta meg. Amennyiben a tulajdonosi megfeleltetés során van olyan számlavezető, amely ügyfeleinek tulajdonában van CIGPANNONIA részvény, azonban nem szolgáltat adatot a részvényes(ek)re vonatkozóan, úgy az ily módon be nem azonosított részvények tulajdonosai „Nem nevesített tétel” megnevezéssel szerepelnek a részvénykönyvben.

A Biztosító tulajdonosai közül 10 százalék feletti (19,53 százalékos) részesedéssel a VINTON Vagyonkezelő Kft. tulajdonosi csoport rendelkezik.

A Csoport különleges irányítási jogokat megtestesítő részesedéseket nem bocsátott ki.

A Csoport nem rendelkezik munkavállalói részvényesi rendszer által előírt irányítási mechanizmussal.

A Csoport nem rendelkezik olyan a közte és vezető tisztségviselője, illetve munkavállalója között létrejött megállapodással, amely kártalanítást ír elő arra az esetre, ha a vezető tisztségviselő lemond, vagy a munkavállaló felmond, ha a vezető tisztségviselő vagy a munkavállaló jogviszonyát jogellenesen megszüntetik, vagy a jogviszony nyilvános vételi ajánlat miatt szűnik meg.

Az alaptőke 71.295.573 db dematerializált, szavazati jogot biztosító, egyenként negyven forint névértékű, névre szóló, "A" sorozatú törzsrészvényből áll. Az alaptőke tartalmaz 1.437.339 db saját részvényt.

2014. május 22-én a Biztosító korábbi vezető tisztségviselője ajándékozási szerződés keretében átruházott a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.-re 1 196 750 db egyenként negyven forint névértékű, névre szóló, „A” sorozatú CIGPANNONIA dematerializált törzsrészcényt, melyet korábban a Biztosító dolgozói részvényprogramjának keretében szerzett meg. Ezen részvények száma a tárgyévben a beolvadás kapcsán 92.744 db-bal csökkent. A 22/2014. sz. közgyűlési határozat alapján a dolgozói részvények eredeti céljuknak megfelelően menedzsment ösztönzési funkciót töltenek be a jövőben. A részvények a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. saját, szavazati jogot nem megtestesítő részvényei között kerülnek nyilvántartásra.

A fentiekén kívül a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. alapszabályában rögzített, részvényekre vonatkozó korlátozás vagy elidegenítési jog nincs.

Felelős Társaságirányítási Jelentés

A Budapesti Értéktőzsde Zártkörűen működő Részvénytársaság (BÉT) által a BÉT honapján megjelentetett Felelős Társaságirányítási Ajánlások a BÉT-en jegyzett társaságok vállalatirányítási gyakorlatára vonatkozóan tartalmazzak ajánlásokat.

A Csoport éves beszámolója mellett a részvényeinek BÉT-re történő bevezetését követően nyilvánosságra hozza felelős társaságirányítási jelentését a honlapján, amelyben bemutatásra kerülnek a vállalatirányítási szabályok, valamint az alkalmazott vállalatirányítási gyakorlat. A felelős társaságirányítási jelentés elfogadása az éves rendes közgyűlés hatáskörébe tartozik.

A felelős társaságirányítási jelentés tartalmazza a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. vezető testületei bemutatását és működésük leírását, a belső kontrollok és ellenőrzési rendszer bemutatását, valamint a tájékoztatással és a közgyűlés lebonyolításával összefüggő szabályok leírását és ennek tényleges gyakorlatát is. Tartalmazza ezen felül a jelentést a Felelős Társaságirányítási Ajánlásokban foglaltaknak való megfelelésről, illetve meg nem felelés esetén magyarázatot az esetleges eltérésekre. Az ajánlásoknak való megfeleléssel a Társaság elősegíti a hazai és külföldi befektetők, részvényesek bizalmának növelését, az egyenlő információhoz való jutás jogának érvényesülését. Egyben elősegíti a részvényesek joggyakorlását és annak esélyét, hogy ezen jogukat megfelelő információk ismeretében gyakorolhassák. Az ajánlásokban előírt követelmények érvényesülésének egyes elemeit, így különösen a társaság bizottságainak működését, a javadalmazási, jelölési és kiválasztási irányelveket, a javadalmazási nyilatkozatot, összeférhetetlenségi eseteket és a testületi tagok függetlenségére vonatkozó éves nyilatkozatok tartalmát a Társaság a honlapon történő ellhelyezéssel nyilvánosságra hozza. A Biztosító működése során maradéktalanul betartja a rá vonatkozó jogszabályi előírásokat, a BÉT szabályzataiban, és az MNB rendelkezéseiben foglaltakat.

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. szervezeti felépítését és működési elveit a mindenkor hatályos Alapszabálya tartalmazza. A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.-nél legalább három és legfeljebb hét tagból álló Igazgatóság működik, amelynek tagjait a közgyűlés választja meg legfeljebb öt éves időtartamra, illetve hívja vissza, míg az elnököt az igazgatóság tagjai választják. A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.-nél legalább három és legfeljebb tíz tagból álló Felügyelőbizottság működik, amelynek tagjait a közgyűlés, elnökét a Felügyelőbizottság választja meg legfeljebb öt éves időtartamra, illetve hívja vissza.

Az Alapszabály megállapításáról és módosításáról történő döntés a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik, kivéve a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. cégnevét, székhelyét, telephelyeit, fióktelepeit és tevékenységi köreit (ide nem értve a főtevékenységet) érintő kérdéseket, amelyről az Igazgatóság is dönthet.

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. Igazgatósága a közgyűlés ilyen tartalmú felhatalmazása esetén a Felügyelőbizottság előzetes hozzájárulásával dönthet az alaptőke felemeléséről, illetve az alaptőkének az alaptőkén felüli vagyon terhére történő felemelésével kapcsolatban jogosult közbenső mérleg elfogadására.

A Felügyelőbizottság elsődleges célja – a jogszabályokban előírt feladatok ellátása során - , hogy a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. rendelkezzen átfogó és eredményes működésre alkalmas ellenőrzési rendszerrel. A Felügyelőbizottság legalább évente öt alkalommal, illetve ezen túlmenően olyan gyakorisággal ülésezik, ahogyan azt a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. üzleti érdekei szükségessé teszik. Ülésein legalább háromhavonta megtárgyalja az igazgatóságnak az ügyvezetésről, a társaság vagyoni helyzetéről és üzletpolitikájáról készített jelentését. A Felügyelőbizottság irányítja a belső ellenőrzési szervezetet, amelynek keretében elfogadja a belső ellenőrzési szervezet hároméves ellenőrzési tervét, legalább félévente megtárgyalja a belső ellenőrzés által készített jelentéseket, és ellenőrzi a szükséges intézkedések végrehajtását.

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. Felügyelőbizottságának független tagjaiból a közgyűlés egy legfeljebb négytagú Audit Bizottságot hoz létre, melynek célja, hogy felügyelje a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. számviteli törvény szerinti beszámolóját véleményezi, könyvvizsgálatát nyomon követi, javaslatot tesz a könyvvizsgáló személyére és díjazására, a vele való szerződéskötésre, amelynek során vizsgálja a könyvvizsgálóval szemben támasztott szakmai követelmények meglétét és az összeférhetetlenségét. Az Audit Bizottság értékeli a pénzügyi beszámolási rendszert és javaslatokat tesz a szükséges intézkedések megtételére, segíti a felügyelőbizottság munkáját, továbbá figyelemmel kíséri az ellenőrzési és kockázatkezelési rendszer hatékonyságát. Az Audit Bizottság felügyeleti jellegű szerepet tölt be. A Bizottság feladatainak elvégzése során a Csoporton belüli és kívüli személyekre és szervezetekre támaszkodva, az így biztosított információk alapján végzi feladatát. A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. Igazgatóságának és Felügyelőbizottságának tagjait a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. éves beszámoló kiegészítő mellékletének 1.2-es és 1.3-as pontja tartalmazza.

Az irányító (Igazgatóság) és ellenőrző testületek (felügyelőbizottság, audit bizottság, javadalmazási és jelölőbizottság) éves munkaterv alapján ülésezik. A tárgyévben a testületek az MKB Biztosítók beolvasásával kapcsolatos döntések miatt többet ülészttek, mint azt az éves üléstervben előre meghatároztak, ezen túlmenően több esetben hoztak ülés tartása nélküli döntéseket.

A Társaság a részvényesek tájékoztatásá érdekében minden olyan döntésről rendkívüli közleményt jelentetett meg, amelynek potenciónalis hatása lehet a részvényárfolyamra.

A belső védelmi vonal elemeit a felelős belső irányítás és a belső kontroll funkciók alkotják. A felelős belső irányítás megvalósítását a Csoport a megfelelő szervezeti felépítés, szervezet, testületi rendszer kialakításával és működtetésével, irányítási és felügyelési (supervision) funkciók gyakorlásával biztosítja.

A Csoport a belső kontroll funkciókat a kockázati kontroll funkció (risk kontroll function) a megfeleléség biztosítási funkció (compliance function) és a belső ellenőrzési funkció (internal audit function) között az MNB ajánlásokkal összhangban osztja meg.

A Csoport a folyamatba épített ellenőrzést és vezetői ellenőrzési rendszert úgy alakította ki és működteti, hogy azok biztosítsák, hogy a pénzügyi beszámolóban szereplő adatok és információk jelentős hibától való mentességét.

A belső ellenőrzési rendszer működését a független belső ellenőrzési funkció támogatja, amely a Felügyelőbizottság szakmai irányítása alá tartozik. A belső ellenőr feladata kiterjed a Csoport belső szabályzatoknak megfelelő működésének, valamint a biztosítási tevékenységnek a törvényesség, a biztonság, az áttekinthetőség és a célszerűség szempontjából történő vizsgálatára. A belső ellenőr a Csoport által a Felügyelet részére adott jelentések és adatszolgáltatások tartalmi helyességét és teljességét is legalább negyedévente ellenőrzi.

A Csoport kockázatvállalási folyamatát a kockázat azonosítása, mérése, kezelése és a monitoring képezi. A Csoport az európai uniós és hazai jogszabályoknak, ajánlásoknak és a kialakult biztosítói gyakorlatnak és elveknek megfelelő kockázatkezelési rendszert működtet.

Kockázati Bizottság

A Kockázati Bizottság elsődleges feladata, hogy segítse és támogassa a Csoport menedzsmentjét abban, hogy kockázatkezelési tevékenységét a jogszabályoknak, illetve egyéb szabályoknak, a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. alapszabályának és a belső szabályzatoknak megfelelően végezhesse. A Kockázati Bizottságban képviseltet kapott minden olyan szakterület, amely releváns üzleti know-how-val és megfelelő ismeretekkel rendelkezik a kockázatkezelési kérdések tekintetében. A Bizottság havonta ülészik, feladatkörébe tartozik különösen a kockázati önértékelések során feltárt kockázatok csökkentésére hozott intézkedések nyomon követése, a kulcs kockázati indikátorok értékelése valamint a kockázatokkal kapcsolatos esetleges incidensekből levonható tanulságok megfogalmazása. A kockázati vezető időszakonként beszámol az Igazgatóságnak és a Felügyelőbizottságának is.

Kockázatkezelés

Önálló tisztségként került megszervezésre a kockázatkezelési vezető, amely közvetlenül a vezérigazgató-helyettes felé jelent. A kockázatkezelési vezető felelőssége kiterjed a vállalat kockázati stratégiájának kialakítására, többek között a működés és a projektek területein felmerülő kockázatok és biztonsági kérdések vonatkozásában, továbbá a gazdasági bűnözés megelőzésére. Ez a terület koordinálja a kockázatcsökkentő eljárási rendek kialakítását, a végrehajtás monitorozását és az eredmények utókövetését.

Kockázatkezelésért felelős személy

A Csoportnál a biztosítási törvény rendelkezéseinek megfelelően kialakításra került a kockázatkezelés feladatkört ellátó személy pozíciója, amelynek feladata az igazgatási, irányító vagy felügyelő testület és más feladatkörök segítése a kockázatkezelési rendszer hatékony működésében. A feladatai közé tartozik még a társaságok kockázati profiljának és a kockázatkezelési rendszerének monitorozása, felmerülő kockázatok azonosítása és értékelése, a vezető testületek tájékoztatása a kockázati kitettségekről, valamint az igazgatási, irányító vagy felügyelő testület tájékoztatása kockázatkezelési ügyekről, ideértve az olyan

stratégiai ügyeket, mint a vállalati stratégia, fúziók és felvásárlások, továbbá jelentősebb projektek és befektetések. A kockázatkezelési feladatkört ellátó személy évente számol be az irányító és ellenőrző testületeknek is.

Compliance vezető

A Megfelelőségi vezető – aki közvetlenül a vezérigazgató irányítása alá tartozik – a compliance kockázatok kezelésén túl a működési környezet változásainak folyamatos figyelemmel kísérésével ellátja a különböző területeket a szabályszerű működéshez szükséges információkkal (szabályok változásai, tanácsadás a procedúrák változtatásaihoz) és az üzleti céloknak nem alárendelten ellenőrzi, hogy a működés valóban megfelel a hatályos szabályoknak. A compliance vezető egyben a pénzmosás gyanús ügyletek jelentési tisztviselője is. Tevékenységéről az irányító és ellenőrző testületeknek is évente számol be, amely beszámoló tartalmi elemeit a Bit rendelkezései írják elő.

Foglalkoztatás politika

A Csoport tevékenysége során nélkülözhetetlen az emberi erőforrás megléte, így nagy hangsúlyt fektet a kollégák képzésére, karrierépítésére, motiválására. Továbbra is törekszik olyan munkakörülményeket és légkört biztosítani munkavállalók számára, amellyel nem csak hatékonyan, de elkötelezettséggel képesek munkájuk elvégzésére, hiszen cégnél továbbra is cél a minél magasabb színvonalú munkahely megteremtése.

Az egyes munkakörökhöz tartozó fizetések piaci pozícionálását a Csoport rendszeresen elvégzi és az esetleges korrekciókat ennek figyelembe vételével hajtja végre. A javadalmazás irányelveit a Biztosító a honlapján közzétette. Ez rögzíti, hogy a javadalmazásnak a teljesítménnyel arányosnak kell lenni és valamennyi kifizetés a teljesítményeket hosszabb távon is ösztönözze.

A Csoport meggyőződése, hogy a kiváló munkaerő is ösztönzésre szorul, ezért folyamatosan támogatja és kezdeményezi olyan programok és folyamatok bevezetését, ami a hosszú távú elkötelezettséget és az egyre emelkedő szakmaiságot tudja biztosítani. Ennek fő eszközei a rugalmasság, a nyitottság és a gyors alkalmazkodás.

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a Csoport szabályzatot fogadott el, amelynek betartása a foglalkoztatáspolitikai egyik fontos eleme.

Egyéb közzétételek

A Csoport 2011 decemberében Debrecenben létesített telephelyet annak érdekében, hogy a termék-innovációs fejlesztésének kiemelt szerepet biztosítson, illetve a kelet-magyarországi tevékenységét is fejleszteni tudja. A Csoport telephelyét 2015-től Miskolcra helyezte át.

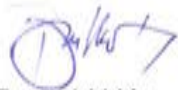
A környezetvédelem nem kötődik közvetlenül a Csoport alaptevékenységéhez, de a munkakörülmények kialakításánál, a papírmentes folyamatok alkalmazásával és a kiszervezések révén a Csoport hozzájárul az energiatakarékos, egészséges és környezetbarát munkahely biztosításához. A környezetvédelmet jelentősen támogatja az elektronikus eljárások széles elterjedtsége, így az MNB engedélyezési rendszer, a bírósági eljárások mellett az ügyfelekkel való kommunikációban is a papírmentes megoldások váltak meghatározóvá. A Csoport nem folytat kutatási és kísérleti fejlesztési tevékenységet.

A konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásban, a konszolidált átfogó jövedelem-kimutatásban, a konszolidált saját tőke-változás kimutatásban, a konszolidált cash flow kimutatásban és a kiegészítő megjegyzésekben bemutatott adatok és értékelések, valamint a konszolidált üzleti jelentésben adott kiegészítő információk megalapozták, hogy a CIG Pannónia Életrbiztosító Nyrt. vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós kép alakuljon ki.

Budapest, 2018. március 12.

dr. Kádár Gabriella
első számú vezető

Barta Miklós
számviteli rendért felelős vezető

Edvi Tibor
vezető aktuárius